

Institut Municipal
d'Assistència Sanitària
IMAS. Barcelona 2007

Memòria tècnica

07

hospitaldelmar

Edició

Institut Municipal d'Assistència Sanitària (IMAS)

Pg. Marítim, 25-29

08003 Barcelona

Tel. 93 248 30 00

Fax 93 248 32 54

info@imasbcn.org

www.imasbcn.org

Equip de coordinació editorial

Francesc Cots

Verònica Domínguez

Cristina Galindo

Rosa Manaut

Marta Riu

Realització

Hores extraordinàries

Disseny gràfic original

Lluïsa Cobos

Novembre de 2008

Índex

Presentació	4
Òrgans de govern i de direcció	6
Àrea d'influència	11
Activitat assistencial	15
Oferta de serveis assistencials de l'IMAS	17
Valoració global de l'activitat assistencial	19
Activitat per serveis	26
Atenció mèdica	26
Atenció oncològica	44
Atenció als malalts crítics	50
Atenció quirúrgica	55
Atenció maternoinfantil	67
Rehabilitació	70
Institut d'Atenció Psiquiàtrica: salut mental i toxicomanies (IAPS)	71
Atenció urgent	74
Institut d'Atenció Geriàtrica i Sociosanitària (IAGS)	75
Serveis de suport	76
Qualitat	89
Comissions i comitès de qualitat	91
Atenció a l'Usuari i Comunicació	106
Docència	107
Recerca	111
Recursos humans	175
Compte de resultats	179
Inversions	183
Resum per centres	187
Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança, Centre Fòrum	189
Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM)	190
Unitat Docent de l'IMAS (UDIMAS)	191
Escola Universitària d'Infermeria	192
Escola Bonanova de Formació Professional Sanitària	192
Glossari	193

Assistència i coneixement, de la mà a Barcelona

L'Hospital del Mar, juntament amb els altres dispositius de l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària, està configurant un dels pols més dinàmics de la ciutat de Barcelona en una de les àrees més necessàries per al futur de la nostra societat i el nostre país: el coneixement en temes de salut.

Després d'uns anys de recomposició interna de l'IMAS com a organització sanitària i després de l'impuls que ha comportat en l'àmbit sociosanitari la posada en marxa del Centre Fòrum, ara el projecte d'ampliació de l'Hospital del Mar -les obres inicials del qual ja es poden veure a l'hora de la presentació d'aquesta memòria- el rellançarà de manera definitiva. I a això hi hem d'afegir les perspectives de creixement que s'obren en alguns dels àmbits, com el de la salut mental i les addiccions, que completen la idea d'un grup de serveis sanitaris i socials sòlid, amb presència en tots els nivells d'atenció, amb capacitat per garantir la continuïtat assistencial i integrat al seu territori.

Dins del mapa sanitari català, l'IMAS es caracteritza per tenir una reconeguda capacitat d'alta especialització i alhora una projecció comunitària molt immediata perquè els seus centres són la referència per a gairebé un de cada quatre barcelonins, en uns dels districtes, ara com ara, socialment més vius i complexos, com són Ciutat Vella i Sant Martí.

La vinculació de l'IMAS als centres de formació universitaris i la seva participació tan activa en la recerca a través de l'IMIM i altres sinergies com les que s'estableixen amb el Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona, el posicionen en un lloc òptim en un moment en què és del tot necessari que les organitzacions sanitàries de primer nivell estiguin estretament vinculades a la recerca i el coneixement.

Els premis a la qualitat assistencial obtinguts, el reconeixement a la trajectòria dels seus professionals i el salt endavant en els projectes de recerca exemplifiquen com s'està teixint amb solidesa el nou projecte de l'IMAS, que ha de jugar, encara més, un paper destacat en el nostre sistema sanitari i social públic.

Marina Geli i Fàbregas

Consellera de Salut de la Generalitat de Catalunya

Els moments decisius de la nostra organització

Hi ha períodes en la vida d'una organització que acaben esdevenint emblemàtics a l'hora d'explicar la seva història. Són moments en què solen confluïr iniciatives en diferents àmbits que apunten en un mateix sentit: el de fer un pas decisiu i ambiciós. En el nostre cas, ja vam viure un d'aquests moments especials amb la designació de l'Hospital del Mar com a hospital olímpic. Allò va significar una modernització imprescindible de l'Hospital, però ja en fa vint anys. Avui tinc la impressió que estem en un altre d'aquests moments decisius. Les grans obres d'ampliació que ja s'han començat no tenen sentit per si soles, sinó que han d'anar acompanyades d'avenços del conjunt de l'entitat i en tots els àmbits. La memòria d'aquest any 2007 crec que reflecteix l'esperit de canvi i progrés dels nostres centres i els nostres professionals.

L'aposta pel terciarisme mostra la seva cara més innovadora amb la neurocirurgia d'alt nivell i amb el reconeixement com a centre capdavanter en el tractament del càncer, amb innovacions tant en el diagnòstic com en el tractament. Entre els avenços en la continuïtat assistencial, la nova unitat d'hospitalització a domicili s'afegeix a l'èxit del Programa de coordinació a l'alta amb l'atenció primària.

Pel que fa a la recerca, la nova estructura organitzativa potencia la relació entre la recerca bàsica i la clínica i s'ha de preparar per a l'increment de l'exigència a l'hora d'obtenir més recursos en aquests moments d'augment de la inversió europea i nacional en investigació. Juntament amb la recerca, la formació i la docència són els altres pilars que acompanyen la nostra funció assistencial i aquest any hi destaquen l'increment de places MIR i el compromís amb la UPF i la UAB per assumir amb una total implicació els nous estudis de Medicina, així com l'adscripció de l'Escola d'Infermeria a la UPF.

Ha estat un any on també s'han aconseguit millores en la continuïtat laboral amb la convocatòria de 232 places de contractes indefinits i l'aplicació dels contractes fixos discontinus. I en què les tecnologies de la informació i la comunicació han permès aprofundir en la millora de la comunicació interna entre els professionals. Uns professionals als quals s'ha reconegut la seva orientació a la qualitat i l'excel·lència tant individualment amb els guardons del Col·legi de Metges, com col·lectivament amb el premi TOP 20.

Un últim aspecte que voldria destacar és el creixent compromís dels nostres centres amb la responsabilitat social corporativa, un valor inherent a la nostra vocació de servei a la societat que es va consolidant a tota l'organització i va arrelant en cadascun dels professionals. Es tracta d'un aspecte més d'aquest moment de projecció al futur que estem vivint a l'IMAS.

Jaume Raventós
Conseller delegat de l'IMAS

Òrgans de govern i de direcció

6

Òrgans de govern i de direcció IMAS. Memòria 2007

Junta General del Consorci Sanitari de Barcelona

Presidenta	Hble. Sra. Marina Geli i Fàbrega
Vicepresident	Im. Sr. José Ignacio Cuervo i Argudín (fins al 20-10-2007) Sra. Sara Jaurrieta i Guarnier (des del 20-10-2007)
Vocals	Sra. Marta Segura i Bonet (des del 13-03-2007) Sr. Joan Cornet i Prat (fins al 13-3-2007) Sr. Josep M. Sabaté i Guasch (des del 13-3-2007) Sr. Carles Manté i Fors (fins al 13-3-2007) Sr. Ferran Cordon i Granados (des del 22-10-2007) Sr. Enric Agustí i Fabré (fins al 22-10-2007) Sr. Miquel Argenté i Giralt (des del 13-3-2007) Sra. Imma Clarà i Vila Sr. Ramon García-Bragado i Acín (des del 22-10-2007) Sra. Esther Capella i Farré (des del 22-10-2007) Sra. Isabel Ribas i Seix (des del 22-10-2007) Ima. Sra. Imma Mayol i Beltran (fins al 22-10-2007) Sr. Pere Joan Cardona i Iglesias (fins al 22-10-2007)
Hi assisteix	Sr. Jordi Varela i Pedragosa (vicepresident de la Corporació Sanitària de Barcelona)

Comissió Permanent del Consorci Sanitari de Barcelona

Presidenta	Sra. Marta Segura i Bonet (des del 13-3-2007) Sr. Joan Cornet i Prat (fins el 13-3-2007)
Vocals	Sra. Isabel Ribas i Seix (des del 22-10-2007) Im. Sr. José Ignacio Cuervo i Argudín (fins al 22-10-2007) Sr. Josep M. Sabaté i Guasch (des del 13-3-2007) Sr. Carles Manté i Fors (fins al 13-3-2007) Sr. Ferran Cordon i Granados (des del 22-10-2007) Sr. Enric Agustí i Fabré (fins al 22-10-2007) Sr. Jordi Varela i Pedragosa
Hi assisteix	Sr. Francesc José María

Consell Rector de la Corporació Sanitària de Barcelona

7

President	Sr. Enric Agustí i Fabré
Vicepresident	Sr. Jordi Varela i Pedragosa
Vocals	Sr. Raimon Belenes i Juárez Sr. Mateu Huguet i Recasens Sra. Marta Segura i Bonet Sr. Enric Mangas i Monge Sr. Joan Guix i Oliver Sr. Josep Farrés i Quesada Sr. Joan Ros i Petit Sr. Joan Rodés i Teixidor

Consell d'Administració de l'IMAS

President	Im. Sr. José I. Cuervo i Argudín
Vicepresident	Sr. Carles Manté i Fors (fins al 13-4-2007) Sr. Josep M. Sabaté i Guasch (des del 13-4-2007)
Consellers	Sr. Joan Guix i Oliver (fins al 20-12-2007) Sra. Isabel Ribas i Seix (des del 20-12-2007) Sr. Jordi Varela i Pedragosa (fins al 5-12-2007) Sr. Jaume Raventós i Monjo (des del 5-12-2007) Sra. Pilar Solans i Huguet (fins al 21-10-2007) Sra. Àngels Esteller i Ruedas (des del 21-10-2007) Sr. Enric Agustí i Fabré (fins al 26-11-2007) Sr. Ferran Cordón i Granados (des del 26-11-2007) Sr. Enric Mangas i Monge Sr. Josep M. Puig i Marí (representant dels treballadors)
Conseller delegat	Sr. Jordi Varela i Pedragosa (fins al 5-12-2007) Sr. Jaume Raventós i Monjo (des del 5-12-2007)
Secretària delegada	Sra. Mercè Ribalta i Baró
Interventor	Sr. Antoni Muñoz i Juncosa

Comissió Executiva de l'IMAS

President	Sr. Jordi Varela i Pedragosa (fins al 5-12-2007) Sr. Jaume Raventós i Monjo (des del 5-12-2007)
Vicepresident	Sr. Enric Mangas i Monge
Vocals	Sr. Joan Guix i Oliver (fins al 20-10-2007) Sra. Isabel Ribas i Seix (des del 20-10-2007) Sr. Josep M. Puig i Marí
Secretària	Sra. Mercè Ribalta i Baró

Direcció de l'IMAS

Conseller delegat	Sr. Jordi Varela i Pedragosa (fins al 5-12-2007) Sr. Jaume Raventós i Monjo (des del 5-12-2007)
Director mèdic	Sr. Jordi Bruguera i Cortada (fins al 30-11-2007) Sr. Xavier Castells i Oliveres (des del 30-11-2007)
Director de l'IMIM	Sr. Miguel López-Botet i Arbona
Director de Docència	Sr. Sergi Serrano i Figueras
Director d'Economia i Finances	Sr. Aureli Rubio i Alcolea
Director de Recursos Humans	Sr. Emili Llobet i Fernández-Grande
Directora d'Infermeria de l'IMAS	Sra. Maria Elena Brunat i Gilabert
Directora de Comunicació i Atenció a l'Usuari	Sra. Maribel Pérez Piñero
Cap del Servei d'Avaluació i Epidemiologia Clínica	Sr. Xavier Castells i Oliveres

Staff

Unitat operativa	Sra. Mercè Ribalta i Baró
Intervenció	Sr. Antoni Muñoz i Juncosa
Servei d'Avaluació i Epidemiologia Clínica	Sr. Xavier Castells i Oliveres
Servei d'Informàtica	Sr. Ignasi Planas i Costa

Hospital del Mar

Gerent	Sr. Jordi Varela i Pedragosa (fins al 5-12-2007) Sr. Jaume Raventós i Monjo (des del 5-12-2007)
Directora	Sra. Cristina Iniesta i Blasco
Directora d'infermeria	Sra. Maria Elena Brunat i Gilabert
Director de serveis generals	Sr. Jesús Alonso i Navas
Director de recursos humans	Sr. Vicente Sanjosé i Alagón
Cap d'atenció a l'usuari	Sra. Ana Sancho i Gómez de Travesedo

Hospital de l'Esperança

Director	Sr. Ferran Escalada i Recto
Directora d'infermeria	Sra. Pepa Gili i Ripoll
Director de serveis generals	Sr. Jesús Alonso i Navas
Directora de recursos humans	Sra. Lluïsa Clos i Guillén
Cap d'atenció a l'usuari	Sra. Mercè Fernández i Verdaguer

Centre Fòrum

Directora	Sra. Rocío Ibáñez i Àvila
Director d'infermeria	Sr. Manel Puig i Busquets
Director de serveis generals	Sr. Jesús Alonso i Navas
Directora de recursos humans	Sra. M. Lluïsa Alloza i Santolaria
Cap d'atenció a l'usuari	Sra. Montse Soro i Artola

Institut d'Atenció Geriàtrica i Sociosanitària (IAGS)

Director	Sr. Anton M. Cervera i Alemany
----------	--------------------------------

Institut d'Atenció Psiquiàtrica: Salut Mental i Toxicomanies (IAPS)

Director	Sr. Antoni Bulbena i Vilarrasa
----------	--------------------------------

Institut d'Oftalmologia (IOFT)

Director	Sr. Miguel Castilla i Céspedes
----------	--------------------------------

Institut d'Oncologia Radioteràpica (IOR)

Director	Sr. Manel Algara i López
----------	--------------------------

Institut de Diagnòstic per la Imatge (IDIMAS)

Director	Sr. Francesc J. Ferrer i Masip
----------	--------------------------------

IMIM

Director	Sr. Miguel López-Botet i Arbona
Directora de gestió	Sra. Balbina Ugena i Villalobos
Director administratiu	Sr. Andreu Fort i Robert
Directora dels serveis científicotècnics	Sra. Montserrat Torà i Barnades
Cap de comunicació	Sra. Rosa Manaut i Dueñas
Cap de servei de recursos informàtics	Sr. Joan Marc Carbó

UDIMAS

Coordinador
Secretari
Cap administratiu

Sr. Joan Lluís Minguella i Martí
Sr. Lluís Molina i Ferragut
Sr. José Antonio Pablo Recio

Escola Universitària d'Infermeria del Mar

Directora
Directora administrativa
Cap d'estudis

Sra. Olga Ortega i Solsona
Sra. Marga Vicens i Hernández
Sra. Marta López i Rodrigo

Escola Bonanova de Formació Professional Sanitària

Directora
Director administratiu
Cap d'estudis
Secretària acadèmica

Sra. M. Àngels Chavarría i Lorente
Sr. Alberto Sorribas i Vivas
Sra. Lúdia Flotats i Carceller
Sra. Joaquina Mirapeix i Navarro

Àrea d'influència

Àrea d'influència

Distribució geogràfica de les altes de l'IMAS, 2006 i 2007

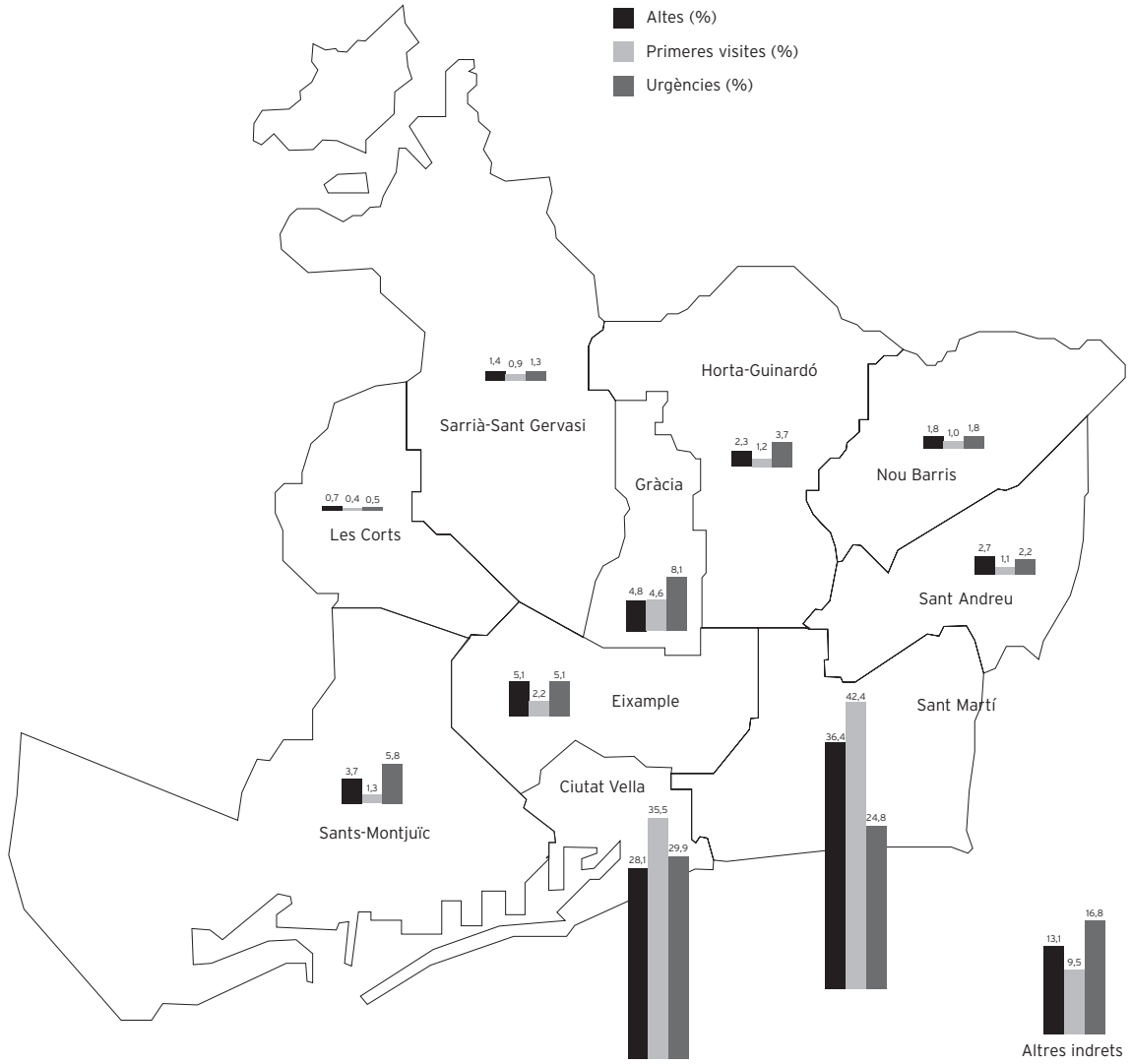
Districtes	2006	%	2007	%
Ciutat Vella	8.474	28,3	8.632	28,1
Eixample	1.481	4,9	1.556	5,1
Sants-Montjuïc	1.053	3,5	1.138	3,7
Les Corts	204	0,7	218	0,7
Sarrià-Sant Gervasi	338	1,1	420	1,4
Gràcia	1.599	5,3	1.470	4,8
Horta-Guinardó	733	2,4	704	2,3
Nou Barris	532	1,8	549	1,8
Sant Andreu	1.065	3,6	829	2,7
Sant Martí	9.641	32,2	11.185	36,4
Altres indrets	4.861	16,2	4.015	13,1
Total	29.980	100,0	30.715	100,0

Distribució geogràfica de les urgències de l'IMAS, 2006 i 2007

Districtes	2006	%	2007	%
Ciutat Vella	48.995	31,3	47.568	29,9
Eixample	8.065	5,2	8.035	5,1
Sants-Montjuïc	9.569	6,1	9.272	5,8
Les Corts	825	0,5	778	0,5
Sarrià-Sant Gervasi	2.123	1,4	2.105	1,3
Gràcia	12.531	8,0	12.836	8,1
Horta-Guinardó	5.842	3,7	5.956	3,7
Nou Barris	2.779	1,8	2.827	1,8
Sant Andreu	2.558	1,6	3.529	2,2
Sant Martí	36.101	23,1	39.388	24,8
Altres indrets	26.931	17,2	26.774	16,8
Total	156.319	100,0	159.068	100,0

Distribució geogràfica de les primeres visites de l'IMAS, 2006 i 2007

Districtes	2006	%	2007	%
Ciutat Vella	38.193	36,7	41.166	35,5
Eixample	2.605	2,5	2.531	2,2
Sants-Montjuïc	1.721	1,7	1.540	1,3
Les Corts	568	0,5	473	0,4
Sarrià-Sant Gervasi	938	0,9	997	0,9
Gràcia	3.698	3,6	5.339	4,6
Horta-Guinardó	1.702	1,6	1.391	1,2
Nou Barris	1.232	1,2	1.194	1,0
Sant Andreu	1.298	1,2	1.222	1,1
Sant Martí	42.937	41,3	49.210	42,4
Altres indrets	9.109	8,8	11.035	9,5
Total	104.001	100,0	116.097	100,0

Activitat assistencial

Activitat assistencial

Oferta de serveis assistencials de l'IMAS

Atenció mèdica

Medicina interna i infecciosa	Hospital del Mar
Endocrinologia	Hospital del Mar
Neurologia i neurofisiologia	Hospital del Mar
Nefrologia	Hospital del Mar
Dermatologia	Hospital del Mar
Cardiologia i unitat coronària	Hospital del Mar
Digestologia	Hospital del Mar
Pneumologia	Hospital del Mar
Reumatologia	Hospital del Mar

Atenció oncològica

Hematologia	Hospital del Mar
Oncologia	Hospital del Mar
Oncologia radioteràpica	Hospital de l'Esperança
Programa de Prevenció del Càncer de Mama	Hospital del Mar
Unitat de Cures Pal·liatives	Hospital de l'Esperança
UFISS de Cures Pal·liatives	Hospital del Mar

Atenció als malalts crítics

Medicina intensiva	Hospital del Mar
Anestesiologia, reanimació i terapèutica del dolor	Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança

Atenció quirúrgica

Cirurgia general	Hospital del Mar
Cirurgia maxil·lofacial	Hospital del Mar
Cirurgia ortopèdica i traumatologia	Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança
Angiologia i cirurgia vascular	Hospital del Mar
Neurocirurgia	Hospital del Mar
Oftalmologia	Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança
Otorinolaringologia	Hospital del Mar
Urologia	Hospital del Mar

Atenció maternoinfantil

Pediatria	Hospital del Mar
Obstetrícia i ginecologia	Hospital del Mar
Neonatologia	Hospital del Mar
Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR)	Districtes de Ciutat Vella i Sant Martí

Rehabilitació

Medicina física i rehabilitació	Hospital de l'Esperança
---------------------------------	-------------------------

Salut mental

Psiquiatria-Unitat d'Aguts	Centre Fòrum
Psiquiatria-Unitat de Crisi	Centre Fòrum
Psiquiatria	Hospital del Mar
CSMA Sant Martí Sud	Hospital del Mar
USM Sant Martí Nord - CSMA i CSMIJ (conveni ICS)	Hospital del Mar
USM La Mina - CSMA i CSMIJ (conveni ICS)	Hospital del Mar
CSMIJ Sant Martí Sud (conveni ICS)	Hospital del Mar
CSMIJ Ciutat Vella (conveni ICS)	Hospital del Mar
O61-EMSE	Hospital del Mar
Unitat de Toxicomanies-CAS Barceloneta	Hospital del Mar

Atenció urgent

Urgències

Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança,
Centre Peracamps i Centre Fòrum**Atenció socio sanitària**

Unitat de Llarga Estada

Centre Fòrum i Hospital de l'Esperança

Servei de Convalescència

Hospital de l'Esperança

Unitat de Psicogeriatria

Centre Fòrum

Hospital de Dia de Geriatria

Centre Fòrum

Unitat de Geriatria d'Aguts (UGA)

Hospital del Mar

UFISS de Geriatria i Psicogeriatria⁽¹⁾

Hospital del Mar

PADES⁽¹⁾

Centre Fòrum

Serveis de suport

Anatomia patològica

Hospital del Mar

Anàlisis clíniques⁽²⁾

Laboratori de Referència de Catalunya

Diagnòstic per la Imatge (IDIMAS)

Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança

Farmàcia

Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança i Centre Fòrum

Servei d'Avaluació i Epidemiologia Clínica

IMAS

Transfusió

Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

(2) L'activitat la realitza el Laboratori de Referència de Catalunya, empresa participada majoritàriament per l'IMAS.

Valoració global de l'activitat assistencial

Resum de l'activitat per serveis. Activitat d'hospitalització, 2007

	Altes externes ⁽¹⁾	Estades	Estada mitjana dels pacients ingressats	% CMA	% d'ingressos urgents
Cardiologia ⁽²⁾	1.501	9.594	7,0		62,0
Dermatologia	62	536	19,1		
Digestologia	1.090	9.716	9,0		68,6
Endocrinologia	164	1.253	7,6		51,8
Medicina interna i infecciosa	1.094	15.327	14,0		93,0
Nefrologia	475	4.224	8,9		65,3
Neurologia	522	4.137	7,9		91,4
Pneumologia	958	7.804	8,1		89,0
Reumatologia	146	765	5,4		16,3
Hematologia	285	3.022	10,6		41,8
Oncologia	621	7.019	11,3		67,3
Medicina intensiva ⁽³⁾	134	2.416	10,5		
Cirurgia general	3.091	16.844	7,0	22,7%	39,1
Cirurgia ortopèdica i traumatologia	2.637	13.845	8,3	37,0%	45,3
Cirurgia vascular	955	5.435	5,7	1,7%	19,7
Neurocirurgia	370	4.516	14,8	17,6%	50,5
Oftalmologia	3.584	222	1,1	94,4%	8,9
Otorinolaringologia	452	1.063	5,5	56,9%	9,2
Urologia	1.315	4.392	6,0	44,3%	28,8
Obstetrícia i ginecologia	2.230	7.567	3,5	4,3%	79,2
Pediatria	2.161	6.624	3,3	7,7%	45,9
Rehabilitació	1.345	15.272	11,4		
Psiquiatria	1.216	28.613	23,5		78,2
Toxicomanies	135	1.808	13,4		
USUM (Unitat de Suport a les Urgències Mèdiques)	181	919	5,1		
UGA (Unitat de Geriatria d'Aguts)	1.042	12.206	11,7		
Convalescència	442	21.490	48,6		
Cures pal·liatives	323	4.941	15,3		
Llarga estada ⁽⁴⁾	175	86.246			
Psicogeriatría ⁽⁵⁾	12	7.728			
Total⁽⁶⁾⁽⁷⁾	30.715	309.474	7,4	39,4%	

(1) Inclouen l'activitat de cirurgia major ambulatoria.

(2) Els pacients de la Unitat Coronària no computen per a l'estada mitjana de les altes del servei.

(3) Estada mitjana del període.

(4) No s'incorporen en el càlcul de l'estada mitjana.

(5) El total inclou l'activitat no detallada per servei.

(6) L'índex de substitució de CMA total s'ha fet a partir del total d'altes dels serveis quirúrgics.

(7) Estada mitjana global de pacients dels hospitals d'aguts.

Resum de l'activitat per serveis. Activitat ambulatoria, 2007

	Primeres visites	Visites successives	Índex de retorn	Hospital de dia
Cardiologia ⁽¹⁾	3.990	13.193	3,31	1.130
Dermatologia	11.039	18.396	1,67	
Digestologia ⁽¹⁾	3.521	12.554	3,57	1.954
Endocrinologia ⁽¹⁾	2.222	9.323	4,20	1.207
Medicina interna	1.374	9.073	6,60	960
Nefrologia	702	9.003	12,82	23
Neurologia	2.966	10.076	3,40	455
Pneumologia ⁽¹⁾	2.513	7.374	2,93	952
Reumatologia ⁽¹⁾	3.849	18.192	4,73	1.786
Hematologia	1.640	29.568	18,03	2.610
Oncologia	797	9.373	11,76	6.999
Radioteràpia	1.264	9.809	7,76	
Anestèsia	11.551	2.648	0,23	1.591
Cirurgia general ⁽¹⁾	4.856	14.255	2,94	
Cirurgia ortopèdica i traumatologia ⁽¹⁾	13.093	35.067	2,68	79
Cirurgia vascular	1.858	5.968	3,21	
Neurocirurgia	432	1.584	3,67	110
Oftalmologia	12.350	27.789	2,25	
Otorinolaringologia	7.389	14.212	1,92	-
Urologia	2.781	9.306	3,35	521
Obstetrícia i ginecologia	3.499	12.046	3,44	
Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva (PASSIR) ⁽²⁾	15.470	61.039	3,95	
Pediatria	1.682	6.448	3,83	31
Rehabilitació	1.998	8.112	4,06	6.748
IAPS-Psiquiatria	1.913	18.885	9,87	1.769
IAPS-Toxicomanies	374	12.517	33,47	
Consulta externa geriatria	222	672	3,03	7.614
PADES	752	2.491	3,31	
Total⁽³⁾	116.097	388.973	3,35	36.864

(1) Inclou l'activitat del Programa de reordenació de l'atenció especialitzada (RAE).

(2) A la fitxa del servei s'inclou activitat no detallada en aquest resum.

(3) El total inclou l'activitat no detallada.

Resum de l'activitat. Activitat d'urgències, 2007⁽¹⁾

	Urgències
Mèdiques	44.100
Quirúrgiques	14.421
Traumatològiques	29.658
Oftalmològiques	3.052
Pediàtriques	14.470
Ginecològiques/Obstètriques	12.821
Psiquiàtriques	6.250
Urgències de primer nivell Centre Peracamps	34.296
Total	159.068

(1) Activitat realitzada als centres de l'IMAS: Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança, Institut Psiquiàtric (IMPU) i Centre Peracamps.

Anàlisi de la casuística atesa a hospitalització, 2007

Producció clínica	Altes	Pes mitjà	%
Cirurgia programada amb ingrés	5.461	2,1993	17,8
Cirurgia major ambulatoria	6.884	0,8579	22,4
Cirurgia urgent	2.108	3,5031	6,9
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	1.868	1,0437	6,1
Patologia mèdica en pacients >= 18 anys	8.520	1,7210	27,7
Malalties i trastorns del sistema respiratori	2.464	1,7410	28,9
Malalties i trastorns de l'aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	1.481	1,6257	17,4
Malalties i trastorns del sistema circulatori	1.372	1,6665	16,1
Malalties i trastorns del sistema nerviós	743	2,1110	8,7
Malalties del ronyó i tracte urinari	524	1,3503	6,2
Sang, sistema immunitari i trastorns mieloproliferatius	513	1,9877	6,0
Malalties i trastorns del sistema musculoesquelètic	355	1,2373	4,2
Infeccions per VIH	228	3,1065	2,7
Altres	840	1,4709	9,9
Patologia mèdica en < 18 anys	1.966	0,6838	6,4
Embaràs, part i puerperi	1.684	0,6814	5,5
Salut mental i toxicomanies	1.351	1,2761	4,4
Rehabilitació	378	2,4289	1,2
Total⁽¹⁾	30.715	1,5722	100,0
<hr/>			
Altes mèdiques	15.926		
Altes quirúrgiques	14.083		
Total⁽¹⁾	30.715		
<hr/>			
Indicadors d'activitat	IMAS 2007/2006		
Pes relatiu mitjà		1,0283	
Raó de funcionament estàndard		0,97	

(1) Inclou altes geriàtriques no analitzades per casuística.

Producció clínica: GRD més freqüents

Cirurgia programada amb ingrés	Altes	%
Substitució articulació genoll	751	13,8
Altres procediments sobre sistema circulatori	280	5,1
Substitució articulació maluc	253	4,6
Procediments sobre hèrnia inguinal, femoral i umbilical	219	4,0
Procediments cardiovasculars percutanis sense IAM	193	3,5
Colecistectomia laparoscòpica	184	3,4
Procediment sobre cristal·lí, excepte òrbita	175	3,2
Procediments majors sobre l'intestí prim i gros	158	2,9
Procediments sobre genoll i part inferior de la cama excepte peu	155	2,8
Procediments uretrals i transuretrals	152	2,8
Procediments sobre espatlla, colze i avantbraç	148	2,7
Procediments sobre úter i annexes procés no maligne, excepte leiomioma	139	2,5
Procediments sobre tiroide, paratiroide i tracte tiro-glos	138	2,5
Procediments de fusió dorsal i lumbar per escoliosi	124	2,3
Procediments de dispositiu d'accés diàlisi renal sol	122	2,2
Altres	2.270	41,6

Cirurgia major ambulatoria	Altes	%
Procediment sobre cristal·lí, excepte òrbita	3.725	54,1
Altres cures posteriors i convalsència	353	5,1
Procediments sobre mà i canell	205	3,0
Altres procediments del sistema nerviós i relacionats	194	2,8
Altres procediments sobre oïda, boca i gola	179	2,6
Procediments sobre peu i dits del peu	176	2,6
Altres problemes de l'esquena i coll, fractures i ferides	155	2,3
Procediments sobre anus	141	2,0
Procediments sobre genoll i part inferior de la cama excepte peu	140	2,0
Procediments sobre hèrnia inguinal, femoral i umbilical	133	1,9
Altres diagnòstics, signes i símptomes sobre ronyó i tracte urinari	132	1,9
Altres procediments sobre pell, teixit subcutani i relacionats	119	1,7
Procediments sobre mama excepte mastectomia	117	1,7
Altres	1.115	16,2

Cirurgia urgent	Altes	%
Procediments sobre maluc i fèmur excepte articulació major per trauma	195	9,3
Apendicectomia	86	8,8
Procediments cardiovasculars percutanis amb IAM	135	6,4
Substitució articulació maluc	104	4,9
Procediments sobre genoll i part inferior de la cama excepte peu	103	4,9
Procediments majors sobre l'intestí prim i gros	91	4,3
Procediments sobre espatlla, colze i avantbraç	85	4,0
Procediments cardiovasculars percutanis sense IAM	81	3,8
Colecistectomia laparoscòpica	64	3,0
Implantació de marcapasos cardíac permanent sense IAM, fallada cardíaca o shock	61	2,9
Craneotomia excepte per trauma	55	2,6
Altres procediments vasculars	51	2,4
Procediments sobre hèrnia inguinal, femoral i umbilical	42	2,0
Procediments sobre anus	36	1,7
Altres	819	38,9

El desglossament de la casuística es fa per APR-DRG.

Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	Altes	%
Trastorns vasculars perifèrics i altres	134	13,2
Infeccions de ronyó i tracte urinari	100	9,9
Altres diagnòstics, signes i símptomes sobre ronyó i tracte urinari	95	9,4
Obstrucció gastrointestinal	66	6,5
Cel·lulitis i altres infeccions de la pell bacterianes	66	6,5
Dolor abdominal	65	6,4
Traumatismes sobre pell, teixit subcutani i ferida oberta	65	6,4
Altres problemes de l'esquena i coll, fractures i ferides	63	6,2
Altres diagnòstics de l'aparell digestiu	56	5,5
Altres diagnòstics de sistema musculoesquelètic i teixit connectiu	56	5,5
Fractura o luxació excepte fèmur, pelvis o esquena	53	5,2
Altres malalties respiratòries excepte signes, símptomes i diag. menors	52	5,1
Coma hepàtic i altres trastorns majors de fetge	52	5,1
Diagnòstics d'aparell genital masculí excepte neoplàsia	50	4,9
Diverticulitis i diverticulosi	41	4,0
Altres	855	45,7

Patologia mèdica en majors de 18 anys

Sistema nerviós	Altes	%
ACVA i oclusions precerebrals amb infart	264	35,9
Hemorràgia intracranial	67	9,1
Convulsions	59	8,0
Accident isquèmic transitori	56	7,6
Trastorns degeneratius de sistema nerviós, excepte esclerosi múltiple	47	6,4
Neoplàsies de sistema nerviós	38	5,2
Altres procediments del sistema nerviós i relacionats	30	4,1
Trastorns de nervis cranials, perifèrics i autònoms	28	3,8
Coma i estupor no traumàtic	27	3,7
Altres	120	16,3

Aparell respiratori	Altes	%
Edema pulmonar i fallida respiratòria	737	29,6
Altre Pneumònia	520	20,9
Malaltia pulmonar obstructiva crònica	393	15,8
Altres diagnòstics menors, signes d'aparell respiratori	291	11,7
Neoplàsia respiratòria	174	7,0
Infeccions i inflamacions pulmonars	167	6,7
Bronquiolitis i asma	75	3,0
Altres	135	5,4

Aparell circulatori	Altes	%
Insuficiència cardíaca	484	35,3
Arítmies cardíques i trastorns de la conducció	212	15,4
Cateterisme cardíac per a cardiopatia isquèmica	175	12,7
Cateterisme cardíac amb trastorns circulatoris excepte cardiopatia isquèmica	136	9,9
Infart agut de Miocardi IAM	120	8,7
Arteriosclerosi coronària i angina de pit	83	6,0
Altres	163	11,9

El desglossament de la casuística es fa per APR-DRG.

Aparell digestiu i sistema hepatobiliar i pancreàtic	Altes	%
Neoplàsia maligna digestiva	213	14,3
Neoplàsia maligna de sistema hepatobiliar o de pàncreas	166	11,2
Gastroenteritis, nàusees i vòmits no bacteriana	161	10,8
Trastorns de pàncreas excepte neoplàsia maligna	128	8,6
Trastorns del tracte i vesícula biliar	119	8,0
Altres diagnòstics de l'aparell digestiu	114	7,7
Altres hemorràgies gastrointestinals inespecífiques	96	6,5
Úlcera pèptica i gastritis	86	5,8
Altres trastorns de fetge	77	5,2
Altres	327	22,0
Sistema musculoesquelètic	Altes	%
Altres problemes de l'esquena i coll, fractures i ferides	204	57,6
Trastorns de teixit connectiu	59	16,7
Altres diagnòstics de sistema musculoesquelètic i teixit connectiu	48	13,6
Fractures patològiques i neoplàsia maligna musculoesquelètica i t. connectiu	28	7,9
Altres	15	4,2
Ronyó i vies urinàries	Altes	%
Infeccions de ronyó i tracte urinari	260	48,6
Altres diagnòstics, signes i símptomes sobre ronyó i tracte urinari	138	25,8
Insuficiència renal	61	11,4
Nefritis	27	5,0
Altres	49	9,2
Sang, sistema immunitari i trastorns mieloproliferatius	Altes	%
Quimioteràpia	162	31,4
Altra anèmia i trastorns hematològics i d'òrgans hematopoètics	133	25,8
Diagnòstics majors hematològics/immunològics excepte crisi per cel·lules falciformes i coagulació	86	16,7
Linfoma, mieloma i leucèmia no aguda	55	10,7
Altres	80	15,5
Embaràs, part i puerperi	Altes	%
Part	1059	62,9
Cesària	431	25,6
Risc d'avortament	48	2,9
Dilatació i legrat, aspiració o histerectomia per a diagnòstics obstètrics	43	2,6
Altres diagnòstics avantpart	43	2,6
Avortament sense dilatació i legrat, aspiració o histerectomia	24	1,4
Altres	36	2,1
Rehabilitació	Altes	
	378	
Salut mental i toxicomanies	Altes	
	1.351	

El desglossament de la casuística es fa per APR-DRG.

Patologia mèdica en menors de 18 anys

	Altes	%
Neonat, pes en néixer > 2.499 g, neonat normal o neonat amb altre problema	776	39,5
Convulsions	116	5,9
Altra pneumònia	114	5,8
Neonat, pes en néixer > 2.499 g amb altres condicions significatives	74	3,8
Infeccions de ronyó i tracte urinari	64	3,3
Gastroenteritis, nàusees i vòmits no bacteriana	59	3,0
Pneumònia per virus sincitial respiratori	58	3,0
Neonat, pes en néixer 2.000-2.499 g, nascut al centre, neonat normal o neonat amb altres problemes	58	3,0
Altres diagnòstics menors, signes d'aparell respiratori	49	2,5
Conclusió, lesió intracranial no complicada, coma < 1 h o sense coma	40	2,0
Bronquiolitis i asma	39	2,0
Febre	38	1,9
Infeccions de vies respiratòries superiors	37	1,9
Altres	444	22,6

Registre de tumors

	2006	2007
Càncers totals registrats	1.760	1.696
Càncers diagnosticats i/o tractats a l'hospital (%)	97,8	97,7
Càncers diagnosticats i/o tractats a l'hospital procedents dels districtes de Ciutat Vella i Sant Martí (%)	62,7	70,1
Distribució de les neoplàsies per localitzacions (% sobre el total)		
Colorectal	15,1	12,9
Mama	14,1	12,5
Hematològiques	10,2	11,0
Pròstata	8,8	9,3
Pulmó	8,5	10,1
Pell, no-melanoma	7,0	9,7
Bufeta	5,9	4,1
Aparell genital femení	5,8	6,6
Estómac	3,0	3,3
Fetge	2,7	1,2
Cap i coll	2,4	3,0
Pell, melanoma	1,5	1,8

Activitat

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.378	1.462
Estades	8.858	9.375
Estada mitjana (pacients ingressats)	7,1	7,0
Pressió d'urgències (%)	65,0	62,0
Interconsultes	214	254
Intervencions quirúrgiques urgents	14	25
Intervencions quirúrgiques programades	123	122
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.044	1.170
Visites successives	7.128	7.732
Total visites	8.172	8.902
Índex de successives/primeres	6,83	6,61
Hospital de dia	880	1.130
Exploracions complementàries i tractaments		
Holter	498	553
Electrocardiograma	4.067	3.940
Estudis electrofisiològics		269
Marcapàs	219	194
EEF i ablació per radiofreqüència	334	166
Basculacions	39	97
Test de Procaimida	2	3
Cardioversions elèctriques	34	36
Ecocardiograma	4.262	5.516
Hemodinàmica	1.094	1.311
Cirurgia major ambulatoria	82	78
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	1.805	2.820
Visites successives	3.552	5.461
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,92
Pes mitjà	2,0429	2,1974
	2006	2007
Unitat coronària		
Activitat hospitalària		
Altes externes	50	39
Altes internes	308	306
Estades de les altes	226	219
Estades del període	1.142	1.264
Estada mitjana del període	4,52	3,66

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: M. Cladellas Capdevila
 Professors associats: L. Molina Ferragut, R. Serrat i Serradell, J. Comín Colet

Publicacions

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Gascón J, Albajar P, Cañas E, Flores M, Gómez J, Herrera RN, Lafuente CA, Luciardi HL, Moncayo A, Molina L, Muñoz J, Puente S, Sanz G, Treviño B, Sergio-Sallés X. Diagnóstico, manejo y tratamiento de la cardiopatía chagásica crónica en áreas donde la infección por *Trypanosoma cruzi* no es endémica. *Rev Esp Cardiol* 2007; 60(3): 285-293.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Gilaberte M, Delclós J, Yébenes M, Barranco C, Pujol RM. Delayed foreign body granuloma secondary to an abandoned cardiac pacemaker wire. *J Eur Acad Dermatol Venerol* 2007; 21: 107-109.
- García-García C, Casanovas N, Recasens L, Miranda F, Bruguera J. Spontaneous coronary artery dissection in ergotamine abuse. *Int J Cardiol* 2007; 118: 410-411.
- Elosua R, Arquer A, Mont L, Sambola A, Molina L, García-Morán E, Brugada J, Marrugat J. Lone atrial fibrillation and sport practice. The no gain without pain history revisited again? *Int J Cardiol* 2007; 118: 414-415.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Martí-Almor J, Félez MA, Bruguera J. Regresión de la disfunción sinusal tras tratar el síndrome de apnea del sueño. *Rev Esp Cardiol* 2007; 60(2): 214-215.

Assajos clínics

- Bruguera J. Assaig clínic medicaments.
- Bruguera J. 5 Assaig clínic medicaments fase III.
- Recasens L. Estudi observacional.
- Bruguera J. Assaig clínic medicaments fase II.
- Gómez M. Assaig clínic medicaments fase IV.
- García C. Assaig clínic medicaments fase III.
- Serra A. Investigació clínica producte sanitari.

Activitat

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes	21	62
Estades	124	536
Estada mitjana (pacients ingressats)	5,9	19,1
Interconsultes	280	269
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	4.382	2.805
Visites successives	9.914	10.548
Total visites	14.296	13.353
Índex de successives/primeres	2,26	3,76
Cirurgia major ambulatoria	13	34
Cirurgia menor ambulatoria	3.289	3.591
Cirurgia de Mohs	12	13
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	6.369	8.234
Visites successives	4.288	7.848
Tractaments		
Molemax	142	186
Teràpia fotodinàmica	88	131
PUVA	1.497	2.320

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: R.M. Pujol Vallverdú
Professors associats: F. Gallardo Hernández,
A.M. Giménez Arnau, A. Toll Abelló

Projectes d'investigació

- Ansietat, estrès i qualitat de vida en els pacients psoriàsics; Turroja M; AGAUR. (Contracte predoctoral)
- Correlació entre intensitat lesional, qualitat de vida i estrès en el pacient psoriàtic; Tribó MJ; AATRM.
- Estudio de las alteraciones genéticas implicada en el cáncer cutáneo no melanoma de evolución agresiva mediante la técnica de microarray de tejidos por hibridación *in situ* fluorescente; Pujol RM; FIS/ISCIII.
- Estudio sobre la patogenicidad de los autoanticuerpos contra el colágeno XVII en el penfigoide ampolloso y de mucosas; Herrero J; FIS/ISCIII.
- Papel de l aIL-17 en la interacción de la inmunidad innata y adquirida en la psoriasis; Giménez AM; Fundación Salud 2000.
- Estudio de la actividad antiinflamatoria cutánea de LS74 y LS79; Pujol RM; Almirall Prodesfarma, S.A.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Hernández-Llodrà S, Toll A, Baselga E, Ribé A, Azúa-Romeo J, Pujol RM, Real FX. Fibroblast growth factor receptor 3 mutations in epidermal nevi and associated low grade bladder tumors. *J Invest Dermatol* 2007; 127(7): 1664-1666.
- Fernández-Figueras MT, Puig-Sanz L, Musulen E, Gilaberte M, Lerma E, Serrano S, Ferrándiz C, Ariza A. Expression profiles associated with aggressive behavior in Merkel cell carcinoma. *Modern Pathol* 2007; 87(1): 84-85.
- Giménez-Arnau AM, Pujol RM, Ianosí S, Kaszuba A, Malbran A, Poop G, Donado E, Pérez I, Izquierdo I, Arnaiz E, the Rupatadine Urticaria Study Group. Rupatadine in the treatment of chronic idiopathic urticaria: a double-blind, randomized, placebo-controlled multicentre study. *Allergy* 2007; 62(5): 539-546.

- Hafner C, López-Knowles E, Luis NM, Toll A, Baselga E, Fernández-Casado A, Hernández S, Ribé A, Mentzel T, Stoehr R, Hofstaedter F, Landthaler M, Vogt T, Pujol RM, Hartmann A, Real FX. Oncogenic PIK3CA mutations occur in epidermal nevi and seborrheic keratoses with a characteristic mutation pattern. *Proc Natl Acad Sci USA* 2007; 104(33): 13450-13454.
- Colomer R, Llombart-Cussac A, Lloveras B, Ramos M, Mayordomo JI, Fernández R, Tusquets I, Gil M, Barnadas A, Constenla M, Gilaberte M, Alba E. High circulating HER2 extracellular domain levels correlate with reduced efficacy of an aromatase inhibitor in hormone receptor-positive metastatic breast cancer: A confirmatory prospective study. *Cancer* 2007; 110(10): 2178-2185.
- Toll A, Vincent MC, Calvas P, Pujol RM. V-shaped hyperpigmented linear lesions, patchy hypotrichosis, and teeth abnormalities in a young girl. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(5): 551-554.
- Pimentel CL, Dalmau J, Puig L, Gilaberte M, Roé E, Peramiquel L, Alomar A. Manifestaciones cutáneas en pacientes transplantados: estudio de 63 pacientes. *Med Cutan Iber Lat Am* 2007; 34(5): 216-222.
- Steinmann K, Cooper DN, Kluwe L, Chuzhanova NA, Senger C, Serra E, Lázaro C, Gilaberte M, Wimmer K, Mautner VF, Kehrer-Sawatzki H. Type 2 NF1 deletions are highly unusual by virtue of the absence of nonallelic homologous recombination hotspots and an apparent preference for female mitotic recombination. *Am J Hum Genet* 2007; 81: 1201-1220.
- Beltrán E, Toll A, Pros A, Carbonell J, Pujol RM. Assessment of nailfold capillaroscopy by 30 digital epiluminescence (dermoscopy) in patients with Raynaud phenomenon. *Br J Dermatol* 2007; 156(5): 892-898.
- Barnadas MA, Gelpí C, Agustí M, Corcoy R, Pujol RM, Moragas JM, Alomar A. Bullous pemphigoid in a Patient with Netherton's Syndrome. *Dermatology* 2007; 214(2): 183-185.

Articles originals en revistes nacionals

- De la Cuadra-Oyanguren J, Pérez-Ferriols A, Lecha M, Giménez-Arnau AM, Fernández-Redondo V, Ortiz de Frutos FJ, Silvestre-Salvador JF, Serra-Baldrich E. Resultados y evaluación del fotoparche en España: hacia una nueva batería estándar de fotoalergenos. *Actas Dermosifiliograf* 2007; 98(2): 96-101.
  - Gallardo F, Pujol RM. Linfomas cutáneos con cambios granulomatosos. *Monogr Dermatol* 2007; 20: 23-32.
  - De la Cuadra-Oyanguren J, Pérez A, Lecha M, Giménez-Arnau AM, Fernández V, Ortiz de Frutos FJ, Silvestre-Salvador JF, Serra-Baldrich E. Results and assessment of photopatch testing in Spain: towards a new standard set of Photoallergens. *Actas Dermosifiliograf* 2007; 98(2): 96-101.
- #### Articles en revistes internacionals (notes)
- Gilaberte M, Delclós J, Yébenes M, Barranco C, Pujol RM. Delayed foreign body granuloma secondary to an abandoned cardiac pacemaker wire. *J Eur Acad Dermatol Venerol* 2007; 21: 107-109.
  - Ferran M, Toll A, Gilaberte M, Barranco C, Lloreta J, Pujol RM. Acquired mucosal indeterminate cell histiocytoma. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(3): 253-256.
  - Parera E, Toll A, Gallardo F, Bellosillo B, Pujol RM, Martí RM. Lichen sclerosus et atrophicus-like lesions in mycosis fungoides. *Br J Dermatol* 2007; 157(2): 411-413.
  - Giménez-Arnau AM, Gilaberte M, Conde D. Combined photocontact dermatitis to benzydamine hydrochloride and the emulsifiers, Span 60 and Tween 60 contained in Tantum cream. *Contact Dermatitis* 2007; 57(1): 61-62.
  - Parera E, Gallardo F, Gilaberte M, Barranco C, Pujol RM. Epidermal naevus with eccrine duct changes: an orthokeratotic variant of eccrine ostial and dermal duct naevus? *Acta Derm-Venerol* 2007; 87(1): 84-85.
  - Toll A, Gallardo F, Jucglà A, Pujol RM. Multifocal segmental hyperthermic and hyperhidrotic naevus flammeus: a peculiar variant of eccrine angiomatous hamartoma? *Clin Exp Dermatol* 2007; 32(6): 696-698.
  - Yébenes M, Gilaberte M, Romaní J, Lloreta J, Pujol RM. Cranial fasciitis in an 8-year-old boy: Clinical and histopathologic features. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(4): E26-E30.
  - Ferran M, Tribó MJ, González-Rivero MA, Alameda F, Pujol RM. Congenital hamartoma of the scalp with meningotheelial, sebaceous, muscular, and immature glandular components. *Am J Dermatopathol* 2007; 29(6): 568-572.
  - Parera E, Gallardo F, Gilaberte M, Barranco C, Pujol RM. Epidermal naevus with eccrine duct changes: an orthokeratotic variant of eccrine ostial and dermal duct naevus? *Acta Derm-Venerol* 2007; 87(1): 84-85.
  - Ferran M, Martín G, Vicente A, Noguera A, Alsina L, González-Enseñat MA. Picture of the month-quiz case. *Arch Pediat Adol Med* 2007; 161(2): 199.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Martínez-De Pablo MI, González-Enseñat MA, Vicente A, Gilaberte M, Mascaró-Galy JM. Childhood bullous pemphigoid: clinical and immunological findings in a series of 4 cases. *Arch Dermatol* 2007; 143(2): 215-220.
- Giménez-Arnau AM. Urticaria crónica de etiología autoinmune. *Monogr Dermatol* 2007; 20(2).

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Yébenes M, Gilaberte M, Romaní M, Lloreta J, Pujol RM. Cranial Fascitis in an 8-Year-Old Boy: Clinical and Histopathologic Features. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(4): E26-E30.
- Martín-Ezquerria G, Ferran M, Pujol RM. Update on therapeutic options for psoriasis. *G Ital Dermatol Venereol* 2007; 142(5): 547-566.

Capítols de llibres nacionals

- Ferran M, Parera E, Fernández-Casado A, Pujol RM. Mujer con crecimiento excesivo del vello facial y corporal. *Casos Clínicos de residentes en Dermatología*. Madrid: Academia Española de Dermatología y Venereología, 2007.
- Herrero González JE. Penfigoide ampoloso y penfigoide gestacional. En: Mascaró Galy JM, eds. *Clínicas Dermatológicas de la AEDV*. Madrid: EMC Prodrug, 2007; 85-103.

Assajos clínics

- Giménez AM. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Pujol RM. Assaig clínic medicaments fase III.
- Pujol RM. 2 Estudi observacional.
- Pujol RM. Assaig clínic cosmètics.
- Pujol RM. Assaig clínic medicaments.

Activitat

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.176	1.090
Estades	10.581	9.716
Estada mitjana (pacients ingressats)	9,1	9
Pressió d'urgències (%)	69,6	68,6
Interconsultes	150	163
Intervencions quirúrgiques programades	5	12
Intervencions quirúrgiques urgents	9	6
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.250	1.407
Visites successives	8.175	8.657
Total visites	9.425	10.064
Índex de successives/primeres	6,54	6,15
Cirurgia major ambulatoria	11	47
Exploracions complementàries		
Endoscòpia digestiva alta	2.937	2.955
Endoscòpia digestiva baixa, curta i total	2.641	2.698
Endoscòpia digestiva	287	408
Ecoenteroscòpia	-	13
Càpsula endoscòpica	25	105
Colangiopancreatografia retrògrada	161	138
Biòpsia hepàtica percutània	237	133
pH-metria i manometria	789	962
Test de l'alè	567	625
Test de sacietat		54
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	2.091	2.114
Visites successives	4.068	3.897
Hospital de dia		
Nombre de sessions	1.922	1.954
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,99
Pes mitjà	1,6797	1,6502

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: R. Solà Lamoglia
Professors associats: X. Bessa Casserras, I. Cirera López, S. Delgado Arós, M. Adreu*

Projectes d'investigació

- Fisiopatología y nuevas formas de tratamiento de las enfermedades hepáticas gastroenterológicas y pancreáticas; Solà R; FIS/ISCIII. (Projecte coordinat a xarxa)
- Síndrome de Poliposis Hiperplásica Familiar en una població general afecta de CCR. Identificación de tumores que siguen la vía aserrada; Adreu M; FIS/ISCIII. (Projecte coordinat)

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Hidalgo JM, Navarro S, Serra-Aracil J, Rebas P, Hernández-Borlán R, Vázquez-Sánchez A, Bory F, Grande L. Intra-abdominal pressure as a marker of severity in acute pancreatitis. *Surgery* 2007; 141(2): 173-178.
- Salmerón J, Diago M, Andrade R, Pérez R, Solà R, Romero-Gómez M, de la Mata M, Granados R, Ruiz-Extremera A, Muñoz P. Induction doses of interferon-alpha-2a in combination with ribavirin and/or amantadine for the treatment of chronic hepatitis C in non-responders to interferon monotherapy: a randomized trial. *J Viral Hepatitis* 2007; 14(2): 89-95.
- Xicola RM, Llor X, Pons E, Castells A, Alenda C, Piñol V, Adreu M, Castellví-Bel S, Payá A, Jover R, Bessa X, Girós A, Duque JM, Nicolás-Pérez D, García-Rico A, Rigau J, Gassull MA, For the Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. Performance of different microsatellite marker panels for detection of mismatch repair-deficient colorectal tumors. *J Natl Cancer Inst* 2007; 99(3): 244-252.
- Balaguer F, Castellví-Bel S, Castells A, Adreu M, Muñoz J, Gisbert JP, Llor X, Jover R, de Cid R, Gonzalo V, Bessa X, Xicola RM, Pons E, Alenda C, Payá A, Piqué JM, and Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. Identification of MYH mutation carriers in colorectal cancer: A multicenter, case-control, population-based study. *Clin Gastroenterol Hepatol* 2007; 5(3): 379-387.

(*) Professor de la UPF.

- Diago M, Oliveira A, Solà R, Romero-Gómez M, Moreno-Otero R, Pérez R, Salmerón J, Enríquez J, Planas R, Gavilán JC, del Olmo J, Uribarrena J, Sillero C, Benítez A, Sánchez-Galdón S, Dalmau B, Eraña L, Portu J, Garijo JM, Barniol R, Domínguez A, Rota R, Olcoz JL, Antón M, Pamplona X, Casanovas T, Jiménez E, Huarte M, Diaz F, Sánchez-Ruano J, Orive M, Muñoz-Sánchez M, Roset M (...Galeras JA, Giménez MD...). Treatment of chronic hepatitis C genotype 1 with peginterferon-alpha2a (40 kDa) plus ribavirin under routine clinical practice in Spain: early prediction of sustained virological response rate. *Aliment Pharm Therap* 2007; 25(8): 899-906.
- Ricart E, Esteve M, Andreu M, Casellas F, Monfort D, Sans M, Oudovenko N, Lafuente R, Panés J. Evaluation of 5 versus 10 granulocyteapheresis sessions in steroid-dependent ulcerative colitis: A pilot, prospective, multicenter, randomized study. *World J Gastroentero* 2007; 13(15): 2193-2197.
- Gisbert JP, Calvet X, Feu F, Bory F, Cosme A, Almela P, Santolaria S, Aznárez R, Castro-Fernández M, Fernández N, García-Gravalos R, Cañete N, Benages A, Montoro M, Borda F, Pérez-Aisa A, Piqué JM. Eradication of helicobacter pylori for the prevention of peptic ulcer rebleeding. *Hericobacter* 2007; 12(4): 279-286.
- Sabaté M, Ibáñez L, Pérez E, Vidal X, Butí M, Xiol X, Mas A, Guarner C, Forné M, Solà R, Castellote J, Rigau J, Laporte JR. Risk of acute liver injury associated with the use of drugs: a multicentre population survey. *Aliment Pharm Therap* 2007; 25(12): 1401-1409.
- Marsillach J, Ferré N, Vila MC, Lligoña A, Mackness M, Deulofeu R, Solà R, Parés A, Pedro-Botet J, Joven J, Caballería J, Camps J. Serum paraoxonase-1 in chronic alcoholics: Relationship with liver disease. *Clin Biochem* 2007; 40(9-10): 645-650.
- Rodríguez-Torres M, González-García J, Bräu N, Solà R, Moreno S, Rockstroh J, Smaill F, Mendes-Correa M, de Pamphilis J, Torriani FJ. Occult hepatitis B virus infection in the setting of hepatitis C virus (HCV) and human immunodeficiency virus (HIV) co-infection: clinically relevant or a diagnostic problem? *J Med Virol* 2007; 79(6): 694-700.
- Ballesté B, Bessa X, Piñol V, Castellví-Bel S, Castells A, Alenda C, Payá A, Jover R, Xicola RM, Pons E, Llor X, Llor X, Cordero C, Fernández-Bañares F, de Castro L, Reñé JM, Andreu M, and For the Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. Detection of metachronous neoplasms in colorectal cancer patients: Identification of risk factors. *Dis Colon Rectum* 2007; 50(7): 971-980.
- Shiffman ML, Suter F, Bacon BR, Nelson D, Harley H, Solà R, Shafran S, Barange K, Lin A, Soman A, Zeuzam S. Peginterferon Alfa-2a and Ribavirin for 16 or 24 Weeks in HCV Genotype 2 or 3. *New Engl J Med* 2007; 357(2): 124.
- Pascual M, Pera M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Parés D, Puig S, Andreu M, Grande L. Endosonographic and manometric evaluation of internal anal sphincter in patients with chronic anal fissure and its correlation with clinical outcome after topical glyceryl trinitrate therapy. *Int J Colorect Dis* 2007; 22(8): 963-967.
- Castellví-Bel S, Castells A, de Cid R, Muñoz J, Balaguer F, Gonzalo V, Ruiz-Ponte C, Andreu M, Llor X, Jover R, Bessa X, Xicola RM, Pons E, Alenda C, Payá A, Carracedo A, Piqué JM, for the Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association (...Panadés A, Munné A, Bory F, Nieto M, Seoane A...). Association of the ARLTS1 CYS148ARG variant with sporadic and familial colorectal cancer. *Carcinogenesis* 2007; 28(8): 1687-1691.
- García-González MA, Lanás A, Quintero E, Nicolás-Pérez D, Parra-Blanco A, Strunk M, Benito R, Simón MA, Santolaria S, Sopeña F, Piazuolo E, Jiménez P, Pascual C, Mas E, Irún P, Espinel J, Campo R, Manzano M, Geijo F, Pellisé M, Gonzalez-Huix F, Nieto M, Espinós JC, Tito L, Bujanda L, Zaballa M, on behalf of the Spanish Gastroenterological Association AEG. Gastric cancer susceptibility is not linked to pro-and anti-inflammatory cytokine gene polymorphisms in whites: A nationwide multicenter study in Spain. *Am J Gastroenterol* 2007; 102(9): 1878-1892.
- Gisbert JP, Bermejo F, Castro-Fernández M, Pérez-Aisa A, Fernández-Bermejo M, Tomás A, Barrio J, Bory F, Almela P, Sánchez-Pobre P, Cosme A, Ortiz V, Niño P, Khorrami S, Benito LM, Carneros JA, Lamas E, Modolell I, Franco A, Ortuño J, Rodrigo L, García-Durán F, O'Callaghan E, Ponce J, Valer MP, Calvet X. Second-Line rescue therapy with levofloxacin after H. pylori treatment failure: A spanish multicenter study of 300 patients. *Am J Gastroenterol* 2007; 102: 1-6.
- Tural C, Solà R, Rubio R, Santín M, Planas R, Quereda C, Berenguer J, Montes-Ramírez M, Clotet B, and the CORAL-1 study group. Safety and efficacy of an induction dose of pegylated interferon alpha-2a on early hepatitis C virus kinetics in HIV/HCV co-infected patients: the CORAL-1 multicentre pilot study. *J Viral Hepatitis* 2007; 14(10): 704-713.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Dore G, Torriani FJ, Rodriguez-Torres M, Bräu N, Sulkowski MS, Solà R, Tural C, Clumeck N, Nelson M, Mendes-Correa M, Godofsky EW, Dieterich DT, Yetzer E, Lissen E, Cooper DN. Baseline factors prognostic of sustained virological response in patients with HIV-hepatitis C virus co-infection. *AIDS* 2007; 21(12): 1555-1559.
- Salar A, Bessa X, Muñiz-Díaz E, Monfort D, Besses C, Andreu M. Infliximab and adalimumab-induced thrombocytopenia in a woman with colonic Crohn disease. *Gut* 2007; 56(8): 1169-1170.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Castells A, Andreu M, Grupo de Oncología Gastrointestinal de la Asociación Española de Gastroenterología. Proyecto EPICOLON: una contribución al conocimiento del síndrome de Lynch y otras formas hereditarias o familiares de cáncer colorrectal. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(2): 55-60

Capítols de llibres nacionals

- Ballesté B, Seoane A, Bory F. Enfermedad celíaca. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 28-37.
- Torrà S, Andreu M. Prevención del cáncer colorrectal. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 370-378.

Assajos clínics

- Andreu M. 3 Estudi observacional.
- Solà R. 5 Assaig clínic medicaments fase III.
- Solà R. Assaig clínic medicaments fase II.
- Andreu M. Assaig clínic medicaments fase III.
- González B. Estudi postautorització.
- Solà R. 3 Assaig clínic medicaments fase IV.

Activitat

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	188	164
Estades	1.340	1.253
Estada mitjana (pacients ingressats)	7,1	7,6
Pressió d'urgències (%)	50,0	51,8
Interconsultes	444	484
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	875	883
Visites successives	5.486	5.801
Total visites	6.361	6.684
Índex de successives/primeres	6,27	6,57
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	1.504	1.339
Visites successives	3.534	3.522
Hospital de dia		
Nombre de sessions	1.014	1.207
Exploracions complementàries⁽²⁾		
PAAF tiroidea	94	136
Valoració nutricional	27	32
Detecció de complicacions de la diabetes	49	12
Proves dinàmiques	143	169
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,02
Pes mitjà	1,1779	1,2143

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.
 (2) A partir de juny de 2005.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J.F. Cano Pérez, A. Goday Arno, J. Puig de Dou*

Projectes d'investigació

- Eficiencia del tratamiento de las descompensaciones agudas de la diabetes en el anciano en régimen de hospital de día frente a la atención hospitalaria convencional; Cano JF; Fundació Agrupació Mútua.

(*) Professor de la UPF.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Munteis E, Cano JF, Flores JA, Martínez-Rodríguez JE, Miret M, Roquer J. Prevalence of autoimmune thyroid disorders in a Spanish multiple sclerosis cohort. *Eur J Neurol* 2007; 14(9): 1048-1052.
- Puig de Dou J, Supervía A, Márquez-Lorente MA, Flores J, Cano JF, Gutiérrez-Cebollada J. Diabetes team consultation: Impact on length of stay of diabetic patients admitted to a short-stay unit. *Diabetes Res Clin Pract* 2007; 78(2): 211-216.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Puget G, Trampal C, Calvo N, Carrera MJ, Conangla M, Sitges-Serra A, Besses C, Salar A. Thyroid fluorodeoxyglucose-whole body positron emission tomography incidentaloma concurrently diagnosed with a diffuse large B-cell lymphoma localized in the neck. *Leukemia Lymphoma* 2007; 48(2): 425-427.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Cuadrado E, Cerdá Esteve M, Rodríguez-Campello A, Puig de Dou J. Síndrome pierde sal cerebral en infecciones del sistema nervioso central. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(7): 278-279.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Fernández-Miró M, Goday A, Cano JF. Tratamiento de la diabetes mellitus durante el Ramadán. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(8): 303-308.

Capítols de llibres nacionals

- Goday A, Carrera MJ, Cano JF. Epidemiología de la diabetes. En: Sociedad Española de Diabetes. Tratado de Diabetes. Bases moleculares, clínica y tratamiento. Madrid: *Editorial Medica Panamericana*, 2007: 13-23.

Assajos clínics

- Cano JF. Assaig clínic medicaments fase III.

Activitat

	2006	2007	
Activitat d'hospitalització			
Altes externes	1.110	1.094	
Estades	14.052	15.327	
Estada mitjana (pacients ingressats)	12,7	14,0	
Pressió d'urgències (%)	87,9	93,0	
Interconsultes	171	652	
Activitat ambulatoria			
Primeres visites	1.178	1.374	
Visites successives	8.865	9.073	
Total visites	10.043	10.447	
Índex de successives/primeres	7,53	6,60	
Hospital de dia			
Nombre de visites	966	960	
Exploracions			
Densitometria òssia	2.519	2.570	
Indicadors de casuística⁽¹⁾			
Raó de funcionament estàndard		1,08	
Pes mitjà	2,1498	2,3075	
Producció clínica⁽¹⁾			
	Altes	%	Pes mitjà
Aparell respiratori	423	38,7	2,1027
Infeccions pel VIH	135	12,3	3,5210
Aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	86	7,9	1,6386
Aparell circulatori	81	7,4	2,8961
Malalties infeccioses i parasitàries	76	6,9	2,3070
Ronyó i vies urinàries	70	6,4	1,4830
Sang, sistema immunitari i trastorns mieloproliferatius	50	4,6	2,1396
Sistema nerviós	49	4,5	3,7100
Altres	124	11,3	1,8667

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: J. Pedro-Botet Montoya
 Professors titulars: J. Coll Daroca, A. Díez Pérez
 Professors associats: J.L. López Colomé,
 J.L. Gimeno-Bayón Cobos, H. Knobel Freud,
 F.X. Nogués Solán

Projectes d'investigació

- Expresión génética y síntesis proteica del sistema de regulación OPG/RANKL en osteoblastos de mujeres osteoporóticas. Correlación con la masa ósea y diversos marcadores bioquímicos del remodelado óseo; Nogués FX; FIS/ISCIII.
- Polimorfismos del gen de la OPG-RANK-RANKL y su relación con la osteoporosis. Análisis funcional de los polimorfismos del gen OPG y RANKL; Nogués FX; FIS/ISCIII.
- Análisis de los pacientes con osteoporosis postmenopáusica que desarrollan fractura bajo tratamiento con fármacos antiresortivos; Díez A; FIS/ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Ruiz-Gaspà S, Nogués X, Enjuanes A, Monllau JC, Blanch J, Carreras R, Mellibovsky L, Grinberg D, Balcells S, Díez-Pérez A, Pedro-Botet J. Simvastatin and atorvastatin enhance gene expression of collagen type 1 and osteocalcin in primary human osteoblasts and MG-63 cultures. *J Cell Biochem* 2007; 101(6): 1430-1438.
- Bustamante M, Nogués X, Enjuanes A, Elosua R, García-Giralt N, Pérez-Edo L, Cáceres-Palou E, Carreras R, Mellibovsky L, Balcells S, Díez-Pérez A, Grinberg D. COL1A1, ESR1, VDR and TGFB1 polymorphisms and haplotypes in relation to BMD in Spanish postmenopausal women. *Osteoporosis Int* 2007; 18(2): 235-243.
- Jericó C, Knobel H, Sorlí ML, Montero M, Guelar A, Pedro-Botet J. Síndrome metabólico en pacientes con lipodistrofia infectados por el VIH. *Arteriosclerosis* 2007; 18(2): 51-56.

- Ribera E, Azuaje C, López RM, Domingo P, Curran A, Feijoo M, Pou L, Sánchez P, Sambeat MA, Colomer J, López-Colomé JL, Crespo M, Falcó V, Ocaña I, Pahissa A. Pharmacokinetic interaction between rifampicin and the once-daily combination of saquinavir and low-dose ritonavir in HIV-infected patients with tuberculosis. *J Antimicrob Chemother* 2007; 59(4): 690-697.
- Torrente V, Güerri RC, Pérez-García C, Benito P, Carbonell J. Amaurosis in patients with giant cell arteritis: treatment with anti-tumour necrosis factor- α . *Intern Med J* 2007; 37(4): 280-281.
- Mallolas J, Blanco JL, Labarga P, Vergara A, Ocampo A, Sarasa M, Arnedo M, López-Pua Y, García J, Juega J, Guelar A, Terrón A, Dalmau D, García I, Zárraga M, Martínez E, Carné X, Pumarola T, Escayola R, Gatell JM. Inhibitory quotient as a prognostic factor of response to a salvage antiretroviral therapy containing ritonavir-boosted saquinavir. The CIVSA Study. *HIV Med* 2007; 8(4): 226-233.
- Díez-Pérez A, González-Macías J, Marín F, Abizanda M, Álvarez R, Gimeno A, Pegenaute E, Vila JS, for the ECOSAP study investigators. Prediction of absolute risk of non-spinal fractures using clinical risk factors and heel quantitative ultrasound. *Osteoporosis Int* 2007; 18: 629-639.
- Rodríguez D, Park BJ, Almirante B, Cuenca-Estrella M, Planes AM, Mensa J, Giménez-Pérez M, Saballs P, Fridkin SK, Rodríguez-Tudela JL, Pahissa A, on behalf of the Barcelona Candidemia Project Study Group. Impact of early central venous catheter removal on outcome in patients with candidaemia. *Clin Microbiol Infect* 2007; 13(8): 788-793.
- Gómez-Vaquero C, Fiter J, Enjuanes A, Nogués X, Díez-Pérez A, Nolla JM. Influence of the Bsm1 polymorphism of the vitamin D receptor gene on rheumatoid arthritis clinical activity. *J Rheumatol* 2007; 34(9): 1823-1826.
- Bustamante M, Nogués X, Águeda L, Jurado S, Wesselius A, Cáceres-Palou E, Carreras R, Ciria M, Mellibovsky L, Balcells S, Díez-Pérez A, Grinberg D. Promoter 2 -1025 T/C polymorphism in the RUNX2 gene is associated with femoral neck BMD in spanish postmenopausal women. *Calcified Tissue Int* 2007; 81(4): 327-332.
- Bustamante M, Nogués X, Mellibovsky L, Águeda L, Jurado S, Cáceres-Palou E, Blanch J, Carreras R, Díez-Pérez A, Grinberg D, Balcells S. Polymorphisms in the interleukin-6 receptor gene are associated with bone mineral density and body mass index in Spanish postmenopausal women. *Eur J Endocrinol* 2007; 157(5): 677-684.

Articles originals en revistes nacionals

- Sosa-Henríquez M, Díez-Pérez A. La hormona paratiroidea en el tratamiento de la osteoporosis. *An Med Interna (Madr)* 2007; 24(2): 87-97.
- Sorli ML, Knobel H, Montero M, Jericó C, Guelar A, Pedro-Botet J. Impacto del sexo en el síndrome de lipodistrofia en pacientes con infección por el VIH y su asociación con factores de riesgo cardiovascular. *An Med Interna (Madr)* 2007; 24(4): 168-172.
- Iglesias-Lepine ML, Pedro-Botet J, Pallás O, Hernández-Leal E, Echarte JL, Solsona JF. Consentimiento informado: opiniones del personal sanitario de un hospital universitario. *Rev Clin Esp* 2007; 207(10): 483-488.
- Terrades R, Grau S, Knobel H, Álvarez-Lerma F, Riu M, Salvadó M. Bacteriemia comunitaria tratada o identificada de forma ambulatoria tras el alta de un servicio de urgencias. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(17): 652-654.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Mellibovsky L, Bustamante M, Lluch P, Nogués X, Grinberg D, Balcells S, Díez-Pérez A. Bone mass of a 113-year-old man. *J Gerontol A-Biol Sci Med Sci* 2007; 62(7): 794-795.
- Knobel H, Jericó C, Montero M, Sorli ML, Velat M, Guelar A, Saballs P, Pedro-Botet J. Global cardiovascular risk in patients with HIV infection: Concordance and differences in estimates according to three risk equations (Framingham, SCORE, and PROCAM). *AIDS Patient Care ST* 2007; 21(7): 452-457.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Garcés JM, Santana MA, Alonso MI, Villar J. Paraparesia espástica tropical importada. *Rev Clin Esp* 2007; 207(6): 311.
- Díez-Pérez A. Aspectos terapéuticos de la osteoporosis. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(20): 773-774.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Nogués X, Sorli ML, Villar J. Instrumentos de medida de adherencia al tratamiento. *An Med Interna (Madr)* 2007; 24(3): 138-141.
- Pedro-Botet J. Del colesterol de los niños a los niños del colesterol. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(14): 538-539.
- Lamsfus-Prieto JA, Membrilla E, Garcés JM. Prevención de la sepsis en pacientes esplenectomizados. *Cir Esp* 2007; 81(5): 247-251.

- Garcés JM. La informática y la comunicación en la relación médico-enfermo. *Rev Clin Esp* 2007; 207(19): 535-536.
- Díez-Pérez A. Aspectos terapeuticos de la osteoporosis. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(20): 773-774.

Capítols de llibres nacionals

- Garcés JM, García-Gibert L, Sorli ML. Síndrome febril en pacientes procedentes del trópico. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 256-262.
- López-Colomé JL. Confidencialidad. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 367-369.
- Saballs P, Saballs M. Infecciones por cándidas. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 187-195.
- Gimeno-Bayón JL. Virus herpes. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 350-359.

Assajos clínics

- Díez A. Estudi observacional.
- Díez A. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Mellibovsky L. Assaig clínic medicaments fase III.
- Knobel H. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Knobel H. Estudi observacional
- Nogués FX. Assaig clínic medicaments fase II.
- Nogués FX. Assaig clínic medicaments fase III.
- Knobel H. Assaig clínic medicaments.
- Knobel H. 3 Assaig clínic medicaments fase III.
- Díez A. Assaig clínic medicaments fase III.

Activitat

	2006	2007	
Activitat d'hospitalització			
Altes externes	481	475	
Estades	4.890	4.224	
Estada mitjana (pacients ingressats)	10,2	8,9	
Pressió d'urgències (%)	66,9	65,3	
Interconsultes	788	1.545	
Activitat ambulatoria			
Primeres visites	580	702	
Visites successives	7.364	9.003	
Total visites	7.944	9.705	
Índex de successives/primeres	12,70	12,82	
Hospital de dia			
Nombre de sessions	455	23	
Altra activitat			
Hemodiàlisi hospitalària	1.944	2.160	
Hemodiàlisi ambulatoria	4.271	4.118	
Hemodiàlisi peritoneal	839	1.692	
Extracció d'òrgans	60	49	
Trasplantaments renals	35	34	
Indicadors de casuística⁽¹⁾			
Raó de funcionament estàndard		0,85	
Pes mitjà	2,4196	2,5604	
Producció clínica⁽¹⁾			
	Altes	%	Pes mitjà
Ronyó i vies urinàries	260	54,7	3,0869
Aparell circulatori	44	9,3	2,1459
Aparell respiratori	38	8,0	1,7202
Aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	35	7,4	1,5414
Altres	98	20,6	1,9199

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor associat: J.M. Puig Marí

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Soler MJ, Wysocki J, Ye M, Lloveras J, Kanwar Y, Batlle D. ACE2 inhibition worsens glomerular injury associated with increased ACE expression in streptozotocin-induced diabetic mice. *Kidney Int* 2007; 72(5): 614-623.
- Brunet M, Crespo M, Millán O, Serón D, Torregrosa V, Jiménez O, Moreso F, Martorell J, Grinyó JM, Oppenheimer F. Pharmacokinetics and pharmacodynamics in renal transplant recipients under treatment with cyclosporine and myfortic. *Transplant Proc* 2007; 39(7): 2160-2162.

Capítols de llibres nacionals

- Oliveras A. Sistema nervioso simpático y enfermedad renal crónica. En: Armario P, eds. *Importancia del sistema nervioso en la etiopatogenia y tratamiento de la enfermedad cardiovascular*. Barcelona: Ars Médica, 2007.

Assajos clínics

- Puig JM. Estudi postautorització.
- Puig JM. Assaig clínic medicaments fase III.
- Mir ML. 2 Assaig clínic medicaments fase IV.
- Barbosa F. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Puig JM. Assaig clínic medicaments fase I.
- Cao H. Assaig clínic fase II.

Activitat⁽¹⁾

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	521	522
Estades	5.057	4.137
Estada mitjana (pacients ingressats)	9,7	7,9
Pressió d'urgències (%)	91,6	91,4
Interconsultes	1.478	1.191
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	2.978	2.966
Visites successives	9.502	10.076
Total visites	12.480	13.042
Índex de successives/primeres	3,19	3,40
Exploracions complementàries		
EEG	1.505	1.499
Polisomnografies	174	213
EMG	2.295	2.248
Potentials evocats	890	999
Doppler transcranial	645	731
Hospital de dia		
Tractaments	426	455
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,85
Pes mitjà	2,3230	2,2068

(1) Inclou neurofisiologia.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: A. Pou Serradell

Professors associats: J. Pascual Calvet, J. Peña Casanova, J.M. Espadaler Gamissans

Projectes d'investigació

- Retics Heracles: determinants genètics i ambientals de la disfunció vascular en la hipertensió i en la cardiopatia isquèmica; Roquer J; FIS/ISCIII.
- Estudio multicéntrico de normalización y validación de instrumentos neurocognitivos y funcionales, correlación genética y utilización de técnicas de neuroimagen para la detección, pronóstico y seguimiento evolutivo del deterioro cognitivo; Peña J.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- De Luna N, Freixas A, Gallano P, Caselles L, Rojas-García R, Paradas C, Nogales G, Domínguez-Perles R, González-Quereda L, Vílchez JJ, Márquez C, Bautista J, Guerrero A, Salazar JA, Pou A, Illa I, Gallardo E. Dysferlin expression in monocytes: A source of mRNA for mutation analysis. *Neuromuscular Disord* 2007; 17(1): 69-76.
- Roquer J, Ois A, Rodríguez-Campello A, Gomis M, Munteis E, Jiménez-Conde J, Cuadrado E, Martínez-Rodríguez JE. Atherosclerotic burden and early mortality in acute ischemic stroke. *Arch Neurol* 2007; 64: 699-704.
- Martí-Fàbregas J, Bravo Y, Cocho D, Martí-Vilalta JL, Díaz-Manera J, San Román L, Puig M, Blanco M, Castellanos M, Millán M, Roquer J, Obach V, Maestre J. Frequency and predictors of symptomatic intracerebral hemorrhage in patients with ischemic stroke treated with recombinant tissue plasminogen activator outside clinical trials. *Cerebrovasc Dis* 2007; 23(2-3): 85-90.
- García A, Roig T, Enseñat-Cantalops A, Sánchez A, Pico N, Peña-Casanova J. Exploración de los procesos de toma de decisiones en pacientes con traumatismo craneoencefálico. *Neurología (Barc)* 2007; 22(4): 206-212.
- Olivé M, Armstrong J, Miralles F, Pou A, Fardeau M, González L, Martínez F, Fischer D, Martínez-Matos JA, Shatunov A, Goldfarb L, Ferrer I. Phenotypic patterns of desminopathy associated with three novel mutations in the desmin gene. *Neuromuscular Disord* 2007; 17(6): 443-450.
- Jiménez-Conde J, Ois A, Rodríguez-Campello A, Gomis M, Roquer J. Does sleep protect against ischemic stroke? less frequent ischemic strokes but more severe ones. *J Neurol* 2007; 254(6): 782-788.
- Marco E, Duarte E, Vila JS, Tejero M, Guillén A, Boza R, Escalada F, Espadaler JM. Is botulinum toxin type A effective in the treatment of spastic shoulder pain in patients after stroke? A double-blind randomized clinical trial. *J Rehabil Med* 2007; 39(6): 440-447.
- Ois A, Cuadrado E, Jiménez-Conde J, Gomis M, Rodríguez-Campello A, Martínez-Rodríguez JE, Munteis E, Roquer J. Early arterial study in the prediction of mortality after acute ischemic stroke. *Stroke* 2007; 38(7): 2085-2089.
- Munteis E, Cano JF, Flores JA, Martínez-Rodríguez JE, Miret M, Roquer J. Prevalence of autoimmune thyroid disorders in a Spanish multiple sclerosis cohort. *Eur J Neurol* 2007; 14(9): 1048-1052.

- Monllau AG, Peña-Casanova J, Blesa R, Aguilar M, Böhm P, Sol J, Hernández G. Valor diagnóstico y correlaciones funcionales de la escala ADAS-Cog en la enfermedad de Alzheimer: datos del proyecto NORMACODEM. *Neurología (Barc)* 2007; 22(8): 493-501.
- Rubial-Álvarez S, Machado MC, Sintas E, de Sola S, Böhm P, Peña-Casanova J. A preliminary study of the mini-mental state examination in a spanish child population. *J Child Neurol* 2007; 22(11): 1269-1273.
- Roquer J, Ois A, Rodríguez-Campello A, Gomis M, Munteis E, Jiménez-Conde J, Martínez-Rodríguez JE. Clustering of vascular risk factors and in-hospital death after acute ischemic stroke. *J Neurol* 2007; 254(12): 1636-1641.
- Cuadrado-Godía E, Madhok R, Pittman John, Trocio S, Ramas R, Elkind MSV, Boden-Albala B, Sacco RL, Rundek T. Carotid Artery Distensibility in a Multi-Ethnic Community Study: A reliability study. *J Ultrasound Med* 2007; 26(9): 1157-1165.
- Martínez-Rodríguez JE, Cadavid D, Wolansky LJ, Pliner L, Cook SD. Cladribine in aggressive forms of multiple sclerosis. *Eur J Neurol* 2007; 14(6): 686-689.

Articles originals en revistes nacionals

- Peña-Casanova J, Monllau AG, Gramunt N. La psicometría de las demencias a debate. *Neurología (Barc)* 2007; 22 (5): 301-311.
- Garcia-Molina A, Roig T, Ensenat-Cantalops A, Sanchez-Carrion R, Pico-Azanza N, Peña-Casanova J. Examination of decision-making processes in patients with traumatic brain injury. *Neurología* 2007; 22: 206-12.
- Monllau A, Peña-Casanova J, Blesa R, Aguilar M, Böhm P, Sol JM, Hernández G y grupo NORMACODEM. Valor diagnóstico y correlaciones funcionales de la escala ADAS-Cog en la enfermedad de Alzheimer: datos del proyecto NORMACODEM. *Neurología* 2007; 22(8): 493-501.
- López-Pousa S, Vilalta-Franch J, Garre-Olmo J, Pons S, Cucurella G. Caracterización y prevalencia de los síntomas psicológicos y conductuales en pacientes con demencia. *Rev Neurol (Barc)* 2006; 45(11): 683-688.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Roquer J. Previous antiplatelet treatment and mortality in patients with intracerebral hemorrhage. *Stroke* 2007; 38(3): 863.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Cuadrado E, Cerdá Esteve M, Rodríguez-Campello A, Puig de Dou J. Síndrome pierde sal cerebral en infecciones del sistema nervioso central. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(7): 278-279.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Idiazábal-Aletxa MA, Boque-Hermida E. Procesamiento cognitivo en los trastornos del espectro autista. *Rev Neurol (Barc)* 2007; 44(Suppl.2): S49-51.

Capítols de llibres nacionals

- Peña-Casanova J. Bases neurobiológicas de las funciones cognitivas: hacia una integración de niveles. En: Peña-Casanova J, eds. *Neurología de la Conducta y Neuropsicología*. Madrid: Médica Panamericana, 2007: 1-74.

Llibres nacionals

- Peña-Casanova J, eds. *Neurología de la Conducta y Neuropsicología*. Madrid: Médica Panamericana, 2007.

Assajos clínics

Neurologia

- Roquer F. 2 Assaig clínic medicaments fase III.
- Munteis E. Estudi observacional.
- Oliveras C. Estudi postautorització.
- Roquer J. Estudi observacional.
- Pascual J. Assaig clínic medicaments fase II.
- Oliveras C. Assaig clínic fase III.

Neuropsicologia

- Peña J. 3 Assaig clínic medicaments fase III.
- Peña J. 3 Assaig clínic medicaments fase II.
- Peña J. Estudi observacional.
- Peña J. Assaig clínic medicaments fase I.
- Peña J. Assaig clínic medicaments fase III-IV.
- Peña J. Assaig clínic medicaments.

Activitat

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.025	958
Estades	8.746	7.804
Estada mitjana (pacients ingressats)	8,5	8,1
Pressió d'urgències (%)	79,6	89,0
Interconsultes	886	713
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	996	1.177
Visites successives	2.907	4.710
Total visites	3.903	5.887
Índex de successives/primeres	2,9	4,0
Exploracions complementàries		
Espirometria	317	181
Gasometria	506	631
Al·lèrgia respiratòria	245	282
Biòpsia pleural	11	13
Proves de tuberculinia	320	366
CPAP	144	227
Test metacolina	24	34
Broncofibrosòpia	544	591
Proves funcionals respiratòries completes	2.442	2.603
Proves funcionals respiratòries infantils	38	59
Poligrafies respiratòries domiciliàries	187	55
Polisomnografies	170	482
Proves d'esforç cardiorespiratòries	211	138
Test de marxa amb O ₂	83	77
Proves funcionals musculars	252	249
Oximetria nocturna	1	97
Bioimpedanciometria	60	69
Hospital de dia		
Tractaments	39	952
RAE^m		
Primeres visites	665	1.336
Visites successives	2.035	2.664
Indicadors de casuística^m		
Raó de funcionament estàndard		0,88
Pes mitjà	1,7152	1,7536

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Profesor titular: J. Gea Guiral*

Professors associats: J.M. Broquetas Doñate, V. Curull Serrano, M. Orozco Levi*

Projectes d'investigació

- Caquexia y cáncer de pulmón no diseminado: papel de las citoquinas y del estrés oxidativo a nivel muscular; Broquetas JM; SEPAR.
- Efectos de la hipoxemia y las cargas respiratorias sobre los músculos ventilatorios papel del TNF-ALFA y del estrés oxidativo; Gea J; MEC.
- Expresión de moléculas MIC-A en el epitelio bronquial de fumadores: ¿un marcador de susceptibilidad a la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC)?; Orozco M; FIS/ISCIII. (Proyecto coordinat)
- Moléculas MIC-A en epitelio bronquial humano y su relación con células inflamatorias en las vías aéreas; Orozco M; FIS/ISCIII. (Bosses de viatge)
- Investigación cooperativa en enfermedades respiratorias; Gea J; FIS/ISCIII. (Proyecto coordinat a xarxa)
- Programa CÉNIT: generación de modelos *in vivo* de enfermedades respiratorias; Gea J; Almirall.
- Caquexia y cáncer de pulmón no diseminado: papel de las citoquinas y del estrés oxidativo a nivel muscular; Broquetas JM; FIS/ISCIII.
- Estudio del estrés oxidativo y del factor de crecimiento vascular endotelial (VEGF) como mecanismos de predisposición al desarrollo de cáncer de pulmón en los pacientes con EPOC; Curull V; SEPAR.
- Estudi de l'estrès oxidatiu i del factor de creixement vascular endotelial (VEGF) com mecanismes de predisposició al desenvolupament de càncer de pulmó en els pacients amb MPOC; Curull V; ACMCB.
- Estrés oxidativo y sobreexpresión de citoquinas a nivel muscular en la Fibromialgia; Gea J; FIS/ISCIII.

(*) Professor de la UPF.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Sellares J, Mas S, Melo E, Sánchez F, Marin J, Gea J, Barreiro E. Oxidative stress time course in the rat diaphragm after freezing-thawing cycles. *Resp Physiol Neurobiol* 2007; 155: 156-166.
- Mota S, Güell R, Barreiro E, Solanes I, Ramírez-Sarmiento A, Orozco-Levi M, Casán P, Gea J, Sanchis J. Clinical outcomes of expiratory muscle training in severe COPD patients. *Respir Med* 2007; 101: 516-524.
- Jericó C, Knobel H, Sorli ML, Montero M, Guelar A, Pedro-Botet J. Síndrome metabólico en pacientes con lipodistrofia infectados por el VIH. *Arteriosclerosis* 2007; 18(2): 51-56.
- Rabinovich RA, Bastos R, Ardite E, Llinas L, Orozco-Levi M, Gea J, Vilaró J, Barbera JA, Rodríguez-Roisín R, Fernández-Checa JC, Roca J. Mitochondrial dysfunction in COPD patients with low body mass index. *Eur Respir J* 2007; 29(4): 643-650.
- Torres A, Fiz JA, Jané R, Gáldiz B, Gea J, Morera J. Application of the empirical mode decomposition method to the analysis of respiratory mechanomyographic signals. *Conf Proc IEEE Eng Med Biol Soc* 2007; 1: 1566-1569.
- Casadevall C, Coronell C, Ramírez-Sarmiento A, Martínez-Llorens JM, Barreiro E, Orozco-Levi M, Gea J, on behalf of the ENIGMA in COPD group. Upregulation of pro-inflammatory cytokines in the intercostal muscles of COPD patients. *Eur Respir J* 2007; 30(4): 701-707.
- Barreiro E, Nowinski A, Gea J, Sliwinski P. Oxidative stress in the external intercostals of obstructive sleep apnea patients. *Thorax* 2007; 62(12): 1095-1101.
- Romagnoli M, Caramori G, Braccioni F, Ravenna F, Barreiro E, Siafakas N, Vignola AM, Chanez P, Fabbri LM, Papi A, and the ENFUMOSA Study Group. Near-fatal asthma phenotype in the ENFUMOSA Cohort. *Clin Exp Allergy* 2007; 37(4): 552-557.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Villavicencio C, Ramírez-Sarmiento A, Gayete A, Grau S, Orozco-Levi M. Toxicidad pleuropulmonar precoz asociada al tratamiento con cabergolina, un fármaco antiparkinsoniano. *Arch Bronconeumol* 2007; 43(9): 519-522.
- Balcells E, Garcia-Aymerich J, Antó JM. Estudio de la actividad física habitual mediante acelerómetro y cuestionario en pacientes con EPOC. Prueba piloto. *Arch Bronconeumol* 2007; 43(9): 524-525.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Gea J, Barreiro E, Orozco-Levi M. Free radicals, cytokines and respiratory muscles in COPD patients. *Clin Pulm Med* 2007; 14(3): 117-126.
- Barreiro E, Gea J, Marin J. Músculos respiratorios, tolerancia al ejercicio y entrenamiento muscular en la EPOC. *Arch Bronconeumol* 2007; 43(supl.3): 15-24.

Capítols de llibres nacionals

- Sánchez-Font A, Balcells E. Trastornos respiratorios del sueño: de la sospecha al tratamiento. En: Drobic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 38-48
- Orozco-Levi M, Gea J. Músculos Respiratorios: Biología y Fisiología. En: Casán P, Gea J, García Río F, eds. *Fisiología y Biología Respiratorias en la Práctica Clínica. I. Fisiología y Biología Respiratorias*. Madrid: Ergón, 2007: 41-60.
- Barreiro E, Gea J, Marin J. Inflamación, Estrés oxidativo y reparación. En: Casán P, Gea J, García Río F, eds. *Fisiología y Biología Respiratorias en la Práctica Clínica. I. Fisiología y Biología Respiratorias*. Madrid: Ergón, 2007: 243-259.
- Casán P, Gea J, García Río F. Valores de referencia. En: Casán P, Gea J, García Río F, eds. *Fisiología y Biología Respiratorias en la Práctica Clínica. I. Fisiología y Biología Respiratorias*. Madrid: Ergón, 2007: 329-353.
- Gea J. Aspectos estructurales y mecánicos del pulmón. En: Casán P, Gea J, García Río F, eds. *Fisiología y Biología Respiratorias en la Práctica Clínica. I. Fisiología y Biología Respiratorias*. Madrid: Ergón, 2007: 23-29.
- Casán P, Gea J, García Río F. Aspectos generales. En: Casán P, Gea J, García Río F, eds. *Fisiología y Biología Respiratorias en la Práctica Clínica. I. Fisiología y Biología Respiratorias*. Madrid: Ergón, 2007: 3-12.

Assajos clínics

- Gea J. 3 Assaig clínic medicaments fase IV.
- Gea J. 3 Assaig clínic medicaments fase III.

Responsables del servei: J. Carbonell i Abelló,
P. Benito Ruiz
Metges: 9
Residents: 6

Activitat

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	145	146
Estades	1.159	765
Estada mitjana (pacients ingressats)	8,3	5,4
Pressió d'urgències (%)	28,8	16,3
Interconsultes	90	86
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.961	1.765
Visites successives	15.258	14.420
Total visites	17.219	16.185
Índex de successives/primeres	7,78	8,17
Cirurgia menor ambulatoria	0	13
Hospital de dia		
Nombre de sessions	1.516	1.786
RAE⁽¹⁾		
Primeres visites	2003	2.084
Visites successives	3.615	3.772
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,69
Pes mitjà	1,7050	1,6418

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J. Carbonell Abelló, J. Monfort Faure

Projectes d'investigació

- Asociación de polimorfismo de un único nucleotido (SNPs) de los genes de las vías de señalización intracelular NFκB, MAPK y JAK/STAT con la artritis reumatoide (AR) y con diferentes fenotipos de la enfermedad; Maymó J; FIS/ISCIII. (Projecte coordinat)

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Ruiz-Gaspà S, Nogués X, Enjuanes A, Monllau JC, Blanch J, Carreras R, Mellibovsky L, Grinberg D, Balcells S, Díez-Pérez A, Pedro-Botet J. Simvastatin and atorvastatin enhance gene expression of collagen type 1 and osteocalcin in primary human osteoblasts and MG-63 cultures. *J Cell Biochem* 2007; 101(6): 1430-1438.
- Herrero-Beaumont G, Román-Ivorra J, Trabado MC, Blanco FJ, Benito P, Martín-Mola E, Paulino J, Marengo JL, Porto A, Laffon A, Araújo D, Figueroa M, Branco J. Glucosamine sulfate in the treatment of knee osteoarthritis symptoms: a randomized, double-blind, placebo-controlled study using acetaminophen as a side comparator. *Arthritis Rheum* 2007; 56(2): 555-567.
- Bustamante M, Nogués X, Enjuanes A, Elosua R, García-Giralt N, Pérez-Edo L, Cáceres-Palou E, Carreras R, Mellibovsky L, Balcells S, Díez-Pérez A, Grinberg D. COL1A1, ESR1, VDR and TGFB1 polymorphisms and haplotypes in relation to BMD in Spanish postmenopausal women. *Osteoporosis Int* 2007; 18(2): 235-243.
- Torrente V, Güerri RC, Pérez-García C, Benito P, Carbonell J. Amaurosis in patients with giant cell arteritis: treatment with anti-tumour necrosis factor-α. *Intern Med J* 2007; 37(4): 280-281.
- Batlle-Gualda E, Román-Ivorra J, Martín-Mola E, Carbonell J, Linares LF, Tornero J, Raber A, Fortea J. Aceclofenac vs paracetamol in the management of symptomatic osteoarthritis of the knee: a double-blind 6-week randomized controlled trial. *Osteoarthritis Cartilage* 2007; 15(8): 900-908.

- Bustamante M, Nogués X, Mellibovsky L, Águeda L, Jurado S, Cáceres-Palou E, Blanch J, Carreras R, Díez-Pérez A, Grinberg D, Balcells S. Polymorphisms in the interleukin-6 receptor gene are associated with bone mineral density and body mass index in Spanish postmenopausal women. *Eur J Endocrinol* 2007; 157(5): 677-684.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Beltrán E, Toll A, Pros A, Carbonell J, Pujol RM. Assessment of nailfold capillaroscopy by • 30 digital epiluminescence (dermoscopy) in patients with Raynaud phenomenon. *Br J Dermatol* 2007; 156(5): 892-898.

Llibres nacionals

- Rotés D, Carbonell J. *Enfermedad ósea de Paget: imagenología*. Barcelona: Ediciones Mayo S.A., 2007.
- Rotés Sala D. *Tratado de Infiltraciones en Reumatología*. Barcelona: Temis Médica, S.L., 2007.

Assajos clínics

- Carbonell J. Estudi observacional.
- Maymo J. Assaig clínic medicaments fase III.
- Monfort J. Assaig clínic medicaments fase III.
- Pérez L. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Pérez L. Assaig clínic medicaments fase III.
- Ciria M. Assaig clínic medicaments.
- Maymo J. 2 Estudi observacional.
- Carbonell J. Assaig clínic medicaments fase II.
- Carbonell J. Assaig clínic medicaments fase II-III.

Activitat

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	250	285
Estades	3.087	3.022
Estada mitjana (pacients ingressats)	12,3	10,6
Pressió d'urgències (%)	43,6	41,8
Interconsultes	154	159
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.441	1.640
Visites successives	30.077	29.568
Total visites	31.518	31.208
Índex de successives/primeres	20,87	18,03
Hospital de dia		
Nombre de sessions	2.649	2.610
Proves complementàries		
Biòpsies	115	81
Indicadors de casuística^m		
Raó de funcionament estàndard		0,87
Pes mitjà	2,1843	2,4884

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: E. Abella Monreal, M. Carrasco
Expòsito

Projectes d'investigació

- Evaluación de la respuesta al tratamiento citorreductor mediante cuantificación de poblaciones clonales según estado mutacional JAK2 V617F y polimorfismos asociados al cromosoma X en pacientes con trombocitemia esencial; Besses C; Fundación Mutua Madrileña.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Barosi G, Besses C, Birgegard G, Briere J, Cervantes F, Finazzi G, Gisslinger H, Griesshammer M, Gugliotta L, Harrison C, Hasselbalch H, Lengfelder E, Reilly JT, Michiels JJ, Barbui T. A unified definition of clinical resistance/intolerance to hydroxyurea in essential thrombocythemia: results of a consensus process by an international working group. *Leukemia* 2007; 21(2): 277-280.
- Sancho JM, Ribera JM, Xicoy B, Morgades M, Oriol A, Tormo M, del Potro E, Debén G, Abella E, Bethencourt C, Ortín X, Brunet S, Ortega-Rivas F, Novo A, López R, Hernández-Rivas JM, Sanz MA, Feliu E, on behalf of the PETHEMA Group, Barcelona, Spain. Results of the PETHEMA ALL-96 trial in elderly patients with Philadelphia chromosome-negative acute lymphoblastic leukemia. *Eur J Haematol* 2007; 78(2): 102-110.
- Villa O, del Campo M, Salido M, Gener B, Astier L, Gallastegui F, Pérez-Jurado L, Solé F. Small supernumerary marker chromosome causing partial trisomy 6p in a child with craniosynostosis. *Am J Med Genet A* 2007; 143 (10): 1108-1113.
- Álvarez-Larran A, Cervantes F, Bellosillo B, Giralto M, Juliá A, Hernández-Boluda JC, Bosch MA, Hernández-Nieto L, Clapés V, Burgaleta C, Salvador C, Arellano-Rodrigo E, Colomer D, Besses C. Essential thrombocythemia in young individuals: frequency and risk factors for vascular events and evolution to myelofibrosis in 126 patients. *Leukemia* 2007; 21 (6): 1218-1223.

- Carreras R, Alameda F, Mancebo G, García-Moreno P, Mariñoso ML, Costa C, Fusté P, Baró T, Serrano S. A study of Ki-67, c-erbB2 and cyclin D-1 expression in CIN-I, CIN-III and squamous cell carcinoma of the cervix. *Histol Histopathol* 2007; 22(6): 587-592.

Articles originals en revistes nacionals

- Alameda F, Baró T, Mariñoso ML, Manresa JM, Costa C, Espinet B, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Solé F, Serrano S. Carcinoma escamoso invasor de cervix uterino. Estudio de la expresión de p53, bcl-2, ki-67, c-myc, y ciclina d1. *Rev Mex Pat Clin* 2007; 54(4): 150-158.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Puget G, Trampal C, Calvo N, Carrera MJ, Conangla M, Sitges-Serra A, Besses C, Salar A. Thyroid fluorodeoxyglucose-whole body positron emission tomography incidentaloma concurrently diagnosed with a diffuse large B-cell lymphoma localized in the neck. *Leukemia Lymphoma* 2007; 48(2): 425-427.
- Bellosillo B, Martínez-Avilés L, Gimeno E, Florensa L, Longarón R, Navarro G, Salar A, Espinet B, Solé F, Serrano S, Besses C. A higher JAK2 V617F-mutated clone is observed in platelets than in granulocytes from essential thrombocythemia patients, but not in patients with polycythemia vera and primary myelofibrosis. *Leukemia* 2007; 21(6): 1331-1332.
- Salar A, Bessa X, Muñoz-Díaz E, Monfort D, Besses C, Andreu M. Infliximab and adalimumab-induced thrombocytopenia in a woman with colonic Crohn disease. *Gut* 2007; 56(8): 1169-1170.
- Mallo M, Salido M, Espinet B, Cervera J, Canellas A, Pajuelo JC, Pedro C, Florensa L, Sanz MA, Solé F. Could ATRA/Idarubicin treatment of acute promyelocytic leukemia induce the appearance of new clonal cytogenetic abnormalities in patients in complete remission? *Leuk Res* 2007; 31(9): 1323-1325.
- Mallo M, Espinet B, Salido M, Ferrer A, Pedro C, Besses C, Pérez-Vila E, Serrano S, Florensa L, Solé F. Gain of multiple copies of the CBF3 gene: a new genetic aberration in a case of granulocytic sarcoma. *Cancer Genet Cytogenet* 2007; 179(1): 62-65.

Tesis

- Costa C. *Estudio de las alteraciones genéticas en displasias y carcinoma infiltrante de cérvix*. Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Medicina. Dep. de Ciències Morfològiques. Director: Alameda F, Espinet B. Fecha Lectura: 01/06/2007.

Assajos clínics

- Álvarez A. Assaig clínic fase III.
- Salar A. Estudi postautorització.
- Salar A. Assaig clínic medicaments fase III.
- Pedro C. Assaig clínic fase II.
- Carrasco M. Assaig clínic medicaments fase III.
- Besses C. Estudi postautorització.
- Abella E. Assaig clínic fase III.
- Abella E. 2 Assaig clínic fase II.

Activitat

	2006	2007	
Activitat d'hospitalització			
Altes externes	637	621	
Estades	6.407	7.019	
Estada mitjana (pacients ingressats)	10,1	11,3	
Pressió d'urgències (%)	65,6	67,3	
Interconsultes	330	145	
Activitat ambulatoria			
Primeres visites	761	797	
Visites successives	7.536	9.373	
Total visites	8.297	10.170	
Índex de successives/primeres	9,90	11,76	
Hospital de dia			
Nombre de sessions	6.206	6.999	
Indicadors de casuística^{m)}			
Raó de funcionament estàndard		0,99	
Pes mitjà	1,9079	2,0032	
Producció clínica^{m)}			
	Altes	%	Pes mitjà
Aparell respiratori	158	25,4	2,0984
Aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	143	23,0	2,1508
Sang, sistema immunitari i trastorns mieloproliferatius	119	19,2	1,5397
Malalties i trastorns del sistema musculoesquelètic	37	6,0	2,8079
Sistema nerviós	32	5,2	2,5052
Ronyó i vies urinàries	27	4,3	1,7914
Altres	105	16,9	1,6774

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J. Albanell Mestres, J. Carles Galceran

Projectes d'investigació

- Estudio farmacodinámico de SU11248 (sunitinib) en cáncer de vejiga transicional. Correlación de la respuesta clínica/metabólica con métodos de imagen y análisis de perfusión utilizando PET/TAC con metionina y con Oxígeno15-agua; Bellmunt J; FIS/ISCIII.
- Proteómica de ciclo celular en cáncer de mama humano; Albanell J; MEC.
- Estudio del valor predictivo de NF-kappaB en cáncer de mama tratado con antraciclinas y de la sensibilización mediante inhibición de NF-kappaB; Albanell J; FIS/ISCIII. (Proyecto coordinat)
- Caracterització dels efectes cel·lular i molecular combinats de tamoxifè i inhibidors de NF-kB en càncer de mama humà; Albanell J; Associació Espanyola contra el Càncer de Catalunya.
- Estudio farmacogenómicos de los polimorfismos en los genes reparadores del DNA en pacientes afectados de un cáncer de cabeza y cuello; Carles J; FIS/ISCIII.
- Polimorfismos de los genes reparadores de DNA en enfermos con cáncer de cabeza y cuello tratados con radioterapia y correlación con otros factores moleculares de radio-resistencia; Albanell J; MFIQ.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Grau J, Monzó M, Caballero M, Carles J, Palmero R, Artells R, Pico C, Gascón P. Expression of cyclooxygenase-2 mRNA in peripheral blood of head and neck cancer patients and in healthy controls. A pilot study. *Acta Oto-Laryngol* 2007; 127(1): 71-75.
- Bellmunt J, Paz-Ares L, Cuello M, Cecere FL, Albiol S, Guillem V, Gallardo E, Carles J, de la Cruz JJ, Taron M, Rosell R, Baselga J, On behalf of Spanish Oncology Genitourinary Group (SOGUG). Gene expression of ERCC1 as a novel prognostic marker in advanced bladder cancer patients receiving cisplatin-based chemotherapy. *Ann Oncol* 2007; 18(3): 522-528.
- Bellmunt J, Albiol S. Chemotherapy for metastatic or unresectable bladder cancer. *Semin Oncol* 2007; 34(2): 135-144.

- Tapia MA, González-Navarrete I, Dalmases A, Bosch M, Rodríguez-Fanjul V, Rolfe M, Ross JS, Mezquita J, Mezquita C, Bachs O, Gascón P, Rojo F, Perona R, Rovira A, Albanell J. Inhibition of the canonical IKK/NFkappaB pathway sensitizes human cancer cells to doxorubicin. *Cell Cycle* 2007; 6(8): 2284-2292.
- Albanell J, Dalmases A, Rovira A, Rojo F. mTOR signalling in human cancer. *Clin Transl Oncol* 2007; 9(8): 484-493.
- Carles J, Esteban E, Climent M, Font A, González-Larriba JL, Berrocal A, García-Ribas I, Marfa X, Fabregat X, Albanell J, Bellmunt J, On behalf of Spanish Oncology Genito Urinary Group Study Group. Gemcitabine and oxaliplatin combination: a multicenter phase II trial in unfit patients with locally advanced or metastatic urothelial cancer. *Ann Oncol* 2007; 18(8): 1359-1362.
- Corzo C, Bellosillo B, Corominas JM, Salido M, Coll MD, Serrano S, Albanell J, Solé F, Tusquets I. Does polysomy of chromosome 17 have a role in ERBB2 and topoisomerase IIalpha expression? Gene, mRNA and protein expression: A comprehensive analysis. *Tumor Biol* 2007; 28(4): 221-228.
- Rojo F, Dalmases A, Corominas JM, Albanell J. Pharmacodynamics: biological activity of targeted therapies in clinical trials. *Clin Transl Oncol* 2007; 9(10): 634-644.
- Bellmunt J, González-Larriba JL, Climent M, López-Vivanco G, Urruticoechea L, Albanell J. Sorafenib TARGET Trial results in Spanish patients. *Clin Transl Oncol* 2007; 9(10): 671-673.
- Carles J, Font A, Mellado B, Domènech M, Gallardo E, González-Larriba JL, Catalan G, Alfaro J, González del Alba A, Nogué M, Lianes P, Tello JM. Weekly administration of docetaxel in combination with estramustine and celecoxib in patients with advanced hormone-refractory prostate cancer: final results from a phase II study. *Br J Cancer* 2007; 97(9): 1206-1210.
- Colomer R, Llombart-Cussac A, Lloveras B, Ramos M, Mayordomo JI, Fernández R, Tusquets I, Gil M, Barnadas A, Constenla M, Gilaberte M, Alba E. High circulating HER2 extracellular domain levels correlate with reduced efficacy of an aromatase inhibitor in hormone receptor-positive metastatic breast cancer: A confirmatory prospective study. *Cancer* 2007; 110(10): 2178-2185.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Orsola A, Cecchini LL, Bellmunt J. Statins and the effect of BCG on bladder cancer. *New Engl J Med* 2007; 356(12): 1276.
- Bellmunt J, Albiol S, Albanell J. Intermittent chemotherapy in metastatic androgen-independent prostate cancer. *BJU Int* 2007; 100(3): 490-492.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Sternberg CR, Donat SM, Bellmunt J, Millikan RE, Stadler W, de Mulder P, Sherif A, Von der Maase H, Tsukamoto T, Soloway MS. Chemotherapy for bladder cancer: treatment guidelines for neoadjuvant chemotherapy, bladder preservation, adjuvant chemotherapy, and metastatic cancer. *Urology* 2007; 69(Suppl.1): 62-79.
- Sternberg CR, Krainer M, Oh WK, Bracarda S, Bellmunt J, Ozen H, Zlotta A, Beer TM, Oudard S, Rauchenwald M, Skoneczna I, Borner MM, Fitzpatrick JM. The medical management of prostate cancer: a multidisciplinary team approach. *BJU Int* 2007; 99: 22-27.
- Anderson J, van Poppel H, Bellmunt J, Miller K, Droz JP, Fitzpatrick JM. Chemotherapy for older patients with prostate cancer. *BJU Int* 2007; 99: 269-273.
- Bellmunt J, Montagut C, Albiol S, Carles J, Maroto P, Orsola A. Present strategies in the treatment of metastatic renal cell carcinoma: an update on molecular targeting agents. *BJU Int* 2007; 99(2): 274-280.
- Bellmunt J. Current treatment in advanced renal cell carcinoma (RCC): Impact of targeted therapies in the management of RCC. *Eur Urol* 2007; 6(7): 484-491.
- Campistol J, Albanell J, Arns W, Boletis I, Dantal J, de Fitjer JW, Mortensen SA, Neumayer HH, Oyen O, Pascual J, Pohanka E, Schena FP, Serón D, Sparacino V, Chapman JR. Use of proliferation signal inhibitors in the management of post-transplant malignancies--clinical guidance. *Nephrol Dial Transpl* 2007; 22(Suppl 1): i36-i41.
- Estévez LG, Martín M, Alba E, Colomer R, Lobo F, Lluch A, Adrover E, Albanell J, Barnadas A, García-Mata J, Llombart A, Muñoz M, Rodríguez C, Rovira PS, Seguí MA, Tusquets I. Current controversies in the management of early breast cancer. *Clin Transl Oncol* 2007; 9(6): 375-384.

- Estévez LG, Muñoz M, Alvarez I, Fernández Y, García-Mata J, Ruiz-Borrego M, Tusquets I, Seguí MA, Rodríguez-Lescure A, Adrover E, Lluch A. Evidence-based use of taxanes in the adjuvant setting of breast cancer. A review of randomized phase III trials. *Cancer Treat Rev* 2007; 33(5): 474-483.
- Estévez LG, Tusquets I, Muñoz M, Adrover E, Rovira PS, Seguí MA, Rodríguez C, Rodríguez-Lescure A, Ruiz M, Alvarez I, García-Mata J. Advanced breast cancer: chemotherapy phase III trials that change a standard. *Anti-Cancer Drug* 2007; 18(7): 843-859.
- Bellmunt J, Gelabert-Mas A. Medical management of advanced prostate cancer: a multidisciplinary team approach. *Expert Rev Anticancer Ther* 2007; 7(7): 977-979.
- Tusquets I, Estévez LG, Alvarez I, Muñoz M, Adrover E, Albanell J, Rodríguez C, Seguí MA, Rodríguez-Lescure A, Ruiz-Borrego M, García-Mata J, Lluch A. The use of taxanes in the neoadjuvant treatment of breast cancer: A review of randomized phase II/III trials. *Clin Breast Cancer* 2007; 7(10): 764-774.

Assajos clínics

- Bellmunt J. 2 Assaig clínic medicaments fase III.
- Bellmunt J. Assaig clínic medicaments fase I.
- Tusquets I. 2 Assaig clínic medicaments fase III.
- Servitja S. Assaig clínic medicaments fase II.
- Bellmunt J. Assaig clínic medicaments.
- Arriola E. Estudi observacional.
- Arriola E. 2 Assaig clínic medicaments fase III.
- Tusquets I. Estudi observacional.
- Servitja S. Estudi observacional.
- Carles J. Assaig clínic medicaments fase II.

Atenció oncològica

Radioteràpia (oncologia radioteràpica)

Responsable del Servei: M. Algara López
Metges: 7
Físics: 3
Residents: 2

Activitat

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	9	23
Estades	154	333
Estada mitjana	17,1	14,5
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.357	1.264
Visites successives	5.124	9.809
Total visites	6.481	11.073
Índex de successives/primeres	3,78	7,76
Consulta d'infermeria i atenció continuada		
Tractaments	1.145	2.604
Sessió de radioteràpia		
Complexitat I	500	379
Complexitat II	259	227
Complexitat III	677	701

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: M. Algara López*, M. Lacruz Bassols*, J. Quera Jordana*

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Algara M, Rodríguez de Dios N, Viñals P, Lacruz M, Foro P, Reig A, Quera J, Lozano J, Fernández-Velilla E, Membrive I, Dengrà J, Sanz J. Prevention of radiochemotherapy-induced esophagitis with glutamine: results of a pilot study. *Int J Radiat Oncol* 2007; 69(2): 342-349.

Articles originals en revistes nacionals

- Algara M, Sanz J, Foro P, Lacruz M, Reig A, Quera J, MEMBRIVE I, Lozano J, Rodríguez de Dios N. Risk factors of local relapse in breast cancer: the importance of age. *Clin Transl Oncol* 2007; 9: 110-116.
- Algara M, Sanz J, Foro P, Reig A, Lozano J, MEMBRIVE I, Lacruz M, Quera J, Fernández-Velilla E, Rodríguez de Dios N. Variación en las indicaciones de irradiación externa en el cáncer de mama. Análisis de 4.545 casos (1990-2005). *Rev Senología y Patol Mam* 2007; 20(3): 120-124.

(*). Professor de la UPF.

- Quera J, Lacruz M, Algara M, Anton N, Fernández-Velilla E. Descripción d'un índex de comparació de distribucions. Aplicació al camp de la física mèdica. *Revista de Física* 2007; 32.
- Lacruz M, Fernández-Velilla E, Algara M, Rodríguez de Dios N, Foro P, Quera J. L'índex de conformitat com una eina de dosimetria clínica en radiofísica hospitalària. *Revista de Física* 2007; 33.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Rodríguez de Dios N, Lacruz M, Sanz J, Algara M. In Regard to Vicini *et al.* (*Int J Radiat Oncol Biol Phys* 2007;68:341-346). *Int J Radiat Oncol* 2007; 69(4): 1336-1337.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Algara M, Pericay C, Rodríguez de Dios N, López A, Foro P, Sanz J. Diagnóstico de neoplasia de mama por pet en el curso clínico de neoplasia de ovario. *Rev Senología y Patol Mam* 2007; 20(2): 87-88.

Assajos clínics

- Algara M. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Algara M. Assaig clínic nutrients.

Activitat

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	108	134
Altes internes	368	324
Estades de les altes	1.755	2.416
Estades	4.734	4.823
Estada mitjana del període	9,95	10,53

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J.F. Solsona Duran, F. Álvarez Lerma

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Hidalgo JM, Navarro S, Serra-Aracil J, Rebaso P, Hernández-Borlán R, Vázquez-Sánchez A, Bory F, Grande L. Intra-abdominal pressure as a marker of severity in acute pancreatitis. *Surgery* 2007; 141(2): 173-178.
- Jordà R, Álvarez-Lerma F, Jurado M, Palomar M, Nolla-Salas J, León-Regidor MA, León-Gil C, and the EPCAN Study Group (...Salvadó M...). Risk factors for candidaemia in critically ill patients: a prospective surveillance study. *Mycoses* 2007; 50(4): 302-310.

Articles originals en revistes nacionals

- Solsona JF, Díaz-Buendía Y, Iglesias ML, Gracia-Arnillas MP, Pérez A, Vázquez-Sánchez A. La adjudicación de recursos en los pacientes con mal pronóstico: la necesidad de un debate. *Medicina Intensiva* 2007; 31(2): 62-67.
- Iglesias-Lepine ML, Pedro-Botet J, Pallás O, Hernández-Leal E, Echarte JL, Solsona JF. Consentimiento informado: opiniones del personal sanitario de un hospital universitario. *Rev Clin Esp* 2007; 207(10): 483-488.
- Terrades R, Grau S, Knobel H, Álvarez-Lerma F, Riu M, Salvadó M. Bacteriemia comunitaria tratada o identificada de forma ambulatoria tras el alta de un servicio de urgencias. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(17): 652-654.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Grau S, Álvarez-Lerma F, Domínguez-Gil A. Pharmacokinetic/pharmacodynamic indices: are we ready to use them in daily practice? *Expert Rev Anti Infect Ther* 2007; 5(6): 913-916.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Nolla-Salas J, Gracia-Arnillas MP, Martín JC, del Baño F. Golpe de calor en pacientes tratados con topiramato. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(17): 677-678.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Olaechea PM, Garnacho-Montero J, Grau S, Rodríguez-Colomo O, Palomar M, Zaragoza R, Muñoz P, Cerdà E, Álvarez-Lerma F. Recomendaciones GEIPC-SEIMC y GTEI-SEMICYUC para el tratamiento antibiótico de infecciones por cocos grampositivos en el paciente crítico. *Enferm Infecc Microbiol Clin* 2007; 257(7): 446-466.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Álvarez-Lerma F, Grau S. Tratamiento de rescate en las infecciones graves de los pacientes hospitalizados. *Rev Esp Quimioter* 2007; 20(2): 234-240.
- Olaechea PM, Garnacho-Montero J, Grau S, Rodríguez-Colomo O, Palomar M, Zaragoza R, Muñoz P, Cerdà E, Álvarez-Lerma F. Recomendaciones GEIPC-SEIMC y GTEI-SEMICYUC para el tratamiento antibiótico de infecciones por cocos grampositivos en el paciente crítico. *Medicina Intensiva* 2007; 31(6): 294-317.
- Álvarez-Lerma F. El papel de voriconazol en pacientes críticos con micosis invasoras. *Rev Iberoam Micol* 2007; 24(3): 209-212.
- Solsona Durán JF. Voluntades anticipadas: una herramienta para anticipar acontecimientos y facilitar asistencia urgente (editorial). *Emergencias* 2007; 19:239-240.

Anestesiologia, reanimació i terapèutica del dolor

Responsable del servei: F. Escolano Villén
Metges: 42
Residents: 16

Activitat

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Interconsultes	1.501	1.535
Activitat ambulatoria		
Primeres visites		
(Unitat de tractament del dolor)	678	793
Visites successives		
(Unitat de tractament del dolor)	2.372	2.552
Visites preoperatòries	10.651	10.758
Visites successives	156	96
Activitat anestèsia a quiròfan		
Sedació/local + sedació	5.728	5.868
General	4.040	3.990
Regional: subaracnoïdal/epidural troncular/ regional endovenosa	4.764	4.277
Obstetrícia (parts i cesàries)	1.443	1.504
Total	15.975	15.639
Activitat anestèsia fora de quiròfan		
Cardiologia	60	112
Digestiu	377	354
RNM i radiodiagnòstic	92	133
Ginecologia	158	153
Pneumologia	76	68
Psiquiatria	675	662
Total	1.438	1.482
Unitat de tractament del dolor		
Tractaments (inclou els fets a quiròfan)	1.563	1.591

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: M. Puig Riera de Conias
Professors associats: L. Gallart Gallego, E. Samsó Sabé

Projectes d'investigació

- Tolerancia opioide aguda. Contribución de los opioides al desarrollo del dolor crónico postquirúrgico; Puig M; FIS/ISCIII.
- Efectividad y seguridad del ácido tranexámico para reducir los requerimientos sanguíneos en artroplastia de cadera y rodilla. Evaluación de factores humorales de hemostasia y complicaciones tromboticas; Santiveri FX; FIS/ISCIII.
- Conveni de col·laboració entre la Universitat Autònoma de Barcelona, l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària i Laboratoris Menarini, S.A., per a la creació de la Càtedra *UAB-Menarini de investigació y dolencia en dolor*; Puig M; LMSA.
- Presión generada por la tos en pacientes postoperados de cirugía abdominal. Técnicas de medición, efectos de la analgesia epidural y utilidad para evaluar el dolor postoperatorio; Gallart L; FIS/ISCIII.
- Características y prevención de la tolerancia aguda y crónica a los opioides, durante procesos que cursan con dolores e inflamación. Mecanismos implicados; Puig M; FIS/ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Miranda HF, Puig MM, Dürsteler C, Prieto JC, Pinaridi G. Dexketoprofen-induced antinociception in animal models of acute pain: Synergy with morphine and paracetamol. *Neuropharmacology* 2007; 52(2): 291-296.
- Fernández-Dueñas V, Pol O, García-Nogales P, Hernández L, Planas E, Puig MM. Tolerance to the antinociceptive and antiexudative effects of morphine in a murine model of peripheral inflammation. *J Pharmacol Exp Ther* 2007; 322(1): 360-368.
- Dürsteler C, Miranda HF, Poveda R, Mases A, Planas E, Puig MM. Synergistic interaction between dexamethasone and tramadol in a murine model of acute visceral pain. *Fund Clin Pharmacol* 2007; 21(5): 515-520.

- Schröder H, Morales-Molina JA, Bermejo S, Barral D, Soler E, Grau M, Guxens M, de Jaime E, Domínguez-Alvarez Marisol, Marrugat J. Relationship of abdominal obesity with alcohol consumption at population scale. *Eur J Nutr* 2007; 46(7): 369-376.
- Knape JTA, Adriaensen H, Van Aken H, Blunnie WP, Carlsson C, Dupont M, Pasch T, Section and board of Anaesthesiology, European Union of Medical Specialists (...Puig MM...). Guidelines for sedation and/or analgesia by non-anaesthesiology doctors. *Eur J Anaesthesiol* 2007; 24(7): 563-567.
- Fernández-Galinski S, Barrera E, Valls A, Montero M, Álvarez-García JC, Escolano F. Biespectral index monitoring in a severe comatose patient during surgery. *The Open Anesthesiology Journal* 2007; 1: 6-8.
- Muñoz M, Bisbe E, García-Erce JA, Badia X, Polanco C. Evaluación económica de la recuperación postoperatoria con OrthoPAT® comparada con terapia estándar en la artroplastia de rodilla. *Pharmacoeconomics* 2007; 4(2): 25-34.
- Wernicke JF, Iyengar S, Ferrer MD. Treatment of chronic pain with drugs that modulate central nervous system serotonin and norephrine. *Current Drug Therapy* 2007; 2(2): 161-167.

Articles originals en revistes nacionals

- Castillo J, Santiveri X, Escolano F, Castaño J, Gomar C, Canet J, Sabaté S. Incidencia de hematomas espinales con compresión medular relacionados con anestésicos neuroaxiales en Cataluña. *Rev Esp Anesthesiol Reanim* 2007; 54(10): 591-595.
- Montes A, García-Alvarez J, Trillo L. Tratamiento del dolor postoperatorio: de la Unidad de Dolor Agudo al Programa de Gestión del Dolor Postoperatorio. *Rev Soc Esp Dolor* 2007; 5: 335-337.
- Castillo J, Canet J, Gomar C, Hervàs C. Castillo J, Canet J, Gomar C, Hervàs C. Imprecisión en la aplicación de la escala de estado físico de la American Society of Anesthesiologists: encuesta realizada entre los anestesiólogos catalanes. *Rev Esp Anesthesiol Reanim* 2007; 54(7): 394-398.
- Aguilera L, Ramos-Delgado I, Pacreu S, Baldomà N, Ortiz M, Martín C. Utilidad de la monitorización con sistema PiCCO durante cirugía de resección pulmonar. *Rev Esp Anesthesiol Reanim* 2007; 54(9): 543-546.

Articles en revistes nacionals (notes)

- García-Aranda M, Gallart L. Comentarios sobre la carta al director "Punción pleural como complicación de epidural torácica". *Rev Esp Anesthesiol Reanim* 2007; 54(1): 63.
- Beltrán S, García-Alvarez J, Williams M, Escolano F. Cesárea en paciente con Síndrome de Sebastián. *Med Clin (Barc)*; 128(4): 157.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Lamsfus-Prieto JA, Membrilla E, Garcés JM. Prevención de la sepsis en pacientes esplenectomizados. *Cir Esp* 2007; 81(5): 247-251.
- Ramos-Delgado I, Samsó E. Analgesia y sedación del paciente crítico en ventilación mecánica. *Rev Esp Anesthesiol Reanim* 2007; 54(5): 302-312.
- Barrera E, Puig MM. Analgesia en el cáncer urológico: Dolor pélvico y abdominal. *Controversias y evidencias en Urología Oncológica* 2007; 5: 5-14.
- Puig MM. Tratamiento del dolor neoplásico en urología. *Controversias y evidencias en Urología Oncológica* 2007; 5: 3-4.

Capítols de llibres nacionals

- Pacreu S, Baldomà N, Rodríguez C, Moltó L, Fernández-Galinski S. Anestesia en un paciente adulto con espina bífida. *Cuadernos de casos clínicos en Anestesiología y Reanimación*. Madrid: Ergón, 2007.
- Pacreu S, Gallart L. Reanimación cardiopulmonar básica y avanzada en el adulto. En: Drobnic L, eds. *Temas de actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 136-151.
- Montes A, Comps O. Aplicación de la toxina botulínica en el síndrome miofascial. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 263-271.
- Escolano F, Soler E. Valoración y preparación anestésica del paciente geriátrico. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 196-214.
- Trillo L. Optimización y valoración preoperatoria de pacientes para cirugía bariátrica. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 66-76.
- Álvarez-García JC. Maniobras de reanimación cardiopulmonar en población pediátrica. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 77-96.

- Bermejo S, Samsó E. Evaluación preoperatoria en el paciente con hipertensión arterial o cardiopatía. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 97-108.
- Ramos-Delgado I, González-Álvarez I. Atención inicial al paciente politraumatizado. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 109-118.
- Vela E, Ramos-Delgado I. Optimización perioperatoria del paciente diabético. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 119-135.
- Ariño P, Francés S. Información al paciente en el ámbito sanitario. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 243-247.
- Trillo L. Despertar intraoperatorio. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 248-255.
- Arbonés E. Electroestimulación medular y angina refractaria. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 272-279.
- Ramos-Delgado I, Pacreu S. Valoración y asistencia inicial del traumatismo craneoencefálico. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 280-289.
- González-Álvarez I, Vela E. Bases de la analgesia obstétrica. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 296-303.
- Álvarez-García JC. Estrategias perioperatorias de ahorro de sangre. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 309-324.
- Moltó L, Baldomà N. Reacciones alérgicas en medicina. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 330-337.
- Baldomà N, Moltó L. Hipertemia e hipotermia con temperaturas ambientales. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 338-349.
- Cots F, Castells X. Impacto de los flujos migratorios en la atención obstétrica. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 19-24.
- Santiveri X. Estrategias preventivas para evitar la hipotensión en la gestante. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 161-166.
- Gris JM, Trillo L. Tratamiento del dolor agudo durante el embarazo. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 51-62.
- Trillo L, Moltó L, Gris JM. Embarazo y trastornos endocrinos. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 130.
- Gallart L. Introducción Sección I. Evolución histórica y cambios sociosanitarios en la atención obstétrica. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 3-4.
- Aguilera L. Embolismo de líquido amniótico. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 187-192.
- Beltrán S, Baldomà N. Tratamiento de las complicaciones hemorrágicas graves en gestantes. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 179-186.
- Payá A. Modelos de atención al parto. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 37-42.
- Álvarez-García JC, González-Álvarez I. Anestesia en la cesárea. Analgesia tras la cesárea. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 120.
- Gallart L, Sierra P. Reanimación cardiopulmonar (RCP9 en la gestante. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 193-202.
- Sadurní M, Sánchez-Navas S. Consideraciones anestésicas en la preeclampsia y eclampsia. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 137.
- Carreras R, Castillo MT. Morbimortalidad materna. Epidemiología. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 145.

- Baldomà N, Rodríguez-Cosmen C. Aspiración pulmonar del contenido gástrico en la gestante. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 167-170.
- Ollé C. Complicaciones neurológicas de la anestesia regional en obstetricia. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 171-178.
- Escolano F. Alergia al látex. Problemática actual. En: Drobnic L, eds. *Temas de actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergon, 2007: 19-27.
- Montes A. Programa de gestión del dolor postoperatorio. Indicadores de calidad. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 49-65.
- Gallart L. Valoración del riesgo quirúrgico en pacientes con patología respiratoria. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 215-224.
- Escolano F. Prólogo. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007.
- Rodríguez C, Baldomà N. Anestesia y reanimación de la gestante en cirugía no obstétrica. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 45-49.
- Escolano F. Introducción. Sección II. Analgesia y anestesia durante el embarazo. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 43-44.
- Ariño P. Conocimiento y aceptación de la anestesia obstétrica en la población inmigrante. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 25-32.
- Castaño J. Presentación. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007.
- Castillo J. Introducción. Sección III. Analgesia y anestesia en el trabajo de parto y cesárea. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 75.
- Samsó E. Introducción. Sección IV. Analgesia y anestesia en la gestante con patología asociada. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 113-114.
- Fernández J, Baldomà N. Anestesia en la embarazada cardiópata. En: Samsó E, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 125-134.
- Montes A. Introducción. Sección V. Morbimortalidad materna. Prevención y tratamiento de las complicaciones perioperatorias en obstetricia. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 145-146.
- Trillo L, Ramos-Delgado I, González-Álvarez I, Lamsfus-Prieto JA, Moltó L, Rodríguez-Cosmen C. Antagonistas del calcio y remifentanilo en cirugía laparoscópica del feocromocitoma suprarrenal. *Cuadernos de casos clínicos en Anestesiología y Reanimación*. Madrid: Ergon, 2007: 15-21.
- Escolano F, Plaza A, Gomar C. Reacciones alérgicas y anestesia. En: Torres LM, Neira F, eds. *Tratado de Anestesiología, Reanimación. 1800 soluciones*. Madrid: Arán Ediciones, S.A, 2007: 295-303.

Llibres nacionals

- Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, coords. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007.

Assajos clínics

- Moltó L. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Santiveri FX. Assaig clínic medicaments fase IV.
- Mases A. Assaig clínic medicaments fase IV.

Atenció quirúrgica

Cirurgia general⁽¹⁾

Responsable del servei: L. Grande Posa

Metges: 25

Residents: 9

Activitat

	2006	2007	
Activitat d'hospitalització			
Altes externes ⁽²⁾	3.069	3.091	
Estades	16.257	16.844	
Estada mitjana (pacients ingressats)	7,3	7,0	
Pressió d'urgències (%)	42,4	39,1	
Interconsultes	403	427	
Intervencions quirúrgiques programades	1.360	1.473	
Intervencions quirúrgiques urgents	870	978	
Activitat ambulatoria			
Primeres visites	3.936	3.860	
Visites successives	12.776	13.149	
Total visites	16.712	17.009	
Índex de successives/primeres	3,25	3,41	
Cirurgia major ambulatoria	857	884	
Cirurgia menor ambulatoria	866	308	
Proves complementàries			
Rectoscopia	104	103	
Ecografia endoanal	230	172	
RAE⁽³⁾			
Primeres visites	1.000	996	
Visites successives	748	1.106	
Intervencions ambulatories	453		
Indicadors de casuística⁽³⁾			
Raó de funcionament estàndard		0,93	
Pes mitjà	1,5886	1,6340	
Producció clínica⁽³⁾			
	Altes	%	Pes mitjà
Cirurgia programada amb ingrés	1.305	43,3	1,7869
Cirurgia major ambulatoria	658	21,8	0,9185
Cirurgia urgent	640	21,2	2,4686
Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	410	13,6	1,1980

(1) Inclou cirurgia maxil·lofacial.

(2) Inclou les altes de CMA.

(3) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors titulars: L. Grande Posa, J.L. Minguella

Martí, Manuel Pera Roman, A. Sitges Serra

Professors associats: Miguel Pera Roman, J.J. Sancho

Insenser, M. Segura Badía, J.M. Bosch Sadurní, R.

Aguiló Espases

Projectes d'investigació

- Evaluación de la efectividad y seguridad de dos técnicas de cirugía bariátrica (bypass gástrico versus gastrectomía tubular) en el tratamiento de la obesidad mórbida; Ramón JM; FIS/ISCIII.
- Incontinencia fecal: características de los pacientes e impacto sobre la calidad de vida; Parés D; FIS/ISCIII.
- Efecto del preconditionamiento isquémico sobre la regeneración hepática tras resección hepática en humanos; Grande L; FIS/ISCIII.
- Relación entre la respuesta inflamatoria a la agresión quirúrgica y la angiogénesis en pacientes con cáncer de colon. Estudio comparativo entre cirugía abierta y cirugía laparoscópica; Pera MR; FIS/ISCIII.
- Caracterización fenotípica del epitelio escamoso del esófago cervical tras una esofagogastrotomía. Un modelo clínico para el estudio de la secuencia que conduce al desarrollo del esófago de Barrett; Pera MR; FIS/ISCIII.
- Mutaciones del ADN mitocondrial (ADNmt) y alteraciones de p53 y p16 en la secuencia metaplasia de Barret-displasia-adenocarcinoma de esófago; Pera MR; Fundación Mutua Madrileña.
- Infección peritoneal perioperatoria y recurrencia del cáncer colorectal: estudio de la respuesta inflamatoria de fase aguda y de la respuesta angiogénesis sistemática y local; Pera M; FIS/ISCIII.
- Infección postoperatoria y recurrencia del cáncer colorectal: estudio de la influencia de la respuesta inflamatoria de fase aguda y de la angiogénesis en un modelo animal de cáncer de colon; Pera M; Associació Espanyola contra el Càncer de Catalunya.
- Interrelación entre respuesta inflamatoria, estado nutricional y estatus tiroideo en pacientes con cáncer colorectal y su impacto sobre las complicaciones postoperatorias y el pronóstico a largo plazo; Sitges A; FIS/ISCIII.
- Caracterización genética de dos subgrupos de carcinoma de mama: RE+ RP+ vs RE+ RP-; Solé F; FIS/ISCIII.

(*) Professor de la UPF.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Hidalgo JM, Navarro S, Serra-Aracil J, Rebaso P, Hernández-Borlán R, Vázquez-Sánchez A, Bory F, Grande L. Intra-abdominal pressure as a marker of severity in acute pancreatitis. *Surgery* 2007; 141(2): 173-178.
- Pascual M, Abasolo I, Mingorance-LeMeur A, Martínez-García A, del Río JA, Wright CVE, Real FX, Soriano E. Cerebellar GABAergic progenitors adopt an external granule cell-like phenotype in the absence of Ptf1a transcription factor expression. *Proc Natl Acad Sci USA* 2007; 104(12): 5193-5198.
- Pera MR, Pera M, de Bolós C, Brito MJ, Palacín A, Grande L, Cardesa A, Poulsom R. Duodenal-content reflux into the esophagus leads to expression of Cdx2 and Muc2 in areas of squamous epithelium in rats. *J Gastrointest Surg* 2007; 11(7): 869-874.
- Burdío F, Berjano E, Navarro A, Burdío JM, Güemes A, Grande L, Sousa R, Subiró J, González A, Cruz I, Castiella T, Tejero E, Lozano R, De Gregorio MA. RF tumor ablation with internally cooled electrodes and saline infusion: What is the optimal location of the saline infusion? *Biomed Eng Online* 2007; 6: 30.
- Pascual M, Pera M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Parés D, Puig S, Andreu M, Grande L. Endosonographic and manometric evaluation of internal anal sphincter in patients with chronic anal fissure and its correlation with clinical outcome after topical glyceryl trinitrate therapy. *Int J Colorect Dis* 2007; 22(8): 963-967.
- Amador A, Grande L, Martí J, Deulofeu R, Miquel R, Solà A, Rodríguez-Laiz G, Ferrer J, Fondevila C, Charco R, Fuster J, , García-Valdecasas JC. Ischemic pre-conditioning in deceased donor liver transplantation: A prospective randomized clinical trial. *Am J Transplant* 2007; 7(9): 2180-2189.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Puget G, Trampal C, Calvo N, Carrera MJ, Conangla M, Sitges-Serra A, Besses C, Salar A. Thyroid fluorodeoxyglucose-whole body positron emission tomography incidentaloma concurrently diagnosed with a diffuse large B-cell lymphoma localized in the neck. *Leukemia Lymphoma* 2007; 48(2): 425-427.
- Maestre González Y, Parés D, Busto M, Grande L. An unusual small bowel perforation by a foreign body. *Dig Surg* 2007; 24(3): 179-180.

Articles en revistes nacionals (notes)

- De la Rosa A, Jimeno J, Sancho JJ, Sitges-Serra A. Hiperparatiroidismo y tratamiento crónico con sales de litio. *Cir Esp* 2007; 81(6): 355.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Sitges-Serra A, Bergenfelz A. Clinical update: sporadic primary hyperparathyroidism. *Lancet* 2007; 370(9586): 468-470.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Manterola C, Pineda V, Vial M, Grande L. ¿Cómo presentar los resultados de una investigación científica? I. La comunicación oral. *Cir Esp* 2007; 81: 12-17.
- Sitges-Serra A. Paratiroidectomía selectiva en el hiperparatiroidismo primario esporádico. *Cir Esp* 2007; 81(3): 111-114.
- Lamsfus-Prieto JA, Membrilla E, Garcés JM. Prevención de la sepsis en pacientes esplenectomizados. *Cir Esp* 2007; 81(5): 247-251.

Assajos clínics

- Sancho JJ. Assaig clínic medicaments fase III.
- Sancho JJ. Estudi postautorització.
- Aguiló R. Assaig clínic medicaments.

Atenció quirúrgica

Cirurgia ortopèdica i traumatologia

Responsable del servei: E. Cáceres Palou
Metges: 20
Residents: 10

Activitat

	2006	2007	
Activitat d'hospitalització			
Altes externes ⁽¹⁾	2.750	2.637	
Estades	14.569	13.845	
Estada mitjana (pacients ingressats)	8,3	8,3	
Pressió d'urgències (%)	44,5	45,3	
Interconsultes	160	164	
Intervencions quirúrgiques programades	1.897	1.804	
Intervencions quirúrgiques urgents	617	686	
Activitat ambulatoria			
Primeres visites	4.906	5.146	
Visites successives	24.902	26.774	
Total visites	29.808	31.920	
Índex de successives/primeres	5,08	5,20	
Cirurgia major ambulatoria	1.000	1.006	
Cirurgia menor ambulatoria	4	10	
RAE⁽²⁾			
Primeres visites	5.921	7.947	
Visites successives	6.778	8.293	
Hospital de dia			
Nombre de sessions	91	79	
Indicadors de casuística⁽²⁾			
Raó de funcionament estàndard		1,05	
Pes mitjà	1,6913	1,6486	
Producció clínica⁽²⁾			
	Altes	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulatoria	991	37,3	0,9803
Cirurgia programada amb ingrés	828	31,2	1,9106
Cirurgia urgent	611	23,0	2,5898
Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	224	8,4	1,1085

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors titulars: E. Cáceres Palou, J. Ballester Soleda

Professors associats: J. Cebamanos Celma, J.C. Monllau Garcia, G. Saló Bru

Projectes d'investigació

- Efecto de la aplicación de radiofrecuencia en la reparación meniscal; Puig L; SECOT.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Ruiz-Gaspà S, Nogués X, Enjuanes A, Monllau JC, Blanch J, Carreras R, Mellibovsky L, Grinberg D, Balcells S, Díez-Pérez A, Pedro-Botet J. Simvastatin and atorvastatin enhance gene expression of collagen type 1 and osteocalcin in primary human osteoblasts and MG-63 cultures. *J Cell Biochem* 2007; 101(6): 1430-1438.
- Bustamante M, Nogués X, Enjuanes A, Elosua R, García-Giralt N, Pérez-Edo L, Cáceres-Palou E, Carreras R, Mellibovsky L, Balcells S, Díez-Pérez A, Grinberg D. COL1A1, ESRI, VDR and TGFB1 polymorphisms and haplotypes in relation to BMD in Spanish postmenopausal women. *Osteoporosis Int* 2007; 18(2): 235-243.
- Gelber PE, Reina F, Cáceres-Palou E, Monllau JC. A comparison of risk between the lateral decubitus and the beach-chair position when establishing an anteroinferior shoulder portal: a cadaveric study. *Arthroscopy* 2007; 23(5): 522-528.
- Torrens C, López-Dominguis JM, Puente MI, Cáceres-Palou E. The influence of the acromial coverage index in rotator cuff tears. *J Shoulder Elb Surg* 2007; 16(3): 347-351.
- Izquierdo R, García-Giralt N, Rodríguez MT, Cáceres-Palou E, García SJ, Gómez-Ribelles JL, Monleón M, Monllau JC, Suay J. Biodegradable PCL scaffolds with an interconnected spherical pore network for tissue engineering. *J Biomed Mater Res-A* 2007; 85A: 25-35.
- Tey M, Monllau JC, Centenera JM, Pelfort X. Benefits of arthroscopic tuberculoplasty in posterior ankle impingement syndrome. *Knee Surg Sport Tr A* 2007; 15(10): 1235-1239.

- Bustamante M, Nogués X, Àgueda L, Jurado S, Wesselius A, Cáceres-Palou E, Carreras R, Ciria M, Mellibovsky L, Balcells S, Díez-Pérez A, Grinberg D. Promoter 2 -1025 T/C polymorphism in the RUNX2 gene is associated with femoral neck BMD in spanish postmenopausal women. *Calcified Tissue Int* 2007; 81(4): 327-332.
- Bustamante M, Nogués X, Mellibovsky L, Àgueda L, Jurado S, Cáceres-Palou E, Blanch J, Carreras R, Díez-Pérez A, Grinberg D, Balcells S. Polymorphisms in the interleukin-6 receptor gene are associated with bone mineral density and body mass index in Spanish postmenopausal women. *Eur J Endocrinol* 2007; 157(5): 677-684.

Articles originals en revistes nacionals

- Gelber PE, Reina F, Cáceres-Palou E, Monllau JC. Meniscos de la rodilla. Relaciones entre anatomía y función mecánica. *Cuadernos de Artroscopia* 2007; 14(supl.1): 8-14.
- Ginés A, Torrens C, Solano A, Ruiz A, Martínez-Díaz S, Cáceres-Palou E. Influencia de la versión protésica y de la consolidación del troquíter en el resultado funcional de las hemiartróplastias implantadas por fractura de húmero proximal. *Rev Ortop Traum* 2007; 51(1): 7-14.
- Corrales M, Torres A, Mestre C, León A, Marqués F. Artroplastia total de maluc en malalts amb deformitats de fémur (estudi descriptiu). *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia* 2007; 5(1): 11-17.
- Galó G, Cáceres-Palou E, Lacroix D, Planell JA, Molina-Ros A, Ramírez M, Lladó A. Comportamiento biomecánico del injerto anterior en la cirugía del caquis lumbar. Estudio comparativo mediante elementos finitos. *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia* 2008; 51(5): 284-295.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Tey M, Pelfort X, Monllau JC, Vaquero J. Trasplante de Menisco. Estado actual. *Cuadernos de Artroscopia* 2007; 14(Supl.1): 42-50.
- Monllau JC. Asociación Española de Artroscopia. Una ojeada a 25 años de historia. *Cuadernos de Artroscopia* 2007; 14(31): 21-24.
- Torres A, Domínguez E, Abad R, Leal J, Pelfort X, Puig-Verdié L. Infecció postoperatoria en cirurgia protètica de maluc i genoll (1994-2005). *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia* 2007; 7(3): 66-68.

- Hinarejos P. Fractures periprotèsiques de genoll. Epidemiologia i classificació. *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia* 2007; 6(2): 43-45.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Ginés A, Monllau JC. Symptomatic ring-shaped medial meniscus. *Clin Anat* 2007; 20(8): 994-995.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Espiga X, Cebamanos J. Deformitats angulars del colze seculars a traumatismes de la infància. *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia* 2007; IV(2): 25-26.
- Tey M, Pelfort X, Monllau JC, Vaquero J. Transplante de menisco. Estado actual. *Cuadernos de Artroscopia* 2007; 14(30): 50.

Capítols de llibres nacionals

- Zabala S. Síndrome de sobrecarga del primer radio. Hallux rigidus primario. Hallux rigidus secundario. Sesamoiditis. En: Nuñez-Samper M, eds. *Biomecánica, medicina y cirugía del pie*. Barcelona: Elsevier-Masson, 2007: 249-254.

Assajos clínics

- Hinarejos PA. Assaig clínic medicaments fase III.
- Leon A. Assaig clínic medicaments fase III.
- Montserrat F. Investigació clínica producte sanitari.
- Cáceres E. Assaig clínic medicaments fase II.

Atenció quirúrgica

Cirurgia vascular

Responsable del servei: F. Vidal-Barraquer Mayol

Metges: 6

Residents: 5

Activitat

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	1.015	955
Estades	5.120	5.435
Estada mitjana (pacients ingressats)	5,2	5,7
Pressió d'urgències (%)	18,8	19,7
Interconsultes	227	200
Intervencions quirúrgiques programades	654	617
Intervencions quirúrgiques urgents	101	113
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.640	1.858
Visites successives	6.183	5.968
Total visites	7.823	7.826
Índex de successives/primeres	3,77	3,21
Cirurgia major ambulatoria	23	17
Cirurgia menor ambulatoria	6	0
Proves complementàries		
Eco Doppler	2.433	2.814
Proves d'esforç	378	419
Índex turmell/braç	1.027	1.102
Angiografia diagnòstica	297	263
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,02
Pes mitjà	1,8884	2,0208

Producció clínica⁽²⁾	Altes	%	Pes mitjà
Cirurgia programada amb ingrés	613	64,2	2,0374
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	231	24,2	1,1981
Cirurgia urgent	95	9,9	3,8302
Cirurgia major ambulatoria	16	1,7	1,0427

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor associat: A. Clarà Blasco

Activitat

	2006	2007	
Activitat d'hospitalització			
Altes externes ⁽¹⁾	310	370	
Estades	2.440	4.516	
Estada mitjana (pacients ingressats)	10,5	14,8	
Pressió d'urgències (%)	51,9	50,5	
Interconsultes	50	52	
Intervencions quirúrgiques programades	161	203	
Intervencions quirúrgiques urgents	53	97	
Activitat ambulatoria			
Primeres visites	434	432	
Visites successives	1.517	1.584	
Total visites	1.951	2.016	
Índex de successives/primeres	3,50	3,67	
Cirurgia major ambulatoria	77	65	
Hospital de dia			
Nombre de sessions	87	110	
Indicadors de casuística⁽²⁾			
Raó de funcionament estàndard		1,17	
Pes mitjà	2,3641	3,6048	
Producció clínica⁽²⁾			
	Altes	%	Pes mitjà
Cirurgia programada amb ingrés	133	35,9	3,2190
Cirurgia urgent	88	23,8	12,0211
Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	84	22,7	1,5232
Cirurgia major ambulatoria	65	17,6	0,7403

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor associat: E. Galitó Vinyals

Publicacions

Articles en revistes internacionals (notes)

- Alameda F, Lloreta J, Ariza A, Salido M, Espinet B, Baró T, García-Fructuoso G, Galitó E, Munné A, Cruz-Sánchez FF, Solé F, Serrano S. Primitive neuroectodermal tumor of the central nervous system with glial differentiation: a FISH study of an adult case. *Clin Neuropathol* 2007; 26(1): 12-16.

Capítols de llibres nacionals

- García-Fructuoso G. Patología del ángulo pontocerebeloso. En: Drobic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 7-11.
- Prim J. Tratamiento neuroquirúrgico de la hernia discal cervical. En: Drobic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 168-169.

Assajos clínics

- Conesa G. Assaig clínic medicaments.
- Conesa G. Assaig clínic medicaments fase III.

Activitat

	2006	2007	
Activitat d'hospitalització			
Altes ⁽¹⁾	3.485	3.584	
Estades	271	222	
Estada mitjana (pacients ingressats)	1,4	1,1	
Pressió d'urgències (%)	10,5	8,9	
Interconsultes	118	98	
Intervencions quirúrgiques programades	176	177	
Intervencions quirúrgiques urgents	9	10	
Activitat ambulatoria			
Primeres visites	3.846	4.591	
Visites successives	18.928	20.033	
Total visites	22.774	24.624	
Índex de successives/primeres	4,92	4,36	
Cirurgia major ambulatoria	3.308	3.404	
Cirurgia menor ambulatoria	25	26	
RAE⁽²⁾			
Primeres visites	5.823	7.759	
Visites successives	1.639	7.756	
Altres tractaments quirúrgics no invasius			
Làser yag	807	923	
Làser argó	822	904	
Proves complementàries			
Angiografia d'ull	1.187	1.230	
Biometries	1.748	1.597	
Camp visual	1.351	1.959	
Topografia ocular	329	418	
Ecografia ocular	68	107	
Retinografia	62	184	
Teràpia fotodinàmica	137	63	
Paquimetria	119	191	
Estudi de capes de fibres nervioses (GDX)	106	124	
Tomografia capes retina (OCT)		234	
Indicadors de casuística⁽²⁾			
Raó de funcionament estàndard		0,87	
Pes mitjà	0,8287	0,8454	
Producció clínica⁽²⁾			
	Altes	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulatoria	3.828	95,1	0,8611
Cirurgia programada amb ingrés	180	4,5	0,8708
Cirurgia urgent	17	0,4	0,8753

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: M.A. Castilla Céspedes

Professors associats: O. Martínez Giral, A. Martínez Palmer

Projectes d'investigació

- Análisis coste/efectividad de un programa de detección de glaucoma por telemedicina aplicado en centros de atención primaria; Antón A; FIS/ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Antón A, Moreno-Montanes J, Blazquez F, Alvarez A, Martín B, Molina B. Usefulness of optical coherence tomography parameters of the optic disc and the retinal nerve fiber layer to differentiate glaucomatous, ocular hypertensive, and normal eyes. *J Glaucoma* 2007; 16(1): 1-8.
- Comas M, Castells X, Acosta ER, Tuñí J. Impact of differences between eyes on binocular measures of vision in patients with cataracts. *Eye* 2007; 21(6): 702-707.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Gómez-Faiña P, Alarcón-Valero I, Buil JA, Calsina-Prat M, Martín-Moral D, Lillo-Sopena J, Castilla M. Distrofia macular anular concéntrica benigna. *Arch Soc Esp Oftalmol* 2007; 82(6): 373-376.

Atenció quirúrgica

Otorinolaringologia

Responsable del servei: J. Fontané Ventura
Metges: 3

62

Activitat assistencial IMAS. Memòria 2007

Activitat

	2006	2007	
Activitat d'hospitalització			
Altes externes ⁽¹⁾	393	452	
Estades	684	1.063	
Estada mitjana (pacients ingressats)	4,4	5,5	
Pressió d'urgències (%)	7,3	9,2	
Interconsultes	123	149	
Intervencions quirúrgiques programades	143	190	
Intervencions quirúrgiques urgents	5	6	
Activitat ambulatoria			
Primeres visites	1.771	1.918	
Visites successives	4.508	4.967	
Total visites	6.279	6.885	
Índex de successives/primeres	2,55	2,59	
Cirurgia major ambulatoria	242	259	
Cirurgia menor ambulatoria	51	63	
RAE⁽²⁾			
Primeres visites	5.194	5.471	
Visites successives	7.898	9.245	
Proves complementàries			
Rinofibrolaringoscòpia	1.111	1.109	
Audiometria	547	520	
Electronistagmografies	n.d.	123	
Impedanciometria	10	7	
Indicadors de casuística⁽²⁾			
Raó de funcionament estàndard		1,17	
Pes mitjà	0,8766	0,9537	
Producció clínica⁽²⁾			
	Altes	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulatoria	259	55,7	0,7072
Cirurgia programada amb ingrés	163	35,1	1,3085
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	36	7,7	1,0384
Cirurgia urgent	7	1,5	7,5400

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: J. Comas Julià, J. Fontané Ventura

Publicacions

Capítols de llibres nacionals

- Margalejo B, Fontané J. Otitis: tratamiento médico o quirúrgico. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 225-242.

Activitat

	2006	2007	
Activitat d'hospitalització			
Altes externes ⁽¹⁾	1.222	1.315	
Estades	3.806	4.392	
Estada mitjana (pacients ingressats)	5,8	6,0	
Pressió d'urgències (%)	26,1	28,8	
Interconsultes	167	186	
Intervencions quirúrgiques programades	454	490	
Intervencions quirúrgiques urgents	94	94	
Activitat ambulatoria			
Primeres visites	1.289	1.468	
Visites successives	5.783	6.476	
Total visites	7.072	7.944	
Índex de successives/primeres	4,49	4,41	
Cirurgia major ambulatoria	64	60	
Cirurgia menor ambulatoria	218	221	
RAE⁽²⁾			
Primeres visites	1.192	1.313	
Visites successives	2.282	2.830	
Proves complementàries			
Fluixometria	399	541	
Urodinàmica	284	296	
Hospital de dia			
Quimioteràpia	549	521	
Indicadors de casuística⁽²⁾			
Raó de funcionament estàndard		0,98	
Pes mitjà	1,0023	1,0675	
Producció clínica⁽²⁾			
	Altes	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulatoria	583	44,3	0,6206
Cirurgia programada amb ingrés	433	32,9	1,5421
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	258	19,6	0,9874
Cirurgia urgent	41	3,1	2,9573

(1) Inclou altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: A. Gelabert Mas
Professors associats: V. Menéndez López, J. Placer Santos

Publicacions

Articles originals en revistes nacionals

- Ballesteros JJ, Royo J, Lloreta J, Hallazgos histomorfológicos de la próstata residual y celda prostática tras la cirugía retropubica por HBP: (I) Datos basales obtenidos en los últimos 70 casos consecutivos. Arch Esp Urol 2007; 60(9): 1069-1079.

Articles en revistes nacionals

- Rijo-Mora EA, Vallmanya F, Hernández-Pozo H, del Canto M, Lorente JA, Gelabert-Mas A. Hernia vesical. Actas Urol Esp 2007; 31(8): 938.
- Vallmanya F, Rijo-Mora EA, Hernández-Pozo H, del Canto M, Lorente JA, Gelabert-Mas A. Leiomioma uretral. Actas Urol Esp 2007; 31(10): 1196.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Bellmunt J, Gelabert-Mas A. Medical management of advanced prostate cancer: a multidisciplinary team approach. Expert Rev Anticancer Ther 2007; 7(7): 977-979.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Ballesteros JJ. William Cheselden: singular litotomista y gran ilustrador del s. XVIII. Arch Esp Urol 2007; 60(7): 723-729.
- Gelabert-Mas A. El enfoque terapéutico del cáncer renal: una nueva oportunidad de coordinación entre la Urología Oncológica y la Oncología médica. Actas Urol Esp 2007; 31(8): 805-806.
- Gelabert-Mas A. Los cuadernos de campo y esbozos histológicos en la obra de Salvador Gil Vernet. Arch Esp Urol 2007; 60(8): 979-983.

Assajos clínics

- Gelabert A. Investigació clínica producte sanitari.
- Gelabert A. Assaig clínic medicaments fase III.

Activitat

	2006	2007	
Activitat d'hospitalització			
Altes externes ⁽¹⁾	2.178	2.230	
Estades	7.643	7.567	
Estada mitjana (pacients ingressats)	3,7	3,5	
Pressió d'urgències (%)	79,3	79,2	
Interconsultes	100	84	
Intervencions quirúrgiques programades	383	371	
Intervencions quirúrgiques urgents	419	505	
Activitat ambulatoria			
Primeres visites	2.684	3.499	
Visites successives	10.584	12.046	
Total visites	13.268	15.545	
Índex de successives/primeres	3,9	3,4	
Cirurgia major ambulatoria	94	102	
Cirurgia menor ambulatoria	145	268	
Parts	1.442	1.503	
Cesàries	367	440	
Proves complementàries			
Ecografies obstètriques i ginecològiques	5.191	4.260	
Cribatge prenatal bioquímic i proves invasives prenatales	504	317	
Prova de benestar fetal	2.586	2.242	
Ecografia Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva	4.368	5.406	
Inseminació artificial	59	562	
Inducció a l'ovulació per inseminació artificial		231	
Cicles d'inducció per fertilització <i>in vitro</i>		75	
Indicadors de casuística⁽²⁾			
Raó de funcionament estàndard		0,94	
Pes mitjà	0,7988	0,8159	
Producció clínica⁽²⁾			
	Altes	%	Pes mitjà
Embaràs, part i puerperi	1.671	74,9	0,6937
Cirurgia programada amb ingrés	356	16,0	1,3305
Cirurgia major ambulatoria	93	4,2	0,9833
Patologia no quirúrgica en servei quirúrgic	66	3,0	0,6251
Cirurgia urgent	45	2,0	1,5838

(1) Inclou les altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: R. Carreras Collado
Professors associats: M.A. Checa Vizcaino, A. Garrido Saldaña, M. Vernet Tormas, A. Paya Panades, M.T. Castillo Vico, R. Rubio Salazar

Projectes d'investigació

- Técnicas de relajación, relaxina y laxitud articular: efecto e interacciones en embarazadas; Carreras R; FIS/ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Alameda F, Bellosillo B, Fusté P, Musset M, Mariñoso ML, Mancebo G, López-Yarto MT, Carreras R, Serrano S. Human papillomavirus detection in urine samples: an alternative screening method. *J Low Genit Tract Dis* 2007; 11(1): 5-7.
- Ruiz-Gaspà S, Nogués X, Enjuanes A, Monllau JC, Blanch J, Carreras R, Mellibovsky L, Grinberg D, Balcells S, Díez-Pérez A, Pedro-Botet J. Simvastatin and atorvastatin enhance gene expression of collagen type 1 and osteocalcin in primary human osteoblasts and MG-63 cultures. *J Cell Biochem* 2007; 101(6): 1430-1438.
- Bustamante M, Nogués X, Enjuanes A, Elosua R, García-Giralt N, Pérez-Edo L, Cáceres-Palou E, Carreras R, Mellibovsky L, Balcells S, Díez-Pérez A, Grinberg D. COL1A1, ESRI, VDR and TGFB1 polymorphisms and haplotypes in relation to BMD in Spanish postmenopausal women. *Osteoporosis Int* 2007; 18(2): 235-243.
- Vidal-Sicart S, Puig-Tintoré LM, Lejárcegui JA, Paredes P, Ortega ML, Muñoz A, Ordí-Ros J, Fusté P, Ortín J, Duch J, Martín F, Pons F. Validation and application of the sentinel lymph node concept in malignant vulvar tumours. *Eur J Nucl Med Mol I* 2007; 34(3): 384-391.
- Carreras R, Alameda F, Mancebo G, García-Moreno P, Mariñoso ML, Costa C, Fusté P, Baró T, Serrano S. A study of Ki-67, c-erbB2 and cyclin D-1 expression in CIN-I, CIN-III and squamous cell carcinoma of the cervix. *Histol Histopathol* 2007; 22(6): 587-592.
- European Collaborative Study (...Mur A, Payá A, López-Vílchez MA, Carreras R...). Time to undetectable viral load after highly active antiretroviral therapy initiation among HIV-infected pregnant women. *Clin Infect Dis* 2007; 44(12): 1647-1656.

- Bustamante M, Nogués X, Águeda L, Jurado S, Wesselius A, Cáceres-Palou E, Carreras R, Ciria M, Mellibovsky L, Balcells S, Díez-Pérez A, Grinberg D. Promoter 2 -1025 T/C polymorphism in the RUNX2 gene is associated with femoral neck BMD in spanish postmenopausal women. *Calcified Tissue Int* 2007; 81(4): 327-332.
- Bustamante M, Nogués X, Mellibovsky L, Águeda L, Jurado S, Cáceres-Palou E, Blanch J, Carreras R, Díez-Pérez A, Grinberg D, Balcells S. Polymorphisms in the interleukin-6 receptor gene are associated with bone mineral density and body mass index in Spanish postmenopausal women. *Eur J Endocrinol* 2007; 157(5): 677-684.

Articles originals en revistes nacionals

- Fusté P, Ortega M, Vidal-Sicart S, Mancebo G, Alameda F, Carreras R. Aplicabilidad de la técnica del ganglio centinela en carcinomas de cérvix y de vulva. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(15): 569-571.
- Fusté P, Carreras R, López-Yarto MT. Vacunas preventivas frente al virus del papiloma humano y cáncer de cérvix. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(19): 735-740.
- Alameda F, Baró T, Mariñoso ML, Manresa JM, Costa C, Espinet B, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Solé F, Serrano S. Carcinoma escamoso invasor de cervix uterino. Estudio de la expresión de p53, bcl-2, ki-67, c-myc, y ciclina d1. *Rev Mex Pat Clin* 2007; 54(4): 150-158.
- Checa MA, Muñoz R, Robles A, Carreras R. Optimización de protocolos de estimulación ovàrica para conseguir una mejora de la calidad oocitaria. En *Cuadernos de Medicina reproductiva*. El ovulo: implicación en reproducción Humana Volumen 13, Numero 3. 2007 Editorial ADALIA ISSN: 1135-0970 p 33-42.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Castillo MT, Checa MA, Payá A, Rueda C, Carreras R. Periurethral granuloma following injection with dextranomer/hyaluronic acid copolymer for stress urinary incontinence. *Int Urogynecol J Pel* 2007; 18: 95-97.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Carreras R, Mancebo G. Obesidad y cáncer de endometrio. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(5): 176-177.
- Soler J, Casas A, Checa MA, Vernet MM, Carreras R. Cáncer de mama. Actualización en factores de riesgo y prevención. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2007; 8(1): 29-36.
- López-Yarto MT, Hernández-Sánchez JL, Rueda C, Folch M, Prat M, Rubio R, Carreras R. Diagnóstico y pronóstico de la detección antenatal de la ectasia piélica moderada: revisión de la literatura. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2007; 8(3).
- Soler J, Folch M, Hernández-Sánchez JL, López-Yarto MT, Prat M, Rubio R, Carreras R. Defectos del tubo neural. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2007; 8(3).
- Soler J, Rubio R, Hernández-Sánchez JL, Carreras R. Diagnóstico y evolución de megavejiga en primer trimestre. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2007; 8(3).
- López-Yarto MT, Hernández-Sánchez JL, Rueda C, Folch M, Prat M, Rubio R, Carreras R. Diagnóstico Prenatal de quiste caudal y agenesia de sacro. Descripción de un caso y revisión de la literatura. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2007; 8(3).

Capítols de llibres nacionals

- Carreras R, Santamaría X, Checa MA. Gestación en la población inmigrante. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 181-184.
- Checa MA. Anatomía, biología y homeostasis del hueso. En: Asociación Española para el Estudio de la Menopausia. Osteopenia y menopausia: Consenso de un grupo de expertos. *Guía Clínica de la AEEM*. Barcelona: Doctoractive S.L., 2007: 11-17.
- Checa MA, Santamaría X, Carreras R. Radioterapia, factores ambientales y fallo ovàrico prematuro. En: Callejo J, Coroleu B, eds. *Fallo ovàrico prematuro*. Madrid: Editorial Medica Panamericana, 2007: 67-72.
- Checa MA. Otras opciones farmacológicas. En: Asociación Española para el Estudio de la Menopausia. Osteopenia y menopausia: Consenso de un grupo de expertos. *Guía Clínica de la AEEM*. Barcelona: Doctoractive S.L., 2007: 99-101.
- Pascual J, Checa MA, Carreras R. Tratamiento del hirsutismo en mujeres. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 185-186.

- Prats M, Checa MA, Carreras R. Síndrome del ovario poliquístico. En: Drobic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 12-18.
- Carreras R, Castillo MT. Adicciones patológicas y embarazo. En: Cabero LI, Saldivar E, Cabrillo E, eds. *Obstetricia y Medicina Maternofetal*. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2007.
- Gris JM, Trillo L. Tratamiento del dolor agudo durante el embarazo. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 51-62.
- Trillo L, Moltó L, Gris JM. Embarazo y trastornos endocrinos. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 130.
- Álvarez-García JC, González-Álvarez I. Morbimortalidad materna. Epidemiología. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 145.
- Alameda F, Fusté P, Mancebo G, Checa MA, Carreras R. Histopatología, citología, inmunohistoquímica y determinación del virus del papiloma humano. En: Carreras R, Checa MA, Xercavins J, eds. *Virus del papiloma humano (VHP) y cáncer de cervix*. Madrid: Editorial Panamericana, 2007: Capítulo 3.
- Fusté P, Mancebo G, Alameda F, Checa MA, Carreras R. Virus del papiloma humano y neoplasia cervical en pacientes infectadas por el virus de la inmunodeficiencia humana. En: Carreras R, Checa MA, Xercavins J, eds. *Virus del papiloma humano (VHP) y cáncer de cervix*. Madrid: Editorial Panamericana, 2007: Capítulo 6.

Llibres nacionals

- Carreras R, Xercavins J, Checa MA. *Virus del Papiloma Humano y Cáncer de Cuello de Útero*. Madrid: Panamericana, 2007.

Assajos clínics

- Checa MA. Estudi postautorització.

Atenció maternoinfantil

Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva

Coordinadors mèdics: E. del Amo, A. Sala

Metges: 13

Psicòlegs: 8

Treballador social: 1

Administratius: 6

Infermeres: 5

Llevadores: 8

Activitat

	2006	2007
Visites tocoginecologia		
Primeres visites	13.075	15.470
Visites successives	53.860	61.039
Total visites	66.935	76.509
Índex de successives/primeres	4,37	3,95
Unitat Funcional de Psicologia		
Primeres visites	1.473	1.570
Visites successives	7.566	7.280
Total visites	9.039	8.850
Índex de successives/primeres	5,13	4,64
Treball social		
Primeres visites ⁽¹⁾	334	436
Visites successives ⁽¹⁾	216	95
Total visites	550	531
Índex de successives/primeres	0,64	0,22
Demanda de mamografies		
Nombre de peticions	3.207	3.622
Incompareixença (%)	12,9	16,6
Mamografies urgents i preferents (sobre total mamografies) (%)	17,0	17,7
Càncers detectats (sobre total mamografies) (%)	2,1	1,6

(1) El total de primeres visites i de visites successives inclou activitat no reflectida a la taula resum.

Activitat

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes ⁽¹⁾	2.101	2.161
Estades	6.508	6.624
Estada mitjana (pacients ingressats)	3,3	3,3
Pressió d'urgències (%)	45,4	45,9
Intervencions quirúrgiques programades	48	29
Intervencions quirúrgiques urgents	6	8
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.710	1.682
Visites successives	6.754	6.448
Total visites	8.464	8.130
Índex de successives/primeres	3,95	3,83
Cirurgia major ambulatoria	142	166
Hospital de dia de neonatologia		
Seguiment de VIH i VHC ⁽²⁾	58	31
Indicadors de casuística⁽²⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,98
Pes mitjà	0,6816	0,6775

Producció clínica: cirurgia pediàtrica⁽²⁾	Altes	%	Pes mitjà
Cirurgia major ambulatoria	168	83,6	0,5314
Cirurgia programada amb ingrés	23	11,4	1,0312
Patologia no quirúrgica en serveis quirúrgics	10	5,0	0,6294

Producció clínica: pediatria-neonatologia⁽²⁾	Altes	%	Pes mitjà
Patologia perinatal	1.025	52,3	0,6233
Aparell respiratori	276	14,1	0,8117
Sistema nerviós	194	9,9	0,7772
Aparell digestiu, sistema hepatobiliar i pancreàtic	93	4,7	0,5583
Ronyó i vies urinàries	69	3,5	0,8624
Malalties infeccioses i parasitàries	61	3,1	0,5851
Altres	241	12,3	0,7419

(1) Inclou les altes de CMA.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Responsable del servei: O. Vall Combelles
 Responsable de cirurgia pediàtrica: M.A. González Rivero
 Responsable de neonatologia: A. Mur Sierra
 Metges: 12
 Residents: 6
 Altres titulats superiors: 1

Docència i recerca

Docència UAB

Professors titulars: O. Vall Combelles, A. Mur Sierra
 Professors associats: R.M. Busquets Monge, O. García Algar, A. Martínez Roig, J.A. Muñoz Yunta, M. Bonet Alcaina, M.A. López Vílchez

Projectes d'investigació

- Valoración de la exposición aguda y crónica en recién nacidos de madres consumidoras de drogas de abuso mediante su determinación en matrices biológicas alternativas; García O; FIS/ISCIII.
- Determinación del papel de los factores ambientales en el desarrollo de asma: proyecto AMICS (Asthma Multicenter Infant Cohort Study): seguimiento de la cohorte hasta los 6 años; Vall O; FIS/ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Cots F, Castells X, García-Algar O, Riu M, Felipe A, Vall O. Impact of immigration on the cost of emergency visits in Barcelona (Spain). *BMC Health Serv Res* 2007; 19: 7-9.
- Mansi G, Raimondi F, Pichini S, Capasso L, Sarno M, Zuccaro P, Pacifici R, García-Algar O, Romano A, Paludetto R. Neonatal urinary cotinine correlates with behavioral alterations in newborns prenatally exposed to tobacco smoke. *Pediatr Res* 2007; 61(2): 257-261.
- García-Algar O, Felipe A, Puig C, Monleón A, Pacifici R, Pichini S. Fetal exposure to cocaine and infections during the first 18 months of life in infants from a Mediterranean city. *Acta Paediatr* 2007; 96(5): 762-763.
- European Collaborative Study (...Mur A, Payá A, López-Vílchez MA, Carreras R...). Time to undetectable viral load after highly active antiretroviral therapy initiation among HIV-infected pregnant women. *Clin Infect Dis* 2007; 44(12): 1647-1656.
- Pellegrini M, Marchei E, Rossi S, Vagnarelli F, Durgbanshi A, García-Algar O, Vall O, Pichini S. Liquid chromatography/electrospray ionization tandem mass spectrometry assay for determination of nicotine and metabolites, caffeine and arecoline in breast milk. *Rapid Commun Mass Spect* 2007; 21(16): 2693-2703.

- Torrent M, Sunyer J, García-Esteban R, Harris J, Iturriaga MV, Puig C, Vall O, Antó JM, Newman-Taylor AJ, Cullinan P. Early life allergen exposure and atopy, asthma and wheeze up to 6 years of age. *Am J Respir Crit Care Med* 2007; 176(5): 446-453.
- Lozano J, García-Algar O, Marchei E, Vall O, Monleón A, di Giovannandrea R, Pichini S. Prevalence of gestational exposure to cannabis in a Mediterranean city by meconium analysis. *Acta Paediatr* 2007; 96(12): 1734-1737.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Martín I, López-Vílchez MA, Mur A, García-Algar O, Rossi S, Marchei E, Pichini S. Neonatal withdrawal syndrome after chronic maternal drinking of mate. *Ther Drug Monit* 2007; 29(1): 127-129.
- García-Algar O, López-Vílchez MA, Martín I, Mur A, Pellegrini M, Pacifici R, Rossi S, Pichini S. Confirmation of gestational exposure to alprazolam by analysis of biological matrices in a newborn with neonatal sepsis. *Clin Toxicol* 2007; 45(3): 295-298.
- Martínez-Roig A, Torres-Rodríguez JM. Twelve cases of tinea unguium in a pediatric clinic in 9 years. *Eur J Pediatr* 2007; 166(9): 975-977.
- Marchei E, Pellegrini M, Pichini S, Martín I, García-Algar O, Vall O. Are false-positive phencyclidine immunoassay instant-view multi-test results caused by overdose concentrations of Ibuprofen, Metamizol, and Dextromethorphan? *Ther Drug Monit* 2007; 29(5): 671-673.
- Ferran M, Tribó MJ, González-Rivero MA, Alameda F, Pujol RM. Congenital hamartoma of the scalp with meningotheelial, sebaceous, muscular, and immature glandular components. *Am J Dermatopathol* 2007; 29(6): 568-572.
- Muñoz-Yunta JA. In Memoriam. Cristóbal Lamote de Grignon i Nicolau (1913-2006). *Rev Neurol (Barc)* 2007; 45(11): 704.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Berruero Moreno R, Martín I, Martínez-Roig A, Vollmer I. Convulsión focal en paciente de 8 años. *An Pediatr (Barc)* 2007; 66(6): 637-638.
- Marín-Casino M, Arce-Casas A, Martínez-Roig A, Mateu de Antonio J. Diagnóstico de intoxicación por Nerium oleander: ¿un único método analítico es suficiente? *Farm Hosp* 2007; 31(4): 257-258.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Lozano J, García-Algar O, Vall O, de la Torre R, Scaravelli G, Pichini S. Biological matrices for the evaluation of in utero exposure to drugs of abuse. *Ther Drug Monit* 2007; 29(6): 711-734.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Grupo de trabajo de Tuberculosis de la Sociedad Española de Infectología Pediátrica (...Martínez-Roig A...). Documento de consenso sobre el tratamiento de la tuberculosis pulmonar en niños. *An Pediatr (Barc)* 2007; 66(6): 597-602.

Capítols de llibres internacionals

- Pichini S, García-Algar O, de la Torre R. Clinical Applications of hair analysis. En: Kintz P, eds. *Analytical and practical aspects of drug testing in hair*. Londres: Taylor & Francis, 2007: 201-223.

Capítols de llibres nacionals

- García-Algar O. El niño inmigrante en el servicio de pediatría. Niños inmigrantes hospitalizados ¿Patologías diferentes? En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 1-6.
- Martínez-Roig A. Abscesos laterales del cuello en el niño ¿han incrementado en los últimos años? En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 175-180.
- García-Algar O. Exposición fetal a drogas de abuso: ¿dónde buscarlas? En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 360-363.
- Vall O. Rickettsiosis y borreliosis. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 364-366.
- Vall O, García-Algar O, Puig C. Entorno materno-infantil y salud. *Informe Salud, Infancia, Adolescencia y Sociedad SIAS 5: Calidad, género y equidad en la atención integral a la salud de la infancia y adolescencia*. Madrid: Sociedad de Pediatría Social, 2007: 305-314.

Assajos clínics

- Busquets RM. Assaig clínic medicaments.
- Busquets RM. Estudi postautorització.

Rehabilitació

Medicina física i rehabilitació

Responsable del servei: F. Escalada Recto
Metges: 8
Fisioterapeutes: 21
Residents: 4
Logopeda: 1
Terapeuta ocupacional: 2

70

Activitat assistencial IMAS. Memòria 2007

Activitat

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.376	1.345
Estades	16.588	15.272
Estada mitjana (pacients ingressats)	12,1	11,4
Interconsultes	2.446	2.764
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.909	1.998
Visites successives	8.336	8.112
Total visites	10.245	10.110
Índex de successives/primeres	4,37	4,06
Sessions de rehabilitació ambulatoria	52.358	59.474
Malalts	3.171	3.373
Mitjana de sessions per malalt	16,5	17,6
Hospital de dia		
Nombre de sessions	6.468	6.748
Tractaments ambulatoris		
Electroteràpia	29.211	30.650
Mecanoteràpia	20.745	22.314
Fisioteràpia	13.903	15.336
Tractaments en grup	11.149	11.877
Teràpia ocupacional	5.683	6.927
Logopèdia	1.416	2.013
Crioteràpia	5.379	5.659
Bany de parafina	2.061	2.463
Traccions cervicals o lumbar	900	1.107
Escola de l'esquena	257	255
Bany alternatiu	102	134
Pressoteràpia	905	1.281
Fèrula de CPM	991	1.825
Tràfics	242	330
Total	92.944	102.171
Indicadors de casuística^m		
Raó de funcionament estàndard		0,93
Pes mitjà	3,4072	3,3260

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: F. Escalada Recto, J.M. Muniesa Portolés

Projectes d'investigació

- Calidad de vida relacionada con la salud en pacientes con cáncer de mama sometidas a linfadenectomía axilar y en pacientes con linfedema tras tratamiento quirúrgico por cáncer de mama; Belmonte R; Genoma España.
- Claudicación intermitente vascular: estudio comparativo entre dos programas de marcha dirigidos hospitalarios y uno de recomendaciones ambulatorias; Muniesa JM; FIS/ISCIII.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Marco E, Duarte E, Vila JS, Tejero M, Guillén A, Boza R, Escalada F, Espadaler JM. Is botulinum toxin type A effective in the treatment of spastic shoulder pain in patients after stroke? A double-blind randomized clinical trial. J Rehabil Med 2007; 39(6): 440-447.

Institut d'Atenció Psiquiàtrica: salut mental i toxicomanies (IAPS)

Director: A. Bulbena Vilarrasa
 Director de Gestió: M. Hernando Ponce
 Directora d'Infermeria: R. Aceña Domínguez
 Directora mèdica de la línia de Psiquiatria: A. Merino Torres
 Directora de la línia de Toxicomanies: M. Torrens Mèlich
 Director de la línia de Primària i Programes Especials: L.M. Martín López
 Coordinadora de Programes: M. Grané Alsina
 Comunicació i Atenció a l'Usuari: C. Riu
 Metges: 30
 Residents MIR (metges): 8
 Residents PIR (psicòlegs): 3
 Residents ISMIR (infermers): 2
 Altres titulats superiors: 10

Activitat

Salut mental

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	1.197	1.216
Estades	28.002	28.613
Estada mitjana (pacients ingressats)	23,4	23,5
Pressió d'urgències (%)	93,9	78,2
Interconsultes	554	625
Activitat ambulatoria		
Primeres visites	1.971	1.913
Visites successives	17.224	18.885
Total visites	19.195	20.798
Índex successives/primeres	8,74	9,87
Hospital de dia		
Nombre de sessions	2.127	1.769
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		0,99
Pes mitjà	1,3270	1,2898

Toxicomanies

	2006	2007
Activitat d'hospitalització		
Altes externes	135	135
Estades	1.724	1.808
Estada mitjana (pacients ingressats)	12,8	13,4
Interconsultes	2.253	2.921
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,05
Pes mitjà	0,9252	0,8984
CAS Barceloneta		
Primeres visites	266	374
Visites successives	12.995	12.517
Índex successives/primeres	48,85	33,47

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: A. Bulbena Vilarrasa
 Professors associats: M. Torrens Mèlich, B. Díaz Mújica, C. García-Ribera Comdor, A. Rodríguez Martínez, S. Ros Montalbán, O. Vilarroya

Projectes d'investigació

- Empowerment of Mental Illness Service Users: LifeLong Learning, Integration and Action; Izquierdo R; CE. (Projectes europeus)
- Estudio coordinado red de genotipación y psiquiatria genética: estudio genético de las vías funcionales subproyecto Nodo-3: estudio genético de las vías funcionales implicadas; Martín-Santos R; FIS/ISCIII.
- Evaluación de la activación cerebral en consumidores crónicos de cannabis mediante resonancia magnética funcional; Martín-Santos R; MSC.
- Vulnerabilidad genético-ambiental a la depresión postparto; Martín-Santos R; FIS/ISCIII. (Projecte coordinat)
- Red de trastornos adictivos: evaluación clínico-epidemiológica de las drogas de abuso; Torrens M; FIS/ISCIII. (Projecte coordinat a xarxa)
- El impacto de la comorbilidad depresiva (y del deterioro agudo de funciones cognoscitiva) en pacientes geriátricos y no geriátricos hospitalizados en plantas médicas y seguidos en Atención Primaria; Bulbena A; FIS/ISCIII. (Projecte coordinat a xarxa)
- Factores genéticos en patología dual: Estudio GEN-CIDI; Torrens M; FIS/ISCIII.
- Evaluación de una entrevista de cribaje para detección de comorbilidad psiquiátrica en sujetos consumidores de sustancias de abuso; Torrens M; MSC.
- Esquizofrenia con trastornos de ansiedad. Bases clínicas y de neuroimagen; Bulbena A; FIS/ISCIII.
- Conveni de col·laboració entre el Departament de Salut i la Fundació IMIM per desenvolupar a Catalunya el programa de capacitació d'usuaris de serveis de salut mental, dins del projecte europeu *Emília* de formació continuada, integració social i acció; Izquierdo R; Departament de Salut.
- Creación de una base de datos de sujetos con ansiedad social para su uso en proyectos de investigación sobre este trastorno; Martín-Santos R; GSK.

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Roca Miguel, Martín-Santos R, Saiz-Ruiz J, Obiols J, Serrano M, Torrens M, Subirà S, Gili M, Navinés R, Ibañez A, Nadal M, Barrantes N, Cañellas F. Diagnostic Interview for Genetic Studies (DIGS): inter-rater and test-retest reliability and validity in a Spanish population. *Eur Psychiat* 2007; 22(1): 44-48.
- Navarro P, Ascaso C, García-Esteve L, Aguado J, Torres Anna, Martín-Santos R. Postnatal psychiatric morbidity: a validation study of the GHQ-12 and the EPDS as screening tools. *Gen Hosp Psychiat* 2007; 29(1): 1-7.
- Navinés R, Martín-Santos R, Gómez-Gil E, Martínez de Osaba MJ, Imaz ML, Gastó C. Effects of citalopram treatment on hypothermic and hormonal responses to the 5-HT1A receptor agonist buspirone in patients with major depression and therapeutic response. *Psychoneuroendocrino* 2007; 32(4): 411-416.
- Carmona S, Bassas N, Rovira M, Gispert JD, Soliva JC, Prado M, Tomàs J, Bulbena A, Vilarroya O. Pediatric OCD structural brain deficits in conflict monitoring circuits: A voxel-based morphometry study. *Neurosci Lett* 2007; 421(3): 218-223.
- Vieta E, Sánchez-Moreno J, Bulbena A, Chamorro L, Ramos JL, Artal J, Pérez F, Oliveras MA, Valle J, Lahuerta J, Angst J, for the EDHIPO (hypomania detection study) group (...Mayoral J, Navinés R, Rodríguez A, Murias E, Bautista S, Elices N, Gascón J, Viladrich M, Abad S, Carulla M, Gutiérrez JR, Martínez-Izquierdo MT, Palao D, Montejo AL...). Cross validation with the mood disorder questionnaire (MDQ) of an instrument for the detection of hypomania in Spanish: The 32 item hypomania symptom check list (HCL-32). *J Affect Disorders* 2007; 101(1-3): 43-55.
- Navinés R, Gómez-Gil E, Martín-Santos R, Martínez de Osaba MJ, Escolar G, Gastó C. Hormonal response to buspirone is not impaired in major depression. *Hum Psychopharm Clin* 2007; 22(6): 389-395.
- Izquierdo R, García-Giralt N, Rodríguez MT, Cáceres-Palou E, García SJ, Gómez-Ribelles JL, Monleón M, Monllau JC, Suay J. Biodegradable PCL scaffolds with an interconnected spherical pore network for tissue engineering. *J Biomed Mater Res-A* 2007; 85A: 25-35.
- Pascual JC, Córcoles D, Castaño JR, Ginés JM, Gurrea A, Martín-Santos R, Martín-Santos R, García-Ribera C, Pérez V, Bulbena A. Hospitalization and pharmacotherapy for borderline personality disorder in a psychiatric emergency service. *Psychiat Serv* 2007; 58(9): 1199-1204.
- Nocon A, Bergé D, Astals M, Martín-Santos R, Torrens M. Dual diagnosis in an inpatient drug-abuse detoxification unit. *Eur Addict Res* 2007; 13(4): 192-200.
- Goikolea JM, Colom F, Martínez-Arán A, Sánchez-Moreno J, Giordano A, Bulbena A, Vieta E. Clinical and prognostic implications of seasonal pattern in bipolar disorder: a 10-year follow-up of 302 patients. *Psychol Med* 2007; 37(11): 1595-1599.
- Farré M, Abanades S, Roset PN, Peiró AM, Torrens M, O Mathúna B, Segura M, de la Torre R. Pharmacological interaction between 3,4-methylenedioxymethamphetamine (MDMA, ecstasy) and paroxetine: pharmacological effects and pharmacokinetics. *J Pharmacol Exp Ther* 2007; 323(3): 954-962.
- Abanades S, Farré M, Barral D, Torrens M, Closas N, Langohr K, de la Torre R. Relative abuse liability of gammahydroxybutyric acid (GHB), flunitrazepam and etanol in "Club drugs" users. *J Clin Psychopharmacol* 2007; 27(6): 625-637.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Bulbena A, Sperry L, Pailhez G, Cunillera J. Panic attacks: Weather and season sensitivity. *Psychiat Clin Neuros* 2007; 61(1): 129.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Fagundo AB, Abanades S, Crippa JA, Torrens M, Martín-Santos R. La neuroimagen como herramienta de estudio de la adicción. *Observatorio de Drogodependencias de Castilla-La Mancha* 2007; 3: 53-77.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Baca-Baldomero E, Bulbena A, Domingo-Salvany A, Leal-Cercós C, López-Ibor JJ, Rajmil L, Ramos J, Vallejo J, Vázquez-Barquero JL. El estudio ESEMeD-España: comentarios del Comité Científico Español (editorial). *Actas Esp Psiquiatr* 2007; 35(suppl.2): 37-38.

Capítols de llibres nacionals

- Domingo-Salvany A, Barrio G, Brugal MT. Estudios analíticos en drogodependencias: estudios de cohortes y estudios de casos y controles. Ejemplos prácticos. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, coords. Formación Continuada en Trastornos Adictivos, 2006. *Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007; 3: 73-84.
- Farré M, Torrens M. Análisis de resultados. Revisiones sistemáticas y metaanálisis. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, coords. Formación Continuada en Trastornos Adictivos, 2006. *Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007; 3: 123-136.
- Farré M, Torrens M. Aspectos éticos y legales: Comité ético de investigación clínica, consentimientos informados. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, coords. Formación Continuada en Trastornos Adictivos, 2006. *Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007; 3: 137-156.
- Pulido M. Publicación del artículo final: metodología, aspectos éticos y requerimientos editoriales en función del diseño. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, coords. Formación Continuada en Trastornos Adictivos, 2006. *Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007; 3: 163-178.
- Torrens M, Fonseca F, Baños JE, Farré M. Ensayos clínicos. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, eds. (Formación Continuada en Trastornos Adictivos, Volumen 3, 2006). *Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007: 57-72.
- Farré M, Torrens M, Valderrama JC. Aspectos éticos y legales. Comités Éticos de Investigación Clínica. Consentimiento informado. En: Ballesteros J, Torrens M, eds. (Formación Continuada en Trastornos Adictivos, Volumen 3, 2006). *Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007: 137-156.
- Fonseca F, Farré M, Torrens M. Análisis de resultados. Revisiones sistemáticas y metaanálisis. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, eds. (Formación Continuada en Trastornos Adictivos, Volumen 3, 2006). *Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007: 123-126.
- Martín-Santos R, Navinés R, Gutiérrez F, Fagundo AB, Gelabert E, Fonseca F, Torrens M. Personalidad y trastorno de pánico. Las fases iniciales de las enfermedades mentales. *Trastornos de Ansiedad*. Barcelona: Masson-Elsevier, 2007: 27-36.

Assajos clínics

- Rodríguez A. Assaig clínic medicaments fase III b.

Activitat

	2006	2007
Urgències^m		
Mèdiques	41.576	44.100
Quirúrgiques	13.495	14.421
Traumatològiques	30.810	29.658
Oftalmològiques	2.449	3.052
Pediàtriques	14.703	14.470
Ginecològiques	12.702	12.821
Psiquiàtriques	5.914	6.250
Urgències de primer nivell Centre Peracamps	34.670	34.296

	2006	2007
Unitat de Suport d'Urgències Mèdiques (USUM)		
Altes	232	181
Estades	1.048	919
Estada mitjana (pacients ingressats)	4,52	5,08

	2006	2007
Urgències amb durada superior a 12 h		
Hospital del Mar	1.272	1.575
IAPS	55	59
Hospital de l'Esperança	56	77

(1) Activitat realitzada als centres de l'IMAS: Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança, Institut Psiquiàtric (IMPU) i Centre Peracamps.

Recerca

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Puig de Dou J, Supervía A, Márquez-Lorente MA, Flores J, Cano JF, Gutiérrez-Cebollada J. Diabetes team consultation: Impact on length of stay of diabetic patients admitted to a short-stay unit. *Diabetes Res Clin Pract* 2007; 78(2): 211-216.

Articles originals en revistes nacionals

- Solsona JF, Díaz-Buendía Y, Iglesias ML, Gracia-Arnillas MP, Pérez A, Vázquez-Sánchez A. La adjudicación de recursos en los pacientes con mal pronóstico: la necesidad de un debate. *Medicina Intensiva* 2007; 31(2): 62-67.
- Iglesias-Lepine ML, Pedro-Botet J, Pallás O, Hernández-Leal E, Echarte JL, Solsona JF. Consentimiento informado: opiniones del personal sanitario de un hospital universitario. *Rev Clin Esp* 2007; 207(10): 483-488.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Nolla-Salas J, Gracia MP, Martín JC, del Baño F. Golpe de calor en pacientes tratados con topiramato. *Med Clin (Barc)* 2007; 128: 677-678.
- Miró O, Echarte JL, Iglesias ML, Chanovas M. Aplicación del principio primum non nocere en los servicios de urgencias españoles. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(13): 519.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Iglesias-Lepine ML, Echarte Pazos JL. Asistencia médica y de enfermería al paciente que va a fallecer en urgencias. *Emergencias* 2007; 19(4): 201-210.
- Chanovas M, Campodarve I, Tomás S. Eventos adversos en los servicios de urgencias: ¿El servicio de urgencias como sinónimo de inseguridad clínica para el paciente? (editorial). *Emergencias* 2007; 3 (Monog): 7-13.

Llibres nacionals

- Iglesias-Lepine ML, Echarte JL, Abanades S, Calpe J, Lloret J. *Intoxicaciones agudas por drogas de abuso*. Badalona: Grupo Menarini, 2007.

Institut d'Atenció Geriàtrica i Sociosanitària (IAGS)

Responsable del servei: A.M. Cervera Alemany
 Responsable UFIS: M. Pi-Figueras Valls
 Responsable UGA: O. Sabartes Fortuny
 Responsable Psicogeriatría: C. Conill Lanfranco
 Responsable Hospital de Dia: O. Vázquez Íbar
 Responsable Cures Pal·liatives: J. Planas Domingo
 Responsable Convalescència: R. Miralles Basseda
 Responsable PADES: R.C. González Soria
 Responsable Llarga Estada: O. Vázquez Íbar
 Metges: 15
 Residents: 12

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: R. Miralles Basseda
 Professor associat: J. Gutiérrez Cebollada

Assajos clínics

• Pi-Figueras M. Estudi observacional.

Activitat

Unitats d'hospitalització	2006	2007
Unitat de Llarga Estada		
Altes de llarga estada	194	175
Estades de llarga estada	77.175	86.246
Unitat de Convalescència		
Altes de convalescència	433	442
Estades de convalescència	21.540	21.490
Estada mitjana de convalescència	48,1	47,7
Unitat de Psicogeriatría		
Altes de psicogeriatría	16	12
Estades de psicogeriatría	9.113	7.728
Unitat de Cures Pal·liatives		
Altes de cures pal·liatives	276	323
Estades de cures pal·liatives	5.079	4.941
Estada mitjana de cures pal·liatives	18,7	16,0
Unitat de Geriatria d'Aguts (UGA)		
Altes de la Unitat de Geriatria d'Aguts	975	1.042
Estades de la Unitat de Geriatria d'Aguts	10.936	12.206
Estada mitjana (pacients ingressats)	11,2	11,7
Pressió d'urgències (%)	98,7	98,9
Indicadors de casuística⁽¹⁾		
Raó de funcionament estàndard		1,03
Pes mitjà	1,9148	1,8747
Unitats alternatives a l'hospitalització		
Hospital de dia		
Pacients	94	119
Actes	7.097	7.614
Unitat de consulta externa		
Primeres visites	152	222
Visites successives	589	672
PADES		
Primeres visites	740	752
Visites successives	2.464	2.491
UFISS		
UFISS de Geriatria. Intervencions	859	761
UFISS de Pal·liatiu. Intervencions	411	418
UFISS de EAIA. Intervencions	208	792

(1) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

Serveis de suport

Anàlisis clíniques⁽¹⁾

Activitat

	2006	2007
Determinacions per seccions		
Bioquímica simple	1.119.724	1.182.204
Hematologia-Hemostàsia	408.541	431.519
Immunoassaig	172.115	195.869
Bioquímica complexa	81.528	85.522
Sèrum-Al·lèrgia	2.564	3.401
Orina	13.221	13.758
Microbiologia	103.184	113.994
Biologia molecular	10.286	10.802
Sèrum-IF	12.509	12.867
Sèrum-altres	16.938	24.348
Sèrum Elisa	17.848	20.537
Sang-plasma	25.003	27.101
Hemoteràpia	20	13
Citogenètica	934	5
Laboratori d'Urgències ⁽²⁾	582.430	714.536
HPLC	n.d.	1.510
Genètica	417	513
Total determinacions	2.567.262	2.838.499
Total peticions	300.936	321.265
Ràtio de determinacions per petició	8,53	8,84

(1) L'activitat la realitza el Laboratori de Referència de Catalunya (LRC).

(2) Activitat realitzada pel LRC als laboratoris d'urgències dels hospitals de l'IMAS.

Activitat

	2006	2007
Activitat total del servei⁽¹⁾		
Biòpsies (mostres)	20.035	21.616
Biòpsies (tincions)	136.670	140.659
Immunohistoquímica	32.392	36.843
Citologies (mostres)	24.430	24.216
Citologies no ginecològiques (%)	21,9	26,1
Autòpsies	52	70
Citogenètica	4.985	6.690
Biologia molecular	8.975	12.815
Citologia hematològica	3.877	5.250
Banc de tumors	1.178	1.582

(1) Total realitzada, interna i externa.

Docència i recerca

Docència UAB

Catedràtic: S. Serrano Figueras
 Professors titulars: J.M. Corominas Torres, J. Lloreta Trull*
 Professors associats: F. Alameda Quitllet, T. Baró Tomas, L.C. Barranco Sanz, M.L. Mariñoso Barba*, A. Munné Torras, D. Domínguez Solà, B. Bellosillo Paricio*, L. Florensa Brich*, F. Solé Ristol*

Projectes d'investigació

- Estudio de las diferencias de expresión genética entre el cáncer de prostata clínicamente significativo y las variables latente e incidental; Lloreta J; FIS/ISCIII.
- Estudio de las diferencias moleculares entre el cáncer de próstata latente, incidental, insignificante y clínicamente significativo; Lloreta J; Associació Espanyola contra el Càncer de Catalunya.
- Determinación de la delección 5q por Fish en muestras de pacientes con SMD y ausencia de la delección por citogenética convencional; Solé F; Celgene, S.L.
- Estudio de marcadores moleculares para el diagnóstico de la trombocitemia esencial; Florensa L; FIS/ISCIII.
- Anàlisi de la sensibilitat de cèl·lules primàries de càncer de mama derivades de biòpsies a la teràpia hormonal i la quimioteràpia, i estudi dels mecanismes relacionats; Bellosillo B; CF.
- Estudio de las bases moleculares de la apoptosis en los linfomas de la zona marginal; Bellosillo B; FIS/ISCIII.
- Papel de Mkp-1 y NF-KB en la reversión de quimiorresistencia: análisis *in vitro*, *ex vivo* de expresión en tumores humanos; Bellosillo B; FIS/ISCIII.
- Caracterización genética de la micosis fungoide tumoral y linfomas primarios cutáneos de células T no micosis fungoide mediante Array-HGC y confirmación con hibridación *in situ* fluorescente en arrays tisulares; Bellosillo B; FIS/ISCIII.
- Caracterizació genètica de linfomes B de la zona marginal: nodals, esplènics primaris i extranodals de teixit limfoide associat a mucoses (MALT); Solé F; Fundació la Marató de TV3.
- Apoptosis radioinducida de los linfocitos T como factor predictor de la toxicidad postirradiación en pacientes con cáncer de próstata tratados con radiaciones; Bellosillo B; AATRM.

(*) Professor de la UPF.

- Caracterización genética de dos subgrupos de carcinoma de mama: RE+ RP+ vs RE+ RP-; Solé F; FIS/ISCIII.
- Estudio genético de los linfomas de célula B; Solé F; FIS/ISCIII. (Projecte coordinat a xarxa)
- Proyecto de puesta a disposición de muestras de ADN de pacientes diagnosticados de varios tipos de tumores sólidos y hematológicos en la población residente en España. Nodo de Enfermedades Oncológicas del Banco Nacional de ADN (Subnodo 4); Solé F; Genoma España. (Projecte coordinat)

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Hernández-Llodrà S, Toll A, Baselga E, Ribé A, Azúa-Romeo J, Pujol RM, Real FX. Fibroblast growth factor receptor 3 mutations in epidermal nevi and associated low grade bladder tumors. *J Invest Dermatol* 2007; 127(7): 1664-1666.
- Mayo C, Lloreta J, Real FX, Mayol X. In vitro differentiation of HT-29 M6 mucus-secreting colon cancer cells involves a trychostatin A, p27KIP1-inducible transcriptional program of gene expression. *J Cell Physiol* 2007; 212(1): 42-50.
- Gallardo F, Mogas T, Baró T, Rabanal R, Morote J, Abal M, Reventós J, Lloreta J. Expression of androgen, oestrogen alpha and beta, and progesterone receptors in the canine prostate: differences between normal, inflamed, hyperplastic and neoplastic glands. *J Comp Pathol* 2007; 136: 1-8.
- Álvarez-Larran A, Cervantes F, Bellosillo B, Giral M, Juliá A, Hernández-Boluda JC, Bosch MA, Hernández-Nieto L, Clapés V, Burgaleta C, Salvador C, Arellano-Rodrigo E, Colomer D, Besses C. Essential thrombocythemia in young individuals: frequency and risk factors for vascular events and evolution to myelofibrosis in 126 patients. *Leukemia* 2007; 21 (6): 1218-1223.
- Fernández-Figueroas MT, Puig-Sanz L, Musulen E, Gilaberte M, Lerma E, Serrano S, Ferrándiz C, Ariza A. Expression profiles associated with aggressive behavior in Merkel cell carcinoma. *Modern Pathol* 2007; 87(1): 84-85.
- Carreras R, Alameda F, Mancebo G, García-Moreno P, Mariñoso ML, Costa C, Fusté P, Baró T, Serrano S. A study of Ki-67, c-erbB2 and cyclin D-1 expression in CIN-I, CIN-III and squamous cell carcinoma of the cervix. *Histol Histopathol* 2007; 22(6): 587-592.
- Alameda F, Bellosillo B, Fusté P, Musset M, Mariñoso ML, Mancebo G, López-Yarto MT, Carreras R, Serrano S. Human papillomavirus detection in urine samples: an alternative screening method. *J Low Genit Tract Dis* 2007; 11(1): 5-7.
- Rives S, Pahl HL, Florensa L, Bellosillo B, Neusuess A, Estella J, Debatin KM, Kohne e, Schwartz K, Cario H. Molecular genetic analyses in familial and sporadic congenital primary erythrocytosis. *Haematologica* 2007; 92(5): 674-677.
- Castellví-Bel S, Castells A, de Cid R, Muñoz J, Balaguer F, Gonzalo V, Ruiz-Ponte C, Andreu M, Llor X, Jover R, Bessa X, Xicola RM, Pons E, Alenda C, Payá A, Carracedo A, Piqué JM, for the Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association (...Panadés A, Munné A, Bory F, Nieto M, Seoane A...). Association of the ARLTS1 CYS148ARG variant with sporadic and familial colorectal cancer. *Carcinogenesis* 2007; 28(8): 1687-1691.
- Alameda F, Mejias-Luque R, Garrido M, de Bolós C. Mucin genes (MUC2, MUC4, MUC5AC, and MUC6) detection in normal and pathological endometrial tissues. *Int J Gynecol Pathol* 2007; 26(1): 61-65.
- Villa O, del Campo M, Salido M, Gener B, Astier L, Gallastegui F, Pérez-Jurado L, Solé F. Small supernumerary marker chromosome causing partial trisomy 6p in a child with craniosynostosis. *Am J Med Genet A* 2007; 143 (10): 1108-1113.
- Martín-Subero JI, Ibbotson R, Klapper W, Michaux L, Callet-Bauchu E, Berger F, Calasanz MJ, De Wolf-Peeters C, Dyer MJS, Felman P, Gardiner A, Gascoyne RD, Gesk S, Harder L, Horsman DE, Kneba M, Küppers R, Majid A, Parry-Jones N, Ritgen M, Salido M, Solé F, Thiel G, Wacker HH, Oscier D, Wlodarska I, Siebert R. A comprehensive genetic and histopathologic analysis identifies two subgroups of B-cell malignancies carrying a t(14;19)(q32;q13) or variant BCL3-translocation. *Leukemia* 2007; 21 (7): 1532-1544.
- Monge M, Colas E, Doll A, González M, Gil-Moreno A, Planagumà J, Quiles M, Arbos MA, García A, Castellví J, Llauro M, Rigau M, Alazzouzi H, Xercavins J, Alameda F, Reventós J, Abal M. ERM/ETV5 Up-regulation plays a role during myometrial infiltration through matrix metalloproteinase-2 activation in endometrial cancer. *Cancer Res* 2007; 67(14): 6753-6759.
- López-Pajares I, Villa O, Salido M, Mori MA, González A, Lapunzina P, de Torres ML, Vallcorba I, Palomares M, Fernández L, Delicado A. Euchromatic variant 16p+. Implications in prenatal diagnosis. *Prenatal Diag* 2007; 26(6): 535-538.

- Corzo C, Bellosillo B, Corominas JM, Salido M, Coll MD, Serrano S, Albanell J, Solé F, Tusquets I. Does polysomy of chromosome 17 have a role in ERBB2 and topoisomerase II α expression? Gene, mRNA and protein expression: A comprehensive analysis. *Tumor Biol* 2007; 28(4): 221-228.

Articles originals en revistes nacionals

- Fusté P, Ortega M, Vidal-Sicart S, Mancebo G, Alameda F, Carreras R. Aplicabilidad de la técnica del ganglio centinela en carcinomas de cérvix y de vulva. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(15): 569-571.
- Alameda F, Baró T, Mariñoso ML, Manresa JM, Costa C, Espinet B, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Solé F, Serrano S. Carcinoma escamoso invasor de cervix uterino. Estudio de la expresión de p53, bcl-2, ki-67, c-myc, y ciclina d1. *Rev Mex Pat Clin* 2007; 54(4): 150-158.
- Ballesteros JJ, Royo J, Lloreta J. Hallazgos histomorfométricos de la próstata residual y celda prostática tras la cirugía retropubica por HBP: (I) Datos basales obtenidos en los últimos 70 casos consecutivos. *Arch Esp Urol* 2007; 60(9): 1069-1079.
- Bellosillo B, Martínez-Avilés L, Gimeno E, Florensa L, Longarón R, Navarro G, Salar A, Espinet B, Solé F, Serrano S, Besses C. A higher JAK2 V617F-mutated clone is observed in platelets than in granulocytes from essential thrombocythemia patients, but not in patients with polycythemia vera and primary myelofibrosis. *Leukemia* 2007; 21(6): 1331-1332.
- Puget G, Trampal C, Calvo N, Carrera MJ, Conangla M, Sitges-Serra A, Besses C, Salar A. Thyroid fluorodeoxyglucose-whole body positron emission tomography incidentaloma concurrently diagnosed with a diffuse large B-cell lymphoma localized in the neck. *Leukemia Lymphoma* 2007; 48(2): 425-427.
- Parera E, Toll A, Gallardo F, Bellosillo B, Pujol RM, Martí RM. Lichen sclerosus et atrophicus-like lesions in mycosis fungoides. *Br J Dermatol* 2007; 157(2): 411-413.
- Tomás-Navarro J, Feliu E, Grau J, Espinet B, Colomer D, Ribera JM, Oriol A, Granada I, Juncà J, Millà F. Monosomy 7 with severe myelodysplasia developing during imatinib treatment of Philadelphia-positive chronic myeloid leukemia: Two cases with a different outcome. *Am J Hematol* 2007; 82(9): 849-851.
- Abal M, Llauro M, Doll A, Monge M, Colas E, González M, Rigau M, Alazzouzi H, Demajo S, Castellví J, García A, Ramón y Cajal S, Xercavins J, Vázquez-Levin MH, Alameda F, Gil-Moreno A, Reventós J. Molecular determinants of invasion in endometrial cancer. *Clin Transl Oncol* 2007; 9(5): 272-277.
- Parera E, Gallardo F, Gilaberte M, Barranco C, Pujol RM. Epidermal naevus with eccrine duct changes: an orthokeratotic variant of eccrine ostial and dermal duct naevus? *Acta Derm-Venerol* 2007; 87(1): 84-85.
- Argani P, Olgac S, Tickoo SK, Goldfischer M, Moch H, Chan DY, Eble JN, Bonsib SM, Jimeno M, Lloreta J, Billis A, Hicks H, de Marzo AM, Reuter VE, Ladanyi M. Xp11 translocation renal cell carcinoma in adults: Expanded clinical, pathologic, and genetic spectrum. *Am J Surg Pathol* 2007; 31(8): 1149-1160.
- Yébenes M, Gilaberte M, Román J, Lloreta J, Pujol RM. Cranial fasciitis in an 8-year-old boy: Clinical and histopathologic features. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(4): E26-E30.
- Coccé MC, Villa O, Obregon MG, Salido M, Barreiro C, Solé F, Gallego MS. Duplication dup(1)(q41q44) defined by fluorescence in situ hybridization: delineation of the 'trisomy 1q42qter syndrome'. *Cytogenet Genome Res* 2007; 118 (1): 84-86.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Gilaberte M, Delclós J, Yébenes M, Barranco C, Pujol RM. Delayed foreign body granuloma secondary to an abandoned cardiac pacemaker wire. *J Eur Acad Dermatol Venerol* 2007; 21: 107-109.
- Ferran M, Toll A, Gilaberte M, Barranco C, Lloreta J, Pujol RM. Acquired mucosal indeterminate cell histiocytoma. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(3): 253-256.
- Berindoague R, Targarona E, Savelli A, Pernas J, Lloreta J. Mucinous cystadenocarcinoma of the pancreas diagnosed in postpartum. *Langenbeck Arch Surg* 2007; 392(4): 493-496.
- Alameda F, Lloreta J, Ariza A, Salido M, Espinet B, Baró T, García-Fructuoso G, Galitó E, Munné A, Cruz-Sánchez FF, Solé F, Serrano S. Primitive neuroectodermal tumor of the central nervous system with glial differentiation: a FISH study of an adult case. *Clin Neuropathol* 2007; 26(1): 12-16.
- Mallo M, Salido M, Espinet B, Cervera J, Canellas A, Pajuelo JC, Pedro C, Florensa L, Sanz MA, Solé F. Could ATRA/Idarubicin treatment of acute promyelocytic leukemia induce the appearance of new clonal cytogenetic abnormalities in patients in complete remission?. *Leuk Res* 2007; 31(9): 1323-1325.

- Cortina C, Palomo-Ponce S, Iglesias M, Fernández-Masip JL, Vivancos A, Whissell G, Humà M, Peiró N, Gallego L, Jonkheer S, Davy A, Lloreta J, Sancho E, Batlle E. EphB-ephrin-B interactions suppress colorectal cancer progression by compartmentalizing tumor cells. *Nat Genet* 2007; 39(11): 1376-1383.
- Mallo M, Espinet B, Salido M, Ferrer A, Pedro C, Besses C, Pérez-Vila E, Serrano S, Florensa L, Solé F. Gain of multiple copies of the CBFβ gene: a new genetic aberration in a case of granulocytic sarcoma. *Cancer Genet Cytogenet* 2007; 179(1): 62-65.
- Ferran M, Tribó MJ, González-Rivero MA, Alameda F, Pujol RM. Congenital hamartoma of the scalp with meningotheelial, sebaceous, muscular, and immature glandular components. *Am J Dermatopathol* 2007; 29(6): 568-572.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Casals-Felip R, Martín-Ezquerro G, Esgueva R, Corominas JM. Enfermedad de Paget mamaria. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(11): 440.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Yébenes M, Gilaberte M, Romaní M, Lloreta J, Pujol RM. Cranial Fascitis in an 8-Year-Old Boy: Clinical and Histopathologic Features. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(4): E26-E30.

Capítols de llibres nacionals

- Alameda F, Fusté P, Mancebo G, Checa MA, Carreras R. Histopatología, citología, inmunohistoquímica y determinación del virus del papiloma humano. En: Carreras R, Checa MA, Xercavins J, eds. *Virus del papiloma humano (VHP) y cáncer de cervix*. Madrid: Editorial Panamericana, 2007: Capítulo 3.
- Fusté P, Mancebo G, Alameda F, Checa MA, Carreras R. Virus del papiloma humano y neoplasia cervical en pacientes infectadas por el virus de la inmunodeficiencia humana. En: Carreras R, Checa MA, Xercavins J, eds. *Virus del papiloma humano (VHP) y cáncer de cervix*. Madrid: Editorial Panamericana, 2007: Capítulo 6.

Tesis

- Costa C. Estudio de las alteraciones genéticas en displasias y carcinoma infiltrante de cervix. Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Medicina. Dep. de Ciències Morfològiques. Director: Alameda F, Espinet B. Fecha Lectura: 01/06/2007.

Assajos clínics

- Rojo FG. Estudi observacional.

Serveis de suport

Farmàcia

Cap del Servei de Farmàcia de l'IMAS:

E. Salas Sánchez

Responsable de l'Hospital del Mar: J.A. del Villar Ruiz de la Torre

Responsable de l'Hospital de l'Esperança: P. Ortiz Sagristà

Responsable del Centre Fòrum: M. Miró Anglada

Metges: 9

Residents: 5

Activitat

	2006	2007
Dosis unitàries dispensades		
a pacients ingressats	8.594.162	8.940.117
Prescripcions registrades	1.871.037	2.909.228
Dispensacions ambulatories	40.305	43.809
Malalts ambulatoris (nombre de visites)	26.481	29.223
Nutricions parenteral elaborades	2.731	3.490
Fórmules magistrals (farmacotècnica)	1.100	877
Unidosis reenvasades	712.537	690.831
Preparació de citostàtics	21.751	24.756
Altres preparats estèrils	2.029	4.483
Informes farmacocinètics	3.902	4.065
Intervencions del Servei de Farmàcia sobre prescripció	6.668	6.994
Consultes farmacoterapèutiques	1.016	1.137
Informació al pacient	2.309	2.350

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: J.A. del Villar Ruiz de la Torre

Professors associats: E. Salas Sánchez*, S. Grau Cerrato

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Grau S, Aguado JM, Mateu de Antonio J, González P, del Castillo A. Economic evaluation of linezolid versus teicoplanin for the treatment of infections caused by gram-positive microorganisms in Spain. *J Chemother* 2007; 19(4): 398-409.
- Schröder H, Morales-Molina JA, Bermejo S, Barral D, Soler E, Grau M, Guxens M, de Jaime E, Domínguez-Alvarez Marisol, Marrugat J. Relationship of abdominal obesity with alcohol consumption at population scale. *Eur J Nutr* 2007; 46(7): 369-376.

Articles originals en revistes nacionals

- Luque S, Berenguer N, Mateu de Antonio J, Grau S, Morales-Molina JA. Pacientes con riesgo de desnutrición: valoración de 11 casos gravemente desnutridos con nutrición parenteral total individualizada. *Farm Hosp* 2007; 31(4): 238-242.
- Terrades R, Grau S, Knobel H, Álvarez-Lerma F, Riu M, Salvadó M. Bacteriemia comunitaria tratada o identificada de forma ambulatoria tras el alta de un servicio de urgencias. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(17): 652-654.
- Conde-Estévez D, Espona M, Luque S, Mateu de Antonio J, Grau S. Impacto de la implantación de un centro de información de medicamentos en atención primaria en la actividad de referencia hospitalaria. *Atención farmacéutica* 2007;9(4):243-7.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Grau S, Álvarez-Lerma F, Domínguez-Gil A. Pharmacokinetic/pharmacodynamic indices: are we ready to use them in daily practice? *Expert Rev Anti Infect Ther* 2007; 5(6): 913-916.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Grau S, Luque S, Berenguer N, Mateu de Antonio J. Desabastecimiento de cefepima y aztreonam: nos quedamos sin municiones. *Enferm Infec Microbiol Clin* 2007; 25(5): 360-361.
- Marín-Casino M, Arce-Casas A, Martínez-Roig A, Mateu de Antonio J. Diagnóstico de intoxicación por Nerium oleander: ¿un único método analítico es suficiente? *Farm Hosp* 2007; 31(4): 257-258.
- Villavicencio C, Ramírez-Sarmiento A, Gayete A, Grau S, Orozco-Levi M. Toxicidad pleuropulmonar precoz asociada al tratamiento con cabergolina, un fármaco antiparkinsoniano. *Arch Bronconeumol* 2007; 43(9): 519-522.
- Barral D, Maluf-Saladín S, Kreis G, Farré M. Ginecomastia y dutasterida. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(15): 597.

(*) Professor de la UB.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Olaechea PM, Garnacho-Montero J, Grau S, Rodríguez-Colomo O, Palomar M, Zaragoza R, Muñoz P, Cerdà E, Álvarez-Lerma F. Recomendaciones GEIPC-SEIMC y GTEI-SEMICYUC para el tratamiento antibiótico de infecciones por cocos grampositivos en el paciente crítico. *Enferm Infecc Microbiol Clin* 2007; 257(7): 446-466.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Álvarez-Lerma F, Grau S. Tratamiento de rescate en las infecciones graves de los pacientes hospitalizados. *Rev Esp Quimioter* 2007; 20(2): 234-240.
- Olaechea PM, Garnacho-Montero J, Grau S, Rodríguez-Colomo O, Palomar M, Zaragoza R, Muñoz P, Cerdà E, Álvarez-Lerma F. Recomendaciones GEIPC-SEIMC y GTEI-SEMICYUC para el tratamiento antibiótico de infecciones por cocos grampositivos en el paciente crítico. *Medicina Intensiva* 2007; 31(6): 294-317.

Serveis de suport

Servei de Transfusió

Cap del Servei de Transfusions: M. López Soqués

Metges: 2

Altres personal: 4

Activitat

	2006	2007
Transfusió		
Malalts transfosos	1.952	2.164
Unitats d'hematies	7.615	8.595
Unitats de plasma	972	1.191
Mescles de plaquetes	738	785
Unitats de sang autòloga	28	21
Total d'actes transfusionals	9.353	10.592
Estalvi de sang		
Primeres visites del Programa d'estalvi de sang	672	410
Donacions autòlogues	92	30
Gestió de sang		
Aprofitament dels hematies (%)	98,6	99,4
Aprofitament del plasma (%)	94,5	95
Aprofitament de plaquetes (%)	96,7	96,2
Qualitat		
Consentiment informat del malalt (%)	99,0	98,4
Identificació de l'extractor de la mostra (%)	99,8	100
Hemovigilància		
Reaccions adverses notificades	53	64
Índex de reacció adversa/1.000 transfusions	5,7	6
Controls analítics fetomaterns		
Estudis realitzats	7.126	8.062

Diagnòstic per la imatge (IDIMAS)

Activitat

Hospital del Mar

	2006	2007
Activitat (exploracions)		
Radiologia simple i amb contrast	82.161	85.690
Ecografies	15.718	14.774
Tomografies axials computades	14.032	14.607
Ressonàncies magnètiques	8.313	9.096
Medicina nuclear	4.930	6.779
Mamografies	17.169	16.795
Intervencionisme	2.057	1.991
PET		153
Total	144.380	149.885

Hospital de l'Esperança

	2006	2007
Activitat (exploracions)		
Radiologia simple i amb contrast	31.521	33.269
Ecografies	4.702	4.911
Tomografies axials computades	6.543	7.505
Mamografies	7.951	7.575
Intervencionisme	427	449
Medicina nuclear	1.314	1.999
Total	52.458	55.708

Responsable de l'Institut: F. Ferrer Masip
 Responsable de Docència: M. Sanz Marín
 Responsable de ressonància magnètica (CRC-Mar): X. Perich Alsina
 Responsable de medicina nuclear (CRC-Mar): E. Martínez Miralles
 Metges: 14
 Residents de l'Hospital del Mar: 3
 Metges de Medicina nuclear i PET: 4

Docència i recerca

Docència UAB

Professor titular: M. Sanz Marín
 Professors associats: M. Busto Barrera, F.J. Ferrer Masip, A. Gayete Cara, J. Pèrich Alsina, J. Sánchez Parrilla, A. Solano López

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Algara M, Rodríguez de Dios N, Viñals P, Lacruz M, Foro P, Reig A, Quera J, Lozano J, Fernández-Velilla E, Membrive I, Dengrà J, Sanz J. Prevention of radiochemotherapy-induced esophagitis with glutamine: results of a pilot study. *Int J Radiat Oncol* 2007; 69(2): 342-349.

Articles originals en revistes nacionals

- Fusté P, Ortega M, Vidal-Sicart S, Mancebo G, Alameda F, Carreras R. Aplicabilidad de la técnica del ganglio centinela en carcinomas de cérvix y de vulva. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(15): 569-571.
- Ballesteros JJ, Royo J, Lloreta J. Hallazgos histomorfométricos de la próstata residual y celda prostática tras la cirugía retropubica por HBP: (I) Datos basales obtenidos en los últimos 70 casos consecutivos. *Arch Esp Urol* 2007; 60(9): 1069-1079.
- Gayete A, Vollmer I. Lesiones del espacio aéreo y colapso. *AMF* 2007; 3: 574-580.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Rodríguez de Dios N, Lacruz M, Sanz J, Algara M. In Regard to Vicini et al. (*Int J Radiat Oncol Biol Phys* 2007;68:341-346). *Int J Radiat Oncol* 2007; 69(4): 1336-1337.
- Puget G, Trampal C, Calvo N, Carrera MJ, Conangla M, Sitges-Serra A, Besses C, Salar A. Thyroid fluorodeoxyglucose-whole body positron emission tomography incidentaloma concurrently diagnosed with a diffuse large B-cell lymphoma localized in the neck. *Leukemia Lymphoma* 2007; 48(2): 425-427.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Berruero Moreno R, Martín I, Martínez-Roig A, Vollmer I. Convulsión focal en paciente de 8 años. *An Pediatr (Barc)* 2007; 66(6): 637-638.
- Villavicencio C, Ramírez-Sarmiento A, Gayete A, Grau S, Orozco-Levi M. Toxicidad pleuropulmonar precoz asociada al tratamiento con cabergolina, un fármaco antiparkinsoniano. *Arch Bronconeumol* 2007; 43(9): 519-522.

Capítols de llibres nacionals

- Sánchez J, Vollmer I, Busto M, Gayete A, Maristany MT, Solano A. Radiología simple del abdomen. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 152-159.
- Munuera JL, Busto M. Semiología radiológica del ictus. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 160-164.
- Solano A, Adell T, Sánchez J, Maristany MT, Aguilar G, Ferrer-Masip JF. Aproximación radiológica a la patología muscular. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 165-167.
- Busto M, Sánchez J, Calvo N, Aguilar G, Gayete A. Estado actual de la radiología de páncreas. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 290-295.
- Solano A, Adell T, Perich X, Sánchez J, Vollmer I, Gayete A. Aportación del TMCD en el paciente traumático. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 304-308.
- Sánchez J, Busto M, Vollmer I, Gayete A, Maristany MT, Solano A. Semiología ecográfica de las vísceras abdominales. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 325-329.

Assajos clínics

- Rodríguez N. Assaig clínic radioteràpia fase III.

Serveis de suport

Servei d'Avaluació i Epidemiologia Clínica

Responsable: X. Castells Oliveres
Responsable d'avaluació de l'activitat assistencial:
F. Cots Reguant
Responsable de prevenció i registre de tumors:
M. Casamitjana Abella
Tècnics superiors: 4
Residents: 2
Tècnics mitjans: 5

86

Activitat assistencial IMAS. Memòria 2007

Activitat

Programa de detecció precoç del càncer de mama a Ciutat Vella, Sant Martí, Gràcia i Sarrià-Sant Gervasi

	2006	2007
Població invitada	32.644	32.452
Mamografies realitzades	17.527	15.814
Cobertura del programa (% sobre població invitada)	83,9	81,0
Participació al programa (% sobre població invitada)	53,7	48,7
Dones reconvoques (% sobre població participant)	4,7	2,7
Biòpsies totals (% sobre població participant)	0,0	0,0
Càncers detectats (% sobre població participant)	0,5	0,2
Tumors inferiors a 10 mm (% sobre càncers invasius)	20,5	25,0
Interval diagnòstic-tractament (mitjana en dies)	22	26

Docència i recerca

Docència UAB

Professors associats: X. Castells Oliveres, M. Sala Serra, M. Comas Serrano*

Projectes d'investigació

- Coste hospitalario del tratamiento del cáncer colorectal. Análisis del proceso asistencial por estadio y fase de evolución; Cots F; FIS/ISCIII.
- Análisis de la probabilidad acumulada de al menos un falso positivo en el cribado mamográfico en España en la indicación de alguna exploración adicional invasiva (PAAF, core-biopsia o biopsia quirúrgica); Castells X; FIS/ISCIII. (Projecte coordinat)
- Anàlisi del risc acumulat de falsos positius en la mamografia de criatge en una cohort de dones participants en un programa poblacional de detecció precoç del càncer de mama; Castells X; AATRM.
- Estimación de los beneficios en resultados asistenciales basados en guías de práctica clínica en cinco hospitales de Cataluña; Cots F; AATRM.
- Anàlisi del risc acumulat de falsos positius en la mamografia de criatge en una cohort de dones participants en un programa poblacional de detecció precoç del càncer de mama; Castells X; CatSalut.
- Impacto de la implantación de la mamografía digital en la probabilidad de falsos positivos en un programa de detección precoz de cáncer de mama; Sala M; FIS/ISCIII.

(*) *Professor de la UPC.*

Publicacions

Articles originals en revistes internacionals

- Cots F, Castells X, García-Algar O, Riu M, Felipe A, Vall O. Impact of immigration on the cost of emergency visits in Barcelona (Spain). *BMC Health Serv Res* 2007; 19: 7-9.
- Hoffmeister L, Román R, Comas M, Cots F, Bernal-Delgado E, Castells X. Time-trend and variations in the proportion of second-eye cataract surgery. *BMC Health Serv Res* 2007; 7: 53.
- Comas M, Castells X, Acosta ER, Tuñí J. Impact of differences between eyes on binocular measures of vision in patients with cataracts. *Eye* 2007; 21(6): 702-707.
- Román R, Comas M, Hoffmeister L, Castells X. Determining the lifetime density function using a continuous approach. *J Epidemiol Community Health* 2007; 61(10): 923-925.
- Novoa A, Pi-Sunyer MT, Sala M, Molins E, Castells X. Evaluation of hand hygiene adherence in a tertiary hospital. *Am J Infect Control* 2007; 35(10): 676-683.

Articles originals en revistes nacionals

- Monteis J, Martín-Baranera M, Soler N, Vilaró J, Moya C, Martínez F, Riu M, Puig C, Riba A, Navarro G, Espinagosa A, Carrasco G, Castells X, Peiró S. Impacto de una intervención de autoevaluación clínica sobre la adecuación de la estancia hospitalaria. *Gac Sanit* 2007; 21(4): 290-297.
- Terrades R, Grau S, Knobel H, Álvarez-Lerma F, Riu M, Salvadó M. Bacteriemia comunitaria tratada o identificada de forma ambulatoria tras el alta de un servicio de urgencias. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(17): 652-654.

Capítols de llibres nacionals

- Cots F, Castells X. Impacto de los flujos migratorios en la atención obstétrica. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 19-24.

Qualitat

Qualitat

Comissions i comitès de qualitat

Comissió d'Avaluació de l'Activitat Assistencial
 Comissió d'Avaluació i Tractament del Dolor
 Comissió de Biblioteca
 Comissió de Docència IMAS
 Comissió de Documentació-Història Clínica Electrònica
 Comissió de Farmàcia i Terapèutica
 Comissió de Mortalitat i Teixits
 Comissió de Perinatologia i Defectes Congènits
 Comissió de Tumors
 Comissió d'Infeccions
 Comissió Hospitals Lliures de Fums
 Comissió Tècnica de l'IMAS a l'Atenció als Maltractaments
 Comitè de Credencials
 Comitè de Formació Continuada de l'IMAS
 Comitè de Seguretat i Salut
 Comitè de Transfusió
 Comitè d'Ètica Assistencial de l'IMAS
 Comitè d'Obtenció d'Òrgans i Teixits per a Trasplantament
 Comitè Ètic d'Experimentació Animal
 Comitè Ètic d'Investigació Clínica de l'IMAS (CEIC-IMAS)
 Comissió d'Antibiòtics

Indicadors de qualitat, 2007

Avaluació sistemàtica del dolor postquirúrgic	76,9%
Pacients amb dolor [EVA > 3] durant les 24 hores posteriors a la intervenció quirúrgica	13,5%
Caijudes sociosanitari (x 100 estades)	0,1
Nafres per pressió (Hospital del Mar)	3,2%
Incidència de pacients amb infecció nosocomial per MARSa (altes)	0,2%
Incidència de bacterièmies nosocomials (altes)	1,7%
Cesàries	29,3%
Interval consulta-primer tractament (mediana en dies)	
Unitat Funcional Colorectal	43
Unitat Funcional de Mama	42
Unitat Funcional de Pulmó	32
Interval diagnòstic-tractament (mediana en dies)	
Unitat Funcional Colorectal	37
Unitat Funcional de Mama	24
Unitat Funcional de Pulmó	14
Mortalitat	
Taxa bruta de mortalitat	3,4
Raó estandarditzada de mortalitat (ajust de risc amb APR-GRD)	1,2
Reingressos no programats a hospitalització	6,7%
Reintervencions no programades	3,4%
Desprogramació a quiròfan	5,1%
Queixes que es responen abans de 15 dies	69%
Nombre de reclamacions per activitat	2,1%
Distribució de les reclamacions segons tipus:	
Assistència	19,0
Organització	47,0
Hosteleria-seguretat-servis generals	10,0
Documentació	3,0
Informació i tracte	21,0

Objectius i accions realitzades per les comissions durant l'any 2007

Comissió d'Avaluació de l'Activitat Assistencial

President

J. Bruguera

Secretària

M. Ribalta

Vocals

F. Alameda, F. Solsona, A. Díez, L. Grande, E. Cáceres, S. Serrano, E. Skaff, F. Escolano

Objectius

- Assessorar la Direcció de l'Institut sobre les reclamacions que els particulars o les instàncies oficials li plantegen i que estan directament relacionades sobre els actes assistencials duts a terme per professionals de la institució.

Comissió d'Avaluació i Tractament del Dolor

President

A. Montes

Secretària

E. Arborés

Vocals

M. Arilla, R. Bartrons, M.I. Castarlenas, C. Farriols, C. Fernández, P. Foro, R.C. González, E. Marco, S. Minguez, E. Munteis, P. Ortiz, J.A. Pereira, J. Planas, A. Pros, M. Ramirez, M. Riu

Objectius

- Conèixer la incidència i la intensitat del dolor en les diferents tipologies de pacients dels hospitals de l'IMAS.
- Millorar l'avaluació i el tractament del dolor dels pacients.
- Fer arribar a la Direcció dels diferents hospitals les recomanacions que s'hauran d'adoptar per assolir els objectius anteriors.

Resultats

- Presentació, en sessió general, de l'Estudi "IDAT" (març 2007), elaborat mitjançant enquesta d'opinió entre els pacients ingressats i revisió de la història clínica. Es valoren aspectes demogràfics, informació-comunicació, valoració del dolor i la limitació o dificultat que provoca en les activitats de la vida diària hospitalària, tractament aplicat, i satisfacció dels pacients.
- Publicacions:
  - Butlletí de *Presentació estudi IDAT (Informació-Diagnòstic-Avaluació-Tractament)*.
  - Butlletí de *Recomanacions per reduir la utilització de meperidina*.
- Desenvolupament de la *Guia d'Avaluació i Tractament del Dolor* a l'IMAS.

Comissió de Biblioteca

President

J. Minguella Martí

Secretari

A. Zubiri

Vocals

J. Bruguera, J.M. Corominas, F. Escalada, A. Delgado

Objectius

- Fer la subscripció electrònica de totes les revistes de l'IMAS, (Hospital del Mar i Hospital de l'Esperança) i donar de baixa les revistes en paper.
- Catalogar les revistes electròniques de l'IMAS al catàleg col·lectiu de les universitats de Catalunya.
- Revisar dels equips informàtics en la seva totalitat.

Resultats

- A través de tres distribuïdors s'han subscrit electrònicament les revistes de l'Hospital del Mar i de l'Hospital de l'Esperança. A partir de gener del 2005 ja es varen començar a consultar des de la xarxa IMAS però no en la seva totalitat. Al 2006 amb la incorporació de la Biblioteca a Intranet es va avançar però, durant l'any 2007 hi ha hagut molts problemes en la consulta de les revistes subscrites directament a l'editor. L'entrada a internet a través de la UPF dificulta el reconeixement de la IP de l'Hospital del Mar. Esperem solventar el problema amb el departament d'informàtica. De moment funcionem amb identificació i passwords.
- Per problemes amb els editors, han quedat pendents de subscripció electrònica (només tenim password) les revistes espanyoles i les revistes de l'editorial Elsevier.
- S'han acabat de catalogar les revistes electròniques de l'IMAS al catàleg col·lectiu de les universitats de Catalunya.
- S'han inclòs les revistes electròniques de l'IMAS a la web de Josep Laporte.
- Dels quinze ordinadors que hi ha a la Biblioteca se n'han renovat set. S'han instal·lat set pantalles planes i dues impressores col·lectives.
- La UAB ha instal·lat una fotocopiadora a través de la qual es poden imprimir articles de les revistes electròniques des de qualsevol ordinador de la biblioteca.
- L'enviament de les revistes anteriors al 1990 a la Biblioteca de Medicina de Bellaterra ha resolt el problema de falta d'espai.
- S'estan catalogant els llibres de la Biblioteca Lamote de Grignon, inaugurada recentment.

Comitè de Credencials

President

F. Bory

Secretària

I. Garcia

Vocals

J. Broquetas, J. Gutiérrez, L. Molina, N. Pares

Objectius generals

- Assessorar la gerència i els tribunals de selecció, sobre el procés de selecció de tècnics superiors assistencials.
- Aplicar la norma establerta amb anterioritat pel propi comitè per a la valoració dels currículums dels tècnics superiors que es van integrant a la institució, bé a través de convocatòries per a la contractació fixa, bé a través de captació per cobrir places d'interinitat.

Objectius concrets

- Unificar els criteris i crear una norma de valoració de currículums, a fi de garantir la vàlua tècnica i científica dels professionals, la seva experiència, i la qualificació dels metges i tècnics superiors assistencials dels centres de l'IMAS.
- Assessorar la Gerència, la Direcció Mèdica i la Direcció de Recursos Humans sobre el perfil necessari per cobrir les places vacants, prèviament a l'aprovació de la convocatòria, tot validant les bases establertes per al concurs de mèrits.
- Informar al tribunal de la convocatòria sobre la capacitat tècnica i humana dels candidats per cobrir els llocs de la plantilla corresponents al personal mèdic i als tècnics superiors de l'IMAS.
- Valorar els currículums del personal tècnic superior assistencial i de recerca pels casos de promoció interna dins l'IMAS.
- Aprofundir en els perfils dels professionals, d'acord amb les necessitats i els objectius de l'IMAS.
- Combinar les avaluacions dels currículums dels professionals que es presenten als processos de selecció que convoca l'IMAS, amb l'anàlisi dels perfils professionals dels llocs de treball, sempre d'acord amb les directrius de la institució.

Resultats

- S'han celebrat reunions per valorar els 66 currículums que s'han presentat a les 29 convocatòries publicades i els 49 currículums, de candidats, als quals s'ha proposat contractes d'interinitat.
- S'ha continuat treballant per consolidar una forma de fer, amb criteris seriosos, professionals, efectius i eficients, que permeten el reconeixement professional de la institució.

Comissió de Perinatologia i Defectes Congènits**President**

J.L. Hernández Sánchez

Secretari

A. Payà

Vocals

Sense caràcter fix en l'actualitat

Objectius

- Valoració i seguiment de tots els casos de forma multidisciplinària.
- Revisió de casos relacionats amb la perinatologia.
- Elaboració, revisió de protocols i guies d'actuació dins l'àmbit de la perinatologia i diagnòstic prenatal.
- Unificació de criteris interdepartamentals.
- Promoció de l'elaboració de bases de dades, sessions monogràfiques, investigació i docència de residents en l'àmbit de la perinatologia i diagnòstic prenatal.

Resultats

- Reunions de caràcter setmanal, obertes a l'àmbit sanitari, convocant específicament a professionals dels serveis de obstetrícia, pediatria, anatomia patològica, genètica, radiologia, matrones i infermeria, cirurgia pediàtrica i psicòlogues PASSIR. Puntualment, col.laboració amb diversos serveis.
- Elaboració d'acta de reunió setmanal, on constin els acords i postures adoptades.

Comissió de Docència IMAS**Presidenta**

R. Belmonte

Vicepresidenta

A. Vázquez

Secretària

G. Badosa

Vocals en representació dels tutors dels programes de formació

O. García, P. Hinarejos, L. Mellibovsk, P. Salgado, A. Vázquez

Vocals en representació dels especialistes en formació

E. Lerma, S. Pascual, E.A. Rijo, A. Zapatero

Vocal designat per la comunitat autònoma

J. Bruguera

Facultatiu delegat per la Unitat Docent de Medicina Familiar i Comunitària

J.L. Echarte

Facultatiu delegat per la Unitat Docent de Medicina Preventiva i Salut Pública

F. Macià

Facultatiu especialista designat per la Comissió de recerca IMAS

J. Gea

Vocal en representació del personal administratiu

C. Vallverdú

Objectius

- Gestió i organització de les activitats de formació per a especialistes de l'IMAS
  - Elaboració i planificació informatitzada de les rotacions per als residents i per serveis
- Supervisió i aplicació pràctica de programes formatius i integració amb l'activitat assistencial a les UCIES
  - Reforçar el seguiment dels programes formatius mitjançant el compliment dels objectius específics fixats.
  - Impulsar la participació i la realització de l'avaluació dels serveis per part dels MIR.
- Disseny llibre curricular per a cada especialitat.

- Planificació anual capacitat formativa docent especialitzada
  - Justificació anual de la sol·licitud oferta docent per part dels responsables dels serveis.
- Reforçar els procediments de seguiment i avaluació del nivell de tutorització dels MIR
  - Seguiment quadern d'activitat tutorial i visar complimentació.
  - Estructuració de la informació del quadern activitat tutorial com a base de la memòria acció tutorial.
  - Impuls de la participació i realització efectiva de l'avaluació dels tutors per part dels MIR.
  - Impulsar la realització de la memòria anual de l'acció tutorial de cada servei.
- Impuls de la formació i el reconeixement de la figura del tutor docent
  - Acreditació tutors docents.
  - Afavoriment de la participació dels tutors en cursos de formació específica.
  - Implementació del reconeixement institucional de l'activitat tutorial.
- Facilitar la integració dels nous residents
  - Actualització de la Guia d'Acollida MIR i impuls de la elaboració de guies específiques d'especialitat pendents.
  - Organització i/o supervisió dels cursos i les sessions inicials.
- Afavoriment del desenvolupament integral dels especialistes en formació
  - Organització del Programa de Formació Complementària (PFC).
  - Convocatòria d'ajuts a la recerca per als nous especialistes formats IMAS.
- Divulgació de l'oferta docent especialitzada dels hospitals IMAS
  - Edició i difusió del díptic informatiu.
- Avaluació objectiva de la qualitat de formació
  - Cerca d'informació sobre metodologia per avaluar la qualitat de la formació que es fa en els serveis.

Resultats

- S'han assolit tots els punts esmentats en l'apartat d'objectius.

Comissió de Documentació Clínica-Història Electrònica

President

P. Torre

Secretari

R. Andolz

Vocals

J. Bruguera, C. Iniesta, E. Brunat, A. Rubio, F. Escalada, P. Gili, E. Duarte, F. Bory, L. Grande, A. Lladó, J. Vallés, A. Aguirre, E. Sarsanedas, M. López, I. Planas, N. Martín

Objectius

- Avaluació de la qualitat de la Documentació Clínica en qualsevol suport.
- Col·laboració en el disseny i implementació de tecnologies de la informació aplicades a la HC (ETM-ETI).
- Planificació del procés d'implantació: determinar els criteris bàsics i institucionals per al desenvolupament de l'ETM/ETI a l'Hospital del Mar, tant pel que fa al disseny com al funcionament (periodificació, circuits, accessos, rectificacions de contingut, etc.).
- Resolució d'incidències que puguin apareixer al llarg del procés d'implantació i que requereixin l'aplicació d'un criteri institucional.
- Desenvolupament de sistemes de preservació i garantia de la confidencialitat i seguretat de la informació clínica.

Resultats

- Disseny i seguiment del procés d'implantació de l'Ordre Mèdica informatitzada als serveis mèdics de l'Hospital del Mar.
- Disseny i seguiment del procés d'implantació dels curss clínic-Informe d'assistència informatitzat al servei d'UCIES de l'Hospital del Mar.
- Disseny del Pla de Contingència davant fallides del sistema. Continguts mínims d'informació clínica i circuits organitzatius.

Comissió de Farmàcia i Terapèutica

Presidenta

E. Salas

Secretari

A. del Villar

Vocals

J. Bruguera, L. Mellivosky, M. Farré, F. Álvarez, JM. Ramón, M. Bastida

Objectius

- Revisió i actualització dels principis actius, aprovats anteriorment per aquesta Comissió, continguts a la Guia Farmacoterapèutica de l'IMAS.
- Vetllar per l'ús òptim dels medicaments, posant tots aquells mecanismes necessaris a l'abast dels professionals per aconseguir-ho.
- Disposar dels protocols actualitzats de terapèutica farmacològica dels diferents serveis i vetllar per la seva complimentació.
- Treballar en la línia de la Seguretat del Pacient, implementant eines que ajudin a minimitzar els problemes relacionats amb els medicaments.
- Propiciar el desenvolupament d'una cultura específica en el camp del medicament per al personal sanitari i per als pacients, proporcionant la informació adient i actualitzada segons criteris basats en l'evidència

Resultats

- Durant l'any 2007, la Comissió s'ha reunit 4 vegades i harevisat i aprovat 14 nous medicaments.

Comissió d'Infeccions

President

H. Knobel

Secretària

C. González

Vocals

M. Ribalta, F. Álvarez, J. Bruguera, J. Sancho, S. Grau, J.P. Horcajada, M. Miró, M. Salvadó, R. Terrades, C. González, M. Riu, L. Puig, X. Canari, M. Estivill, A. Garcia, R. Villaescusa

Objectius

La Comissió d'infeccions és un òrgan assessor de la Direcció de l'IMAS, responsable de la prevenció i control de les infeccions nosocomials. Dins de la comissió el Programa d'Infecció Nosocomial implementa les accions necessàries per a aconseguir els objectius proposats per la Comissió i la Direcció del Centre.

- Prevenció de les infeccions nosocomials.
  - Realitzar sessions formatives dirigides als treballadors.
  - Elaborar i revisar els protocols i les normes de prevenció.
  - Divulgar els protocols i les normes i seguir el seu compliment.
- Monitorització i vigilància epidemiològica. Mesures de control.
  - Conèixer l'incidència dels microorganismes conflictius, avaluar i dur a terme les mesures de control necessàries.
  - Conèixer els patrons de resistència microbiana.
  - Assessorar en el tractament de bacterièmies i microorganismes conflictius.
  - Realitzar el seguiment dels aïllaments i vigilar el seu compliment.
  - Fer la declaració de malalties infeccioses a l'Agència de Salut Pública.
  - Vigilància epidemiològica de les infeccions:
    - Hospital del Mar: vigilància de la infecció en cirurgia de còlon i cirurgia protèsica de traumatologia, vigilància de UCI, bacterièmies, microorganismes conflictius i detecció de brots.
    - Hospital de l'Esperança: bacterièmies, microorganismes conflictius, vigilància de la infecció quirúrgica de les pròtesis de traumatologia i detecció de brots.
    - Centre Geriàtric: microorganismes conflictius i detecció de brots.

- Millorar l'ús dels antibiòtics ens els centres de l'IMAS.
- Maneig i seguiment clínic de pacients amb infeccions nosocomials, promoció de processos clínics eficients i de guies clíniques.

Resultats

- Informe trimestral d'incidència de bacterièmia per servei (estudi anual).
- Informe trimestral d'incidència d'infecció quirúrgica (cirurgia protèsica. electiva COT, cirurgia electiva de Còlon, cirurgia electiva Neurocirurgia).
- Incidència anual de microorganismes conflictius.
- Indicació i verificació dels aïllaments. Mapa epidemiològic amb monitorització de pacients que requereixen aïllament.
- Registre i seguiment dels reingressos de pacients amb microorganismes conflictius.
- Revisió dels protocols de profilaxi antibiòtica en cirurgia.
- Revisió protocols profilaxi biòpsia prostàtica.
- Revisió protocols terapèutics: COT i neurocirurgia.
- Recomanacions per a millorar la infecció en neurocirurgia.
- Declaració de malalties de declaració obligatòria setmanalment.
- Informe anual de resistència a antimicrobians en bacterièmies.
- Revisió del protocol de control de Legionel.la.
- Participació en el programa de vigilància VINCAT.
- Diseny d'un projecte estrella d'ús d'antibiòtics a l'Hospital del Mar.
- Activitats de formació continuada amb el personal sanitari.
- Interconsultes d'infeccions nosocomials.
- Reunions de consens amb Hematologia, COT, Neurocirurgia.
- Revisió dels protocols i formació al Centre Forum i Hospital de l'Esperança.

Comissió de Mortalitat i Teixits**President**

F. Alameda Quitllet

Vocals

M. Andreu Garcia, J. Carles Galceran, C. García García, J. Herraiz Rocamora, M.J. Lopez Casanova, F. Macià Guillà, M. Pera Román, E. Samsó Sabe, C. Sanjuas Benito, J. Tuyet Huch, A. Vazquez Sanchez

Objectius

- Revisió i avaluació, a urgències, de la mortalitat quirúrgica programada, i mortalitat no esperada.
- Revisió de la mortalitat no esperada.
- Revisió dels casos indicats per qualsevol membre de la comissió i per la Direcció mèdica.
- Estimulació de la revisió de la mortalitat als diferents Serveis.

Resultats

Les que consten als objectius.

Comitè de Transfusió**Presidenta**

M. López Soques

Secretari

C. Basil

Vocals

J. Garcia Álvarez, J. Placer, C. Besses, I. Campodarve, I. Cirera, C. Ballano, A. del Villar, L. Puig, I. Martínez, M.A. Orfila, F. Solsona, L. García, G. Blanes, M. Bonet, E. Bisbe.

Objectius

Assegurar que la pràctica de la transfusió es realitzi amb el mínim risc possible conforme a les normes de les societats científiques.

Segons la normativa estatal, apareguda al BOE 1088/2005, article 40, les funcions del Comitè de Transfusió són:

- Determinar estàndards i procediments de la pràctica transfusional adaptats a les activitats clíniques que es realitzen en cada centre hospitalari.
- Anàlisi i avaluació periòdica de la pràctica transfusional.
- Anàlisi i avaluació de les reaccions adverses associades a la transfusió.
- Desenvolupar programes educacionals que fomentin l'ús òptim dels components sanguinis.
- Desenvolupar i implantar mesures preventives o correctores adreçades a la seguretat.
- Altres funcions que puguin contribuir a fomentar un ús òptim de la sang i a l'estalvi de sang.

Resultats

- S'ha fet difusió de la Memòria d'Hemovigilància de 2006 i s'han aplicat mesures corresponents als efectes adversos detectats: consensu i aprovació de fulls informatius respecte a l'ús de productes sanguinis irradiats, i de concentrats d'hematies.
- S'ha realitzat avaluació trimestral de les reaccions clíniques i efectes adversos de les transfusions (incidents i quasi incidents).
- S'ha constatat la desaparició d'errors d'identificació en transfusió al 2007.
- S'ha organitzat una sessió de donació de sang de cordó umbilical i la Jornada Anyal de Medicina Transfusional.

- S'han detectat tres punts febles, que seran objectius primordials pel Comitè al 2008:
  - Els quasi incidents del tipus "co-locació d'etiqueta preformada d'un altre malalt".
  - La traçabilitat de les transfusions i del registre de la comprovació ABO.
  - El sistema hospitalari de recollida i de lliurament de la sang.

Comitè d'Obtenció d'Òrgans i Teixits per a Trasplantament

President

J. Bruguera

Secretari

J.M. Puig

Vocals

I. Albert, O. Arango, R. Balaguer, G. Blanes, F. Caus, F. Escolano, J.M. Espadaler, M. Forner, G. Conesa, L. Lloveras, L. Mir, J.M. Puig, N. Pujolar, J. Roquer, E. Skaf, F. Solsona.

Objectius

- Optimitzar l'obtenció d'òrgans i teixits per a trasplantaments.
- Afavorir l'arribada a l'Hospital de tots aquells malalts amb patologia neurològica vascular i/o neuroquirúrgica no traumàtica amb potencialitat per convertir-se en donants.
- Incrementar el número de professionals directament implicats en aquest objectiu, amb tasques concretes de detecció, manteniment i coordinació extractora d'òrgans i teixits.

Resultats

- Seguiment del Pla Estratègic d'Obtenció de Còrnies.
- Seguiment de l'activitat neuroquirúrgica de guàrdia.
- Realització del diagnòstic de mort encefàlica en centres depenents del nostre hospital.
- Detecció i seguiment de l'evolució dels donants potencials.

Comissió de Tumors**President**

J. Albanell Mestres

Secretària

M. Casamitjana

Vocals

M. Algara, M. Andreu, C. Besses, J. Bruguera, X. Castells, G. Conesa, A. Gelabert, L. Grande, J.L. Minguella, J. Planas, I. Ruiz, S. Serrano, I. Tusquets, J. Fontané, R. Carreras

Objectius

- Treball multidisciplinar específic de cada patologia en el si d'unitats funcionals i comitès.
- Establir per cada unitat i comitè objectius assistencials e indicadors de qualitat.
- Anàlisi periòdic de resultats i mesures de millora per cada unitat i comitè.
- Treball d'aspectes comuns al malalt oncològic: pal·liatiu, psiquiatria, coordinació primària.
- Establir objectius de recerca i mecanismes de recerca clínica: dades SAEC, consentiments, etc.

Resultats

- Reunions amb Direcció Mèdica, coordinadors d'unitats i membres seleccionats de cada unitat funcional. En aquestes reunions s'ha tractat fonamentalment el circuit assistencial i la renovació de coordinadors per a l'any 2008.
  - Unitat Funcional de Càncer de Mama.
Acord: I. Tusquets coordinador i dos coordinadors adjunts: M. Vernet i J. Solsona/M. Segura
  - Unitat Funcional de Càncer Colorrectal.
Acord: M. Pera coordinador i M. Andreu coordinador adjunt.
  - Unitat Funcional de Càncer de Pulmó.
Acord: V. Curull coordinador (càrrec que no accepta en proposar-se formalment el 2008).

Comissió Hospitals Lliures de Fum**President**

E. Llobet Fernández-Grande

Secretari

O. García Algar

Vocals

F. Álvarez Lerma, M.A. Coca Tufet, V. Domínguez Fortuny, M. Fernández Verdaguera, F. Macià Guila, R. Manaut Dueñas, M. Orozco Levi, C. Riu Monso, C. Sanjuas Benito, M. Soro Artola

Objectius

- Mantenir el Conveni amb l'ICO de l'Hospital del Mar com a centre lliure de fum. L'acord inclou l'enquesta de prevalença de consum de tabac i la col·locació de detectors de nicotina en aire ambient.
- Fer el seguiment del compliment de la llei que prohibeix el consum de tabac en els centres sanitaris.
- Fer el seguiment de la prevalença de consum entre el personal de la institució.
- Participar en les iniciatives proposades des de l'ICO.
- Organitzar activitats diverses el dia mundial sense fum.
- Mantenir informat al personal sobre la Comissió.
- Participar en les activitats endegades des del Departament de Salut.
- Posar en marxa projectes de recerca relacionats amb el tabac.
- Aconseguir la participació dels centres PASSIR de l'IMAS en el Programa embaràs sense fum.
- Mantenir la consulta externa de deshabituació per al personal de la institució.

Resultats

- S'ha detectat que, des de l'entrada en vigor de la llei, no ha hagut conflictes rellevants.
- S'ha realitzat l'enquesta de prevalença de consum i s'han col·locat els detectors interns de fum (resultats pendents).
- S'ha participat en l'enquesta sobre les sales de psiquiatria i el "self-audit" anual.
- S'han organitzat diverses activitats diverses el dia mundial sense fum, com per exemple la determinació de CO en aire espirat (coximetria) al personal de la institució.
- La Comissió participa en els cursos de benvinguda als nous residents.
- Membres de la Comissió han participat en la Reunió anual de la Xarxa d'Hospitals Lliures de Fum.

- Membres de la Comissió han seguit participant en el programa embaràs sense fum, del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.
- La consulta externa de deshabitació per al personal de la institució està oberta i activa.
- S'ha conservat l'acreditació com a Hospital sense fum (categoria C, que es manté).

Comissió Tècnica de l'IMAS a l'Atenció als Maltractaments

Presidenta

M.T. Martínez Izquierdo

Vicepresident

M. Arellano Pérez

Secretària

L. Morro Fernández

Vocals

I. Ferrite Trucharte, V. Domínguez Fortuny, M. Alier Fabrego, M. Calvo Mesa, M. Salle Guix, Y. Bobis Rivero, A. Cascales Cascales

Objectius

- Mantenir i augmentar la formació continuada en maltractaments.
- Actualitzar els mapes anatòmics, algoritmes i tríptic informatiu ja existents.
- Realitzar la II Jornada de l'IMAS a l'Atenció als Maltractaments.
- Valorar els coneixements sobre maltractaments del personal d'Urgències de l'IMAS.

Resultats

- Durant l'any 2007 hem tingut 7 reunions de coordinació de la Comissió.
- Assistència a les reunions periòdiques dels districtes de Gràcia, Ciutat Vella, Sant Martí i a la de coordinació del Circuit Territorial de Barcelona de Violència vers les Dones.
- Revisió i actualització dels Mapes Anatòmics i Algoritmes d'Actuació en els maltractaments infantil i de l'adolescent, de la gent gran i la dona.
- Revisió i actualització del tríptic informatiu per la dona maltractada.
- Organització i realització del III Curs de Formació Continuada a l'Atenció als maltractaments (6-8 de març l' Hospital de l' Esperança).
- Sessió Clínica per als residents de COT de com actuar al Servei d'Urgències davant d'una dona maltractada (27-3-07).
- Sessió de maltractaments a la dona i a la gent gran dins el Curs per a residents de primer any que organitza el Servei d'Urgències (8-11-07).
- Inicia l'organització de la II Jornada de l'IMAS a l'Atenció als Maltractaments, que tindrà lloc el proper 17-4-08.

- Elaboració i realització d'una enquesta anònima de coneixements sobre el maltractament al personal d'Urgències dels Centres de l'IMAS.
- Contactar amb la Dra Roser Belmonte com a Presidenta de la Comissió de Docència de l'IMAS per incloure una sessió d'atenció als maltractaments en les Sessions d'acollida per als nous residents de l'IMAS.

Comitè Ètic d'Experimentació Animal

President

A. García de Herreros

Secretària

M. Torà

Vocals

G. Gil, J.M. Caballero, Y. Saavedra, P. Robledo, C. Fillat, S. Gómez

Objectius

- El CEEA-IMAS va ser creat amb la finalitat de complir el Decret 214/1997 de 30 de juliol del Departament d'Agricultura Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya, pel qual, tots els centres que disposaven d'instal·lacions destinades a la cria i utilització d'animals d'experimentació havien de disposar d'un Comitè Ètic d'Experimentació Animal.

Resultats

- L'activitat del CEEA-IMAS durant l'any 2007 es va dur a terme fins al dia 15 de març de 2007 en que es va realitzar l'última reunió. En aquesta última reunió es va donar per clausurat el CEEA-IMAS. El tancament del CEEA-IMAS es deu al fet que en data 28 de Febrer de 2007 es va tancar definitivament l'estabulari de l'IMIM amb el trasllat dels últims animals al nou estabulari del PRBB. La finalitat per a la qual va ser creat aquest Comitè va deixar d'existir.
- Al mateix temps, el PRBB va constituir el nou CEEA-PRBB en data 20 de Febrer de 2007.
- Durant l'any 2007 el CEEA-IMAS va realitzar dues reunions. El nombre de procediments avaluats fins al seu tancament va ser de 11, dels quals se'n van aprovar 7 i se'n van rebutjar 4. Aquests 4 procediments van ser traspassats al nou Comitè del PRBB perquè s'encarregués de la seva avaluació després de les modificacions proposades en l'última reunió del CEEA-IMAS.
- Des del tancament del CEEA-IMAS, i durant l'any 2007, s'han transferit des del CEEA-IMAS al CEEA-PRBB, per ordre dels investigadors responsables de cada procediment, un total de 41 procediments, dels quals 16 (39%) corresponen a investigadors de l'IMIM-Hospital del Mar.

Comitè Ètic d'Investigació Clínica (CEIC-IMAS)**President**

M. Farré Albaladejo

Secretària

M.T. Navarra Alcrudo

Vocals

M.A. Burrull Madero, S. Delgado Aros, R. Elosua Llanos, J.M. Fernández Fernández, M. Fernández Verdaguer, A. Firenze, O. Garcia Algar, C. Iniesta Blasco, J.M. Manresa Domínguez, X. Mateu de Antonio, I. Mateu Velilla, F. Miranda Guardiola, M. Pera Roman, M. Ribalta Baró, A. Salar Silvestre, S. Tortola Perez, I. Tusquets Trias de Bes, B. Ugena Villalobos

Objectius

- Valorar i aprovar els aspectes metodològics, ètics i legals dels protocols proposats, axis com el balanç de riscos i beneficis resultants del estudi.
- Col·laborar amb el Centro Coordinador de los CEICs per crear els protocols unificats a nivell estatal.

Resultats

- 290 protocols avaluats:
  - 129 assaigs clínics: 125 Aprovats i 4 rebutjats o retirats
  - 161 Projectes d'investigació: 153 aprovats i 8 rebutjats o retirats

Comitè d'Ètica Assistencial de l'IMAS**President**

J.F. Solsona

Secretari

G. Colomar

Vocals

J.L. López Colomé, F. Solsona i Durán, M. Forner, M. Ribalta, M.J. Vilar, M. Perez, M. Serra, A. Sancho, F. Miranda, M.P. Garcia Caselles, M. Sanahuja, A. del Villar, A. Merino, F. Isbert, R. Aguiló, J.C. Martin, I. de Balanzó, B. Fernández-Matamoros, Ll. Aguilero

Objectius

- Formació personal sanitari en bioètica
- Ajuda en la presa de decisions en els conflictes d'ètica

Resultats

- 10 sessions ordinàries
- 3 sessions extraordinàries
- 1 publicació en bioètica durant 2007
- Control de qualitat en els formularis de consentiment informat (dins el projecte IMASQUAL)
- Codi ètic de l'IMAS

Comitè de Formació Continuada de l'IMAS

Presidenta

M. Andreu Garcia

Secretari

J. Valles

Vocals

J. Bruguera, J. Esquerra (Servei de Formació Continuada), I. Campodarve (Servei d'urgències), J. Planas (Cures Pal·liatives UFISS)

Objectius

- La Comissió Delegada de l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària del Consell Avaluador de la Formació Mèdica Continuada avalua els cursos y activitats de l'IMAS.
- Revisió i actualització de la normativa sobre les estades de metges assistents en els centres de l'IMAS

Resultats

- Concessió de tots els ajuts sol·licitats que complien els requisits establerts per la Comissió. Un total de 57 ajuts per l'assistència a congressos i cursos.
- S'han fet informes positius de dos permisos retribuïts per formació.
- S'han acreditat 11 activitats docents de l'IMAS.

Nous objectius

- Crear una nova normativa per concedir permisos remunerats a Tècnics Superiors de l'IMAS per completar el treball de la Tesi Doctoral.
- Finançar els desplaçaments del Tècnics Superiors de l'IMAS que obtinguin Permisos retribuïts per formació.

Comitè de Seguretat i Salut

Comissió paritària empresa-comitè d'empresa

Vocals

E. Llobet Fernández-Grande, I. García Pursals, P. Gili Ripoll, A. Granell Agustí, R. Ibáñez Àvila, E. Brunat Gilabert, M.V. Abad Peruga (SATSE), F. Alvarez Lerma (MC), I. Capdevila Martín (UGT), M.J. Castro Moure (API), A. González de la Cerda (UGT), J. Moreno Espinosa (CCOO)

Objectius

- Participació en l'elaboració, posada en pràctica i avaluació dels plans i programes de prevenció de riscos en l'empresa.
- Promoció d'iniciatives per a l'efectiva prevenció dels riscos.
- Treball en el coneixament directe de la situació relativa a la prevenció de riscos en el lloc de treball.
- Estudi sobre el número de documents i informes relatius a les condicions de treball siguin necessaris per al compliment de les funcions.
- Conèixer i analitzar els danys produïts en la salut per valorar les causes i proposar mesures preventives.

Resultats

- Durant l'any 2007 s'han realitzat 4 reunions.
- Alguns dels temes parlats en aquest Comitè:
  - Proposta per a la creació d'un circuit de denúncia de *mobbing* a l'entorn de l'IMAS
  - Es posa en marxa el circuit per tal de procedir a l'avaluació dels possibles riscos associats al lloc de treball de les treballadores embarassades.
  - Assessorament del Servei de Prevenció al Servei de Compres sobre l'adquisició de nous productes.
- Presentació Memòries 2006.

Comissió d'antibiòtics

President

S. Grau Cerrato

Secretària

R. Terradas Robledo

Vocals

F. Álvarez, A. Martínez, H. Knobel, J.P. Horcajada, C. Segura

Objectius

- Optimitzar els tractaments antimicrobians que reben els malalts ingressats als hospitals de l'IMAS.
- Actualitzar biennalment els protocols de tractaments antimicrobians disponibles al nostres centres i recopilats a La Guia de Terapèutica Antimicrobiana.
- Adaptar puntualment determinats protocols en funció de les dades de resistències aportades pel Laboratori de Referència.
- Valorar la inclusió de noves mol·lècules atenent les necessitats dels nostres malalts i la evidència mèdica sobre la seva eficàcia, seguretat i cost.
- Efectuar auditories terapèutiques per valorar el grau de compliment dels protocols elaborats.
- Vigilància en l'emergència de microorganismes conflictius potencialment relacionats amb el consum de determinats antibiòtics.

Resultats

Actualització de protocols

- Elaboració del mapa de sensibilitats 2007 i realització de recomanacions.
- Presentació del Protocol d'administració d'aminoglicòsids a Hemodialisi.
- Revisió dels Protocols de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia de la Guia de Terapèutica Antimicrobiana de l'IMAS.

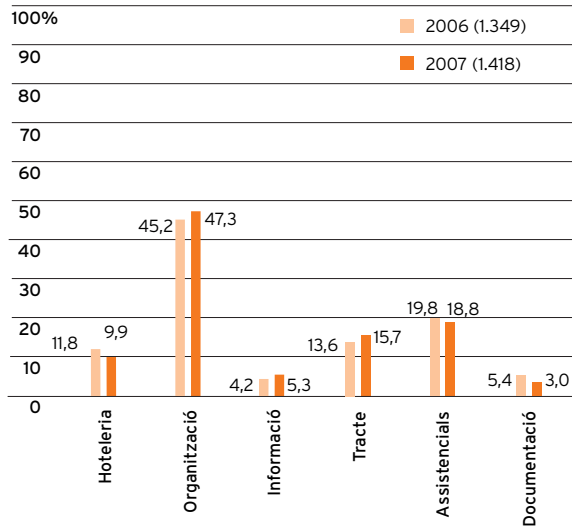
Els protocols de la Comissió d'antibiòtics estan consultables *on line* a l'espai de que disposen les comissions a la Intranet.

Inclusió de fàrmacs

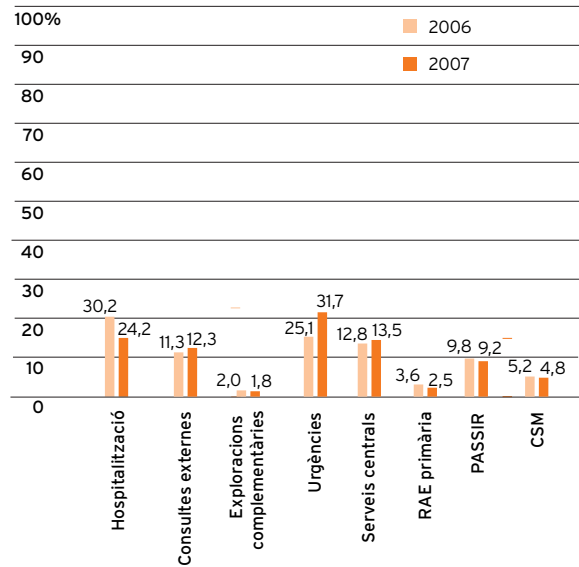
- Daptomicina
- Posaconazol

Atenció a l'Usuari i Comunicació

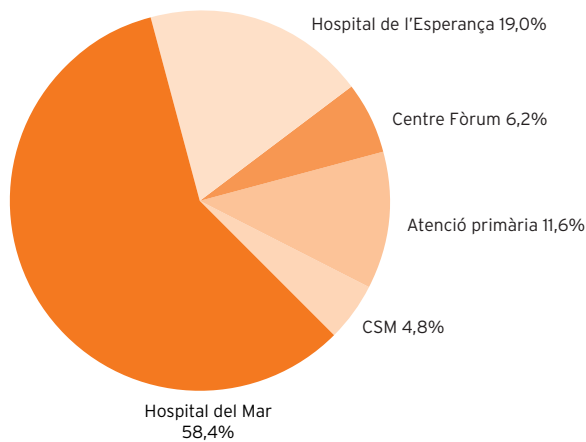
Queixes per motius, 2006 i 2007

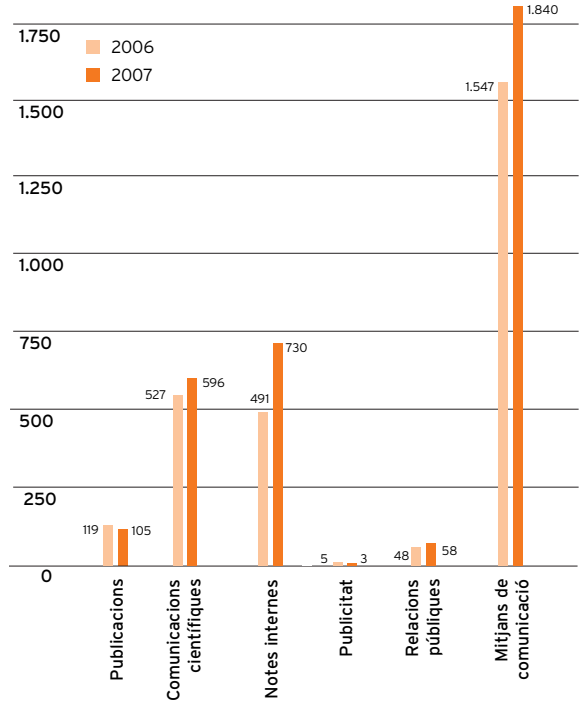
Queixes per àrees, 2006 i 2007

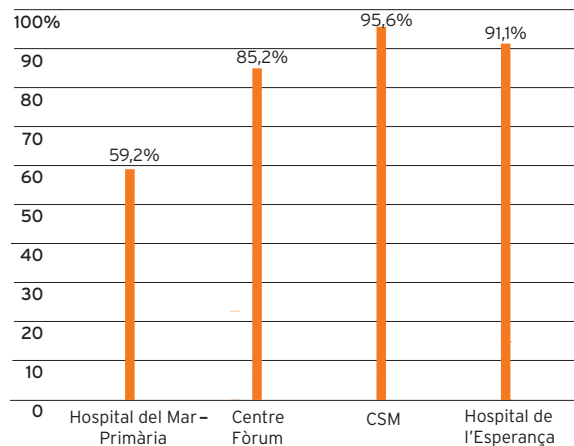
Queixes per centres, 2007

Actuacions de comunicació, 2006 i 2007

Percentatge de queixes que es responen abans de 15 dies segons centre, 2007

Docència

Docència

Alumnes matriculats als centres de formació reglada de l'IMAS, cursos 2000-2001 a 2006-2007

	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Unitat Docent de l'IMAS	300	297	291	238	257	264	320
Estudis de Biologia de la UPF	240	300	298	294	298	311	310
Escola Universitària d'Infermeria	261	284	270	264	281	262	237
Escola Bonanova de Formació Professional	237	233	258	259	251	345	382
Total	1.038	1.114	1.117	1.055	1.087	1.182	1.249

Programa d'especialistes en formació de l'IMAS

	31-12-2000	31-12-2001	31-12-2002	31-12-2003	31-12-2004	31-12-2005	31-12-2006	31-12-2007
Residents	120	131	134	152	163	174	173	182

Places docents acreditades i cobertes a l'IMAS el desembre de 2007

Especialitat	Acreditades	R1	R2	R3	R4	R5	Total
Anàlisis clíniques ⁽¹⁾	2	0	0	0	0	0	0
Anatomia patològica	2	2	1	2	1	0	6
Anestesiologia i reanimació	4	4	4	4	4	0	16
Angiologia i cirurgia vascular	1	1	1	1	1	1	5
Aparell digestiu	2	1	1	1	1	0	4
Cardiologia	1	1	0	0	0	0	1
Cirurgia general i aparell digestiu	2	2	2	1	2	2	9
Cirurgia ortopèdica i traumatologia	2	2	2	2	2	2	10
Dermatologia MQ i venereologia	2	1	1	1	1	0	4
Endocrinologia i nutrició	1	1	1	1	1	0	4
Farmàcia hospitalària (FIR)	2	2	1	1	1	0	5
Farmacologia clínica	1	1	0	1	1	0	3
Geriatría ⁽²⁾	3	3	3	3	3	0	12
Hematologia i hemoteràpia	1	1	1	1	0	0	3
Medicina del treball ⁽³⁾	-	-	-	-	-	-	-
Medicina familiar i comunitària ⁽³⁾	-	-	-	-	-	-	-
Medicina física i rehabilitació ⁽⁴⁾	2	1	1	1	1	0	4
Medicina intensiva	1	1	1	1	1	1	5
Medicina interna	2	2	2	2	2	2	10
Medicina preventiva i salut pública ⁽⁵⁾	3	3	3	3	2	0	11
Microbiologia i parasitologia ⁽⁶⁾	1	0	0	0	0	0	0
Nefrologia	1	1	1	1	1	0	4
Neurofisiologia clínica	1	1	1	0	1	0	3
Neurologia	2	2	2	1	2	0	7
Obstetrícia i ginecologia	3	3	3	2	2	0	10
Oftalmologia ⁽⁴⁾	2	2	2	2	1	0	7
Oncologia mèdica	2	1	1	1	1	0	4
Oncologia radioteràpica ⁽⁴⁾	1	1	0	1	0	0	2
Pediatria i àrees específiques	2	2	2	2	1	0	7
Pneumologia	1	1	0	1	1	0	3
Psicologia clínica ⁽⁶⁾	1	1	1	1	-	0	3
Psiquiatria ⁽⁶⁾	3	2	2	2	2	0	8
Radiodiagnòstic ⁽⁷⁾	2	3 ⁽⁷⁾	0	0	0	0	3
Reumatologia	3	2	1	1	1	0	5
Urologia	1	1	1	1	1	0	4
Total	58	51	43	43	40	9	186

Acreditació docent per a l'any 2007 i oferta docent per al 2003-2006

Especialitats	Acreditades	2003	2004	2005	2006	2007
Anàlisis clíniques ⁽¹⁾	1	0	0	0	0	1
Anatomia patològica	2	1	2	1	1	2
Anestesiologia i reanimació	4	3	4	4	4	4
Angiologia i cirurgia vascular	1	1	1	1	1	1
Aparell digestiu	1	1	1	1	1	1
Cardiologia	1	-	-	-	-	1
Cirurgia general i aparell digestiu	2	2	2	2	2	2
Cirurgia ortopèdica i traumatologia	2	2	2	2	2	2
Dermatologia MQ i venereologia	1	1	1	1	1	1
Endocrinologia i nutrició	1	1	1	1	1	1
Farmàcia hospitalària (FIR)	2	1	1	1	1	1
Farmacologia clínica	1	1	1	0	0	1
Geriatría ⁽²⁾	3	3	3	3	3	3
Hematologia i hemoteràpia	1	1	1	1	1	1
Medicina física i rehabilitació ⁽⁴⁾	2	1	1	1	1	2
Medicina intensiva	1	1	1	1	1	1
Medicina interna	2	2	2	2	2	2
Medicina preventiva i salut pública ⁽⁵⁾	3	2	2	3	3	3
Microbiologia i parasitologia ⁽⁶⁾	1	0	0	0	0	0
Nefrologia	1	1	1	1	1	1
Neurofisiologia clínica	1	1	1	1	1	1
Neurologia	2	2	2	2	2	1
Obstetrícia i ginecologia	3	2	2	2	2	3
Oftalmologia ⁽⁴⁾	2	1	1	2	2	2
Oncologia mèdica	2	1	1	1	1	2
Oncologia radioteràpica ⁽⁴⁾	1	0	0	0	0	1
Pediatria i àrees específiques	2	1	1	2	2	2
Pneumologia	1	1	1	1	1	1
Psicologia clínica ⁽⁶⁾	1	1	1	1	1	1
Psiquiatria ⁽⁶⁾	3	2	2	2	2	3
Radiodiagnòstic ⁽⁷⁾	2	-	-	-	-	2
Reumatologia	3	1	1	1	1	2
Urologia	1	1	1	1	1	1
Total	57	39	41	42	42	53

(1) Dependents del Laboratori de Referència de Catalunya.

(2) Adscrites al Centre Geriàtric Municipal.

(3) Dependents de la Direcció d'Atenció Primària (CatSalut).

(4) Adscrites a l'Hospital de l'Esperança.

(5) Adscrites a l'IMAS-UPF-IMIM-ASP.

(6) Adscrites a l'Institut Municipal de Psiquiatria (IMPU).

(7) 2 places acreditades i 1 per canvi d'especialitat.

Recerca

Recerca

Recerca

L'any 2007 ha estat un any de canvis per la recerca de l'IMAS. La seva estructura organitzativa s'ha modificat amb la creació de cinc grans programes de recerca: Càncer, Processos inflamatoris i Cardiovasculars, Neuropsicofarmacologia, Informàtica Biomèdica i Epidemiologia i Salut Pública. Aquesta estructura respon a les noves necessitats i reptes que presenta una organització com la nostra que ha de potenciar la relació entre la recerca bàsica i clínica. També s'ha renovat la composició de la Comissió de Recerca de l'IMAS i s'ha constituït el Comitè de direcció de l'IMIM-Hospital del Mar.

Respecte a l'activitat científica, cal destacar l'augment en el nombre i qualitat de publicacions científiques amb un total de 319 articles originals internacionals. També cal fer esment que l'IMIM-Hospital del Mar continua dins els deu primers centres espanyols tant en publicacions científiques com en nombre de cites rebudes, tal com consta en el darrer informe Caracterització bibliomètrica de la producció científica a Catalunya, 1996-2006. Lluís Rovira¹, Raül Isaac Méndez-Vásquez^{2,4}, Eduard Suñén-Pinyol³, i Jordi Camí^{3,4}.

En quan als projectes de recerca, s'ha assolit un nivell d'èxit del 40% per segon any consecutiu en la convocatòria més important de l'àmbit de la

biomedicina: la del Fondo de Investigación Sanitaria (ISCIII). Així mateix, cal destacar la incorporació d'un nou grup de l'IMIM-Hospital del Mar al CIBER d'Epidemiología y Salud Pública, i la incorporació de cinc grups a xarxes RETICS. A nivell europeu, el 2007 ha estat l'any de l'entrada en vigor del 7è Programa Marc de la Unió Europea, s'han concedit a l'IMIM dos projectes europeus dins del programa de Salut Pública de la Unió Europea i ha finalitzat el projecte Infobiomed, liderat pel Grup de Recerca en Informàtica Biomèdica.

Finalment, destacar que l'any 2007 ha estat el primer any del contracte programa signat amb el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, la qual cosa ha permès desenvolupar el nou pla estratègic per la recerca i establir els mecanismes i recursos per incrementar la disponibilitat de temps per a la recerca dels investigadors amb activitat assistencial a l'IMAS. S'observa un increment aproximat d'un 25% del nombre total de publicacions respecte el 2006. Continua havent un increment de les publicacions en revistes internacionals, sobretot pel que fa el nombre d'articles originals.

Dades bibliomètriques, 2007

Nombre total d'articles publicats en revistes nacionals i internacionals	544
Percentatge d'articles publicats en revistes amb factor d'impacte	78% (425/544)
Percentatge d'articles publicats a revistes del primer quartil de la seva categoria segons JCR	86% (367/426)

Publicacions, 2007

	Originals	Totals
Internacionals	318	419
Espanyoles	47	262

Ajuts per projectes, 2007

Ministeri de Salut i Consum i l'Institut de Salut Carlos III	124
Ministeri d'Educació i Ciència	31
Generalitat (AGAUR, AATRM, ICREA, etc.)	35
Unió Europea	10
Altres institucions	70

Unitat de Recerca Translacional en tumors sòlids

Responsable de la unitat

Francesc Solé Ristol

Docència UAB

Professor titular: Ramon Carreras Collado

Projectes d'investigació

- Caracterització genètica dels limfomes B de la zona marginal: nodals, esplènics primaris i extranodals de teixit limfoide associat a mucoses (MALT); Solé F; Fundació La Marató de TV3.
- Determinación de la delección 5q por Fish en muestras de pacientes con SMD y ausencia de la delección por citogenética convencional; Solé F; Celgene S.L.
- Calidad de vida relacionada con la salud en pacientes con cáncer de mama sometidas a linfadenectomia axilar y en pacientes con linfedema tras tratamiento quirúrgico por cáncer de mama; Belmonte R; FIS/ISCIII.
- Caracterización genética de dos subgrupos de carcinoma de mama: RE+ RP+ vs RE+ RP-; Solé F; FIS/ISCIII.
- Estudio genético de los linfomas de célula B; Solé F; FIS/ISCIII.
- Proyecto de puesta a disposición de muestras de ADN de pacientes diagnosticados de varios tipos de tumores sólidos y hematológicos en la población residente en España. Nodo de Enfermedades Oncológicas del Banco Nacional de ADN.(Subnodo 4); Solé F; Genoma España.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	21	23
Articles en revistes internacionals (revisions)	1	2
Articles en revistes internacionals (notes)	10	14
Articles originals en revistes nacionals	2	6
Articles en revistes nacionals (revisions)	4	8
Articles en revistes nacionals (notes)	1	4
Capítols de llibre nacionals	3	8
Tesis	2	1
Total	44	67

Articles originals en revistes internacionals

- Alameda F, Bellosillo B, Fusté P, Musset M, Mariñoso ML, Mancebo G, López-Yarto MT, Carreras R, Serrano S. Human papillomavirus detection in urine samples: an alternative screening method. *J Low Genit Tract Dis* 2007; 11(1): 5-7.
- Alameda F, Mejias-Luque R, Garrido M, de Bolós C. Mucin genes (MUC2, MUC4, MUC5AC, and MUC6) detection in normal and pathological endometrial tissues. *Int J Gynecol Pathol* 2007; 26(1): 61-65.
- Algara M, Rodríguez de Dios N, Viñals P, Lacruz M, Foro P, Reig A, Quera J, Lozano J, Fernández-Velilla E, Membrive I, Dengrà J, Sanz J. Prevention of radiochemotherapy-induced esophagitis with glutamine: results of a pilot study. *Int J Radiat Oncol* 2007; 69(2): 342-349.
- Algara M, Sanz J, Foro P, Lacruz M, Reig A, Quera J, Membrive I, Lozano J, Rodríguez de Dios N. Risk factors of local relapse in breast cancer: the importance of age. *Clin Transl Oncol* 2007; 9: 110-116.
- Beltrán E, Toll A, Pros A, Carbonell J, Pujol RM. Assessment of nailfold capillaroscopy by · 30 digital epiluminescence (dermoscopy) in patients with Raynaud phenomenon. *Br J Dermatol* 2007; 156(5): 892-898.
- Bustamante M, Nogués X, Águeda L, Jurado S, Wesselius A, Cáceres-Palou E, Carreras R, Ciria M, Mellibovsky L, Balcells S, Díez-Pérez A, Grinberg D. Promoter 2 -1025 T/C polymorphism in the RUNX2 gene is associated with femoral neck BMD in spanish postmenopausal women. *Calcified Tissue Int* 2007; 81(4): 327-332.
- Bustamante M, Nogués X, Mellibovsky L, Águeda L, Jurado S, Cáceres-Palou E, Blanch J, Carreras R, Díez-Pérez A, Grinberg D, Balcells S. Polymorphisms in the interleukin-6 receptor gene are associated with bone mineral density and body mass index in Spanish postmenopausal women. *Eur J Endocrinol* 2007; 157(5): 677-684.
- Carreras R, Alameda F, Mancebo G, García-Moreno P, Mariñoso ML, Costa C, Fusté P, Baró T, Serrano S. A study of Ki-67, c-erbB2 and cyclin D-1 expression in CIN-I, CIN-III and squamous cell carcinoma of the cervix. *Histol Histopathol* 2007; 22(6): 587-592.
- Castellví-Bel S, Castells A, de Cid R, Muñoz J, Balaguer F, Gonzalo V, Ruiz-Ponte C, Andreu M, Llor X, Jover R, Bessa X, Xicola RM, Pons E, Alenda C, Payá A, Carracedo A, Piqué JM, for the Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association (...Panadés A, Munné A, Bory F, Nieto M, Seoane A...). Association of the ARLTS1 CYS148ARG variant with sporadic and familial colorectal cancer. *Carcinogenesis* 2007; 28(8): 1687-1691.

- Colomer R, Llombart-Cussac A, Lloveras B, Ramos M, Mayordomo JI, Fernández R, Tusquets I, Gil M, Barnadas A, Constenla M, Gilaberte M, Alba E. High circulating HER2 extracellular domain levels correlate with reduced efficacy of an aromatase inhibitor in hormone receptor-positive metastatic breast cancer: A confirmatory prospective study. *Cancer* 2007; 110(10): 2178-2185.
  - Corzo C, Bellosillo B, Corominas JM, Salido M, Coll MD, Serrano S, Albanell J, Solé F, Tusquets I. Does polysomy of chromosome 17 have a role in ERBB2 and topoisomerase IIalpha expression? Gene, mRNA and protein expression: A comprehensive analysis. *Tumor Biol* 2007; 28(4): 221-228.
  - European Collaborative Study (...Mur A, Payá A, López-Vílchez MA, Carreras R...). Time to undetectable viral load after highly active antiretroviral therapy initiation among HIV-infected pregnant women. *Clin Infect Dis* 2007; 44(12): 1647-1656.
  - Fernández-Figueras MT, Puig-Sanz L, Musulen E, Gilaberte M, Lerma E, Serrano S, Ferrándiz C, Ariza A. Expression profiles associated with aggressive behavior in Merkel cell carcinoma. *Modern Pathol* 2007; 87(1): 84-85.
  - Hafner C, López-Knowles E, Luis NM, Toll A, Baselga E, Fernández-Casado A, Hernández S, Ribé A, Mentzel T, Stoehr R, Hofstaedter F, Landthaler M, Vogt T, Pujol RM, Hartmann A, Real FX. Oncogenic PIK3CA mutations occur in epidermal nevi and seborrheic keratoses with a characteristic mutation pattern. *Proc Natl Acad Sci USA* 2007; 104(33): 13450-13454.
  - Hernández-Llodrà S, Toll A, Baselga E, Ribé A, Azúa-Romeo J, Pujol RM, Real FX. Fibroblast growth factor receptor 3 mutations in epidermal nevi and associated low grade bladder tumors. *J Invest Dermatol* 2007; 127(7): 1664-1666.
  - López-Pajares I, Villa O, Salido M, Mori MA, González A, Lapunzina P, de Torres ML, Vallcorba I, Palomares M, Fernández L, Delicado A. Euchromatic variant 16p+. Implications in prenatal diagnosis. *Prenatal Diag* 2007; 26(6): 535-538.
  - Martín-Subero JI, Ibbotson R, Klapper W, Michaux L, Callet-Bauchu E, Berger F, Calasanz MJ, de Wolf-Peeters C, Dyer MJS, Felman P, Gardiner A, Gascoyne RD, Gesk S, Harder L, Horsman DE, Kneba M, Küppers R, Majid A, Parry-Jones N, Ritgen M, Salido M, Solé F, Thiel G, Wacker HH, Oscier D, Wlodarska I, Siebert R. A comprehensive genetic and histopathologic analysis identifies two subgroups of B-cell malignancies carrying at (14;19)(q32;q13) or variant BCL3-translocation. *Leukemia* 2007; 21 (7): 1532-1544.
  - Pimentel CL, Dalmau J, Puig L, Gilaberte M, Roé E, Peramiqel L, Alomar A. Manifestaciones cutáneas en pacientes transplantados: estudio de 63 pacientes. *Med Cutan Iber Lat Am* 2007; 34(5): 216-222.
  - Ruiz-Gaspà S, Nogués X, Enjuanes A, Monllau JC, Blanch J, Carreras R, Mellibovsky L, Grinberg D, Balcells S, Díez-Pérez A, Pedro-Botet J. Simvastatin and atorvastatin enhance gene expression of collagen type 1 and osteocalcin in primary human osteoblasts and MG-63 cultures. *J Cell Biochem* 2007; 101(6): 1430-1438.
  - Steinmann K, Cooper DN, Kluwe L, Chuzhanova NA, Senger C, Serra E, Lázaro C, Gilaberte M, Wimmer K, Mautner VF, Kehrer-Sawatzki H. Type 2 NF1 deletions are highly unusual by virtue of the absence of nonallelic homologous recombination hotspots and an apparent preference for female mitotic recombination. *Am J Hum Genet* 2007; 81: 1201-1220.
  - Toll A, Vincent MC, Calvas P, Pujol RM. V-shaped hyperpigmented linear lesions, patchy hypotrichosis, and teeth abnormalities in a young girl. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(5): 551-554.
  - Vidal-Sicart S, Puig-Tintoré LM, Lejárcegui JA, Paredes P, Ortega ML, Muñoz A, Ordi-Ros J, Fusté P, Ortín J, Duch J, Martín F, Pons F. Validation and application of the sentinel lymph node concept in malignant vulvar tumours. *Eur J Nucl Med Mol I* 2007; 34(3): 384-391.
  - Villa O, del Campo M, Salido M, Gener B, Astier L, Gallastegui F, Pérez-Jurado L, Solé F. Small supernumerary marker chromosome causing partial trisomy 6p in a child with craniosynostosis. *Am J Med Genet A* 2007; 143(10): 1108-1113.
- Articles originals en revistes nacionals*
- Alameda F, Baró T, Mariñoso ML, Manresa JM, Costa C, Espinet B, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Solé F, Serrano S. Carcinoma escamoso invasor de cervix uterino. Estudio de la expresión de p53, bcl-2, ki-67, c-myc, y ciclina d1. *Rev Mex Pat Clin* 2007; 54(4): 150-158.
  - Algara M, Sanz J, Foro P, Reig A, Lozano J, Membrive I, Lacruz M, Quera J, Fernández-Velilla E, Rodríguez de Dios N. Variación en las indicaciones de irradiación externa en el cáncer de mama. Análisis de 4.545 casos (1990-2005). *Rev Senología y Patol Mam* 2007; 20(3): 120-124.
  - Checa MA, Muñoz R, Robles A, Carreras R. Optimización de protocolos de estimulación ovàrica para conseguir una mejora de la calidad oocitaria. Cuadernos de Medicina Reproductiva 2007; 3: 33-42.

- Fusté P, Carreras R, López-Yarto MT. Vacunas preventivas frente al virus del papiloma humano y cáncer de cérvix. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(19): 735-740.
- Lacruz M, Fernández-Velilla E, Algara M, Rodríguez de Dios N, Foro P, Quera J. L'índex de conformitat com una eina de dosimetria clínica en radiofísica hospitalària. *Revista de Física* 2007; 33.
- Quera J, Lacruz M, Algara M, Anton N, Fernández-Velilla E. Descripció d'un índex de comparació de distribucions. Aplicació al camp de la física mèdica. *Revista de Física* 2007; 32.
- Mallo M, Espinet B, Salido M, Ferrer A, Pedro C, Besses C, Pérez-Vila E, Serrano S, Florensa L, Solé F. Gain of multiple copies of the CFB gene: a new genetic aberration in a case of granulocytic sarcoma. *Cancer Genet Cytogenet* 2007; 179(1): 62-65.
- Mallo M, Salido M, Espinet B, Cervera J, Canellas A, Pajuelo JC, Pedro C, Florensa L, Sanz MA, Solé F. Could ATRA/Idarubicin treatment of acute promyelocytic leukemia induce the appearance of new clonal cytogenetic abnormalities in patients in complete remission? *Leuk Res* 2007; 31(9): 1323-1325.
- Parera E, Gallardo F, Gilaberte M, Barranco C, Pujol RM. Epidermal naevus with eccrine duct changes: an orthokeratotic variant of eccrine ostial and dermal duct naevus? *Acta Derm-Venereol* 2007; 87(1): 84-85.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Abal M, Llauro M, Doll A, Monge M, Colas E, González M, Rigau M, Alazzouzi H, Demajo S, Castellví J, García A, Ramón y Cajal S, Xercavins J, Vázquez-Levin MH, Alameda F, Gil-Moreno A, Reventós J. Molecular determinants of invasion in endometrial cancer. *Clin Transl Oncol* 2007; 9(5): 272-277.
- Alameda F, Lloreta J, Ariza A, Salido M, Espinet B, Baró T, García-Fructuoso G, Galitó E, Munné A, Cruz-Sánchez FF, Solé F, Serrano S. Primitive neuroectodermal tumor of the central nervous system with glial differentiation: a FISH study of an adult case. *Clin Neuropathol* 2007; 26(1): 12-16.
- Bellosillo B, Martínez-Avilés L, Gimeno E, Florensa L, Longarón R, Navarro G, Salar A, Espinet B, Solé F, Serrano S, Besses C. A higher JAK2 V617F-mutated clone is observed in platelets than in granulocytes from essential thrombocythemia patients, but not in patients with polycythemia vera and primary myelofibrosis. *Leukemia* 2007; 21(6): 1331-1332.
- Coccé MC, Villa O, Obregon MG, Salido M, Barreiro C, Solé F, Gallego MS. Duplication dup(1)(q41q44) defined by fluorescence in situ hybridization: delineation of the 'trisomy 1q42qter syndrome'. *Cytogenet Genome Res* 2007; 118 (1): 84-86.
- Ferran M, Toll A, Gilaberte M, Barranco C, Lloreta J, Pujol RM. Acquired mucosal indeterminate cell histiocytoma. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(3): 253-256.
- Ferran M, Tribó MJ, González-Rivero MA, Alameda F, Pujol RM. Congenital hamartoma of the scalp with meningotheelial, sebaceous, muscular, and immature glandular components. *Am J Dermatopathol* 2007; 29(6): 568-572.
- Giménez-Arnau AM, Gilaberte M, Conde D. Combined photocontact dermatitis to benzydamine hydrochloride and the emulsifiers, Span 60 and Tween 60 contained in Tantum cream. *Contact Dermatitis* 2007; 57(1): 61-62.
- Parera E, Toll A, Gallardo F, Bellosillo B, Pujol RM, Martí RM. Lichen sclerosus et atrophicus-like lesions in mycosis fungoides. *Br J Dermatol* 2007; 157(2): 411-413.
- Rodríguez de Dios N, Lacruz M, Sanz J, Algara M. In Regard to Vicini et al. (*Int J Radiat Oncol Biol Phys* 2007;68:341-346). *Int J Radiat Oncol* 2007; 69(4): 1336-1337.
- Toll A, Gallardo F, Jucglà A, Pujol RM. Multifocal segmental hyperthermic and hyperhidrotic naevus flammeus: a peculiar variant of eccrine angiomatous hamartoma? *Clin Exp Dermatol* 2007; 32(6): 696-698.
- Yébenes M, Gilaberte M, Román J, Lloreta J, Pujol RM. Cranial fasciitis in an 8-year-old boy: Clinical and histopathologic features. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(4): E26-E30.
- Algara M, Pericay C, Rodríguez de Dios N, López A, Foro P, Sanz J. Diagnóstico de neoplasia de mama por pet en el curso clínico de neoplasia de ovario. *Rev Senología y Patol Mam* 2007; 20(2): 87-88.
- Martínez-De Pablo MI, González-Enseñat MA, Vicente A, Gilaberte M, Mascaró-Galy JM. Childhood bullous pemphigoid: clinical and immunological findings in a series of 4 cases. *Arch Dermatol* 2007; 143(2): 215-220.
- Rijo-Mora EA, Vallmanya F, Hernández-Pozo H, del Canto M, Lorente JA, Gelabert-Mas A. Hernia vesical. *Actas Urol Esp* 2007; 31(8): 938.
- Vallmanya F, Rijo-Mora EA, Hernández-Pozo H, del Canto M, Lorente JA, Gelabert-Mas A. Leiomioma uretral. *Actas Urol Esp* 2007; 31(10): 1196.

Articles en revistes nacionals (notes)

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Bellmunt J, Gelabert-Mas A. Medical management of advanced prostate cancer: a multidisciplinary team approach. *Expert Rev Anticancer Ther* 2007; 7(7): 977-979.
- Yébenes M, Gilaberte M, Romaní M, Lloreta J, Pujol RM. Cranial Fascitis in an 8-Year-Old Boy: Clinical and Histopathologic Features. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(4): E26-E30.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Carreras R, Mancebo G. Obesidad y cáncer de endometrio. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(5): 176-177.
- Gelabert-Mas A. El enfoque terapéutico del cáncer renal: una nueva oportunidad de coordinación entre la Urología Oncológica y la Oncología médica. *Actas Urol Esp* 2007; 31(8): 805-806.
- Gelabert-Mas A. Los "cuadernos de campo" y esbozos histológicos en la obra de Salvador Gil Vernet. *Arch Esp Urol* 2007; 60(8): 979-983.
- López-Yarto MT, Hernández-Sánchez JL, Rueda C, Folch M, Prat M, Rubio R, Carreras R. Diagnóstico Prenatal de quiste caudal y agenesia de sacro. Descripción de un caso y revisión de la literatura. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2007; 8(3).
- López-Yarto MT, Hernández-Sánchez JL, Rueda C, Folch M, Prat M, Rubio R, Carreras R. Diagnóstico y pronóstico de la detección antenatal de la ectasia piélica moderada: revisión de la literatura. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2007; 8(3).
- Soler J, Casas A, Checa MA, Vernet MM, Carreras R. Cáncer de mama. Actualización en factores de riesgo y prevención. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2007; 8(1): 29-36.
- Soler J, Folch M, Hernández-Sánchez JL, López-Yarto MT, Prat M, Rubio R, Carreras R. Defectos del tubo neural. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2007; 8(3).
- Soler J, Rubio R, Hernández-Sánchez JL, Carreras R. Diagnóstico y evolución de megavejiga en primer trimestre. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2007; 8(3).

Capítols de llibre nacionals

- Alameda F, Fusté P, Mancebo G, Checa MA, Carreras R. Histopatología, citología, inmunohistoquímica y determinación del virus del papiloma humano. En: Carreras R, Checa MA, Xercavins J, eds. *Virus del papiloma humano (VHP) y cáncer de cervix*. Madrid: Editorial Panamericana, 2007: Capítulo 3.

- Carreras R, Castillo MT. Adicciones patológicas y embarazo. En: Cabero LI, Saldivar E, Cabrillo E, eds. *Obstetricia y Medicina Maternofetal*. Madrid: Editorial Médica Panamericana, 2007.
- Carreras R, Castillo-Vico MT. Morbimortalidad materna. Epidemiología. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 145.
- Checa MA, Santamaría X, Carreras R. Radioterapia, factores ambientales y fallo ovárico prematuro. En: Callejo J, Coroleu B, eds. *Fallo ovárico prematuro*. Madrid: Editorial Medica Panamericana, 2007: 67-72.
- Carreras R, Santamaría X, Checa MA. Gestación en la población inmigrante. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 181-184.
- Fusté P, Mancebo G, Alameda F, Checa MA, Carreras R. Virus del papiloma humano y neoplasia cervical en pacientes infectadas por el virus de la inmunodeficiencia humana. En: Carreras R, Checa MA, Xercavins J, eds. *Virus del papiloma humano (VHP) y cáncer de cervix*. Madrid: Editorial Panamericana, 2007: Capítulo 6.
- Pascual J, Checa MA, Carreras R. Tratamiento del hirsutismo en mujeres. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 185-186.
- Prats M, Checa MA, Carreras R. Síndrome del ovario poliquístico. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 12-18.

Llibres nacionals

- Carreras R, Xercavins J, Checa MA. *Virus del Papiloma Humano y Cáncer de Cuello de Útero*. Madrid: Panamericana, 2007.

Tesis

- Costa C. *Estudio de las alteraciones genéticas en displasias y carcinoma infiltrante de cervix*. Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Medicina. Dep. de Ciències Morfològiques. Director: Alameda F, Espinet B. Fecha Lectura: 01/06/2007.

Unitat de Recerca en Terapèutica Experimental del Càncer

118

Recerca IMAS. Memòria 2007

Responsable de la unitat

Joan Albanell

Docència UAB

Professors associats: J. Albanell Mestres, J. Carles Galceran

Docència UPF

Professor associat: M. Asumí Urià

Ajuts d'investigació

- Estudio farmacodinámico de SU11248 (sunitinib) en càncer de vejiga transicional. Correlación de la respuesta clínica/metabólica con métodos de imagen y análisis de perfusión utilizando PET/TAC con metionina y con Oxígeno15-agua; Bellmunt J; FIS/ISCIII.
- Proteómica de ciclo celular en càncer de mama humano; Albanell J; MEC.
- Estudio del valor predictivo de NF-kappaB en càncer de mama tratado con antraciclinas y de la sensibilización mediante inhibición de NF-kappaB; Albanell J; FIS/ISCIII.
- Caracterització dels efectes cel·lular i molecular combinats de tamoxifè i inhibidors de NF-kB en càncer de mama humà; Albanell J; Associació espanyola contra el càncer de Catalunya.
- Sol·licitud de Beques per a estades per a la recerca fora de Catalunya; Montagut C; AGAUR.
- Borses d'ampliació d'Estudis- BAE; Montagut C; FIS/ISCIII.
- Retics temàtica d'investigació cooperativa en càncer; Albanell J; FIS/ISCIII.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	12	14
Articles en revistes internacionals (revisions)	1	11
Articles en revistes internacionals (notes)		3
Articles en revistes nacionals (revisions)	1	
Articles en revistes nacionals (notes)		1
Total	14	29

Articles originals en revistes internacionals

- Albanell J, Dalmases A, Rovira A, Rojo F. mTOR signalling in human cancer. *Clin Transl Oncol* 2007; 9(8): 484-493.
- Bellmunt J, Albiol S. Chemotherapy for metastatic or unresectable bladder cancer. *Semin Oncol* 2007; 34(2): 135-144.
- Bellmunt J, González-Larriba JL, Climent M, López-Vivanco G, Urruticoechea L, Albanell J. Sorafenib TARGET Trial results in Spanish patients. *Clin Transl Oncol* 2007; 9(10): 671-673.
- Bellmunt J, Paz-Ares L, Cuello M, Cecere FL, Albiol S, Guillem V, Gallardo E, Carles J, de la Cruz JJ, Taron M, Rosell R, Baselga J, on behalf of Spanish Oncology Genitourinary Group (SOGUG). Gene expression of ERCC1 as a novel prognostic marker in advanced bladder cancer patients receiving cisplatin-based chemotherapy. *Ann Oncol* 2007; 18(3): 522-528.
- Carles J, Esteban E, Climent M, Font A, González-Larriba JL, Berrocal A, García-Ribas I, Marfa X, Fabregat X, Albanell J, Bellmunt J, on behalf of Spanish Oncology Genito Urinary Group Study Group. Gemcitabine and oxaliplatin combination: a multicenter phase II trial in unfit patients with locally advanced or metastatic urothelial cancer. *Ann Oncol* 2007; 18(8): 1359-1362.
- Carles J, Font A, Mellado B, Domènech M, Gallardo E, González-Larriba JL, Catalan G, Alfaro J, González del Alba A, Nogué M, Lianes P, Tello JM. Weekly administration of docetaxel in combination with estramustine and celecoxib in patients with advanced hormone-refractory prostate cancer: final results from a phase II study. *Br J Cancer* 2007; 97(9): 1206-1210.
- Colomer R, Llombart-Cussac A, Lloveras B, Ramos M, Mayordomo JI, Fernández R, Tusquets I, Gil M, Barnadas A, Constenla M, Gilaberte M, Alba E. High circulating HER2 extracellular domain levels correlate with reduced efficacy of an aromatase inhibitor in hormone receptor-positive metastatic breast cancer: A confirmatory prospective study. *Cancer* 2007; 110(10): 2178-2185.
- Corzo C, Bellosillo B, Corominas JM, Salido M, Coll MD, Serrano S, Albanell J, Solé F, Tusquets I. Does polysomy of chromosome 17 have a role in ERBB2 and topoisomerase IIalpha expression? Gene, mRNA and protein expression: A comprehensive analysis. *Tumor Biol* 2007; 28(4): 221-228.
- Crous M, Porta-Serra M, López T, Jariod M, Malats N, Alguacil J, Morales E, Fernández E, Corominas JM, Carrato A, Guarner L, Real FX, for the PANKRAS II Study Group. Lifetime history of tobacco consumption and K-ras mutations in exocrine pancreatic cancer. *Pancreas* 2007; 35(2): 135-141.

- Grau J, Monzó M, Caballero M, Carles J, Palmero R, Artells R, Pico C, Gascón P. Expression of cyclooxygenase-2 mRNA in peripheral blood of head and neck cancer patients and in healthy controls. A pilot study. *Acta Oto-Laryngol* 2007; 127(1): 71-75.
- Morales E, Porta-Serra M, Vioque J, López T, Méndez MA, Pumarega JA, Malats N, Crous M, Rifà J, Carrato A, Guarner L, Corominas JM, Real FX, for the PANKRAS II Study Group. Food and nutrient intakes and K-ras mutations in exocrine pancreatic cancer. *J Epidemiol Community Health* 2007; 61(7): 641-649.
- Ortiz-Zapater E, Peiró S, Roda O, Corominas JM, Aguilar S, Ampurdanés C, Real FX, Navarro P. Tissue plasminogen activator induces pancreas cancer cell proliferation by a non-catalytic mechanism that requires ERK1/2 activation through epidermal growth factor receptor and Annexin A2. *Am J Pathol* 2007; 170(5): 1573-1584.
- Rojo F, Dalmasas A, Corominas JM, Albanell J. Pharmacodynamics: biological activity of targeted therapies in clinical trials. *Clin Transl Oncol* 2007; 9(10): 634-644.
- Tapia MA, González-Navarrete I, Dalmasas A, Bosch M, Rodríguez-Fanjul V, Rolfe M, Ross JS, Mezquita J, Mezquita C, Bachs O, Gascón P, Rojo F, Perona R, Rovira A, Albanell J. Inhibition of the canonical IKK/NFkappaB pathway sensitizes human cancer cells to doxorubicin. *Cell Cycle* 2007; 6(8): 2284-2292.
- Bellmunt J. Current treatment in advanced renal cell carcinoma (RCC): Impact of targeted therapies in the management of RCC. *Eur Urol* 2007; 6(7): 484-491.
- Bellmunt J, Gelabert-Mas A. Medical management of advanced prostate cancer: a multidisciplinary team approach. *Expert Rev Anticancer Ther* 2007; 7(7): 977-979.
- Bellmunt J, Montagut C, Albiol S, Carles J, Maroto P, Orsola A. Present strategies in the treatment of metastatic renal cell carcinoma: an update on molecular targeting agents. *BJU Int* 2007; 99(2): 274-280.
- Campistol J, Albanell J, Arns W, Boletis I, Dantal J, de Fitjer JW, Mortensen SA, Neumayer HH, Oyen O, Pascual J, Pohanka E, Schena FP, Serón D, Sparacino V, Chapman JR. Use of proliferation signal inhibitors in the management of post-transplant malignancies--clinical guidance. *Nephrol Dial Transpl* 2007; 22(Suppl 1): i36-i41.
- Estévez LG, Martín M, Alba E, Colomer R, Lobo F, Lluch A, Adrover E, Albanell J, Barnadas A, García-Mata J, Llombart A, Muñoz M, Rodríguez C, Rovira PS, Seguí MA, Tusquets I. Current controversies in the management of early breast cancer. *Clin Transl Oncol* 2007; 9(6): 375-384.
- Estévez LG, Muñoz M, Alvarez I, Fernández Y, García-Mata J, Ruiz-Borrego M, Tusquets I, Seguí MA, Rodríguez-Lescure A, Adrover E, Lluch A. Evidence-based use of taxanes in the adjuvant setting of breast cancer. A review of randomized phase III trials. *Cancer Treat Rev* 2007; 33(5): 474-483.
- Estévez LG, Tusquets I, Muñoz M, Adrover E, Rovira PS, Seguí MA, Rodríguez C, Rodríguez-Lescure A, Ruiz M, Alvarez I, García-Mata J. Advanced breast cancer: chemotherapy phase III trials that change a standard. *Anti-Cancer Drug* 2007; 18(7): 843-859.
- Sternberg CR, Donat SM, Bellmunt J, Millikan RE, Stadler W, de Mulder P, Sherif A, Von der Maase H, Tsukamoto T, Soloway MS. Chemotherapy for bladder cancer: treatment guidelines for neoadjuvant chemotherapy, bladder preservation, adjuvant chemotherapy, and metastatic cancer. *Urology* 2007; 69 (Suppl.1): 62-79.
- Sternberg CR, Krainer M, Oh WK, Bracarda S, Bellmunt J, Ozen H, Zlotta A, Beer TM, Oudard S, Rauchenwald M, Skoneczna I, Borner MM, Fitzpatrick JM. The medical management of prostate cancer: a multidisciplinary team approach. *BJU Int* 2007; 99: 22-27.
- Tusquets I, Estévez LG, Alvarez I, Muñoz M, Adrover E, Albanell J, Rodríguez C, Seguí MA, Rodríguez-Lescure A, Ruiz-Borrego M, García-Mata J, Lluch A. The use of taxanes in the neoadjuvant treatment of breast cancer: A review of randomized phase II/III trials. *Clin Breast Cancer* 2007; 7(10): 764-774.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Bellmunt J, Albiol S, Albanell J. Intermittent chemotherapy in metastatic androgen-independent prostate cancer. *BJU Int* 2007; 100(3): 490-492.
- Cortina C, Palomo-Ponce S, Iglesias M, Fernández-Masip JL, Vivancos A, Whissell G, Humà M, Peiró N, Gallego L, Jonkheer S, Davy A, Lloreta J, Sancho E, Batlle E. EphB-ephrin-B interactions suppress colorectal cancer progression by compartmentalizing tumor cells. *Nat Genet* 2007; 39(11): 1376-1383.
- Orsola A, Cecchini LL, Bellmunt J. Statins and the effect of BCG on bladder cancer. *New Engl J Med* 2007; 356(12): 1276.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Casals-Felip R, Martín-Ezquerria G, Esqueva R, Corominas JM. Enfermedad de Paget mamaria. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(11): 440.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Anderson J, van Poppel H, Bellmunt J, Miller K, Droz JP, Fitzpatrick JM. Chemotherapy for older patients with prostate cancer. *BJU Int* 2007; 99: 269-273.

Unitat de Recerca en Serveis Sanitaris

120

Recerca IMAS. Memòria 2007

Responsable de la unitat

Jordi Alonso Caballero

Docència UAB

Professors associats: J. Peña Casanova, X. Castells Oliveres, M. Ferrer Forés, M. Sala Serra

Docència UPF

Professor associat: J. Alonso Caballero

Docència UPC

Professor associat: M. Comas Serrano

Ajuts d'investigació

- Contracte Recolzament Sistema Nacional de Salut. Instituto Nacional Carlos III; Pont A; FIS/ISCIII.
- Ayudas para la realización de contratos de apoyo a la investigación en el sistema nacional de salud; Vilagut G; Fis/ISCIII.
- Coste hospitalario del tratamiento del cáncer colorrectal. Análisis del proceso asistencial por estadio y fase de evolución; Cots F; FIS/ISCIII.
- Estudio de validez de la severity of dependence scale (SDS) para su uso en jóvenes consumidores de cannabis; Domingo A; FIS/ISCIII.
- Evaluación del estado de salud de la población general española mediante la Clasificación Internacional de Funcionamiento, Discapacidad y Salud (CIF); Ferrer M; FIS/ISCIII.
- Desarrollo de una nueva herramienta para la evaluación estandarizada de las medidas de resultados percibidos por los pacientes; Alonso J; FIS/ISCIII.
- Proyecto de continuidad de la red temática sobre investigación en servicios sanitarios para la toma de decisiones en el Sistema Nacional de Salud (RED IRYSS G03/2002); Alonso J; FIS/ISCIII.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Alonso J; AGAUR.
- Contracte Recolzament Sistema Nacional de Salut. Instituto Nacional Carlos III; Román R; FIS/ISCIII.
- Análisis de la probabilidad acumulada de al menos un falso positivo en el cribado mamográfico en España en la indicación de alguna exploración adicional invasiva (PAAF, core-biopsia o biopsia quirúrgica); Castells X; FIS/ISCIII.
- Estudi dels trastorns mentals a Europa mitjançant variables latents; Almansa J; AGAUR.

- Anàlisi del risc acumulat de falsos positius en la mamografia de cribatge en una cohort de dones participants en un programa poblacional de detecció precoç del càncer de mama; Castells X; AATRM.
- Estimación de los beneficios en resultados asistenciales basados en guías de práctica clínica en cinco hospitales de Cataluña; Cots F; AATRM.
- Estimación de la evolución de la incidencia del consumo de heroína y cocaína en España; Domingo A; FIS/ISCIII.
- Trayectoria evolutiva de la calidad de vida y uso de servicios sanitarios de una muestra de la población española 8 a 18 años de edad. Estudio de los padres/tutores (Proyecto 2); Alonso J; FIS/ISCIII.
- Aplicación de un nuevo sistema de información sobre servicios de salud mental (SIG-RIRAG) a la descripción estandarizada de la provisión y utilización de servicios psiquiátricos en España; Alonso J; FIS/ISCIII.
- Estimación de la evolución de la incidencia del consumo de cannabis y cocaína en España; Domingo A; MSC.
- Estudio multicéntrico de normalización y validación de instrumentos neurocognitivos y funcionales, correlación genética y utilización de técnicas de neuroimagen para la detección, pronóstico y seguimiento evolutivo del deterioro cognitivo y su relación co; Peña J; Fundación Pfizer.
- Anàlisi del risc acumulat de falsos positius en la mamografia de cribatge en una cohort de dones participants en un programa poblacional de detecció precoç del càncer de mama; Castells X.; CAT SALUT.
- Impacto de la implantación de la mamografía digital en la probabilidad de falsos positivos en un programa de detección precoz de cáncer de mama; Sala M; FIS/ISCIII.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	29	31
Articles en revistes internacionals (revisions)	3	5
Articles en revistes internacionals (notes)	2	4
Llibres internacionals	1	
Articles originals en revistes nacionals	8	11
Articles en revistes nacionals (revisions)	3	3
Articles en revistes nacionals (notes)	5	
Llibres nacionals		2
Capítols de llibre nacionals	14	7
Tesis	5	1
Total	70	64

Articles originals en revistes internacionals

- Alonso J, Codony M, Kovess-Masféty V, Angermeyer MC, Katz SJ, Haro JM, de Girolamo G, de Graaf R, Demyttenaere K, Vilagut G, Almansa J, Lépine JP, Brugha TS, on behalf of the ESEMED/MHEDEA 2000 investigators. Population level of unmet need for mental healthcare in Europe. *Br J Psychiatry* 2007; 190: 299-306.
- Banegas JR, López-García E, Graciani A, Guallar-Castillón P, Gutiérrez-Fisac JL, Alonso J, Rodríguez-Artalejo F. Relationship between obesity, hypertension and diabetes, and health-related quality of life among the elderly. *Eur J Cardiovasc Prev Rehab* 2007; 14(3): 456-462.
- Barrio G, de la Fuente L, Toro C, Brugal MT, Soriano V, González F, Bravo MJ, Vallejo F, Silva TC, and the Project Itinere Group (...Domingo-Salvany A...). Prevalence of HIV infection among young adult injecting and non-injecting heroin users in Spain in the era of harm reduction programmes: gender differences and other related factors. *Epidemiol Infect* 2007; 135(4): 592-603.
- Bernal M, Haro JM, Bernert S, Brugha TS, de Graaf R, Bruffaerts R, Lépine JP, de Girolamo G, Vilagut G, Gasquet I, Torres JV, Kovess-Masféty V, Heider D, Neeleman J, Kessler RC, Alonso J, the ESEMED/MHEDEA Investigators. Risk factors for suicidality in Europe: Results from the ESEMED study. *J Affect Disorders* 2007; 101(1-3): 27-34.
- Berra S, Ravens-Sieberer U, Erhart M, Tebé C, Bisegger C, Duer W, von Ruden U, Herdman M, Alonso J, Rajmil L, and the European KIDSCREEN group. Methods and representativeness of a European survey in children and adolescents: the KIDSCREEN study. *Bmc Public Health* 2007; 7: 182.
- Bonnewyn A, Bruffaerts R, Vilagut G, Almansa J, Demyttenaere K. Lifetime risk and age-of-onset of mental disorders in the Belgian general population. *Soc Psych Psych Epid* 2007; 42(7): 522-529.
- Comas M, Castells X, Acosta ER, Tuñí J. Impact of differences between eyes on binocular measures of vision in patients with cataracts. *Eye* 2007; 21(6): 702-707.
- Cots F, Castells X, García-Algar O, Riu M, Felipe A, Vall O. Impact of immigration on the cost of emergency visits in Barcelona (Spain). *BMC Health Serv Res* 2007; 19: 7-9.
- De la Fuente L, Toro C, Brugal MT, Vallejo F, Soriano V, Barrio G, Ballesta R, Bravo MJ, and Project Itinere Group (...Domingo-Salvany A...). Poor validity of self-reported HBV vaccination among young heroin users in Spain supports the policy "don't ask, draw a blood sample, vaccinate and try to schedule another visit". *J Clin Virol* 2007; 38(1): 87-90.
- Demyttenaere K, Bruffaerts R, Lee S, Posada-Villa J, Kovess-Masféty V, Angermeyer MC, Levinson D, de Girolamo G, Nakane H, Mneimneh ZN, Lara C, de Graaf R, Scott KM, Gureje O, Stein DJ, Haro JM, Bromet EJ, Kessler RC, Alonso J, von Korff M. Mental disorders among persons with chronic back or neck pain: Results from the world mental health surveys. *Pain* 2007; 129(3): 332-342.
- Fayyad J, de Graaf R, Kessler R, Alonso J, Angermeyer MC, Demyttenaere K, de Girolamo G, Haro JM, Karam EG, Lara C, Lépine JP, Ormel J, Posada-Villa J, Zaslavsky AM. Cross-national prevalence and correlates of adult attention-deficit hyperactivity disorder. *Br J Psychiatry* 2007; 190: 402-409.
- Fernández A, Haro JM, Martínez-Alonso M, Demyttenaere K, Brugha TS, Autonell J, de Girolamo G, Bernert S, Lépine JP, Alonso J. Treatment adequacy for anxiety and depressive disorders in six European countries. *Br J Psychiatry* 2007; 190: 172-173.
- Ferreira-González I, Busse JW, Heels-Ansdell D, Montori VM, Akl EA, Bryant D, Alonso-Coello P, Alonso J, Worster A, Upadhye S, Jaeschke R, Schünemann HJ, Permyer-Miralda G, Pacheco-Huergo V, Domingo-Salvany A, Wu P, Mills E, Guyatt GH. Problems with use of composite end points in cardiovascular trials: systematic review of randomised controlled trials. *BMJ* 2007; 334(7597): 756-757.
- Heider D, Bernert S, Matschinger H, Haro JM, Alonso J, Angermeyer MC, and the ESEMED/MHEDEA 2000 investigators (...Vilagut G, Almansa J, Codony M, Domingo-Salvany A, Ferrer M, Martínez-Alonso M...). Parental bonding and suicidality in adulthood. *Aust Nz J Psychiat* 2007; 41(1): 66-73.
- Hoffmeister L, Román R, Comas M, Cots F, Bernal-Delgado E, Castells X. Time-trend and variations in the proportion of second-eye cataract surgery. *BMC Health Serv Res* 2007; 7: 53.

- Kessler RC, Angermeyer MC, Anthony JC, de Graaf R, Demyttenaere K, Gasquet I, de Girolamo G, Gluzman S, Gureje O, Haro JM, Kawakami N, Karam A, Levinson D, Medina-Mora ME, Oakley Browne MA, Posada-Villa J, Stein DJ, Tsang CHA, Aguilar-Gaixola S, Alonso J, Lee S, Heeringa S, Pennell BE, Berglund P, Gruber MJ, Petukhova M, Chatterji S, Ustun TB, For the WHO World Mental Health Survey Consortium. Lifetime prevalence and age-of-onset distributions of mental disorders in the World Health Organization's World Mental Health Surveys. *World Psychiatry* 2007; 6(3): 168-176.
- Kovess-Masféty V, Alonso J, Brugha TS, Angermeyer MC, Haro JM, Sevilla-Dedieu C, the ESEMeD/MHEDEA 2000 investigators. Differences in lifetime use of services for mental health problems in six European countries: Results of the ESEMeD project. *Psychiat Res* 2007; 58: 213-220.
- Nocon A, Bergé D, Astals M, Martín-Santos R, Torrens M. Dual diagnosis in an inpatient drug-abuse detoxification unit. *Eur Addict Res* 2007; 13(4): 192-200.
- Novoa A, Pi-Sunyer MT, Sala M, Molins E, Castells X. Evaluation of hand hygiene adherence in a tertiary hospital. *Am J Infect Control* 2007; 35(10): 676-683.
- Monllau AG, Peña-Casanova J, Blesa R, Aguilar M, Böhm P, Sol J, Hernández G. Valor diagnóstico y correlaciones funcionales de la escala ADAS-Cog en la enfermedad de Alzheimer: datos del proyecto NORMACODEM. *Neurología (Barc)* 2007; 22(8): 493-501.
- Ormel J, von Korff M, Burger H, Scott KM, Demyttenaere K, Yue-Qin H, Posada-Villa J, Lépine JP, Angermeyer MC, Levinson D, de Girolamo G, Kawakami N, Karam E, Medina-Mora ME, Gureje O, Williams D, Haro JM, Bromet EJ, Alonso J, Kessler RC. Mental disorders among persons with heart disease - results from World Mental Health surveys. *Gen Hosp Psychiat* 2007; 29(4): 325-334.
- Puig-Junoy J, Casas A, Font-Planells Jaume, Escarrabill J, Hernández C, Alonso J, Farrero E, Vilagut G, Roca J. The impact of home hospitalization on healthcare costs of exacerbations in COPD patients. *Eur J Health Econ* 2007; 8(4): 325-332.
- Román R, Comas M, Hoffmeister L, Castells X. Determining the lifetime density function using a continuous approach. *J Epidemiol Community Health* 2007; 61(10): 923-925.
- Rubial-Álvarez S, Machado MC, Sintas E, de Sola S, Böhm P, Peña-Casanova J. A preliminary study of the mini-mental state examination in a spanish child population. *J Child Neurol* 2007; 22(11): 1269-1273.
- Scott KM, Bruffaerts R, Tsang A, Ormel J, Alonso J, Angermeyer MC, Benjet C, Bromet EJ, de Girolamo G, de Graaf R, Gasquet I, Gureye O, Haro JM, He Y, Kessler RC, Levinson D, Mneimneh ZN, Oakley Browne MA, Posada-Villa J, Stein DJ, Takeshima T, von Korff M. Depression-anxiety relationships with chronic physical conditions: Results from the World Mental Health surveys. *J Affect Disorders* 2007; 103(1-3): 113-120.
- Scott KM, von Korff M, Ormel J, Zhang MY, Bruffaerts R, Alonso J, Kessler RC, Tachimori H, Karam E, Levinson D, Bromet EJ, Posada-Villa J, Gasquet I, Angermeyer MC, Borges G, de Girolamo G, Herman A, Haro JM. Mental disorders among adults with asthma: results from the World Mental Health Survey. *Gen Hosp Psychiat* 2007; 29(2): 123-133.
- The ESPRINT Study Group and Investigators (...Alonso J, Ferrer M...). Development and validation of a new spanish instrument to measure health-related quality of life in patients with allergic rhinitis: The ESPRINT questionnaire. *Value Health* 2007; 10(6): 466-477.
- Valero A, Alonso J, Antépara I, Baró E, Colás C, del Cuvillo A, Ferrer M, Herdman M, Martí-Guadaño E, Monclús L, Navarro-Pulido AM, Sastre J, Izquierdo I, Mulo J. Health-related quality of life in allergic rhinitis: comparing the short form ESPRINT-15 and MiniRQLQ questionnaires. *Allergy* 2007; 62: 1372-1378.
- Valero A, Ferrer M, Sastre J, Navarro AM, Monclús L, Martí-Guadaño E, Herdman M, Dávila I, del Cuvillo A, Colás C, Baró E, Antépara I, Alonso J, Mulo J. A new criterion by which to discriminate between patients with moderate allergic rhinitis and patients with severe allergic rhinitis based on the allergic rhinitis and its impact on asthma severity items. *J Allergy Clin Immunol* 2007; 120(2): 359-365.
- Wang PS, Aguilar-Gaixola S, Alonso J, Angermeyer MC, Borges G, Bromet EJ, Bruffaerts R, de Girolamo G, de Graaf R, Gureje O, Haro JM, Karam E, Kessler RC, Kovess-Masféty V, Lane MC, Lee S, Levinson D, Ono Y, Petukhova M, Posada-Villa J, Seedat S, Wells JE. Worldwide Use of Mental Health Services for Anxiety, Mood, and Substance Disorders: Results from 17 Countries in the WHO World Mental Health (WMH) Surveys. *Lancet* 2007; 370(9590): 841-850.

- Wang PS, Angermeyer MC, Borges G, Bruffaerts R, Chiu WT, de Girolamo G, Fayyad J, Gureje O, Haro JM, Huang Y, Kessler RC, Kovess-Masféty V, Levinson D, Nakane Y, Oakley Browne MA, Ormel JH, Posada-Villa J, Aguilar-Gaixola S, Alonso J, Lee S, Heeringa S, Pennell BE, Chatterji S, Ustun TB, For the Who World Mental Health Survey Consortium. Delay and failure in treatment seeking after first onset of mental disorders in the World Health Organization's World Mental Health Survey Initiative. *World Psychiatry* 2007; 6(3): 177-185.

Articles originals en revistes nacionals

- Autonell J, Vila F, Pinto-Meza A, Vilagut G, Codony M, Almansa J, Muñoz PE, Torres JV, Alonso J, Haro JM. Prevalencia-año de la comorbilidad de los trastornos mentales y factores de riesgo sociodemográficos asociados en la población general de España. Resultados del estudio ESEMeD-España. *Actas Esp Psiquiatr* 2007; 35(suppl.2): 4-11.
- Codony M, Alonso J, Almansa J, Vilagut G, Domingo-Salvany A, Pinto-Meza A, Fernández A, Serrano-Blanco A, Márquez M, Haro JM. Uso de fármacos psicotrópicos en España. Resultados del estudio ESEMeD-España. *Actas Esp Psiquiatr* 2007; 35(suppl.2): 29-36.
- Codony M, Alonso J, Almansa J, Vilagut G, Domingo-Salvany A, Pinto-Meza A, Fernández A, Usall J, Dolz M, Haro JM. Utilización de servicios de salud mental en la población general española. Resultados del estudio ESEMeD-España. *Actas Esp Psiquiatr* 2007; 35(suppl.2): 21-28.
- Gabilondo A, Alonso J, Pinto-Meza A, Vilagut G, Fernández A, Serrano-Blanco A, Almansa J, Codony M, Haro JM. Prevalencia y factores de riesgo de las ideas, planes e intentos de suicidio en la población general española. Resultados del estudio ESEMeD. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(13): 494-500.
- García A, Roig T, Enseñat-Cantalops A, Sánchez A, Pico N, Peña-Casanova J. Exploración de los procesos de toma de decisiones en pacientes con traumatismo craneoencefálico. *Neurología (Barc)* 2007; 22(4): 206-212.
- Guxens M, Nebot M, Domingo-Salvany A, Ariza C. Comparación de dos métodos para identificar los factores asociados al inicio del consumo de cannabis en un estudio de cohortes. *Gac Sanit* 2007; 21(6): 515-524.
- Monteis J, Martín-Baranera M, Soler N, Vilaró J, Moya C, Martínez F, Riu M, Puig C, Riba A, Navarro G, Espinagosa A, Carrasco G, Castells X, Peiró S. Impacto de una intervención de autoevaluación clínica sobre la adecuación de la estancia hospitalaria. *Gac Sanit* 2007; 21(4): 290-297.
- Pinto-Meza A, Haro JM, Palacín C, Torres JV, Ochoa S, Vilagut G, Martínez-Alonso M, Codony M, Alonso J. Impacto de los trastornos del ánimo, de ansiedad y de las enfermedades físicas crónicas en la calidad de vida de la población general de España: Resultados del estudio ESEMeD-España. *Actas Esp Psiquiatr* 2007; 35(suppl.2): 12-20.
- Sánchez-Niubó A, Domingo-Salvany A, Gómez G, Brugal MT, Scalia-Tomba G. Dos métodos para analizar la evolución de la incidencia de consumo de heroína y cocaína en Barcelona. *Gac Sanit* 2007; 21(5): 397-403.
- Terrades R, Grau S, Knobel H, Álvarez-Lerma F, Riu M, Salvadó M. Bacteriemia comunitaria tratada o identificada de forma ambulatoria tras el alta de un servicio de urgencias. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(17): 652-654.
- Vilaró J, Gimeno E, Sánchez-Férez N, Hernando C, Díaz I, Ferrer M, Roca J, Alonso J. Actividades de la vida diaria en pacientes con enfermedad pulmonar obstructiva crónica: validación de la traducción española y análisis comparativo de 2 cuestionarios. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(9): 326-332.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Kessler RC, Fayyad J, Karam EG, Alonso J, Demyttenaere K, Haro JM, Lara C, Lépine JP, Zaslavsky AM. Author Reply's. *Br J Psychiatry* 2007; 191(5): 457-458.
- Noguera-Rimblas MC, Miralles R, Roig A, Llorach I, Cervera AM. Polypharmacy as part of comprehensive geriatric assessment: disclosure of false diagnosis of atrial fibrillation by drug revision. *J Am Geriatr Soc* 2007; 55(9): 1476-1478.
- Pueyo MJ, Serra-Sutton V, Alonso J, Starfield B, Rajmil L. Self-reported social class in adolescents: validity and relationship with gradients in self-reported health. *BMC Health Serv Res* 2007; 7(1): 151.
- Valderas JM, Alonso J. Response to cella et al, may 2006-supplement 1 medical care. *Med Care* 2007; 45(10): 1008.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Alonso J, Lépine JP, on behalf of the ESEMeD/MHEDEA 2000 Scientific Committee (...Vilagut G...). Overview of key data from the European Study of the Epidemiology of Mental Disorders (ESEMeD). *J Clin Psychiat* 2007; 68 (Suppl.2): 3-9.
- Guyatt GH, Ferrans CE, Halyard MY, Revicki DA, Symonds TL, Varricchio CG, Kotzeva A, Valderas JM, Alonso J, and the Clinical Significance Consensus Meeting Group. Exploration of the value of health-related quality-of-life information from clinical research and into clinical practice. *Mayo Clin Proc* 2007; 82(10): 1229-1239.
- Kessler RC, Amminger GP, Aguilar-Gaixola S, Alonso J, Lee S, Ustun TB. Age of onset of mental disorders: a review of recent literature. *Curr Opin Psychiatr* 2007; 20(4): 359-364.
- Nutt DJ, Kessler RC, Alonso J, Benbow A, Lecrubier Y, Lépine JP, Mechanic D, Tylee A. Consensus statement on the benefit to the community of ESEMeD (European Study of Epidemiology of Mental Disorders) survey data on depression and anxiety. *J Clin Psychiat* 2007; 68 (suppl.2): 42-48.
- Peña-Casanova J, Monllau AG, Gramunt N. La psicometría de las demencias a debate. *Neurología (Barc)* 2007; 22 (5): 301-311.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Baca-Baldomero E, Bulbena A, Domingo-Salvany A, Leal-Cercós C, López-Ibor JJ, Rajmil L, Ramos J, Vallejo J, Vázquez-Barquero JL. El estudio ESEMeD-España: comentarios del Comité Científico Español (editorial). *Actas Esp Psiquiatr* 2007; 35(suppl.2): 37-38.
- Balagué M, Valderas JM, Bolívar B. Oportunidades y aspectos organizativos de la investigación en atención primaria. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(18): 711-714.
- López-Ibor JJ, Alonso J, Haro JM. Estudio Europeo de Epidemiología de los Trastornos Mentales (ESEMeD): aportaciones para la salud mental en España (editorial). *Actas Esp Psiquiatr* 2007; 35(suppl.2): 1-3.

Capítols de llibres nacionals

- Arellano M, Márquez-Lorente MA, Miralles R. Atención integral del anciano con un accidente cerebrovascular. En: López-Soto A, Formiga F, Ruiz-Hidalgo D, Duaso-Magaña E, eds. *Clínicas en Geriátria Hospitalaria*. Barcelona: Scientific Communication Management, S.L. Elsevier, 2007: 143-158.
- Cots F, Castells X. Impacto de los flujos migratorios en la atención obstétrica. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 19-24.
- Domingo-Salvany A, Barrio G, Brugal MT. Estudios analíticos en drogodependencias: estudios de cohortes y estudios de casos y controles. Ejemplos prácticos. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, coords. *Formación Continuada en Trastornos Adictivos, 2006. Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007; 3: 73-84.
- Ferrer M, Alonso J. Cuestionario Respiratorio St. George 31. En: Güell R, Morante-Vélez F, eds. *Herramientas para la medida de la calidad de vida relacionada con la salud. Manual de Procedimientos SEPAR nº 12*. Barcelona: Novartis Farmacéutica S.A., 2007: 31-37.
- Munguía-Izquierdo D, Legaz-Arrese A, Gusi-Fuertes N, Alonso J, Vilagut G. Test para una valoración global del paciente con síndrome de fibromialgia: evaluación de la calidad de vida general. En: Munguía-Izquierdo D, Legaz-Arrese A, Alegre C, eds. *Guía de práctica clínica sobre el síndrome de Fibromialgia para profesionales de la salud*. Madrid: Elsevier España, S.A., 2007: 111-130.
- Peña-Casanova J. Bases neurobiológicas de las funciones cognitivas: hacia una integración de niveles. En: Peña-Casanova J, eds. *Neurología de la Conducta y Neuropsicología*. Madrid: Médica Panamericana, 2007: 1-74.
- Vilagut G, Alonso J. SF-36, SF-12, SF-8 23. En: Güell R, Morante-Vélez F, eds. *Herramientas para la medida de la calidad de vida relacionada con la salud. Manual de Procedimientos SEPAR nº 12*. Barcelona: Novartis Farmacéutica S.A., 2007: 23-30.

Llibres nacionals

- Badia X, Alonso J. *La medida de la salud. Guía de escalas de medición en español*. Barcelona: Tecnología y Ediciones del Conocimiento (EDITTEC), 2007.
- Peña-Casanova J, eds. *Neurología de la Conducta y Neuropsicología*. Madrid: Médica Panamericana, 2007.

Tesis

- Yañez A. *Trastorns alimentaris en la població adolescent: factors familiars i sociodemogràfics*. Universitat Autònoma de Barcelona. Facultat de Medicina, Departament de Pediatria, Obstetrícia i Ginecologia i Medicina Preventiva. Director: Alonso J, Palao D. Fecha lectura: 04/10/2007.

Unitat de Recerca Respiratòria i Ambiental

Responsable de la unitat

Josep M. Antó i Boqué

Docència UPF

Catedràtics: J.M. Antó Boqué, J. Sunyer Deu

Ajuts d'investigació

- Health Impacts of long-term exposure to disinfection by-products in drinking WATER; Villanueva C; CE.
- Estudio transversal y de seguimiento de un cohorte de sujetos con EPOC incipiente; De Batlle J; FIS/ISCIII.
- Cuantificación de la exposición pre y postnatal a pesticidas y efectos sobre la salud del niño en el sur Mozambique; Ribas N; FIS/ISCIII.
- Ayudas para contratos de investigadores del Sistema Nacional de Salud; García J; FIS/ISCIII.
- Efecto de la actividad física en la evolución de la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC); García J; FIS/ISCIII.
- Efecto de la actividad física en la evolución de la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC); García J; SEPAR.
- Caquexia y cáncer de pulmón no diseminado: papel de las citoquinas y del estrés oxidativo a nivel muscular; Broquetas JM; FIS/ISCIII.
- Evaluación de la asociación entre exposición individual prenatal y posnatal a contaminación atmosférica e incidencia de trastornos reproductivos, alergia y asma en niños hasta los 6 años de edad; Aguilera I; FIS/ISCIII.
- Desigualdades en salud odontológica, acceso y uso de servicios sanitarios de adultos mayores en España; Antó JM; Fundación Carolina.
- Compuestos clorados en piscinas: efectos genotóxicos y respiratorios en niños y adultos jóvenes; Kogevinas M; MEC.
- Biotecnología aplicada al desarrollo de nuevas herramientas diagnósticas y pronósticas de enfermedades complejas; Malats N; MEC.
- Papel de polimorfismos genéticos en vías de señalización celular y progresión tumoral en la susceptibilidad y pronóstico del cáncer de vejiga; Malats N; FIS/ISCIII.
- Etiología, genética y pronóstico del cáncer de vejiga urinaria: implicaciones clínicas y en Salud Pública; Malats N; FIS/ISCIII.
- Retics temàtica d'investigació cooperativa en càncer. Malats N; FIS/ISCIII.
- Integrated Assessment of health risks from environmental stressors in Europe; Kogevinas M; CE.
- EaRly Nutrition programming-long term Efficacy and Safety Trials integrated epidemiological, genetic, animal, consumer and economic research; Kogevinas M; CE.
- Development and application of biomarkers of dietary exposure to genotoxic and immunotoxic chemicals and of biomarkers of early effects, using mother-child birth cohorts and biobanks; Kogevinas M; CE.
- Medical workplace exposures, atopy and asthma in nurses; Kogevinas M; NIH.
- Sol·licitud del centre al programa Juan de la Cierva; Antó JM; MEC.
- Estudio epidemiológico del riesgo de asma en trabajadores de limpieza (EPIASLI 2); Zock JP; FIS/ISCIII.
- Contaminación atmosférica y aterosclerosis en la población HERMES; Künzli N; FIS/ISCIII.
- INMA-Infancia y Medio Ambiente-Barcelona-IMIM; Sunyer J; FIS/ISCIII.
- Enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC): ¿qué antibiótico es eficaz para las exacerbaciones?; Antó JM; FIS/ISCIII.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Antó JM; AGAUR.
- Caracterización fenotípica y evolución de la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (Estudio PAC-COPD); Antó JM; Red Respira.
- ICREA incorporació investigador sènior 2005; Sunyer J; Künzli N; ICREA.
- Factors genètics i ambientals en l'etiologia i el pronòstic del càncer de bufeta; Murta C; Malats N; Fundació La Marató de TV3.
- Indicators for Monitoring COPD and Asthma in the EU II; Duran E; CE.
- Convocatoria de investigador joven (para la conferencia "lección joven" 2007; Garcia J; SEPAR.
- Environment, genes and asthma: an international study; Kogevinas M; Fundació La Marató de TV3.
- Conveni de l'Ajuntament de Sabadell per al 16è Congrés en Epidemiologia; Kogevinas M; Ajuntament de Sabadell.
- Bases moleculares y fisiológicas de las enfermedades respiratorias. Implicaciones diagnósticas y terapéuticas; Antó JM; FIS/ISCIII.
- Compuestos orgánicos persistentes, función tiroidea, ácidos grasos poliinsaturados y desarrollo neuroconductal; Sunyer J; FIS/ISCIII.
- Phenotype characterisation and course of chronic obstructive pulmonary disease (COPD): PAC-COPD Study; Antó JM; Fundació La Marató de TV3.
- 17th Residential Summer Course-European Educational Programme in Epidemiology; Antó JM; Fundació Ferrer Investigació.

- "ERS COPD Award 2003" supported by Boehringer-Ingelheim; García J; ERS.
- Factores genéticos y medioambientales y cáncer de vejiga. Workshop internacional de cáncer de vejiga; Kogevinas M; MEC.
- European Seminar on Neuroimaging and Addiction; Antó JM; MSC.
- Conferencia- Workshop: Fronteras de Investigación: Aterosclerosis y Contaminación Ambiental; Künzli N; MEC.
- Medida y efecto de la dieta en la evolución de la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC); Antó JM; SEPAR.
- Estudio del estrés oxidativo y del factor de crecimiento vascular endotelial (VEGF) como mecanismos de predisposición al desarrollo de cáncer de pulmón en los pacientes con EPOC; Curull V; SEPAR.
- Estudi de l'estrés oxidatiu i del factor de creixement vascular endotelial (VEGF) com mecanismes de predisposició al desenvolupament de càncer de pulmó en els pacients amb MPOC; Curull V; ACMCB.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	42	79
Articles en revistes internacionals (revisions)	7	3
Articles en revistes internacionals (notes)	2	5
Articles originals en revistes nacionals		3
Articles en revistes nacionals (revisions)	3	2
Articles en revistes nacionals (notes)	1	2
Capítols de llibre nacionals	1	1
Tesis	1	6
Total	57	101

Articles originals en revistes internacionals

- Alguacil J, Pfeiffer R, Moore LE, Rivas del Fresno M, Medina-López R, Kogevinas M, Vermeulen R, Dosemeci M, Silverman D, Rothman N, García-Closas M. Measurement of urine pH for epidemiological studies on bladder cancer. *Eur J Epidemiol* 2007; 22(2): 91-98.
- Álvarez-Pedrerol M, Ribas-Fitó N, Torrent M, Julvez J, Ferrer C, Sunyer J. TSH concentration within the normal range is associated with cognitive function and ADHD symptoms in healthy preschoolers. *Clin Endocrinol* 2007; 66(6): 890-898.
- Barbé F, Sunyer J, de la Peña A, Pericas J, Mayorals LR, Antó JM, Agustí AGN. Effect of continuous positive airway pressure on the risk of road accidents in sleep apnea patients. *Respiration* 2007; 74(1): 44-49.
- Bedada GB, Heinrich J, Götschi T, Downs SH, Forsberg B, Jarvis D, Luczynska CM, Soon A, Sunyer J, Torén K, Künzli N. Urban background particulate matter and allergic sensitization in adults of ECRHS II. *Int J Hyg Envir Heal* 2007; 210(6): 691-700.
- Bousquet PJ, Chinn S, Janson C, Kogevinas M, Burney P, Jarvis D. Geographical variation in the prevalence of positive skin tests to environmental aeroallergens in the European Community Respiratory Health Survey I. *Allergy* 2007; 62: 301-309.
- Carrizo D, Grimalt JO, Ribas-Fitó N, Sunyer J, Torrent M. Influence of breastfeeding in the accumulation of polybromodiphenyl ethers during the first years of child growth. *Environ Sci Technol* 2007; 41(14): 4907-4912.
- Carrizo D, Grimalt JO, Ribas-Fitó N, Torrent M, Sunyer J. In utero and post-natal accumulation of organochlorine compounds in children under different environmental conditions. *J Environ Monitor* 2007; 9(6): 523-529.
- Carosso A, Bugiani M, Migliore E, Antó JM, de Marco R. Reference values of total serum IgE and their significance in the diagnosis of allergy in young European adults. *Int Arch Allergy Imm* 2007; 142(3): 230-238.
- Casadevall C, Coronell C, Ramírez-Sarmiento A, Martínez-Llorens JM, Barreiro E, Orozco-Levi M, Gea J, on behalf of the ENIGMA in COPD group. Upregulation of pro-inflammatory cytokines in the intercostal muscles of COPD patients. *Eur Respir J* 2007; 30(4): 701-707.
- Castaño-Vinyals G, Talaska G, Rothman N, Alguacil J, García-Closas M, Dosemeci M, Cantor KP, Malats N, Real FX, Silverman D, Serra C, Carrato A, Tardón A, García-Closas R, Kogevinas M, Vermeulen R. Bulky DNA adduct formation and risk of bladder cancer. *Cancer Epidemiol Biomark & Prev* 2007; 16(10): 2155-2159.
- Chatzi L, Alegakis A, Tzanakis N, Siafakas N, Kogevinas M, Lionis C. Association of allergic rhinitis with pesticide use among grape farmers in Crete, Greece. *Occup Environ Med* 2007; 64(6): 417-421.
- Chatzi L, Apostolaki G, Bibakis I, Skypala I, Bibaki-Liakou V, Tzanakis T, Kogevinas M, Cullinan P. Protective effect of fruits, vegetables and the Mediterranean diet on asthma and allergies among children in Crete. *Thorax* 2007; 62(8): 677-683.

- Chatzi L, Torrent M, Romieu I, García-Esteban R, Ferrer C, Vioque J, Kogevinas M, Sunyer J. Diet, wheeze, and atopy in school children in Menorca, Spain. *Pediatr Allergy Immunol* 2007; 18(6): 480-485.
- Chinn S, Heinrich J, Antó JM, Janson C, Norbäck D, Olivieri M, Svanes C, Sunyer J, Verlato G, Wjst M, Zock JP, Burney P, Jarvis D. Bronchial responsiveness in atopic adults increases with exposure to cat allergen. *Am J Respir Crit Care Med* 2007; 176(1): 20-26.
- Crous M, Porta-Serra M, López T, Jariod M, Malats N, Alguacil J, Morales E, Fernández E, Corominas JM, Carrato A, Guarner L, Real FX, for the PANKRAS II Study Group. Lifetime history of tobacco consumption and K-ras mutations in exocrine pancreatic cancer. *Pancreas* 2007; 35(2): 135-141.
- Delclos GL, Gimeno D, Arif A, Burau KD, Carson A, Lusk C, Stock T, Symanski E, Whitehead LW, Zock JP, Benavides FG, Antó JM. Occupational risk factors and asthma among healthcare professionals. *Am J Respir Crit Care Med* 2007; 175(7): 667-675.
- De Marco R, Accordini S, Cerveri I, Corsico A, Antó JM, Janson C, Sunyer J, Jarvis D, Chinn S, Vermeire P, Svanes C, Ackermann-Lieblich U, Gislason T, Heinrich J, Leynaert B, Neukirch F, Schouten JP, Wjst M, Burney P. Incidence of chronic obstructive pulmonary disease in a cohort of young adults according to the presence of chronic cough and phlegm. *Am J Respir Crit Care Med* 2007; 175: 32-39.
- Downs SH, Schindler C, Liu LJ, Keidel D, Bayer-Oglesby L, Brutsche MH, Gerbase MW, Keller R, Künzli N, Leuenberger P, Probst-Mensch NM, Tschopp JM, Zellweger JP, Rochat T, Schwartz J, Ackermann-Lieblich U, and the SAPALDIA Team. Reduced exposure to PM10 and attenuated age-related decline in lung function. *New Engl J Med* 2007; 357(23): 2338-2347.
- Dyrskjøt L, Zieger K, Real FX, Malats N, Carrato A, Hurst A, Kotwal S, Knowles M, Malmström PU, Micke P, Wester K, Allory Y, Vordos D, Caillault A, Radvanyi F, Hein AMK, Jensen JL, Jensen KME, Marcussen M, Ørntoft TF. Gene expression signatures predict outcome in non-muscle invasive bladder carcinoma - a multi-center validation study. *Clin Cancer Res* 2007; 13(12): 3545-3551.
- Ellison-Lorschmann L, Benavente Y, Douwes J, Buendia E, Font R, Álvaro T, Kogevinas M, de Sanjosé S. Immunoglobulin E levels and risk of lymphoma in a case-control study in Spain. *Cancer Epidemiol Biomark & Prev* 2007; 16(7): 1492-1498.
- Ellison-Lorschmann L, Sunyer J, Plana E, Pearce N, Zock JP, Jarvis D, Janson C, Antó JM, Kogevinas M, on behalf of the European Community Respiratory Health Survey. Socioeconomic status, asthma and chronic bronchitis in a large community-based study. *Eur Respir J* 2007; 29(5): 897-905.
- Fernández MF, Sunyer J, Grimalt JO, Rebagliato M, Ballester F, Ibarluzea J, Ribas-Fitó N, Tardón A, Fernández-Patier R, Torrent M, Olea N. The Spanish Environment and Childhood Research Network (INMA study). *Int J Hyg Envir Heal* 2007; 210(3-4): 491-493.
- Figueroa JD, Malats N, Real FX, Silverman D, Kogevinas M, Chanock SJ, Welch R, Dosemeci M, Tardón A, Serra C, Carrato A, García-Closas R, Castaño-Vinyals G, Rothman N, García-Closas M. Genetic variation in the base excision repair pathway and bladder cancer risk. *Hum Genet* 2007; 121: 233-242.
- Figueroa JD, Malats N, Rothman N, Real FX, Silverman D, Kogevinas M, Chanock SJ, Yeager M, Welch R, Dosemeci M, Tardón A, Serra C, Carrato A, García-Closas R, Castaño-Vinyals G, García-Closas M. Evaluation of genetic variation in the double-strand break repair pathway and bladder cancer risk. *Carcinogenesis* 2007; 28(8): 1788-1793.
- Fortuny J, Johnson CC, Bohlke K, Chow WH, Hart G, Kucera G, Mujumdar U, Ownby D, Wells K, Yood MU, Engel LS. Use of anti-inflammatory drugs and lower esophageal sphincter-relaxing drugs and risk of esophageal and gastric cancers. *Clin Gastroenterol Hepatol* 2007; 5(10): 1154-1159.
- Fortuny J, Kogevinas M, Zens MS, Schned A, Andrew AS, Heaney J, Kelsey KT, Karagas MR. Analgesic and anti-inflammatory drug use and risk of bladder cancer: a population based case control study. *BMC Urol* 2007; 7(1): 13 (<http://www.biomedcentral.com/content/pdf/1471-2490-7-13.pdf>).
- García-Aymerich J, Hernández C, Alonso A, Casas A, Rodríguez-Roisín R, Antó JM, Roca J. Effects of an integrated care intervention on risk factors of COPD readmission. *Respir Med* 2007; 101(7): 1462-1469.
- García-Closas R, García-Closas M, Kogevinas M, Malats N, Silverman D, Serra C, Tardón A, Carrato A, Castaño-Vinyals G, Dosemeci M, Moore LE, Rothman N, Sinha R. Food, nutrient and heterocyclic amine intake and the risk of bladder cancer. *Eur J Cancer* 2007; 43(11): 1731-1740.

- García-Closas M, Malats N, Real FX, Yeager M, Welch R, Silverman D, Kogevinas M, Dosemeci M, Figueroa JD, Chatterjee N, Tardón A, Serra C, Carrato A, García-Closas R, Murta C, Rothman N, Chanock SJ. Large-scale evaluation of candidate genes for cancer identifies common genetic variants in vascular endothelial growth factor associated with bladder cancer risk. *PLoS Genet* 2007; 3(2): e29.
- Gauderman WJ, Vora H, McConnell R, Berhane K, Gilliland FD, Thomas D, Lurmann F, Avol E, Künzli N, Jerrett M, Peters J. Effect of exposure to traffic on lung development from 10 to 18 years of age: a cohort study. *Lancet* 2007; 369(9561): 571-577.
- Gómez-Real F, Svanes C, Omenaas ER, Antó JM, Plana E, Janson C, Jarvis D, Zemp E, Wjst M, Leynaert B, Sunyer J. Menstrual irregularity and asthma and lung function. *J Allergy Clin Immunol* 2007; 120(3): 557-564.
- Grassi M, Nucera A, Zanolin E, Omenaas ER, Antó JM, Leynaert B, on behalf of the European Community Respiratory Health Study Quality of Life Working Group. Performance comparison of likert and binary formats of SF-36 version 1.6 across ECRHS II adults populations. *Value Health* 2007; 10(6): 478-488.
- Grau M, Guxens M, Subirana I, Fitó M, Covas MI, Jacquemin B, Sunyer J, Lanki T, Picciotto S, Bellander T, Katsouyanni K, Schneider A, Peters A, Marrugat J, on behalf of the AIRGENE Study Group. South-to-North gradient in lipid peroxidation in men with stable coronary artery disease in Europe. *Eur Heart J* 2007; 28(23): 2841-2849.
- Harrop J, Chinn S, Verlato G, Olivieri M, Norbäck D, Wjst M, Janson C, Zock JP, Leynaert B, Gislason D, Ponzio M, Villani S, Carosso A, Svanes C, Heinrich J, Jarvis D. Eczema, atopy and allergen exposure in adults: a population-based study. *Clin Exp Allergy* 2007; 37(4): 526-535.
- Happon MS, Salonen RO, Hälinen AI, Jalava PI, Pennanen AS, Kosma VM, Sillanpää M, Hillamo R, Brunekref B, Katsouyanni K, Sunyer J, Hirvonen MR. Dose and time dependency of inflammatory responses in the mouse lung to urban air coarse, fine, and ultrafine particles from six European cities. *Inhal Toxicol* 2007; 19(3): 227-246.
- Ilacqua V, Hänninen O, Künzli N. Intake fraction distributions for indoor VOC sources in five European cities. *Indoor Air* 2007; 17(5): 372-383.
- Ilacqua V, Hänninen O, Saarela C, Katsouyanni K, Künzli N, Jantunen MJ. Source apportionment of population representative samples of PM(2.5) in three European cities using structural equation modelling. *Sci Total Environ* 2007; 384(1-3): 77-92.
- Jalava PI, Salonen RO, Pennanen AS, Sillanpää M, Hälinen AI, Happon MS, Hillamo R, Brunekref B, Katsouyanni K, Sunyer J, Hirvonen MR. Heterogeneities in inflammatory and cytotoxic responses of RAW 264.7 Macrophage cell line to urban air coarse, fine, and ultrafine particles from six European sampling campaigns. *Inhal Toxicol* 2007; 19(3): 213-225.
- Jacquemin B, Sunyer J, Forsberg B, Götschi T, Bayer-Oglesby L, Ackermann-Liebrich U, de Marco R, Heinrich J, Jarvis D, Torén K, Künzli N. Annoyance due to air pollution in Europe. *Int J Epidemiol* 2007; 36(4): 809-820.
- Jacquemin B, Lanki T, Sunyer J, Cabrera L, Querol X, Bellander T, Moreno N, Peters A, Pey J, Pekkanen J. Levels of outdoor PM2.5, absorbance and sulphur as surrogates for personal exposures among post-myocardial infarction patients in Barcelona, Spain. *Atmos Environ* 2007; 41(7): 1539-1549.
- Jarvis D, Zock JP, Heinrich J, Svanes C, Verlato G, Olivieri M, Villani S, Ponzio M, Leynaert B, Sunyer J, Dahlman-Hoglund A, Chinn S, Luczynska CM, Norbäck D, Burney P. Cat and dust mite allergen levels, specific IgG and IgG4, and respiratory symptoms in adults. *J Allergy Clin Immunol* 2007; 119: 697-704.
- Jericó C, Knobel H, Sorli ML, Montero M, Guelar A, Pedro-Botet J. Síndrome metabólico en pacientes con lipodistrofia infectados por el VIH. *Arteriosclerosis* 2007; 18(2): 51-56.
- Julvez J, Ribas-Fitó N, Fornes M, García-Esteban R, Torrent M, Sunyer J. Attention behaviour and hyperactivity at age 4 and duration of breast-feeding. *Acta Paediatr* 2007; 96(6): 842-847.
- Julvez J, Ribas-Fitó N, Torrent M, Fornes M, García-Esteban R, Sunyer J. Maternal smoking habits and cognitive development of children at age 4 years in a population-based birth cohort. *Int J Epidemiol* 2007; 36(4): 825-832.
- Keegan T, Nieuwenhuijsen M, Fletcher T, Brooks C, Doyle P, Maconochie N, Carpenter L, Venables K. Reconstructing Exposures from the UK Chemical Warfare Agent Human Research Programme. *Ann Occup Hyg* 2007; 51(5): 441-450.
- Kogevinas M, Zock JP, Jarvis D, Kromhout H, Lillienberg L, Plana E, Radon K, Torén K, Alliksoo A, Benke G, Blanc PD, Dahlman-Hoglund A, d'Errico A, Héry M, Kennedy SM, Künzli N, Leynaert B, Mirabelli M, Muñozguren N, Norbäck D, Olivieri M, Payo F, Villani S, van Sprundel M, Urrutia I, Wieslander G, Sunyer J, Antó JM. Exposure to substances in the workplace and new-onset asthma: an international prospective population-based study (ECRHS-II). *Lancet* 2007; 370(9584): 336-341.

- Lai HK, Jantunen MJ, Künzli N, Kulinskaya E, Colvile R, Nieuwenhuijsen M. Determinants of indoor benzene in Europe. *Atmos Environ* 2007; 41(39): 9128-9135.
- Lubin JH, Alavanja MC, Caporaso N, Brown LM, Brownson RC, Field RW, García-Closas M, Hartge P, Hauptmann M, Hayes RB, Kleinerman R, Kogevinas M, Krewski D, Langholz B, Létourneau EG, Lynch CF, Malats N, Sandler DP, Schaffrath-Rosario A, Schoenberg JB, Silverman D, Wang Z, Wichmann HE, Wilcox HB, Zielinski JM. Cigarette smoking and cancer risk: Modeling total exposure and intensity. *Am J Epidemiol* 2007; 166(4): 479-489.
- Lubin JH, Kogevinas M, Silverman D, Malats N, García-Closas M, Tardón A, Hein DW, García-Closas R, Serra C, Dosemeci M, Carrato A, Rothman N. Evidence for an intensity-dependent interaction of NAT2 acetylation genotype and cigarette smoking in the Spanish Bladder Cancer Study. *Int J Epidemiol* 2007; 36(1): 236-241.
- McCreanor J, Cullinan P, Nieuwenhuijsen M, Stewart-Evans J, Malliarou E, Jarup L, Harrington R, Svartengren M, Han IK, Ohman-Strickland P, Chung KF, Zhang J. Respiratory Effects of Exposure to Diesel Traffic in Persons with Asthma. *New Engl J Med* 2007; 357(23): 2348-2358.
- Michaud DS, Kogevinas M, Cantor KP, Villanueva CM, García-Closas M, Rothman N, Malats N, Real FX, Serra C, García-Closas R, Tardón A, Carrato A, Dosemeci M, Silverman D. Total fluid and water consumption and the joint effect of exposure to disinfection by-products on risk of bladder cancer. *Environ Health Perspect* 2007; 115(11): 1569-1572.
- Mirabelli M, Zock JP, Plana E, Antó JM, Benke G, Blanc PD, Dahlman-Hoglund A, Jarvis D, Kromhout H, Lillienberg L, Norbäck D, Olivieri M, Radon K, Sunyer J, Torén K, van Sprundel M, Villani S, Kogevinas M. Occupational risk factors for asthma among nurses and related health care professionals in an international study. *Occup Environ Med* 2007; 67(7): 474-479.
- Mirabelli M, Zock JP, Plana E, Benke G, Kromhout H, Norbäck D, Olivieri M, Villani S, Kogevinas M. Employment status and use of respiratory protection among metalworkers, solderers and welders. *Occup Environ Med* 2007; 64(8): 548-552.
- Moore DK, Jerrett M, Mack WJ, Künzli N. A land use regression model for predicting ambient fine particulate matter across Los Angeles, CA. *J Environ Monitor* 2007; 9(3): 246-252.
- Moore LE, Malats N, Rothman N, Real FX, Kogevinas M, Karami S, García-Closas R, Silverman D, Chanock SJ, Welch R, Tardón A, Serra C, Carrato A, Dosemeci M, García-Closas M. Polymorphisms in one-Carbon metabolism and trans-sulfuration pathway genes and susceptibility to bladder cancer. *Int J Cancer* 2007; 120(11): 2452-2458.
- Morales E, Porta-Serra M, Vioque J, López T, Méndez MA, Pumarega JA, Malats N, Crous M, Rifà J, Carrato A, Guarner L, Corominas JM, Real FX, for the PANKRAS II Study Group. Food and nutrient intakes and K-ras mutations in exocrine pancreatic cancer. *J Epidemiol Community Health* 2007; 61(7): 641-649.
- Murta C, Silverman D, Kogevinas M, García-Closas M, Rothman N, Tardón A, García-Closas R, Serra C, Carrato A, Villanueva CM, Dosemeci M, Real FX, Malats N. Risk of bladder cancer associated with family history of cancer. Do low penetrance polymorphisms account for the increase in risk? *Cancer Epidemiol Biomark & Prev* 2007; 16(8): 1595-1600.
- Nieuwenhuijsen M, Gómez-Perales JE, Colvile RN. Levels of particulate air pollution, its elemental composition, determinants and health effects in metro systems. *Atmos Environ* 2007; 41(37): 7995-8006.
- Novoa A, Pi-Sunyer MT, Sala M, Molins E, Castells X. Evaluation of hand hygiene adherence in a tertiary hospital. *Am J Infect Control* 2007; 35(10): 676-683.
- Pattaro C, Locatelli F, Sunyer J, de Marco R. Using the age at onset may increase the reliability of longitudinal asthma assessment. *J Clin Epidemiol* 2007; 60(7): 704-711.
- Pennanen AS, Sillanpää M, Hillamo R, Quass U, John AC, Branis M, Hunova I, Meliefste K, Janssen NAH, Koskentalo T, Castaño-Vinyals G, Bouso L, Chalbot MC, Kavouras IG, Salonen RO. Performance of a high-volume cascade impactor in six European urban environments: Mass measurement and chemical characterization of size-segregated particulate samples. *Sci Total Environ* 2007; 374(2-3): 297-310.
- Peters A, Schneider A, Greven S, Bellander T, Forastiere F, Ibaldo-Mulli A, Illig T, Jacquemin B, Katsouyanni K, Koenig W, Lanki T, Pekkanen J, Pershagen G, Picciotto S, Ruckerl R, Schaffrath-Rosario A, Stefanadis C, Sunyer J. Air pollution and inflammatory response in myocardial infarction survivors: Gene-environment interactions in a high-risk group. *Inhal Toxicol* 2007; 19(Suppl.1): 161-175.

- Porta-Serra M, Grimalt JO, Jariod M, Ruiz-Mitjavila L, Marco E, López T, Malats N, Puigdomènech E, Zumeta E, for the PANKRAS II Study Group. The influence of lipid and lifestyle factors upon correlations between highly prevalent organochlorine compounds in patients with exocrine pancreatic cancer. *Environ Int* 2007; 33(7): 946-954.
- Porta-Serra M, Pumarega JA, Ferrer-Armengou O, López T, Alguacil J, Malats N, Fernández E, for the PANKRAS II Study Group. Timing of blood extraction in epidemiologic and proteomic studies: results and proposals from the PANKRAS II Study. *Eur J Epidemiol* 2007; 22(9): 577-588.
- Rava M, Verlato G, Bono R, Ponzio M, Sartori S, Blengio G, Künzli N, Heinrich J, Götschi T, de Marco R. A predictive model for the home outdoor exposure to nitrogen dioxide. *Sci Total Environ* 2007; 384(1-3): 163-170.
- Ribas-Fitó N, Julvez J, Torrent M, Grimalt JO, Sunyer J. Beneficial effects of breastfeeding on cognition regardless of DDT concentrations at birth. *Am J Epidemiol* 2007; 166(10): 1198-1202.
- Ribas-Fitó N, Torrent M, Carrizo D, Julvez J, Grimalt JO, Sunyer J. Exposure to hexachlorobenzene during pregnancy and children's social behavior at 4 years of age. *Environ Health Perspect* 2007; 115(3): 447-450.
- Romieu I, Torrent M, García-Esteban R, Ferrer C, Ribas-Fitó N, Antó JM, Sunyer J. Maternal fish intake during pregnancy and atopy and asthma in infancy. *Clin Exp Allergy* 2007; 37(4): 518-525.
- Rückerl R, Greven S, Ljungman P, Aalto P, Antoniadou C, Bellander T, Berglind N, Chrysohoou C, Forastiere F, Jacquemin B, von Klot S, Koenig W, Küchenhoff H, Lanki T, Pekkanen J, Perucci CA, Schneider A, Sunyer J, Peters A, for the AIRGENE Study Group. Air pollution and inflammation (interleukin-6, C-reactive protein, fibrinogen) in myocardial infarction survivors. *Environ Health Perspect* 2007; 115(7): 1072-1080.
- Schröder H, Morales-Molina JA, Bermejo S, Barral D, Soler E, Grau M, Guxens M, de Jaime E, Domínguez-Alvarez Marisol, Marrugat J. Relationship of abdominal obesity with alcohol consumption at population scale. *Eur J Nutr* 2007; 46(7): 369-376.
- Schweizer C, Edwards RD, Bayer-Oglesby L, Gauderman WJ, Ilacqua V, Jantunen MJ, Lai HK, Nieuwenhuijsen M, Künzli N. Indoor time-microenvironment-activity patterns in seven regions of Europe. *J Expo Sci Environ Epidemiol* 2007; 17: 170-181.
- Shaaban R, Leynaert B, Soussan D, Antó JM, Chinn S, de Marco R, Garcia-Aymerich J, Heinrich J, Janson C, Jarvis D, Sunyer J, Svanes C, Wjst M, Burney P, Neukirch F, Zureik M. Physical activity and bronchial hyperresponsiveness: European Community Respiratory Health Survey II. *Thorax* 2007; 62(5): 403-410.
- Shaaban R, Zureik M, Soussan D, Antó JM, Heinrich J, Janson C, Künzli N, Sunyer J, Wjst M, Burney P, Neukirch F, Leynaert B. Allergic rhinitis and onset of bronchial hyperresponsiveness: A population-based study. *Am J Respir Crit Care Med* 2007; 176(7): 659-666.
- Sunyer J, Pekkanen J, García-Esteban R, Svanes C, Künzli N, Janson C, de Marco R, Antó JM, Burney P. Asthma score: predictive ability and risk factors. *Allergy* 2007; 62(2): 142-148.
- Torrent M, Sunyer J, García-Esteban R, Harris J, Iturriaga MV, Puig C, Vall O, Antó JM, Newman-Taylor AJ, Cullinan P. Early life allergen exposure and atopy, asthma and wheeze up to 6 years of age. *Am J Respir Crit Care Med* 2007; 176(5): 446-453.
- Villanueva CM, Cantor KP, Grimalt JO, Malats N, Silverman D, Tardón A, García-Closas R, Serra C, Carrato A, Castaño-Vinyals G, Marcos R, Rothman N, Real FX, Dosemeci M, Kogevinas M. Bladder cancer and exposure to water disinfection by-products through ingestion, bathing, showering and swimming pool attendance. *Am J Epidemiol* 2007; 165: 148-156.
- Viana M, Querol X, Götschi T, Alastuey A, Sunyer J, Forsberg B, Heinrich J, Norbäck D, Payo F, Maldonado JA, Künzli N. Source apportionment of ambient PM_{2.5} at five Spanish centres of the European community respiratory health survey (ECRHS II). *Atmos Environ* 2007; 41(7): 1395-1406.
- Zock JP, Plana E, Jarvis D, Antó JM, Kromhout H, Kennedy SM, Künzli N, Villani S, Olivieri M, Torén K, Radon K, Sunyer J, Dahlman-Hoglund A, Norbäck D, Kogevinas M. The use of household cleaning sprays and adult asthma: An international longitudinal study. *Am J Respir Crit Care Med* 2007; 176(8): 735-741.
- Zock JP, Rodríguez-Trigo G, Pozo-Rodríguez F, Barbera JA, Bouso L, Torralba Y, Antó JM, Gómez-Yerón FP, Fuster C, Vereá H. Prolonged respiratory symptoms in clean-up workers of the Prestige oil spill. *Am J Respir Crit Care Med* 2007; 176(6): 610-616.

Articles originals en revistes nacionals

- Esplugues A, Fernández-Patier R, Aguilera I, Iñiguez C, García dos Santos S, Aguirre Alfaro A, Lacasaña-Navarro M, Estarlich M, Grimalt JO, Fernández M, Rebagliato M, Sala M, Tardón A, Torrent M, Martínez MD, Ribas-Fitó N, Sunyer J, Ballester F. Exposición a contaminantes atmosféricos durante el embarazo y desarrollo prenatal y neonatal: protocolo de investigación en el proyecto INMA (Infancia y Medio Ambiente). *Gac Sanit* 2007; 21(2): 162-171.
- Guxens M, Nebot M, Domingo-Salvany A, Ariza C. Comparación de dos métodos para identificar los factores asociados al inicio del consumo de cannabis en un estudio de cohortes. *Gac Sanit* 2007; 21(6): 515-524.
- Urrutia I, Aguirre U, Sunyer J, Plana E, Muñozguren N, Martínez-Moratalla J, Payo F, Maldonado JA, Antó JM, y el grupo español del Estudio Europeo de Salud Respiratoria de la Comunidad Europea. Cambios en la prevalencia de asma en la población española del Estudio de Salud Respiratoria de la Comunidad Europea (ECRHS-II). *Arch Bronconeumol* 2007; 43(8): 425-430.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Julvez J, Sunyer J. Response to commentary: maternal smoking during pregnancy hazard for what? *Int J Epidemiol* 2007; 36(5): 1151.
- Malats N, Castaño-Vinyals G. Cancer epidemiology: study designs and data analysis. *Clin Transl Oncol* 2007; 9(5): 290-297.
- Orsola A, Cecchini LL, Bellmunt J. Statins and the effect of BCG on bladder cancer. *New Engl J Med* 2007; 356(12): 1276.
- Paredi P, Künzli N, Avol E, Peters J. How much smoke do we need in order to assume that there is a fire? *Am J Respir Crit Care Med* 2007; 175(6): 629.
- Real FX, Malats N. Bladder cancer and apoptosis: matters of life and death. *Lancet Oncol* 2007; 8: 91-92.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Antó JM. Gaceta Sanitaria: ejercicio de memoria. *Gac Sanit* 2007; 21(2): 147-149.
- Balcells E, Garcia-Aymerich J, Antó JM. Estudio de la actividad física habitual mediante acelerómetro y cuestionario en pacientes con EPOC. Prueba piloto. *Arch Bronconeumol* 2007; 43(9): 524-525.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Annesi-Maesano I, Forastiere F, Künzli N, Brunekref B, on behalf of the Environment and Health Committee of the European Respiratory Society. Particulate matter, science and EU policy. *Eur Respir J* 2007; 29(3): 428-431.
- Chanez P, Wenzel SE, Anderson GP, Antó JM, Bel EH, Boulet LP, Brightling CE, Busse WW, Castro M, Dahlen B, Dahlen SE, Fabbri LM, Holgate ST, Humbert M, Gaga M, Joos GF, Levy B, Rabe KF, Sterk PJ, Wilson SJ, Vachier I. Severe asthma in adults: What are the important questions? *J Allergy Clin Immunol* 2007; 119(6): 1337-1348.
- Murta C, Schmitz-Dräger BJ, Zeegers MP, Steineck G, Kogevinas M, Real FX, Malats N. Epidemiology of urinary bladder cancer: from tumor development to patient's death. *World J Urol* 2007; 25(3): 285-295.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Guxens M, Nebot M, Ariza C, Ochoa D. Factors associated with the onset of cannabis use: a systematic review of cohort studies. *Gac Sanit* 2007; 21(3): 252-260.
- Rodríguez-Trigo G, Zock JP, Isidro I. La exposición a las mareas negras y sus efectos en la salud. *Arch Bronconeumol* 2007; 43(11): 628-635.

Capítols de llibres nacionals

- Sánchez-Font A, Balcells E. Trastornos respiratorios del sueño: de la sospecha al tratamiento. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 38-48.

Tesis

- Castaño-Vinyals G. *Exposició a contaminants atmosfèrics i càncer de bufeta urinària a Espanya*. Universitat Pompeu Fabra. Dep. de Ciències Experimentals i de la Salut. Director: Kogevinas M. Fecha lectura: 14/12/2007.
- Delclòs J. *Asma laboral en personal sanitari*. Universitat Pompeu Fabra. Departament de Ciències Experimentals i de la Salut. Director: Antó JM. Fecha lectura: 12/02/2007.
- Jacquemin B. *Traffic-related air pollution: exposure assesment and health effects*. Universitat Pompeu Fabra. Depart.de Ciències Experimentals i de la Salut. Director: Sunyer J, Pekkanen J. Fecha lectura: 26/07/2007.
- Julvez J. *Early life factors influencing neurodevelopment and the study of the interrelations between different behavioral areas*. Universitat Pompeu Fabra. Director: Sunyer J. Fecha lectura: 27/09/2007.
- Rivera-Solé A. *El risc de la cirurgia coronària a Catalunya: mètodes i usos de la seva avaluació*. Universitat Pompeu Fabra. Deptament de Ciències Experimentals i de la Salut. Director: Antó JM. Fecha lectura: 13/02/2007.
- Torrent M. *Household aeroallergens in the inception of infant atopy and asthma*. Universitat Pompeu Fabra. Dep. Ciències Experimentals i de la Salut. Director: Cullinan P, Sunyer J. Fecha lectura: 03/10/2007.

Unitat de Recerca en Psiquiatria

Responsable de la unitat

Antoni Bulbena

Grup de recerca en angoixa, trastorns afectius i esquizofrenia: Antoni Bulbena

Grup de Recerca en trastorns per ús de substàncies: Marta Torrens

Docència UAB

Catedràtic: A. Bulbena Vilarrasa

Professors associats: O. Vilarroya Oliver, M. Torrens Melich, C. García-Ribera Comdor, S. Ros Montalbán, A. Rodríguez Martínez, D. Díaz Mújica

Docència UPF

Professor associat: S. Carmona Cañabate, M. Astals Vizcaino

Ajuts d'investigació

- Empowerment of Mental Illness Service Users: LifeLong Learning, Integration and Action; Izquierdo R; CE.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Bulbena A; AGAUR.
- Red de Trastornos aditivos: Evaluación clínico-epidemiológica de las drogas de abuso; Torrens M; FIS/ISCIII.
- El impacto de la co-morbilidad depresiva (y del deterioro agudo de funciones cognoscitiva) en pacientes geriátricos y no-geriátricos hospitalizados en plantas médicas y seguidos en Atención Primaria; Bulbena A; FIS/ISCIII.
- Factores genéticos en patología dual: Estudio GEN-CIDI; Torrens M; FIS/ISCIII.
- Evaluación de una entrevista/entrevista de cribaje para detección de comorbilidad psiquiátrica en sujetos consumidores de sustancias de abuso; Torrens M; MSC.
- Esquizofrenia con trastornos de ansiedad. Bases clínicas y de neuroimagen; Bulbena A; FIS/ISCIII.
- Conveni de col·laboració entre el Departament de Salut i la Fundació IMIM per desenvolupar a Catalunya el programa de capacitació d'usuaris de serveis de salut mental, dins del projecte europeu "Emilia" de formació continuada, integració social i acció; Izquierdo R; Departament de Salut.

- Creación de una base de datos de sujetos con ansiedad social para su uso en proyectos de investigación sobre este trastorno; Martín-Santos R; GSK.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	6	9
Articles en revistes internacionals (revisions)	1	1
Articles en revistes internacionals (notes)	3	2
Articles originals en revistes nacionals	3	
Articles en revistes nacionals (revisions)	1	2
Articles en revistes nacionals (notes)		1
Llibres nacionals	1	
Capítols de llibre nacionals	7	11
Total	22	26

Articles originals en revistes internacionals

- Abanades S, Farré M, Barral D, Torrens M, Closas N, Langohr K, de la Torre R. Relative abuse liability of gammahydroxybutyric acid (GHB), flunitrazepam and etanol in "Club drugs" users. *J Clin Psychopharmacol* 2007; 27(6): 625-637. Carmona S, Bassas N, Rovira M, Gispert JD, Soliva JC, Prado M, Tomàs J, Bulbena A, Vilarroya O. Pediatric OCD structural brain deficits in conflict monitoring circuits: A voxel-based morphometry study. *Neurosci Lett* 2007; 421(3): 218-223.
- Farré M, Abanades S, Roset PN, Peiró AM, Torrens M, O Mathúna B, Segura M, de la Torre R. Pharmacological interaction between 3,4-methylenedioxymethamphetamine (MDMA, ecstasy) and paroxetine: pharmacological effects and pharmacokinetics. *J Pharmacol Exp Ther* 2007; 323(3): 954-962.
- Goikolea JM, Colom F, Martínez-Arán A, Sánchez-Moreno J, Giordano A, Bulbena A, Vieta E. Clinical and prognostic implications of seasonal pattern in bipolar disorder: a 10-year follow-up of 302 patients. *Psychol Med* 2007; 37(11): 1595-1599.
- Izquierdo R, García-Giralt N, Rodríguez MT, Cáceres-Palou E, García SJ, Gómez-Ribelles JL, Monleón M, Monllau JC, Suay J. Biodegradable PCL scaffolds with an interconnected spherical pore network for tissue engineering. *J Biomed Mater Res-A* 2007; 85A: 25-35.
- Lobo A, Saz P, Sarasola A, Bulbena A, de Pablo J, García-Camba E, Farre JM, Girón M, Lozano M, Mingote C, Salvador-Carulla L, Barcones MF, and the REPEP NETWORK. Spanish perspective on enlarging a small specialty: the national research network for liaison psychiatry and psychosomatics. *Psychosomatics* 2007; 48(1): 46-53.

- Nocon A, Bergé D, Astals M, Martín-Santos R, Torrens M. Dual diagnosis in an inpatient drug-abuse detoxification unit. *Eur Addict Res* 2007; 13(4): 192-200.
- Pascual JC, Córcoles D, Castaño JR, Ginés JM, Gurrea A, Martín-Santos R, Martín-Santos R, García-Ribera C, Pérez V, Bulbena A. Hospitalization and pharmacotherapy for borderline personality disorder in a psychiatric emergency service. *Psychiat Serv* 2007; 58(9): 1199-1204.
- Carmona S, Bassas N, Rovira M, Gispert JD, Soliva JC, Prado M, Tomás J, Bulbena A, Vilaroya O. Pediatría OCD structural brain deficits in conflict monitoring circuits: a voxel-based morphometry study. *Neurosci Lett* 2007; 421(3): 218-223.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Bulbena A, Sperry L, Pailhez G, Cunillera J. Panic attacks: Weather and season sensitivity. *Psychiat Clin Neuros* 2007; 61(1): 129.
- Ferran M, Tribó MJ, González-Rivero MA, Alameda F, Pujol RM. Congenital hamartoma of the scalp with meningotheelial, sebaceous, muscular, and immature glandular components. *Am J Dermatopathol* 2007; 29(6): 568-572.

Articles originals en revistes nacionals

- Burgés V, Fernández A, Autonell J, Melloni F, Bulbena A. Adaptacion y validacion española del Life Skills Profile, forma abreviada (LSP-20): un instrumento para valorar las habilidades de la vida cotidiana en contextos coliuocos reales. *Actas Esp Psiquiatr* 2007; 35(2): 79-88.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Fagundo AB, Abanades S, Crippa JA, Torrens M, Martín-Santos R. La neuroimagen como herramienta de estudio de la adicción. *Observatorio de Drogodependencias de Castilla-La Mancha* 2007; 3: 53-77.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Baca-Baldomero E, Bulbena A, Domingo-Salvany A, Leal-Cercós C, López-Ibor JJ, Rajmil L, Ramos J, Vallejo J, Vázquez-Barquero JL. El estudio ESEMeD-España: comentarios del Comité Científico Español (editorial). *Actas Esp Psiquiatr* 2007; 35(suppl.2): 37-38.

Capítols de llibres nacionals

- Domingo-Salvany A, Barrio G, Brugal MT. Estudios analíticos en drogodependencias: estudios de cohortes y estudios de casos y controles. Ejemplos prácticos. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, coords. *Formación Continuada en Trastornos Adictivos, 2006. Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007; 3: 73-84.
- Fagundo AB, Abanades S, Crippa JA, Torrens M, Martín-Santos R. La neuroimagen como herramienta de estudio de la adicción. *Observatorio de Drogodependencias de Castilla-La Mancha: Investigación básica y clínica en drogodependencias*. Toledo: Fundación para la Investigación Sanitaria en Castilla-La Mancha, 2007; 3: 53-77.
- Farré M, Torrens M. Análisis de resultados. Revisiones sistemáticas y metaanálisis. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, coords. *Formación Continuada en Trastornos Adictivos, 2006. Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007; 3: 123-136.
- Farré M, Torrens M. Aspectos éticos y legales: Comité ético de investigación clínica, consentimientos informados. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, coords. *Formación Continuada en Trastornos Adictivos, 2006. Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007; 3: 137-156.
- Fonseca F, Farré M, Torrens M. Análisis de resultados. Revisiones sistemáticas y metaanálisis. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, eds. *Formación Continuada en Trastornos Adictivos, Volumen 3, 2006. Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007: 123-126.
- Martín-Santos R, Navinés R, Gutiérrez F, Fagundo AB, Gelabert E, Fonseca F, Torrens M. Personalidad y trastorno de pánico. Las fases iniciales de las enfermedades mentales. *Trastornos de Ansiedad*. Barcelona: Masson-Elsevier, 2007: 27-36.
- Pulido M. Publicación del artículo final: metodología, aspectos éticos y requerimientos editoriales en función del diseño. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, coords. *Formación Continuada en Trastornos Adictivos, 2006. Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007; 3: 163-178.
- Torrens M, Fonseca F, Baños JE, Farré M. Ensayos clínicos. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, eds. *Formación Continuada en Trastornos Adictivos, Volumen 3, 2006. Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007: 57-72.

Unitat de Recerca en Malalties Infeccioses i Micologia

136

Recerca IMAS. Memòria 2007

Responsable de la unitat

Josep M. Torres

Docència UAB

Professor titular: Josep M. Torres

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	12	8
Articles en revistes internacionals (revisions)	3	1
Articles en revistes internacionals (notes)	6	2
Articles originals en revistes nacionals	3	5
Articles en revistes nacionals (revisions)	2	5
Articles en revistes nacionals (notes)	2	5
Llibres nacionals	1	
Capítols de llibre nacionals	2	3
Total	31	29

Articles originals en revistes internacionals

- Alvarado E, Torres-Rodríguez JM. In vitro susceptibility of *Sporothrix schenckii* to six antifungal agents using three different methods. *Antimicrob Agents Chemother* 2007; 51(7): 2420-2423.
- Carreras R, Alameda F, Mancebo G, García-Moreno P, Mariñoso ML, Costa C, Fusté P, Baró T, Serrano S. A study of Ki-67, c-erbB2 and cyclin D-1 expression in CIN-I, CIN-III and squamous cell carcinoma of the cervix. *Histol Histopathol* 2007; 22(6): 587-592.
- Grau S, Aguado JM, Mateu de Antonio J, González P, del Castillo A. Economic evaluation of linezolid versus teicoplanin for the treatment of infections caused by gram-positive microorganisms in Spain. *J Chemother* 2007; 19(4): 398-409.
- Jericó C, Knobel H, Sorli ML, Montero M, Guelar A, Pedro-Botet J. Síndrome metabólico en pacientes con lipodistrofia infectados por el VIH. *Arteriosclerosis* 2007; 18(2): 51-56.
- Jordà R, Álvarez-Lerma F, Jurado M, Palomar M, Nolla-Salas J, León-Regidor MA, León-Gil C, and the EPCAN Study Group (...Salvadó M...). Risk factors for candidaemia in critically ill patients: a prospective surveillance study. *Mycoses* 2007; 50(4): 302-310.
- Knobel H, Jericó C, Montero M, Sorli ML, Velat M, Guelar A, Saballs P, Pedro-Botet J. Global cardiovascular risk in patients with HIV infection: Concordance and differences in estimates according to three risk equations (Framingham, SCORE, and PROCAM). *AIDS Patient Care ST* 2007; 21(7): 452-457.
- Rodríguez D, Park BJ, Almirante B, Cuenca-Estrella M, Planes AM, Mensa J, Giménez-Pérez M, Saballs P, Fridkin SK, Rodríguez-Tudela JL, Pahissa A, on behalf of the Barcelona Candidemia Project Study Group. Impact of early central venous catheter removal on outcome in patients with candidaemia. *Clin Microbiol Infect* 2007; 13(8): 788-793.
- Torres-Rodríguez JM, Alvarado E. In vitro susceptibilities to yeasts using the ATB(R) FUNGUS 2 method, compared with sensititre yeast one(R) and standard CLSI (NCCLS) M27-A2 methods. *J Antimicrob Chemother* 2007; 60(3): 658-661.

Articles originals en revistes nacionals

- Alameda F, Baró T, Mariñoso ML, Manresa JM, Costa C, Espinet B, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Solé F, Serrano S. Carcinoma escamoso invasor de cervix uterino. Estudio de la expresión de p53, bcl-2, ki-67, c-myc, y ciclina d1. *Rev Mex Pat Clin* 2007; 54(4): 150-158.
- Luque S, Berenguer N, Mateu de Antonio J, Grau S, Morales-Molina JA. Pacientes con riesgo de desnutrición: valoración de 11 casos gravemente desnutridos con nutrición parenteral total individualizada. *Farm Hosp* 2007; 31(4): 238-242.
- Sellart-Altisent M, Torres-Rodríguez JM, Gómez de Ana S, Alvarado E. Microbiota fúngica nasal en sujetos alérgicos y sanos. *Rev Iberoam Micol* 2007; 24(2): 125-130.
- Sorli ML, Knobel H, Montero M, Jericó C, Guelar A, Pedro-Botet J. Impacto del sexo en el síndrome de lipodistrofia en pacientes con infección por el VIH y su asociación con factores de riesgo cardiovascular. *An Med Interna (Madr)* 2007; 24(4): 168-172.
- Terrades R, Grau S, Knobel H, Álvarez-Lerma F, Riu M, Salvadó M. Bacteriemia comunitaria tratada o identificada de forma ambulatoria tras el alta de un servicio de urgencias. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(17): 652-654.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Grau S, Álvarez-Lerma F, Domínguez-Gil A. Pharmacokinetic/pharmacodynamic indices: are we ready to use them in daily practice? *Expert Rev Anti Infect Ther* 2007; 5(6): 913-916.
- Martínez-Roig A, Torres-Rodríguez JM. Twelve cases of tinea unguium in a pediatric clinic in 9 years. *Eur J Pediatr* 2007; 166(9): 975-977.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Berruero Moreno R, Martín I, Martínez-Roig A, Vollmer I. Convulsión focal en paciente de 8 años. *An Pediatr (Barc)* 2007; 66(6): 637-638.
- Grau S, Luque S, Berenguer N, Mateu de Antonio J. Desabastecimiento de cefepima y aztreonam: nos quedamos sin municiones. *Enferm Infecc Microbiol Clin* 2007; 25(5): 360-361.
- Nolla-Salas J, Gracia-Arnillas MP, Martín JC, del Baño F. Golpe de calor en pacientes tratados con topiramato. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(17): 677-678.
- Marín-Casino M, Arce-Casas A, Martínez-Roig A, Mateu de Antonio J. Diagnóstico de intoxicación por Nerium oleander: ¿un único método analítico es suficiente? *Farm Hosp* 2007; 31(4): 257-258.
- Villavicencio C, Ramírez-Sarmiento A, Gayete A, Grau S, Orozco-Levi M. Toxicidad pleuropulmonar precoz asociada al tratamiento con cabergolina, un fármaco antiparkinsoniano. *Arch Bronconeumol* 2007; 43(9): 519-522.
- Olaechea PM, Garnacho-Montero J, Grau S, Rodríguez-Colomo O, Palomar M, Zaragoza R, Muñoz P, Cerdà E, Álvarez-Lerma F. Resumen de las recomendaciones GEIPC-SEIMC y GTEISEMICYUC para el tratamiento antibiótico de infecciones por cocos gram positivos en el paciente crítico. *Farm Hosp* 2007; 31(6): 353-369.

Capítols de llibres nacionals

- Gimeno-Bayón JL. Virus herpes. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 350-359.
- Martínez-Roig A. Abscesos laterales del cuello en el niño ¿han incrementado en los últimos años? En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 175-180.
- Saballs P, Saballs M. Infecciones por candidas. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 187-195.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Olaechea PM, Garnacho-Montero J, Grau S, Rodríguez-Colomo O, Palomar M, Zaragoza R, Muñoz P, Cerdà E, Álvarez-Lerma F. Recomendaciones GEIPC-SEIMC y GTEI-SEMICYUC para el tratamiento antibiótico de infecciones por cocos grampositivos en el paciente crítico. *Enferm Infecc Microbiol Clin* 2007; 25(7): 446-466.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Álvarez-Lerma F. El papel de voriconazol en pacientes críticos con micosis invasoras. *Rev Iberoam Micol* 2007; 24(3): 209-212.
- Álvarez-Lerma F, Grau S. Tratamiento de rescate en las infecciones graves de los pacientes hospitalizados. *Rev Esp Quimioter* 2007; 20(2): 234-240.
- Grupo de trabajo de Tuberculosis de la Sociedad Española de Infectología Pediátrica (....Martínez-Roig A...). Documento de consenso sobre el tratamiento de la tuberculosis pulmonar en niños. *An Pediatr (Barc)* 2007; 66(6): 597-602.
- Olaechea PM, Garnacho-Montero J, Grau S, Rodríguez-Colomo O, Palomar M, Zaragoza R, Muñoz P, Cerdà E, Álvarez-Lerma F. Recomendaciones GEIPC-SEIMC y GTEI-SEMICYUC para el tratamiento antibiótico de infecciones por cocos grampositivos en el paciente crítico. *Medicina Intensiva* 2007; 31(6): 294-317.

Unitat de Recerca en Múscul i Aparell Respiratori

Responsable de la unitat

Joaquim Gea

Docència UPF

Professor titular: J. Gea Guiral

Professor associat: M. Orozco Levi, E. Barreiro Portela

Ajuts d'investigació

- Estrés oxidatiu com inductor de proteolisis muscular y caquexia en un modelo experimental de insuficiencia cardíaca derecha; Barreiro E; FIS/ISCIII.
- Contracte Recolzament Sistema Nacional de Salud. Instituto Nacional Carlos III; Sánchez F; FIS/ISCIII.
- Efectos de la hipoxemia y las cargas respiratorias sobre los músculos ventilatorios papel del TNF-ALFA y del estrés oxidativo; Gea J; MEC.
- Expresión de moléculas "MIC-A" en el epitelio bronquial de fumadores: ¿un marcador de susceptibilidad a la enfermedad pulmonar obstructiva crónica (EPOC)?; Orozco M; FIS/ISCIII.
- Moléculas "MIC-A" en epitelio bronquial humano y su relación con células inflamatorias en las vías aéreas; Orozco M; FIS/ISCIII.
- Investigación cooperativa en enfermedades respiratorias; Gea J; FIS/ISCIII.
- Programa CÉNIT: Generación de modelos in vivo de enfermedades respiratorias; Gea J; ALMIRALL.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Gea J.; AGAUR.
- Estudio con-cort: Estudio comparativo de los efectos del entrenamiento de músculos respiratorios en EPOC mediante un esquema convencional vs. "esquema corto de alta intensidad": ¿Una alternativa para aumentar su aplicación asistencial a gran escala?; Ramírez AL; FIS/ISCIII.
- Ayudas para contratos de investigadores del Sistema Nacional de Salud; Barreiros E; FIS/ISCIII.
- Estudio estructural y funcional de las proteínas oxidativas en el diafragma de pacientes con EPOC; Barreiro E; FIS/ISCIII.
- Estudio del papel de los radicales libres del oxígeno y del óxido nítrico en la disfunción de los músculos ventilatorios en la sepsis y en la obstrucción bronquial en modelos animales. Evaluación del potencial efecto beneficioso de los antioxidantes; Barreiro E; FIS/ISCIII.
- Estrés oxidativo y sobreexpresión de citoquinas a nivel muscular en la Fibromialgia; Gea J; FIS/ISCIII.

- Estudio de los efectos del exceso de oxidantes inducido por tabaco sobre los músculos respiratorios y esqueléticos en un modelo animal; Barreiro E; SEPAR.
- ¿Tiene el entrenamiento muscular un efecto protector frente al estrés oxidativo desarrollado en los músculos respiratorios de los pacientes con EPOC?; Barreiro E; FIS/ISCIII.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	8	9
Articles en revistes internacionals (revisions)	1	1
Articles en revistes internacionals (notes)	2	
Articles originals en revistes nacionals	3	1
Articles en revistes nacionals (revisions)	1	1
Articles en revistes nacionals (notes)	1	2
Capítols de llibre nacionals	3	5
Tesis	1	
Total	20	19

Articles originals en revistes internacionals

- Barreiro E, Nowinski A, Gea J, Sliwinski P. Oxidative stress in the external intercostals of obstructive sleep apnea patients. *Thorax* 2007; 62(12): 1095-1101.
- Casadevall C, Coronell C, Ramírez-Sarmiento A, Martínez-Llorens JM, Barreiro E, Orozco-Levi M, Gea J, on behalf of the ENIGMA in COPD group. Upregulation of pro-inflammatory cytokines in the intercostal muscles of COPD patients. *Eur Respir J* 2007; 30(4): 701-707.
- Marco E, Duarte E, Vila JS, Tejero M, Guillén A, Boza R, Escalada F, Espadaler JM. Is botulinum toxin type A effective in the treatment of spastic shoulder pain in patients after stroke? A double-blind randomized clinical trial. *J Rehabil Med* 2007; 39(6): 440-447.
- Mota S, Güell R, Barreiro E, Solanes I, Ramírez-Sarmiento A, Orozco-Levi M, Casán P, Gea J, Sanchis J. Clinical outcomes of expiratory muscle training in severe COPD patients. *Respir Med* 2007; 101: 516-524.
- Rabinovich RA, Bastos R, Ardite E, Llinas L, Orozco-Levi M, Gea J, Vilaró J, Barbera JA, Rodríguez-Roisín R, Fernández-Checa JC, Roca J. Mitochondrial dysfunction in COPD patients with low body mass index. *Eur Respir J* 2007; 29(4): 643-650.
- Romagnoli M, Caramori G, Braccioni F, Ravenna F, Barreiro E, Siafakas N, Vignola AM, Chanez P, Fabbri LM, Papi A, and the ENFUMOSA Study Group. Near-fatal asthma phenotype in the ENFUMOSA Cohort. *Clin Exp Allergy* 2007; 37(4): 552-557.

- Sellares J, Mas S, Melo E, Sánchez F, Marin J, Gea J, Barreiro E. Oxidative stress time course in the rat diaphragm after freezing-thawing cycles. *Resp Physiol Neurobiol* 2007; 155: 156-166.
- Schröder H, Morales-Molina JA, Bermejo S, Barral D, Soler E, Grau M, Guxens M, de Jaime E, Domínguez-Alvarez Marisol, Marrugat J. Relationship of abdominal obesity with alcohol consumption at population scale. *Eur J Nutr* 2007; 46(7): 369-376.
- Torres A, Fiz JA, Jané R, Gáldiz B, Gea J, Morera J. Application of the empirical mode decomposition method to the analysis of respiratory mechanomyographic signals. *Conf Proc IEEE Eng Med Biol Soc* 2007; 1: 1566-1569.
- Casán P, Gea J, García Río F. Aspectos generales. En: Casán P, Gea J, García Río F, eds. *Fisiología y Biología Respiratorias en la Práctica Clínica. I. Fisiología y Biología Respiratorias*. Madrid: Ergón, 2007: 3-12.
- Casán P, Gea J, García Río F. Valores de referencia. En: Casán P, Gea J, García Río F, eds. *Fisiología y Biología Respiratorias en la Práctica Clínica. I. Fisiología y Biología Respiratorias*. Madrid: Ergón, 2007: 329-353.
- Gea J. Aspectos estructurales y mecánicos del pulmón. En: Casán P, Gea J, García Río F, eds. *Fisiología y Biología Respiratorias en la Práctica Clínica. I. Fisiología y Biología Respiratorias*. Madrid: Ergón, 2007: 23-29.
- Orozco-Levi M, Gea J. Músculos Respiratorios: Biología y Fisiología. En: Casán P, Gea J, García Río F, eds. *Fisiología y Biología Respiratorias en la Práctica Clínica. I. Fisiología y Biología Respiratorias*. Madrid: Ergón, 2007: 41-60.

Articles originals en revistes nacionals

- Iglesias-Lepine ML, Pedro-Botet J, Pallás O, Hernández-Leal E, Echarte JL, Solsona JF. Consentimiento informado: opiniones del personal sanitario de un hospital universitario. *Rev Clin Esp* 2007; 207(10): 483-488.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Barreiro E, Gea J, Marin J. Músculos respiratorios, tolerancia al ejercicio y entrenamiento muscular en la EPOC. *Arch Bronconeumol* 2007; 43(supl.3): 15-24.
- Villavicencio C, Ramírez-Sarmiento A, Gayete A, Grau S, Orozco-Levi M. Toxicidad pleuropulmonar precoz asociada al tratamiento con cabergolina, un fármaco antiparkinsoniano. *Arch Bronconeumol* 2007; 43(9): 519-522.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Gea J, Barreiro E, Orozco-Levi M. Free radicals, cytokines and respiratory muscles in COPD patients. *Clin Pulm Med* 2007; 14(3): 117-126

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Barreiro E, Gea J, Marin J. Músculos respiratorios, tolerancia al ejercicio y entrenamiento muscular en la EPOC. *Arch Bronconeumol* 2007; 43(supl.3): 15-24.

Capítols de llibres nacionals

- Barreiro E, Gea J, Marin J. Inflamación, Estrés oxidativo y reparación. En: Casán P, Gea J, García Río F, eds. *Fisiología y Biología Respiratorias en la Práctica Clínica. I. Fisiología y Biología Respiratorias*. Madrid: Ergón, 2007: 243-259.

Unitat de Recerca en Lípids i Epidemiologia Cardiovascular

Responsable de la unitat

Responsable del servei: Jaume Marrugat

Grup de recerca en clínica vascular: Jaume Roquer
Grup de recerca en estrès oxidatiu i nutrició: Maria Isabel Covas

Grup de recerca en lípids: Joan Carles Pedro-Botet
Grup de recerca en epidemiologia genètica cardiovascular: Mariano Sentí Clapés

Docència UAB

Catedràtic: J. Pedro-Botet Montoya
Professor titular: M. Cladellas Capdevila
Professors associats: A. Clarà Velasco, J. Comín Colet, Ll. Molina Ferragut,
Professor agregat: A. Oliveras Serrano

Docència UPF

Professor titular: M. Sentí Clapés

Ajuts d'investigació

- Estudi Casals (Correcció de l'Anèmia associada a l'Estenosi Aòrtica Severa); Gómez M; Institut Català de Cardiologia.
- Registro Basicmar: Estudio epidemiológico, seroteca y genoteca de la enfermedad cerebrovascular en área sanitaria del Hospital del Mar; Ois AJ; FIS/ISCIII.
- Retics Heracles: Determinants genètics i ambientals de la disfunció vascular en la hipertensió i en la cardiopatia isquèmica; Roquer J; FIS/ISCIII.
- "Fine mapping" para identificar genes y variantes genéticas relacionadas con infarto agudo de miocardio: un estudio caso control. El estudio FIMAGAMI (Fine Mapping for Genes related to Acute Myocardial Infarction); Elosua R; FIS/ISCIII.
- CIBER: Epidemiología y salud pública; Elosua R; FIS/ISCIII.
- Interacciones gen-ambiente y su relación con la hipertensión arterial esencial, la disfunción endotelial y los eventos cardiovasculares en el seguimiento de una cohorte de base poblacional; Tomás M; FIS/ISCIII.
- Ayudas para contratos de investigadores del Sistema Nacional de Salud; Elosua R; FIS/ISCIII.
- "Fine Mapping" para identificar genes y variantes genéticas relacionadas con infarto agudo de miocardio: un estudio caso control. El estudio FIMAGAMI (fine mapping for genes related to acute myocardial infarction); Elosua R. FIS/ISCIII.
- Integración del Biobanco de la Unidad de Lípidos y Epidemiología Cardiovascular de muestras de ADN de pacientes diagnosticados de una enfermedad cardiovascular en la población española en el Banco Nacional de ADN; Elosua R; Genoma España.
- Contracte Sistema Nacional de Salud. Instituto Nacional Carlos III; Fitó M; FIS/ISCIII.
- Efecto de la dieta mediterránea sobre los mecanismos moleculares involucrados en la aterosclerosis; Fitó M; FIS/ISCIII.
- Ayudas para la realización de contratos de apoyo a la investigación en el sistema nacional de salud; Muñoz D; FIS/ISCIII.
- Retics Heracles: Determinants genètics i ambientals de la disfunció vascular en la hipertensió i en la cardiopatia isquèmica; Marrugat J; FIS/ISCIII.
- Coordinador. Retics Heracles: Determinants genètics i ambientals de la disfunció vascular en la hipertensió i en la cardiopatia isquèmica; Marrugat J; FIS/ISCIII.
- Factores de riesgo, evolución y tratamiento de las enfermedades cardiovasculares y sus mecanismos moleculares y celulares (RECAVA); Marrugat J; FIS/ISCIII.
- Red Heracles: Determinantes genéticos y ambientales de la disfunción vascular en hipertensión y en la cardiopatía isquémica; Marrugat J.; FIS/ISCIII.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Marrugat J; AGAUR.
- Efectos de la dieta tipo mediterránea en la prevención primaria de la enfermedad cardiovascular. El estudio Predimed; Covas MI; FIS/ISCIII.
- Claudicación intermitente vascular: estudio comparativo entre dos programas de marcha dirigidos hospitalarios y uno de recomendaciones ambulatorias; Muniesa JM; FIS/ISCIII.
- Manejo del Síndrome Coronario agudo. Registro actualizado (MASCARA). El impacto de la nueva definición de infarto agudo de miocardio en los resultados de la vigilancia epidemiológica; Marrugat J; FIS/ISCIII.
- Subvenció del projecte de CatSalut al projecte REGICOR (Estudi Gironí del Cor); Marrugat J; Departament de Salut.
- Mecanismos moleculares involucrados en el papel protector del aceite de oliva frente al desarrollo de los procesos ateroscleróticos; Covas MI; FIS/ISCIII.
- Las dimensiones de las enfermedades cardiovasculares en España; Marrugat J; AGAUR.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	32	32
Articles en revistes internacionals (revisions)	1	4
Articles en revistes internacionals (notes)	4	3
Articles originals en revistes nacionals	7	6
Articles en revistes nacionals (revisions)	2	10
Articles en revistes nacionals (notes)	1	4
Capítols de llibre nacionals	3	3
Tesis	1	
Total	51	62

Articles originals en revistes internacionals

- Bondia-Pons I, Schröder H, Covas MI, Castellote AI, Kaikkonen J, Poulsen HE, Gaddi A, Machowetz A, Kiesewetter H, López-Sabater MC. Moderate consumption of olive oil by healthy european men reduces systolic blood pressure in non-Mediterranean participants. *J Nutr* 2007; 137(1): 84-87.
- Bustamante M, Nogués X, Enjuanes A, Elosua R, García-Giralt N, Pérez-Edo L, Cáceres-Palou E, Carreras R, Mellibovsky L, Balcells S, Díez-Pérez A, Grinberg D. COL1A1, ESR1, VDR and TGFB1 polymorphisms and haplotypes in relation to BMD in Spanish postmenopausal women. *Osteoporosis Int* 2007; 18(2): 235-243.
- Cuadrado E, Madhok R, Pittman J, Trocio S, Ramas R, Cabral D, Sacco RL, Rundek T. Carotid artery distensibility in a multi-ethnic community study: A reliability study. *J Ultras Med* 2007; 26(9): 1157-1165.
- De la Torre-Carbot K, Chávez-Servín JL, Jáuregui O, Castellote AI, Lamuela RM, Fitó M, Covas MI, Muñoz D, López-Sabater MC. Presence of virgin olive oil phenolic metabolites in human low density lipoprotein fraction: Determination by high-performance liquid chromatography-electrospray ionization tandem mass spectrometry. *Anal Chim Acta* 2007; 583(2): 402-410.
- Díez-Pérez A, González-Macías J, Marín F, Abizanda M, Álvarez R, Gimeno A, Pegenaute E, Vila JS, for the ECOSAP study investigators. Prediction of absolute risk of non-spinal fractures using clinical risk factors and heel quantitative ultrasound. *Osteoporosis Int* 2007; 18: 629-639.
- Elosua R, Vega G, Rohlf s I, Aldasoro E, Navarro-Sánchez C, Cabadés A, Demissie S, Segura A, Fiol M, Moreno-Iribas C, Echanove I, Tormo MJ, Arteagoitia JM, Sala J, Marrugat J, on behalf of the IBERICA investigators. Smoking and myocardial infarction case-fatality: hospital and population approach. *Eur J Cardiovasc Prev Rehab* 2007; 14(4): 561-567.
- Fitó M, Guxens M, Corella D, S G, Estruch R, de la Torre R, Francés F, Cabezas C, López-Sabater MC, Marrugat J, García-Arellano A, Arós F, Ruiz-Gutiérrez V, Ros E, Salas-Salvadó J, Fiol M, Solà R, Covas MI, for the PREDIMED Study Investigators. Effect of a traditional mediterranean diet on lipoprotein oxidation: A randomized controlled trial. *Arch Intern Med* 2007; 167(11): 1195-1203.
- Gimeno E, de la Torre-Carbot K, Lamuela RM, Castellote AI, Fitó M, de la Torre R, Covas MI, López-Sabater MC. Changes in the phenolic content of low density lipoprotein after olive oil consumption in men. A randomized crossover controlled trial. *Br J Nutrition* 2007; 98(6): 1243-1250.
- Grau M, Guxens M, Subirana I, Fitó M, Covas MI, Jacquemin B, Sunyer J, Lanki T, Picciotto S, Bellander T, Katsouyanni K, Schneider A, Peters A, Marrugat J, on behalf of the AIRGENE Study Group. South-to-North gradient in lipid peroxidation in men with stable coronary artery disease in Europe. *Eur Heart J* 2007; 28(23): 2841-2849.
- Grau M, Subirana I, Elosua R, Solanas P, Ramos R, Masiá R, Cordón F, Sala J, Juvinya D, Cerezo C, Fitó M, Vila JS, Covas MI, Covas MI, Marrugat J, on behalf of the REGICOR Investigators. Trends in cardiovascular risk factor prevalence (1995-2000-2005) in northeastern Spain. *Eur J Cardiovasc Prev Rehab* 2007; 14(5): 653-659.
- Guxens M, Nebot M, Ariza C. Age and sex differences in factors associated with the onset of cannabis use: a cohort study. *Drug Alcohol Depend* 2007; 88(2-3): 234-243.
- Hernández-Machín B, Borrego L, Gil M, Hernández BH. Office-based radiation therapy for cutaneous carcinoma: Evaluation of 710 treatments. *Int J Dermatol* 2007; 46(5): 453-459.
- Jericó C, Knobel H, Sorli ML, Montero M, Guelar A, Pedro-Botet J. Síndrome metabólico en pacientes con lipodistrofia infectados por el VIH. *Arteriosclerosis* 2007; 18(2): 51-56.
- Jiménez-Conde J, Ois A, Rodríguez-Campello A, Gomis M, Roquer J. Does sleep protect against ischemic stroke? less frequent ischemic strokes but more severe ones. *J Neurol* 2007; 254(6): 782-788.
- Knobel H, Jericó C, Montero M, Sorli ML, Velat M, Guelar A, Saballs P, Pedro-Botet J. Global cardiovascular risk in patients with HIV infection: Concordance and differences in estimates according to three risk equations (Framingham, SCORE, and PROCAM). *AIDS Patient Care ST* 2007; 21(7): 452-457.

- Machowetz A, Poulsen HE, Gruendel S, Weimann A, Fitó M, Marrugat J, de la Torre R, Salonen JT, Nyssönen K, Mursu J, Nascetti S, Gaddi A, Kiesewetter H, Bäuml H, Selmi H, Kaikkonen J, Zunft HJF, Covas MI, Koebnick C. Effect of olive oils on biomarkers of oxidative DNA stress in Northern and Southern Europeans. *Faseb J* 2007; 21: 45-52.
- Marco E, Duarte E, Vila JS, Tejero M, Guillén A, Boza R, Escalada F, Espadaler JM. Is botulinum toxin type A effective in the treatment of spastic shoulder pain in patients after stroke? A double-blind randomized clinical trial. *J Rehabil Med* 2007; 39(6): 440-447.
- Marrugat J, Subirana I, Comín E, Cabezas C, Vila JS, Elosua R, Nam B-H, Ramos R, Sala J, Solanas P, Cordón F, Gené J, d'Agostino R, and for the VERIFICA (Validéz de la Ecuación de Riesgo Individual de Framingham de Incidentes Coronarios Adaptada) (...Brotons C, Cabré JJ, Catalán A, Ciurana R, Masiá R, Morera R, Pujol C...). Validity of an adaptation of the Framingham cardiovascular risk function: the VERIFICA Study. *J Epidemiol Community Health* 2007; 61(1): 40-47.
- Martí-Fàbregas J, Bravo Y, Cocho D, Martí-Vilalta JL, Díaz-Manera J, San Román L, Puig M, Blanco M, Castellanos M, Millán M, Roquer J, Obach V, Maestre J. Frequency and predictors of symptomatic intracerebral hemorrhage in patients with ischemic stroke treated with recombinant tissue plasminogen activator outside clinical trials. *Cerebrovasc Dis* 2007; 23(2-3): 85-90.
- Munteis E, Cano JF, Flores JA, Martínez-Rodríguez JE, Miret M, Roquer J. Prevalence of autoimmune thyroid disorders in a Spanish multiple sclerosis cohort. *Eur J Neurol* 2007; 14(9): 1048-1052.
- Muñoz-Pérez MA, Vila JS, Cabañero M, Rebato C, Subirana I, Sala J, Marrugat J, for the ICAR (Intervención en la Comunidad de Alto Riesgo cardiovascular) investigators (...Manresa JM, Gil M...). Efficacy of an intensive prevention program in coronary patients in primary care, a randomised clinical trial. *Int J Cardiol* 2007; 118: 312-320.
- Ois A, Cuadrado E, Jiménez-Conde J, Gomis M, Rodríguez-Campello A, Martínez-Rodríguez JE, Munteis E, Roquer J. Early arterial study in the prediction of mortality after acute ischemic stroke. *Stroke* 2007; 38(7): 2085-2089.
- Reina A, Colmenero M, Aguado de Hoyos E, Arós F, Martí H, Claramonte R, Cuñat J, on behalf of the PRIAMHO II Investigators. Gender differences in management and outcome of patients with acute myocardial infarction. *Int J Cardiol* 2007; 116(3): 389-395.
- Roquer J, Ois A, Rodríguez-Campello A, Gomis M, Munteis E, Jiménez-Conde J, Cuadrado E, Martínez-Rodríguez JE. Atherosclerotic burden and early mortality in acute ischemic stroke. *Arch Neurol* 2007; 64: 699-704.
- Roquer J, Ois A, Rodríguez-Campello A, Gomis M, Munteis E, Jiménez-Conde J, Martínez-Rodríguez JE. Clustering of vascular risk factors and in-hospital death after acute ischemic stroke. *J Neurol* 2007; 254(12): 1636-1641.
- Ruano J, López-Miranda J, de la Torre R, Delgado-Lista J, Fernández J, Caballero J, Covas MI, Jiménez Y, Pérez-Martínez P, Marín C, Fuentes F, Pérez-Jiménez F. Intake of phenol-rich virgin olive oil improves the postprandial prothrombotic profile in hypercholesterolemic patients. *Am J Clin Nutr* 2007; 86(2): 341-346.
- Ruiz-Gaspà S, Nogués X, Enjuanes A, Monllau JC, Blanch J, Carreras R, Mellibovsky L, Grinberg D, Balcells S, Díez-Pérez A, Pedro-Botet J. Simvastatin and atorvastatin enhance gene expression of collagen type 1 and osteocalcin in primary human osteoblasts and MG-63 cultures. *J Cell Biochem* 2007; 101(6): 1430-1438.
- Schröder H, Elosua R, Vila JS, Martí H, Covas MI, Marrugat J. Secular trends and obesity and cardiovascular risk factors in a mediterranean population. *Obes Res* 2007; 15(3): 557-562.
- Schröder H, Masabeu A, Martí JM, Cols M, Lisbona JM, Romagosa C, Carión T, Vilert E, Marrugat J, the REGICOR Investigators (...Covas MI, Elosua R, Fitó M, Manresa JM, Martín S, Ramió I, Sentí M, Vila JS...). Myocardial infarction and alcohol consumption: A population-based case-control study. *Nutr Metab Cardiovasc Dis* 2007; 17(8): 609-615.
- Schröder H, Fitó M, Covas MI, on behalf of the REGICOR investigators. Association of fast food consumption with energy intake, diet quality, body mass index and the risk of obesity in a representative Mediterranean population. *Br J Nutrition* 2007; 98(6): 1274-1280.
- Schröder H, Morales-Molina JA, Bermejo S, Barral D, Soler E, Grau M, Guxens M, de Jaime E, Domínguez-Alvarez Marisol, Marrugat J. Relationship of abdominal obesity with alcohol consumption at population scale. *Eur J Nutr* 2007; 46(7): 369-376.
- Urpí-Sardà M, Zamora-Ros Raul, Lamuela RM, Cherubini A, Jáuregui O, de la Torre R, Covas MI, Estruch R, Jaeger W, Andrés-Lacueva C. HPLC-tandem mass spectrometric method to characterize resveratrol metabolism in humans. *Clin Chem* 2007; 53: 292-299.

Articles originals en revistes nacionals

- Aldasoro E, Calvo M, Esnaola Santiago, Hurtado de Saracho I, Alonso E, Audicana C, Arós F, Lekuona I, Arteagoitia JM, Basterretxea M, Marrugat J. Diferencias de género en el tratamiento de revascularización precoz del infarto agudo de miocardio. *Med Clin (Barc)* 2007; 128: 81-85.
- Comín E, Solanas P, Cabezas C, Subirana I, Ramos R, Gené J, Cerdón F, Grau M, Cabré JJ, Marrugat J. Rendimiento de la estimación del riesgo cardiovascular en España mediante la utilización de distintas funciones. *Rev Esp Cardiol* 2007; 60(7): 693-702.
- Iglesias-Lepine ML, Pedro-Botet J, Pallás O, Hernández-Leal E, Echarte JL, Solsona JF. Consentimiento informado: opiniones del personal sanitario de un hospital universitario. *Rev Clin Esp* 2007; 207(10): 483-488.
- Marrugat J, Arboix A, Salas T, Castell C, Tresserras R, Elosua R. Estimación de la incidencia poblacional y la mortalidad de la enfermedad cerebrovascular establecida isquémica y hemorrágica en 2002. *Rev Esp Cardiol* 2007; 60(6): 573-580.
- Solsona JF, Díaz-Buendía Y, Iglesias ML, Gracia-Arnillas MP, Pérez A, Vázquez-Sánchez A. La adjudicación de recursos en los pacientes con mal pronóstico: la necesidad de un debate. *Medicina Intensiva* 2007; 31(2): 62-67.
- Sorli ML, Knobel H, Montero M, Jericó C, Guelar A, Pedro-Botet J. Impacto del sexo en el síndrome de lipodistrofia en pacientes con infección por el VIH y su asociación con factores de riesgo cardiovascular. *An Med Interna (Madr)* 2007; 24(4): 168-172.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Elosua R, Arquer A, Mont L, Sambola A, Molina L, García-Morán E, Brugada J, Marrugat J. Lone atrial fibrillation and sport practice. The no gain without pain history revisited again? *Int J Cardiol* 2007; 118: 414-415.
- García-García C, Casanovas N, Recasens L, Miranda F, Bruguera J. Spontaneous coronary artery dissection in ergotamine abuse. *Int J Cardiol* 2007; 118: 410-411.
- Roquer J. Previous antiplatelet treatment and mortality in patients with intracerebral hemorrhage. *Stroke* 2007; 38(3): 863.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Cuadrado E, Cerdá Esteve M, Rodríguez-Campello A, Puig de Dou J. Síndrome pierde sal cerebral en infecciones del sistema nervioso central. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(7): 278-279.
- Martí-Almor J, Félez MA, Bruguera J. Regresión de la disfunción sinusal tras tratar el síndrome de apnea del sueño. *Rev Esp Cardiol* 2007; 60(2): 214-215.
- Morales A, Marrugat J, Coca A. Limitaciones de la valoración clínica de obesidad: reflexiones a propósito de la Declaración de la American Heart Association de 2006. *Rev Esp Cardiol* 2007; 60(9): 992-997.
- Ramos R, Solanas P, Subirana I, Vila JS. Comparación entre la tabla del SCORE y la función de Framingham-REGICOR en la estimación del riesgo cardiovascular. *Med Clin (Barc)* 2007; 128 (12): 477-478.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Covas MI. Olive oil and the cardiovascular system. *Pharmacol Res* 2007; 55(3): 175-186.
- Fitó M, de la Torre R, Covas MI. Olive oil and oxidative stress. *Mol Nutr Food Res* 2007; 51(10): 1215-1524.
- Fitó M, de la Torre R, Farré M, Khymenets O, Marrugat J, Covas MI. Bioavailability and antioxidant effects of olive oil phenolic compounds in humans: a review. *Ann Ist Super Sanità* 2007; 43(4): 375-381.
- Schröder H. Protective mechanisms of the Mediterranean diet in obesity and type 2 diabetes. *J Nutr Biochem* 2007; 18(3): 149-160.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Cerdá Esteve M, Goday A, Fernández-Miró M, Cano JF. Revisión de las Complicaciones Crónicas de la Diabetes en España. *Jano* 2007; 1644: 27-30.
- de la Torre R, Covas MI. Polifenoles del aceite de oliva y homologías con el vino en aspectos de salud. *ACE Revista de Enología* 2007; 82: (http://www.acenologia.com/ciencia82_2.htm).
- Gascón J, Albajar P, Cañas E, Flores M, Gómez J, Herrera RN, Lafuente CA, Luciardi HL, Moncayo A, Molina L, Muñoz J, Puente S, Sanz G, Treviño B, Sergio-Sallés X. Diagnóstico, manejo y tratamiento de la cardiopatía chagásica crónica en áreas donde la infección por *Trypanosoma cruzi* no es endémica. *Rev Esp Cardiol* 2007; 60(3): 285-293.
- Gil M, Martí H, Elosua R, Grau M, Sala J, Masiá R, Pérez G, Roset PN, Bielsa O, Vila JS, Marrugat J. Análisis de la tendencia en la letalidad, incidencia y mortalidad por infarto de miocardio en Girona entre 1990 y 1999. *Rev Esp Cardiol* 2007; 60(4): 349-356.

- Guxens M, Nebot M, Ariza C, Ochoa D. Factors associated with the onset of cannabis use: a systematic review of cohort studies. *Gac Sanit* 2007; 21(3): 252-260.
- López-Yarto MT, Hernández-Sánchez JL, Rueda C, Folch M, Prat M, Rubio R, Carreras R. Diagnóstico Prenatal de quiste caudal y agenesia de sacro. Descripción de un caso y revisión de la literatura. *Ginecología y Obstetricia Clínica* 2007; 8(3): .
- Marrugat J, Sala J. Nuevos instrumentos y los riesgos de siempre. *Rev Esp Cardiol* 2007; 60(5): 464-467.
- Pedro-Botet J. Del colesterol de los niños a los niños del colesterol. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(14): 538-539.
- Ramos R, Solanas P. Del enfoque poblacional al individual en la prevención primaria de la enfermedad vascular: que el bosque nos deje ver los árboles [editorial]. *Rev Esp Salud Pública* 2007; 81(4): 339-343.
- Solsona JF. Voluntades anticipadas: una herramienta para anticipar acontecimientos y facilitar asistencia urgente (editorial). *Emergencias* 2007; 19(5): 239-240.

Capítols de llibres nacionals

- Goday A, Carrera MJ, Cano JF. Epidemiología de la diabetes. En: Sociedad Española de Diabetes. *Tratado de Diabetes. Bases moleculares, clínica y tratamiento*. Madrid: Editorial Medica Panamericana, 2007: 13-23.
- Oliveras A. Sistema nervioso simpático y enfermedad renal crónica. En: Armario P, eds. Importancia del sistema nervioso en la etiopatogenia y tratamiento de la enfermedad cardiovascular. Barcelona: *Ars Médica*, 2007: 41-63.
- Solano A, Adell T, Perich X, Sánchez J, Vollmer I, Gayete A. Aportación del TMCD en el paciente traumático. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 304-308.

Unitat de Recerca en Infància i Entorn

Responsable de la unitat

Oriol Vall

Docència UAB

Professor titular: O. Vall Combelles

Professor associat: O. García Algar

Ajuts d'investigació

- Valoración de la exposición aguda y crónica en recién nacidos de madres consumidoras de drogas de abuso mediante su determinación en matrices biológicas alternativas; García O; FIS/ISCIII.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Vall O; AGAUR.
- Determinación del papel de los factores ambientales en el desarrollo de asma: proyecto AMICS (Asthma Multicenter Infant Cohort Study): seguimiento de la cohorte hasta los 6 años; Vall O; FIS/ ISCIII.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	3	6
Articles en revistes internacionals (revisions)	1	1
Articles en revistes internacionals (notes)	2	3
Capítols de llibres internacionals		1
Llibres nacionals	1	
Capítols de llibre nacionals	6	4
Tesis	1	
Total	14	15

Articles originals en revistes internacionals

- Cots F, Castells X, García-Algar O, Riu M, Felipe A, Vall O. Impact of immigration on the cost of emergency visits in Barcelona (Spain). *BMC Health Serv Res* 2007; 19: 7-9.
- García-Algar O, Felipe A, Puig C, Monleón A, Pacifici R, Pichini S. Fetal exposure to cocaine and infections during the first 18 months of life in infants from a Mediterranean city. *Acta Paediatr* 2007; 96(5): 762-763.
- Lozano J, García-Algar O, Marchei E, Vall O, Monleón A, di Giovannandrea R, Pichini S. Prevalence of gestational exposure to cannabis in a Mediterranean city by meconium analysis. *Acta Paediatr* 2007; 96(12): 1734-1737.

- Mansi G, Raimondi F, Pichini S, Capasso L, Sarno M, Zuccaro P, Pacifici R, García-Algar O, Romano A, Paludetto R. Neonatal urinary cotinine correlates with behavioral alterations in newborns prenatally exposed to tobacco smoke. *Pediatr Res* 2007; 61(2): 257-261.
- Pellegrini M, Marchei E, Rossi S, Vagnarelli F, Durgbanshi A, García-Algar O, Vall O, Pichini S. Liquid chromatography/electrospray ionization tandem mass spectrometry assay for determination of nicotine and metabolites, caffeine and arecoline in breast milk. *Rapid Commun Mass Spect* 2007; 21(16): 2693-2703.
- Torrent M, Sunyer J, García-Esteban R, Harris J, Iturriaga MV, Puig C, Vall O, Antó JM, Newman-Taylor AJ, Cullinan P. Early life allergen exposure and atopy, asthma and wheeze up to 6 years of age. *Am J Respir Crit Care Med* 2007; 176(5): 446-453.

Articles en revistes internacionals (notes)

- García-Algar O, López-Vílchez MA, Martín I, Mur A, Pellegrini M, Pacifici R, Rossi S, Pichini S. Confirmation of gestational exposure to alprazolam by analysis of biological matrices in a newborn with neonatal sepsis. *Clin Toxicol* 2007; 45(3): 295-298.
- Marchei E, Pellegrini M, Pichini S, Martín I, García-Algar O, Vall O. Are false-positive phencyclidine immunoassay instant-view multi-test results caused by overdose concentrations of Ibuprofen, Metamizol, and Dextromethorphan? *Ther Drug Monit* 2007; 29(5): 671-673.
- Martín I, López-Vílchez MA, Mur A, García-Algar O, Rossi S, Marchei E, Pichini S. Neonatal withdrawal syndrome after chronic maternal drinking of mate. *Ther Drug Monit* 2007; 29(1): 127-129.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Lozano J, García-Algar O, Vall O, de la Torre R, Scaravelli G, Pichini S. Biological matrices for the evaluation of in utero exposure to drugs of abuse. *Ther Drug Monit* 2007; 29(6): 711-734.

Capítols de llibres internacionals

- Pichini S, García-Algar O, de la Torre R. Clinical Applications of hair analysis. En: Kintz P, eds. *Analytical and practical aspects of drug testing in hair*. Londres: Taylor & Francis, 2007: 201-223.

Capítols de llibres nacionals

- García-Algar O. El niño inmigrante en el servicio de pediatría. Niños inmigrantes hospitalizados ¿Patologías diferentes? En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 1-6.
- García-Algar O. Exposición fetal a drogas de abuso: ¿dónde buscarlas? En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 360-363.
- Vall O, García-Algar O, Puig C. Entorno materno-infantil y salud. *Informe Salud, Infancia, Adolescencia y Sociedad SIAS 5: Calidad, género y equidad en la atención integral a la salud de la infancia y adolescencia*. Madrid: Sociedad de Pediatría Social, 2007: 305-314.
- Vall O. Rickettsiosis y borreliosis. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 364-366.

Unitat de Recerca en Immunologia

Responsable de la unitat

Miguel López-Botet

Docència UPF

Catedràtic: Miguel López-Botet

Projectes d'investigació

- Monitorización de pacientes en tratamiento con anticuerpos monoclonales: Implicaciones en la optimización de estas nuevas terapias; Yelamos J; FIS/ISCIII.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals		3
Total		3

Articles originals en revistes internacionals

- Monsivais-Urenda A, Niño-Moreno P, Abud-Mendoza C, Baranda L, Layseca-Espinosa E, López-Botet M, González-Amaro R. Analysis of expression and function of the inhibitory receptor ILT2 (CD85j/LILRB1/LIR-1) in peripheral blood mononuclear cells from patients with systemic lupus erythematosus (SLE). *J Autoimmun* 2007; 29(2-3): 97-105.
- Mota R, Sánchez-Bueno F, Berenguer-Pina JJ, Hernández-Espinosa D, Parrilla P, Yelamos J. Therapeutic treatment with poly(ADP-ribose) polymerase inhibitors attenuates the severity of acute pancreatitis and associated liver and lung injury. *Br J Pharmacol* 2007; 151(7): 998-1005.
- Sarrias MR, Farnós M, Mota R, Sánchez-Barbero F, Ibáñez A, Gimferrer I, Vera J, Fenutria R, Casals C, Yelamos J, Lozano F. CD6 binds to pathogen-associated molecular patterns and protects from LPS-induced septic shock. *Proc Natl Acad Sci USA* 2007; 104(28): 11724-11729.

Unitat de Recerca en Fisiologia Òssia i Articular

148

Recerca IMAS. Memòria 2007

Responsable de la unitat

Xavier Nogués

Grup de recerca cel·lular en Inflamació i osteoporosi:
Pere Benito

Grup de recerca en estudi genètic de l'osteoporosi:
Xavier Nogués

Docència UAB

Professor titulars: A. Supervia Caparròs, E. Cáceres Palou

Professor associats: J. Monfort Faure, G. Saló Bru, F.X. Nogués Solan, M. A. Checa Vizcaino, J. Carbonell Abelló, J.C. Monllau Garcia

Professor agregat: Pere Benito Ruiz

Ajuts d'investigació

- Expresión genética y síntesis proteica del sistema de regulación OPG/RANKL en osteoblastos de mujeres osteoporóticas. Correlación con la masa ósea y diversos marcadores bioquímicos del remodelado óseo; Nogués FX; FIS/ISCIII.
- Polimorfismos del gen de la OPG-RANK-RANKL y su relación con la osteoporosis. Análisis funcional de los polimorfismos del gen OPG y RANKL; Nogués FX; FIS/ISCIII.
- Análisis de los pacientes con osteoporosis postmenopáusica que desarrollan fractura bajo tratamiento con fármacos antirresortivos; Díez A; FIS/ISCIII.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005), Nogués FX; AGAUR.
- Asociación de polimorfismo de un único nucleotido (SNPs) de los genes de las vías de señalización intracelular NFκB, MAPK y JAK/STAT con la artritis reumatoide (AR) y con diferentes fenotipos de la enfermedad; Maymó J; FIS/ISCIII.
- Efecto de la aplicación de radiofrecuencia en la reparación meniscal; Puig LI; SECOT.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	13	16
Articles en revistes internacionals (revisions)	1	
Articles en revistes internacionals (notes)	4	2
Articles originals en revistes nacionals	7	6
Articles en revistes nacionals (revisions)	3	5
Articles en revistes nacionals (notes)	5	3
Llibres nacionals	2	2
Capítols de llibre nacionals	9	8
Total	44	42

Articles originals en revistes internacionals

- Alameda F, Bellosillo B, Fusté P, Musset M, Mariñoso ML, Mancebo G, López-Yarto MT, Carreras R, Serrano S. Human papillomavirus detection in urine samples: an alternative screening method. *J Low Genit Tract Dis* 2007; 11(1): 5-7.
- Batlle-Gualda E, Román-Ivorra J, Martín-Mola E, Carbonell J, Linares LF, Tornero J, Raber A, Fortea J. Aceclofenac vs paracetamol in the management of symptomatic osteoarthritis of the knee: a double-blind 6-week randomized controlled trial. *Osteoarthr Cartilage* 2007; 15(8): 900-908.
- Beltrán E, Toll A, Pros A, Carbonell J, Pujol RM. Assessment of nailfold capillaroscopy by • 30 digital epiluminescence (dermoscopy) in patients with Raynaud phenomenon. *Br J Dermatol* 2007; 156(5): 892-898.
- Bustamante M, Nogués X, Águeda L, Jurado S, Wesseliuss A, Cáceres-Palou E, Carreras R, Ciria M, Mellibovsky L, Balcells S, Díez-Pérez A, Grinberg D. Promoter 2 -1025 T/C polymorphism in the RUNX2 gene is associated with femoral neck BMD in spanish postmenopausal women. *Calcified Tissue Int* 2007; 81(4): 327-332.
- Bustamante M, Nogués X, Enjuanes A, Elosua R, García-Giralt N, Pérez-Edo L, Cáceres-Palou E, Carreras R, Mellibovsky L, Balcells S, Díez-Pérez A, Grinberg D. COL1A1, ESR1, VDR and TGFB1 polymorphisms and haplotypes in relation to BMD in Spanish postmenopausal women. *Osteoporosis Int* 2007; 18(2): 235-243.
- Bustamante M, Nogués X, Mellibovsky L, Águeda L, Jurado S, Cáceres-Palou E, Blanch J, Carreras R, Díez-Pérez A, Grinberg D, Balcells S. Polymorphisms in the interleukin-6 receptor gene are associated with bone mineral density and body mass index in Spanish postmenopausal women. *Eur J Endocrinol* 2007; 157(5): 677-684.

- Carreras R, Alameda F, Mancebo G, García-Moreno P, Mariñoso ML, Costa C, Fusté P, Baró T, Serrano S. A study of Ki-67, c-erbB2 and cyclin D-1 expression in CIN-I, CIN-III and squamous cell carcinoma of the cervix. *Histol Histopathol* 2007; 22(6): 587-592.
  - Díez-Pérez A, González-Macías J, Marín F, Abizanda M, Álvarez R, Gimeno A, Pegenaute E, Vila JS, for the ECOSAP study investigators. Prediction of absolute risk of non-spinal fractures using clinical risk factors and heel quantitative ultrasound. *Osteoporosis Int* 2007; 18: 629-639.
  - Gelber PE, Reina F, Cáceres-Palou E, Monllau JC. A comparison of risk between the lateral decubitus and the beach-chair position when establishing an anteroinferior shoulder portal: a cadaveric study. *Arthroscopy* 2007; 23(5): 522-528.
  - Gómez-Vaquero C, Fiter J, Enjuanes A, Nogués X, Díez-Pérez A, Nolla JM. Influence of the Bsm1 polymorphism of the vitamin D receptor gene on rheumatoid arthritis clinical activity. *J Rheumatol* 2007; 34(9): 1823-1826.
  - Herrero-Beaumont G, Román-Ivorra J, Trabado MC, Blanco FJ, Benito P, Martín-Mola E, Paulino J, Marengo JL, Porto A, Laffon A, Araújo D, Figueroa M, Branco J. Glucosamine sulfate in the treatment of knee osteoarthritis symptoms: a randomized, double-blind, placebo-controlled study using acetaminophen as a side comparator. *Arthritis Rheum* 2007; 56(2): 555-567.
  - Izquierdo R, García-Giralt N, Rodríguez MT, Cáceres-Palou E, García SJ, Gómez-Ribelles JL, Monleón M, Monllau JC, Suay J. Biodegradable PCL scaffolds with an interconnected spherical pore network for tissue engineering. *J Biomed Mater Res-A* 2007; 85A: 25-35.
  - Puig de Dou J, Supervía A, Márquez-Lorente MA, Flores J, Cano JF, Gutiérrez-Cebollada J. Diabetes team consultation: Impact on length of stay of diabetic patients admitted to a short-stay unit. *Diabetes Res Clin Pract* 2007; 78(2): 211-216.
  - Ruiz-Gaspà S, Nogués X, Enjuanes A, Monllau JC, Blanch J, Carreras R, Mellibovsky L, Grinberg D, Balcells S, Díez-Pérez A, Pedro-Botet J. Simvastatin and atorvastatin enhance gene expression of collagen type 1 and osteocalcin in primary human osteoblasts and MG-63 cultures. *J Cell Biochem* 2007; 101(6): 1430-1438.
  - Tey M, Monllau JC, Centenera JM, Pelfort X. Benefits of arthroscopic tuberculoplasty in posterior ankle impingement syndrome. *Knee Surg Sport Tr A* 2007; 15(10): 1235-1239.
  - Torrente V, Güerri RC, Pérez-García C, Benito P, Carbonell J. Amaurosis in patients with giant cell arteritis: treatment with anti-tumour necrosis factor- α . *Intern Med J* 2007; 37(4): 280-281.
- Articles originals en revistes nacionals*
- Alameda F, Baró T, Mariñoso ML, Manresa JM, Costa C, Espinet B, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Solé F, Serrano S. Carcinoma escamoso invasor de cervix uterino. Estudio de la expresión de p53, bcl-2, ki-67, c-myc, y ciclina d1. *Rev Mex Pat Clin* 2007; 54(4): 150-158.
  - Checa MA, Muñoz R, Robles A, Carreras R. Optimización de protocolos de estimulación ovárica para conseguir una mejora de la calidad oocitaria. *Cuadernos de Medicina Reproductiva* 2007; 3: 33-42.
  - Corrales M, Torres A, Mestre C, León A, Marqués F. Artroplastia total de maluc en malalts amb deformitats de fémur (estudi descriptiu). *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia* 2007; 5(1): 11-17.
  - Gelber PE, Reina F, Cáceres-Palou E, Monllau JC. Meniscos de la rodilla. Relaciones entre anatomía y función mecánica. *Cuadernos de Artroscopia* 2007; 14(supl.1): 8-14.
  - Ginés A, Torrens C, Solano A, Ruiz A, Martínez-Díaz S, Cáceres-Palou E. Influencia de la versión protésica y de la consolidación del troquíter en el resultado funcional de las hemiarthroplastias implantadas por fractura de húmero proximal. *Rev Ortop Traum* 2007; 51(1): 7-14.
  - Sosa-Henríquez M, Díez-Pérez A. La hormona paratiroidea en el tratamiento de la osteoporosis. *An Med Interna (Madr)* 2007; 24(2): 87-97.
- Articles en revistes internacionals (notes)*
- Ginés A, Monllau JC. Symptomatic ring-shaped medial meniscus. *Clin Anat* 2007; 20(8): 994-995.
  - Mellibovsky L, Bustamante M, Lluch P, Nogués X, Grinberg D, Balcells S, Díez-Pérez A. Bone mass of a 113-year-old man. *J Gerontol A-Biol Sci Med Sci* 2007; 62(7): 794-795.
- Articles en revistes nacionals (notes)*
- Díez-Pérez A. Aspectos terapéuticos de la osteoporosis. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(20): 773-774.
  - Espiga X, Cebamanos J. Deformitats angulars del colze seculars a traumatismes de la infància. *Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia* 2007; IV(2): 25-26.

- Tey M, Pelfort X, Monllau JC, Vaquero J. Transplante de menisco. Estado actual. *Cuadernos de Artroscopia* 2007; 14(30): 50.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Díez-Pérez A. Aspectos terapeuticos de la osteoporosis. *Med Clíin (Barc)* 2007; 129(20): 773-774.
- Monllau JC. Asociación Española de Artroscopia. Una ojeada a 25 años de historia. *Cuadernos de Artroscopia* 2007; 14(31): 21-24.
- Nogués X, Sorli ML, Villar J. Instrumentos de medida de adherencia al tratamiento. *An Med Interna (Madr)* 2007; 24(3): 138-141.
- Soler J, Casas A, Checa MA, Vernet MM, Carreras R. Cáncer de mama. Actualización en factores de riesgo y prevención. *Ginecología y Obstetría Clínica* 2007; 8(1): 29-36.
- Tey M, Pelfort X, Monllau JC, Vaquero J. Trasplante de Menisco. Estado actual. *Cuadernos de Artroscopia* 2007; 14(Supl.1): 42-50.

Capítols de llibres nacionals

- Alameda F, Fusté P, Mancebo G, Checa MA, Carreras R. Histopatología, citología, inmunohistoquímica y determinación del virus del papiloma humano. En: Carreras R, Checa MA, Xercavins J, eds. *Virus del papiloma humano (VHP) y cáncer de cervix*. Madrid: Editorial Panamericana, 2007: Capítulo 3.
- Carreras R, Santamaría X, Checa MA. Gestación en la población inmigrante. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 181-184.
- Checa MA. Anatomía, biología y homeostasis del hueso. En: Asociación Española para el Estudio de la Menopausia. Osteopenia y menopausia: Consenso de un grupo de expertos. *Guía Clínica de la AEEM*. Barcelona: Doctoractive S.L., 2007: 11-17.
- Checa MA. Otras opciones farmacológicas. En: Asociación Española para el Estudio de la Menopausia. Osteopenia y menopausia: Consenso de un grupo de expertos. *Guía Clínica de la AEEM*. Barcelona: Doctoractive S.L., 2007: 99-101.
- Checa MA, Santamaría X, Carreras R. Radioterapia, factores ambientales y fallo ovárico prematuro. En: Callejo J, Coroleu B, eds. *Fallo ovárico prematuro*. Madrid: Editorial Medica Panamericana, 2007: 67-72.

- Fusté P, Mancebo G, Alameda F, Checa MA, Carreras R. Virus del papiloma humano y neoplasia cervical en pacientes infectadas por el virus de la inmunodeficiencia humana. En: Carreras R, Checa MA, Xercavins J, eds. *Virus del papiloma humano (VHP) y cáncer de cervix*. Madrid: Editorial Panamericana, 2007: Capítulo 6.
- Pascual J, Checa MA, Carreras R. Tratamiento del hirsutismo en mujeres. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 185-186.
- Prats M, Checa MA, Carreras R. Síndrome del ovario poliquístico. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 12-18.

Llibres nacionals

- Carreras R, Xercavins J, Checa MA. *Virus del Papiloma Humano y Cáncer de Cuello de Útero*. Madrid: Panamericana, 2007.
- Rotés D, Carbonell J. *Enfermedad ósea de Paget: imagenología*. Barcelona: Ediciones Mayo S.A., 2007.

Unitat de Recerca en Farmacologia

Responsable de la unitat

Responsable del servei: Jordi Segura
Grup de recerca en bioanàlisi: Jordi Segura
Grup de recerca en farmacologia humana: Rafael de la Torre
Grup de genètica psiquiàtrica: Rocío Martín Santos

Docència UAB

Catedràtic: M. Farré Albadalejo

Docència UPF

Professor titulars: R. De la Torre Fornell, J. Segura Noguera
Professor associats: J.A. Pascual Esteban, J. Marcos del Aguila, R. Ventura Alemany
Professor lector: R. Gutiérrez Gallego

Ajuts d'investigació

- Sol·licitud Juan de la Cierva; de la Torre R; Verdejo A; MEC.
- Desenvolupament de biomarcadors del grau d'exposició i activació per a l'avaluació de la neurotoxicitat de la MDMA en humans; Perfetti X; AGAUR.
- Desarrollo de inmunoensayos en placa y en microchip para un cribado rápido y eficaz de agentes dopantes; Ventura R; MEC.
- Bitter-sweet differences between native and recombinant glycoprotein hormones-application to antidoping strategies-; Gutiérrez R; WADA
- Desarrollo de biomarcadores del grado de exposición y activación para la evaluación de la neurotoxicidad de la MDMA en humanos; De la Torre R; MEC.
- Red de trastornos adictivos: farmacología clínica de las drogas de abuso; Farré M; FIS/ISCIII.
- Estudio coordinado red de genotipación y psiquiatría genética: Estudio genético de las vías funcionales subproyecto Nodo-3: Estudio genético de las vías funcionales implicadas en trastornos de ansiedad, depresión, abuso de sustancia y TDAH; Martín-Santos R; FIS/ISCIII.
- Ayudas para contratos de formación en investigación para profesionales con formación sanitaria especializada; Abanades S; FIS/ISCIII.
- Evaluación de la activación cerebral en consumidores crónicos de cannabis mediante resonancia magnética funcional; Martín-Santos R; MSC.
- Ajut de Suport als Grup de Recerca de Catalunya (SGR 2005); De la Torre R; AGAUR.

- Detección de dopaje genético por factores de crecimiento en un modelo animal; Segura J; MEC.
- Elucidación estructural de la glicosilación de eritropoyetina urinaria humana como herramienta de diferenciación de sus análogos recombinantes; Pascual JA; MEC.
- Rapid screening (and confirmatory) method for rEPO and NESP based on immuno-recognition of its exogenous N-glycolyl-neuraminic acid content; Pascual J.A.; WADA.
- Structural Elucidation of the Glycans present in human urinary EPO; Pascual JA; WADA.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Segura J; AGAUR.
- Overall approach for blood transfusion detection (autologous/homologous); Segura J; WADA.
- Chip technology for the detection of growth hormone abuse (extension for 1 year); Gutiérrez R; WADA.
- Diseño y validación de inmunoensayos para la detección de sustancias dopantes mediante el dispositivo inmunosensor DWathcArray; Ventura R; MEC.
- Characterisation by Surface Plasmon Resonance of Monoclonal Antibodies that address Growth Hormone isoforms; Gutiérrez R; WADA.
- Contracte Recolzament Sistema Nacional de Salut. Instituto Nacional Carlos III; Langohr K; FIS/ISCIII.
- Vulnerabilidad genético-ambiental a la depresión postparto; Martín-Santos R; FIS/ISCIII.
- Estudio longitudinal de los efectos sobre la salud y la calidad de vida del consumo abusivo de derivados de la cannabis; Farré M; MSC.
- Conveni per desenvolupar actuacions en matèria de drogodependències; De la Torre R; Generalitat de Catalunya.
- La estereoquímica en la neurotoxicidad inducida por metabolitos de la MDMA (éxtasis), De la Torre R; Ministerio de Educación Cultura y Deporte.
- Drug metabolism and pharmacogenetics as contributing factors to MDMA-induced toxicity in humans; De la Torre R; NIH.
- Chip technology for the detection of Growth hormone abuse; Segura J; Wada Research Fund.
- Respiratory symptoms, asthma and passive smoking in children: effectiveness of an integrated individual, family, and school-based intervention (measurement of ETS exposure. Subproject group C); Pascual JA; Fundació La Marató de TV3.
- EXTENSION for 1 year of the previously granted project: RHEPOSE (Unequivocal confirmation of recombinant erythropoietin (rhEPO) in human urine through Structural Evidences of specific glycosylation); Pascual JA; WADA.

- Non-invasive molecular imaging of gene expression useful for doping control: Pilot study in animals after erythropoietin gene transfer (IMAGENE); Segura J; WADA.
- Displacement of growth hormone secretagogues-out of the receptor and out of the pitch-; Segura J; Gutiérrez R; USADA.
- Autologous blood transfusion detection through erythrocyte membrane proteome changes after blood storage; Segura J; WADA.
- Distinction between systemic and topic use of xenobiotic glucocorticoids in urine: Pilot Study Acronym: CORTICOTOPIC; Segura J; WADA.
- Regulación neurobiológica de la recompensa y el estrés en cocainómanos con depresión comórbida (RE-CODE); De la Torre R; MSC.
- Estudio del sustrato neurobiológico implicado en las propiedades reforzantes del MDMA y sus efectos sobre los procesos motivacionales y cognitivos; Robledo P; FIS/ISCIII.
- Abellan R, Ventura R, Remacha AF, Pascual JA, Segura J. Intermittent hypoxia exposure in a hypobaric chamber and erythropoietin abuse interpretation. *J Sport Sci* 2007; 25(11): 1241-1250.
- Contreras MT, González-Merino ML, González-Martínez S, Ventura R, Valverde JL, Hernández AF, Pla A, Vingut A, Segura J, de la Torre R. Validation of a procedure for the gas chromatography-mass spectrometry analysis of cocaine and metabolites in pericardial fluid. *J Anal Toxicol* 2007; 31(2): 75-80.
- Farré M, Abanades S, Roset PN, Peiró AM, Torrens M, O Mathúna B, Segura M, de la Torre R. Pharmacological interaction between 3,4-methylenedioxymethamphetamine (MDMA, ecstasy) and paroxetine: pharmacological effects and pharmacokinetics. *J Pharmacol Exp Ther* 2007; 323(3): 954-962.
- Farré M, Roset PN, Abanades S, Menoyo E, Álvarez Y, Rovira M, Baena A. Study of Paracetamol 1-g Oral Solution Bioavailability. *Methods Find Exp Clin Pharmacol* 2007; 29: 1-5.
- Fitó M, Guxens M, Corella D, S G, Estruch R, de la Torre R, Francés F, Cabezas C, López-Sabater MC, Marrugat J, García-Arellano A, Arós F, Ruiz-Gutiérrez V, Ros E, Salas-Salvadó J, Fiol M, Solà R, Covas MI, for the PREDIMED Study Investigators. Effect of a traditional mediterranean diet on lipoprotein oxidation: A randomized controlled trial. *Arch Intern Med* 2007; 167(11): 1195-1203.
- García-Algar O, Felipe A, Puig C, Monleón A, Pacifici R, Pichini S. Fetal exposure to cocaine and infections during the first 18 months of life in infants from a Mediterranean city. *Acta Paediatr* 2007; 96(5): 762-763.
- Giménez E, de Bolós C, Belalcazar V, Andreu D, Borrás E, de la Torre BG, Barbosa J, Segura J, Pascual JA. Anti-EPO and anti-NESP antibodies raised against synthetic peptides that reproduce the minimal amino acid sequence differences between EPO and NESP. *Anal Bioanal Chem* 2007; 388(7): 1531-1538.
- Gimeno E, de la Torre-Carbot K, Lamuela RM, Castellote AI, Fitó M, de la Torre R, Covas MI, López-Sabater MC. Changes in the phenolic content of low density lipoprotein after olive oil consumption in men. A randomized crossover controlled trial. *Br J Nutrition* 2007; 98(6): 1243-1250.
- Jiménez-Blanco JL, Bootello P, Gutiérrez-Gallego R, Ortiz-Mellet C, García-Fernández JM. Synthesis of thiourea-linked glycooligomers that mimic the branching patterns of natural oligosaccharides. *Synthesis* 2007; 16: 2545-2576.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	23	35
Articles en revistes internacionals (revisions)	1	5
Articles en revistes internacionals (notes)	3	3
Capítols de llibres internacionals		2
Articles originals en revistes nacionals		2
Articles en revistes nacionals (revisions)		3
Articles en revistes nacionals (notes)	3	2
Llibres nacionals	2	1
Capítols de llibre nacionals	8	10
Tesis	1	1
Total	41	64

Articles originals en revistes internacionals

- Abanades S, Farré M, Barral D, Torrens M, Closas N, Langohr K, de la Torre R. Relative abuse liability of gamma-hydroxybutyric acid (GHB), flunitrazepam and ethanol in "Club drugs" users. *J Clin Psychopharmacol* 2007; 27(6): 625-637.
- Abanades S, Farré M, Segura M, Pichini S, Pastor A, Pacifici R, Pellegrini M, de la Torre R. Disposition of gamma-hydroxybutyric acid in conventional and nonconventional biologic fluids after single drug administration: issues in methodology and drug monitoring. *Ther Drug Monit* 2007; 29: 64-70.
- Abellan R, Ventura R, Pichini S, Palmi I, Bellver M, Olivé R, Pacifici R, Pascual JA, Zuccaro P, Segura J. Effect of physical fitness and endurance exercise on indirect biomarkers of recombinant erythropoietin misuse. *Int J Sports Med* 2007; 28: 9-15.

- Llop E, Gutiérrez-Gallego R, Belalcazar V, Gerwig GJ, Kamerling JP, Segura J, Pascual JA. Evaluation of protein N-glycosylation in 2-DE: Erythropoietin as a study case. *Proteomics* 2007; 7(23): 4278-4291.
- Navarro P, Ascaso C, García-Esteve L, Aguado J, Torres A, Martín-Santos R. Postnatal psychiatric morbidity: a validation study of the GHQ-12 and the EPDS as screening tools. *Gen Hosp Psychiat* 2007; 29(1): 1-7.
- Navinés R, Martín-Santos R, Gómez-Gil E, Martínez de Osaba MJ, Imaz ML, Gastó C. Effects of citalopram treatment on hypothermic and hormonal responses to the 5-HT1A receptor agonist buspirone in patients with major depression and therapeutic response. *Psychoneuroendocrino* 2007; 32(4): 411-416.
- Navinés R, Gómez-Gil E, Martín-Santos R, Martínez de Osaba MJ, Escolar G, Gastó C. Hormonal response to buspirone is not impaired in major depression. *Hum Psychopharm Clin* 2007; 22(6): 389-395.
- Macedo A, Moital I, Santos J, Nunes S, Baños JE, Farré M. Nomes de fármacos - uma escolha aleatória ou um efeito placebo. *Rev Port Clin Geral* 2007; 23: 57-61.
- Machowetz A, Poulsen HE, Gruendel S, Weimann A, Fitó M, Marrugat J, de la Torre R, Salonen JT, Nyssönen K, Mursu J, Nascetti S, Gaddi A, Kiesewetter H, Bäuml H, Selmi H, Kaikkonen J, Zunft HJF, Covas MI, Koebnick C. Effect of olive oils on biomarkers of oxidative DNA stress in Northern and Southern Europeans. *Faseb J* 2007; 21: 45-52.
- Pacifici R, Zuccaro P, Farré M, Poudevida S, Abanades S, Pichini S, Langohr K, Segura J, de la Torre R. Combined immunomodulating properties of 3,4-methylenedioxymethamphetamine (MDMA) and cannabis in humans. *Addiction* 2007; 102 (6): 931-936.
- Pascual JC, Córcoles D, Castaño JR, Ginés JM, Gurrea A, Martín-Santos R, Martín-Santos R, García-Ribera C, Pérez V, Bulbena A. Hospitalization and pharmacotherapy for borderline personality disorder in a psychiatric emergency service. *Psychiat Serv* 2007; 58(9): 1199-1204.
- Pujadas-Bastardes M, Pichini S, Civit E, Santamariña E, Pérez K, de la Torre R. A simple and reliable procedure for the determination of psychoactive drugs in oral fluid by gas chromatography-mass spectrometry. *J Pharm Biomed Anal* 2007; 44(2): 594-601.
- Robledo P, Trigo JM, Panayi F, de la Torre R, Maldonado R. Behavioural and neurochemical effects of combined MDMA and THC administration in mice. *Psychopharmacology (Berl)* 2007; 195(2): 255-264.
- Roig M, Segura J, Ventura R. Quantitation of 17beta-nandrolone metabolites in boar and horse urine by gas chromatography-mass spectrometry. *Anal Chim Acta* 2007; 589(1-2): 184-195.
- Roca M, Martín-Santos R, Saiz-Ruiz J, Obiols J, Serrano M, Torrens M, Subirà S, Gili M, Navinés R, Ibañez A, Nadal M, Barrantes N, Cañellas F. Diagnostic Interview for Genetic Studies (DIGS): inter-rater and test-retest reliability and validity in a Spanish population. *Eur Psychiat* 2007; 22(1): 44-48.
- Ruano J, López-Miranda J, de la Torre R, Delgado-Lista J, Fernández J, Caballero J, Covas MI, Jiménez Y, Pérez-Martínez P, Marín C, Fuentes F, Pérez-Jiménez F. Intake of phenol-rich virgin olive oil improves the postprandial prothrombotic profile in hypercholesterolemic patients. *Am J Clin Nutr* 2007; 86(2): 341-346.
- Schröder H, Morales-Molina JA, Bermejo S, Barral D, Soler E, Grau M, Guxens M, de Jaime E, Domínguez-Alvarez Marisol, Marrugat J. Relationship of abdominal obesity with alcohol consumption at population scale. *Eur J Nutr* 2007; 46(7): 369-376.
- Segura J, Fillat C, Andreu D, Llop J, Millán O, de la Torre B, Nikolovski Z, Gómez V, Andreu N, Pinyot A, Castelo R, Gispert JD, Pascual JA. Monitoring gene therapy by external imaging of mRNA: Pilot study on murine erythropoietin. *Ther Drug Monit* 2007; 29(5): 612-618.
- Urpí-Sardà M, Zamora-Ros R, Lamuela RM, Cherubini A, Jáuregui O, de la Torre R, Covas MI, Estruch R, Jaeger W, Andrés-Lacueva C. HPLC-tandem mass spectrometric method to characterize resveratrol metabolism in humans. *Clin Chem* 2007; 53: 292-299.
- Vallano A, Malouf J, Payrullet P, Baños JE, on behalf of the Catalan Research Group for the Study of Pain in the Hospital. (...Farré M...). Analgesic use and pain in the hospital settings. *Eur J Clin Pharmacol* 2007; 63 (6): 619-626.
- Velásquez JG, Cánovas S, Barajas P, Marcos J, Jiménez-Movilla M, Gutiérrez-Gallego R, Ballesta J, Avilés M, Coy P. Role of sialic acid in bovine sperm-zona pellucida binding. *Mol Reprod Dev* 2007; 74: 617-628.
- Ventura M, Pichini S, Pujadas-Bastardes M, Ventura R, di Giovannandrea R, Zuccaro P, Pacifici R, Langohr K, Jurado C, de la Torre R. Four years' experience in external proficiency testing programs for hair testing of drugs of abuse in Italy (HAIRVEQ) and comparison with the society of hair testing program in 2005. *Ther Drug Monit* 2007; 29(1): 11-19.

- Ventura M, Pichini S, Ventura R, Zuccaro P, Pacifici R, de la Torre R. Stability Studies of Principal Illicit Drugs in Oral Fluid: Preparation of Reference Materials for External Quality Assessment Schemes. *Ther Drug Monit* 2007; 29(5): 662-665.
- Verdejo-García A, Bechara A, Recknor EC, Pérez-García M. Negative emotion-driven impulsivity predicts substance dependence problems. *Drug Alcohol Depend* 2007; 91(2-3): 213-219.
- Verdejo-García A, Benbrook A, Funderburk F, David P, Cadet JL, Bolla KI. The differential relationship between cocaine use and marijuana use on decision-making performance over repeat testing with the Iowa Gambling Task. *Drug Alcohol Depend* 2007; 90(1): 2-11.
- Webb MA, Allert JA, Kappenman KM, Marcos J, Feist GW, Schreck CB, Shackleton CH. Identification of plasma glucocorticoids in pallid sturgeon in response to stress. *Gen Comp Endocr* 2007; 154(1-3): 98-104.

Articles originals en revistes nacionals

- Sánchez-Martínez P, López MJ, Nebot M, Ariza C, y Grupo de Evaluación de la Ley 28/2005 (...Pascual JA...). Exposición al humo ambiental de tabaco en centros de trabajo antes de la entrada en vigor de la Ley 28/2005 de medidas sanitarias frente al tabaquismo. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(3): 100-103.
- Vallano A, Payrullet P, Malouf J, Baños JE, y Grupo Catalan de Investigación del Dolor Hospitalario (...Farré M...). Estudio multicéntrico de la evaluación del dolor en medio hospitalario. *Rev Esp Anestesiol Reanim* 2007; 54(3): 140-146.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Abanades S, Pardo-Lozano R, Farré M. New insights on cefepime associated neurotoxicity. *Pharmacotherapy* 2007; 27: e1-e2.
- Jiménez-Castells C, de la Torre BG, Gutiérrez-Gallego R, Andreu D. Optimized synthesis of aminoxy-peptides as glycoprobe precursors for surface-based sugar-protein interaction studies. *Bioorg Med Chem Lett* 2007; 17(18): 5155-5158.
- Marcheí E, Pellegrini M, Pichini S, Martín I, García-Algar O, Vall O. Are false-positive phencyclidine immunoassay instant-view multi-test results caused by overdose concentrations of Ibuprofen, Metamizol, and Dextromethorphan? *Ther Drug Monit* 2007; 29(5): 671-673. Articles Notes Nacionals.
- Barral D, Maluf-Saladín S, Kreis G, Farré M. Ginecomastia y dutasterida. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(15): 597.

- Fagundo AB, Abanades S, Crippa JA, Torrens M, Martín-Santos R. La neuroimagen como herramienta de estudio de la adicción. *Observatorio de Drogodependencias de Castilla-La Mancha* 2007; 3: 53-77.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Fitó M, de la Torre R, Covas MI. Olive oil and oxidative stress. *Mol Nutr Food Res* 2007; 51(10): 1215-1524.
- Fitó M, de la Torre R, Farré M, Khymenets O, Marrugat J, Covas MI. Bioavailability and antioxidant effects of olive oil phenolic compounds in humans: a review. *Ann Ist Super Sanità* 2007; 43(4): 375-381.
- Lozano J, García-Algar O, Vall O, de la Torre R, Scaravelli G, Pichini S. Biological matrices for the evaluation of in utero exposure to drugs of abuse. *Ther Drug Monit* 2007; 29(6): 711-734.
- Segura J, Pascual JA, Gutiérrez-Gallego R. Procedures for monitoring recombinant erythropoietin and analogues in doping control. *Anal Bioanal Chem* 2007; 388(7): 1521-1529.
- Verdejo-García A, Perez M, Sánchez-Barrera M, Gómez-Río M. Neuroimagen y drogodependencias: correlatos neuroanatómicos del consumo de cocaína, opiáceos, cannabis y éxtasis. *Rev Neurol (Barc)* 2007; 44(7): 432-439.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- De la Torre R, Covas MI. Polifenoles del aceite de oliva y homologías con el vino en aspectos de salud. *ACE Revista de Enología* 2007; 82: (http://www.acenologia.com/ciencia82_2.htm).
- Pardo-Lozano R, Álvarez Y, Barral D, Farré M. Cafeína: un nutriente, un fármaco o una droga de abuso. *Adicciones* 2007; 19(3): 225-238.
- Pérez-Mañá C, Pardo-Lozano R, Farré M. Dolor en ancianos. *Dolor* 2007; 22: 217-226.

Capítols de llibres internacionals

- Costa J, Farré M. Corticotrophins, corticosteroids and prostaglandins. En: Aronson JK, editor. *Side Effects of Drugs Annual 29*. Amsterdam: Elsevier, 2007: 480-492.
- Pichini S, García-Algar O, de la Torre R. Clinical Applications of hair analysis. En: Kintz P, eds. *Analytical and practical aspects of drug testing in hair*. Londres: Taylor & Francis, 2007: 201-223.

Capítols de llibres nacionals

- Abanades S, Farré M. Frontera entre medicamentos y drogas: El ejemplo de las Club Drugs. En: Baños JE, Bigorra J, eds. *La proyección social del medicamento*. Barcelona: Fundación Dr. Antonio Esteve, 2007: 9-16.
- Baños JE, Cruz N, Farré M. Use of antibiotics in pregnant patients in the Intensive Care Unit. En: J, Kollef M, Díaz E, Rodríguez A, eds. *Infectious Diseases in Critical Care*. Berlin: Springer, 2007: 168-182.
- Farré M, Pardo-Lozano R, Abanades S. Los fármacos del bienestar. En: Baños JE, Bigorra J, eds. *La proyección social del medicamento*. Barcelona: Fundación Dr. Antonio Esteve, 2007: 1-7.
- Farré M, Torrens M. Aspectos éticos y legales: Comité ético de investigación clínica, consentimientos informados. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, coords. *Formación Continuada en Trastornos Adictivos, 2006. Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007; 3: 137-156.
- Farré M, Torrens M. Análisis de resultados. Revisiones sistemáticas y metaanálisis. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, coords. *Formación Continuada en Trastornos Adictivos, 2006. Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007; 3: 123-136.
- Farré M, Torrens M, Valderrama JC. Aspectos éticos y legales. Comités Éticos de Investigación Clínica. Consentimiento informado. En: Ballesteros J, Torrens M, eds. *Formación Continuada en Trastornos Adictivos, Volumen 3, 2006. Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007: 137-156.
- Fonseca F, Farré M, Torrens M. Análisis de resultados. Revisiones sistemáticas y metaanálisis. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, eds. *Formación Continuada en Trastornos Adictivos, Volumen 3, 2006. Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007: 123-126.
- Martín-Santos R, Navinés R, Gutiérrez F, Fagundo AB, Gelabert E, Fonseca F, Torrens M. Personalidad y trastorno de pánico. Las fases iniciales de las enfermedades mentales. *Trastornos de Ansiedad*. Barcelona: Masson-Elsevier, 2007: 27-36.
- Segura J. Introducción: El dopaje y su detección. En: Bosch-Capdevila E, Franquet MT, coords. *Dopaje, fraude y abuso en el deporte*. Barcelona: Bosch, 2007: 17-18.
- Torrens M, Fonseca F, Baños JE, Farré M. Ensayos clínicos. En: Ballesteros J, Torrens M, Valderrama JC, eds. *Formación Continuada en Trastornos Adictivos, Volumen 3, 2006. Manual introductorio a la investigación en drogodependencias*. Valencia: Sociedad Española de Toxicomanías, 2007: 57-72.

Llibres nacionals

- Iglesias-Lepine ML, Echarte JL, Abanades S, Calpe J, Lloret J. *Intoxicaciones agudas por drogas de abuso*. Badalona: Grupo Menarini, 2007.

Tesis

- Jiménez C. *Control de qualitat en mètodes d'anàlisis qualitatiu i la seva aplicació al control antidopatge*. Dep. Ciències Experimentals i de la Salut, Universitat Pompeu Fabra. Director: Ventura R. Fecha Lectura: 12/01/2007.

Unitat de Recerca en Epidemiologia Clínica i Molecular del Càncer

156

Recerca IMAS. Memòria 2007

Responsable de la unitat

Miquel Porta i Serra

Docència UAB

Catedràtic: Miquel Porta i Serra

Professor associat: E. Puigdomènech

Ajuts d'investigació

- Conveni de col·laboració entre la Fundació IMIM i l'Agència de Salut Pública per l'elaboració d'un estudi sobre la distribució de contaminants orgànics en la població de la ciutat de Barcelona, en el marc de l'enquesta de salut; Porta M; ASPB.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	5	8
Articles en revistes internacionals (revisions)	6	1
Articles en revistes internacionals (notes)	1	4
Articles en revistes nacionals (revisions)	3	1
Articles en revistes nacionals (notes)	2	2
Capítols de llibre nacionals		1
Total	17	17

Articles originals en revistes internacionals

- Alguacil J, Pfeiffer R, Moore LE, Rivas del Fresno M, Medina-López R, Kogevinas M, Vermeulen R, Dosemeci M, Silverman D, Rothman N, García-Closas M. Measurement of urine pH for epidemiological studies on bladder cancer. *Eur J Epidemiol* 2007; 22(2): 91-98.
- Castaño-Vinyals G, Talaska G, Rothman N, Alguacil J, García-Closas M, Dosemeci M, Cantor KP, Malats N, Real FX, Silverman D, Serra C, Carrato A, Tardón A, García-Closas R, Kogevinas M, Vermeulen R. Bulky DNA adduct formation and risk of bladder cancer. *Cancer Epidemiol Biomark & Prev* 2007; 16(10): 2155-2159.
- Crous M, Porta-Serra M, López T, Jariod M, Malats N, Alguacil J, Morales E, Fernández E, Corominas JM, Carrato A, Guarner L, Real FX, for the PANKRAS II Study Group. Lifetime history of tobacco consumption and K-ras mutations in exocrine pancreatic cancer. *Pancreas* 2007; 35(2): 135-141.
- Lee DH, Jacobs DR, Porta-Serra M. Association of serum concentrations of persistent organic pollutants with the prevalence of learning disability and attention deficit disorder. *J Epidemiol Community Health* 2007; 61(7): 591-596.

- Lee DH, Lee IK, Porta-Serra M, Steffes M, Jacobs DR. Relationship between serum concentrations of persistent organic pollutants and the prevalence of metabolic syndrome among non-diabetic adults: results from the National Health and Nutrition Examination Survey 1999-2002. *Diabetologia* 2007; 50(9): 1841-1851.
- Morales E, Porta-Serra M, Vioque J, López T, Méndez MA, Pumarega JA, Malats N, Crous M, Rifà J, Carrato A, Guarner L, Corominas JM, Real FX, for the PANKRAS II Study Group. Food and nutrient intakes and K-ras mutations in exocrine pancreatic cancer. *J Epidemiol Community Health* 2007; 61(7): 641-649.
- Porta-Serra M, Grimalt JO, Jariod M, Ruiz-Mitjavila L, Marco E, López T, Malats N, Puigdomènech E, Zumeta E, for the PANKRAS II Study Group. The influence of lipid and lifestyle factors upon correlations between highly prevalent organochlorine compounds in patients with exocrine pancreatic cancer. *Environ Int* 2007; 33(7): 946-954.
- Porta-Serra M, Pumarega JA, Ferrer-Armengou O, López T, Alguacil J, Malats N, Fernández E, for the PANKRAS II Study Group. Timing of blood extraction in epidemiologic and proteomic studies: results and proposals from the PANKRAS II Study. *Eur J Epidemiol* 2007; 22(9): 577-588.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Lumbreras B, Porta-Serra M, Hernández-Aguado I. Assessing the social meaning, value and implications of research in genomics. *J Epidemiol Community Health* 2007; 61: 755-756.
- Porta-Serra M. Publishing has become a "Russian roulette". *J Epidemiol Community Health* 2007; 61(8): 722.
- Porta-Serra M, Puigdomènech E, Gasull M. Comment on "Concentration and distribution of dioxins and related compounds in human tissues" by Takao Iida, Takashi Todaka, Hironori Hiraoka, Tsuguhide Hori, Kazuhiro Tobiishi, Takahiko Matsueda, Shaw Watanabe, Taketo Yamada [*Chemosphere* 67/9 (2007) S263-S271]. *Chemosphere* 2007; 69(3): 507-508.
- Schwartz GG, Porta-Serra M. Vitamin D, ecologic studies and endometrial cancer. *Prev Med* 2007; 45(5): 323-324.

Articles en revistes nacionals (notes)

- Porta-Serra M. El perímetro del congreso. *Gac Sanit* 2007; 21(2): 179-181.

- Porta-Serra M. Investigación biomédica y sociedad: ambivalencias y contradicciones. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(8): 305-306.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Porta-Serra M, Hernández-Aguado I, Lumbreras B, Crous M. "Omics" research, monetization of intellectual property and fragmentation of knowledge: can clinical epidemiology strengthen integrative research? *J Clin Epidemiol* 2007; 60(12): 1220-1225.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Porta-Serra M, Hernández-Aguado I. ¿Hacer más o hacer mejor lo que hay que hacer? Una reflexión cultural ante las nuevas tecnologías de prevención. *Eidon* 2007; 24: 6-11.

Capítols de llibres nacionals

- Alguacil J, Santibáñez M, Porta-Serra M. Cáncer laboral y cáncer profesional. En: *Salud laboral. Conceptos y técnicas para la prevención de riesgos laborales*. Barcelona: Masson/Elsevier, 2007: 275-298.

Unitat de Recerca en Cirurgia, Gastroenterologia i Hepatologia

158

Recerca IMAS. Memòria 2007

Responsables de la unitat

Responsable del servei: Lluís Grande
Grup de recerca en metabolisme, nutrició i cirurgia endocrina: Antonio Sitges-Serra
Grup de recerca en resposta inflamàtoria: Lluís Grande
Grup de recerca hepatològica: Ricard Solà Lamoglia
Grup de recerca gastroenterològica: Montserrat Andreu García

Docència UAB

Professor titular: R. Solà Lamoglia, L. Grande Posa, J.L. Minguella Martí, J.M. Sánchez Ortega, A. Sitges Serra
Professor associat: S. Delgado Aros, X. Bessa Casserras, I. Cirera López, M. Pera Roman, M. Pera Roman, J.J. Sancho Inseser, M. Segura Badía, J.M. Bosch Sadurní, R. Aguiló Espases, M. Andreu García

Ajuts d'investigació

- Relación entre la respuesta inflamatoria a la agresión quirúrgica y la angiogénesis en pacientes con cáncer de colon. Estudio comparativo entre cirugía abierta y cirugía laparoscópica; Pera M; FIS/ISCIII.
- Caracterización fenotípica del epitelio escamoso del esófago cervical tras una esofagogastrotomía. Un modelo clínico para el estudio de la secuencia que conduce al desarrollo del esófago de Barrett; Pera MR; FIS/ISCIII.
- Mutaciones/Mutaciones del ADN mitocondrial (ADNmt) y alteraciones de p53 y p16 en la secuencia metaplasia de barret-displasia-adenocarcinoma de esófago; Pera MN; Fundación Mútua Madrileña.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Sitges-Serra A; AGAUR.
- Efecto del preconditionamiento isquémico sobre la regeneración hepática y angiogenesis tras la resección hepática masiva; Busquets J; FIS/ISCIII.
- Infección peritoneal peri-operatoria y recurrencia del cáncer colorrectal: estudio de la respuesta inflamatoria de fase aguda y de la respuesta angiogénesis sistémica y local; Pera M; FIS/ISCIII.
- Infección postoperatoria y recurrencia del cáncer colorrectal: estudio de la influencia de la respuesta inflamatoria de fase aguda y de la angiogénesis en un modelo animal de cáncer de colon; Pera M; Associació Espanyola Contra el Càncer de Catalunya.
- Fisiopatología y nuevas formas de tratamiento de las enfermedades hepáticas gastroenterológicas y pancreáticas; Sola R; FIS/ISCIII.

- Interrelación entre respuesta inflamatoria, estado nutricional y estatus tiroideo en pacientes con cáncer colorrectal y su impacto sobre las complicaciones postoperatorias y el pronóstico a largo plazo; Sitges-Serra A; FIS/ISCIII.
- Síndrome de poliposis hiperplásica familiar en una población general afecta de CCR. Identificación de tumores que siguen la vía aserrada; Andreu M; FIS/ISCIII.
- Efecto del preconditionamiento isquémico sobre la regeneración hepática tras resección hepática en humanos; Grande LI; FIS/ISCIII.
- Función gastrointestinal e ingesta calórica: nuevas opciones terapéuticas en obesidad; Delgado S; FIS/ISCIII.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	20	23
Articles en revistes internacionals (revisions)	1	1
Articles en revistes internacionals (notes)	3	3
Articles originals en revistes nacionals	5	
Articles en revistes nacionals (revisions)	2	3
Articles en revistes nacionals (notes)	3	1
Capítols de llibre nacionals	4	2
Total	38	33

Articles originals en revistes internacionals

- Amador A, Grande L, Martí J, Deulofeu R, Miquel R, Solà A, Rodriguez-Laiz G, Ferrer J, Fondevila C, Charco R, Fuster J, García-Valdecasas JC. Ischemic pre-conditioning in deceased donor liver transplantation: A prospective randomized clinical trial. *Am J Transplant* 2007; 7(9): 2180-2189.
- Balaguer F, Castellví-Bel S, Castells A, Andreu M, Muñoz J, Gisbert JP, Llor X, Jover R, de Cid R, Gonzalo V, Bessa X, Xicola RM, Pons E, Alenda C, Payá A, Piqué JM, and Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. Identification of MYH mutation carriers in colorectal cancer: A multicenter, case-control, population-based study. *Clin Gastroenterol Hepatol* 2007; 5(3): 379-387.
- Ballesté B, Bessa X, Piñol V, Castellví-Bel S, Castells A, Alenda C, Payá A, Jover R, Xicola RM, Pons E, Llor X, Llor X, Cordero C, Fernández-Bañares F, de Castro L, Reñé JM, Andreu M, and For the Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. Detection of metachronous neoplasms in colorectal cancer patients: Identification of risk factors. *Dis Colon Rectum* 2007; 50(7): 971-980.

- Burdío F, Berjano E, Navarro A, Burdío JM, Güemes A, Grande L, Sousa R, Subiró J, González A, Cruz I, Castiella T, Tejero E, Lozano R, de Gregorio MA. RF tumor ablation with internally cooled electrodes and saline infusion: What is the optimal location of the saline infusion? *Biomed Eng Online* 2007; 6: 30.
- Castellví-Bel S, Castells A, de Cid R, Muñoz J, Balaguer F, Gonzalo V, Ruiz-Ponte C, Andreu M, Llor X, Jover R, Bessa X, Xicola RM, Pons E, Alenda C, Payá A, Carracedo A, Piqué JM, for the Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association (...Panadés A, Munné A, Bory F, Nieto M, Seoane A...). Association of the ARLTS1 CYS148ARG variant with sporadic and familial colorectal cancer. *Carcinogenesis* 2007; 28(8): 1687-1691.
- Diago M, Oliveira A, Solà R, Romero-Gómez M, Moreno-Otero R, Pérez R, Salmerón J, Enríquez J, Planas R, Gavilán JC, del Olmo J, Uribarrera J, Sillero C, Benítez A, Sánchez-Galdón S, Dalmau B, Eraña L, Portu J, Garijo JM, Barniol R, Domínguez A, Rota R, Olcoz JL, Antón M, Pamplona X, Casanovas T, Jiménez E, Huarte M, Díaz F, Sánchez-Ruano J, Orive M, Muñoz-Sánchez M, Roset M (...Galeras JA, Giménez MD...). Treatment of chronic hepatitis C genotype 1 with peginterferon-alpha2a (40 kDa) plus ribavirin under routine clinical practice in Spain: early prediction of sustained virological response rate. *Aliment Pharm Therap* 2007; 25(8): 899-906.
- Dore G, Torriani FJ, Rodríguez-Torres M, Bräu N, Sulkowski MS, Solà R, Tural C, Clumeck N, Nelson M, Mendes-Correa M, Godofsky EW, Dieterich DT, Yetzer E, Lissen E, Cooper DN. Baseline factors prognostic of sustained virological response in patients with HIV-hepatitis C virus co-infection. *AIDS* 2007; 21(12): 1555-1559.
- Fernández J, Navasa M, Planas R, Montoliu S, Monfort D, Soriano G, Vila MC, Pardo A, Quintero E, Vargas V, Such J, Arroyo V. Primary prophylaxis of spontaneous bacterial peritonitis delays hepatorenal syndrome and improves survival in cirrhosis. *Gastroenterology* 2007; 133(3): 818-824.
- Gisbert JP, Bermejo F, Castro-Fernández M, Pérez-Aisa A, Fernández-Bermejo M, Tomás A, Barrio J, Bory F, Almela P, Sánchez-Pobre P, Cosme A, Ortiz V, Niño P, Khorrami S, Benito LM, Carneros JA, Lamas E, Modolell I, Franco A, Ortuño J, Rodrigo L, García-Durán F, O'Callaghan E, Ponce J, Valer MP, Calvet X. Second-Line rescue therapy with levofloxacin after H. pylori treatment failure: A spanish multicenter study of 300 patients. *Am J Gastroenterol* 2007; 102: 1-6.
- Gisbert JP, Calvet X, Feu F, Bory F, Cosme A, Almela P, Santolaria S, Aznárez R, Castro-Fernández M, Fernández N, García-Gravalos R, Cañete N, Benages A, Montoro M, Borda F, Pérez-Aisa A, Piqué JM. Eradication of helicobacter pylori for the prevention of peptic ulcer rebleeding. *Hericobacter* 2007; 12(4): 279-286.
- Hidalgo JM, Navarro S, Serra-Aracil J, Rebaso P, Hernández-Borlán R, Vázquez-Sánchez A, Bory F, Grande L. Intra-abdominal pressure as a marker of severity in acute pancreatitis. *Surgery* 2007; 141(2): 173-178.
- Marsillach J, Ferré N, Vila MC, Lligoña A, Mackness M, Deulofeu R, Solà R, Parés A, Pedro-Botet J, Joven J, Caballería J, Camps J. Serum paraoxonase-1 in chronic alcoholics: Relationship with liver disease. *Clin Biochem* 2007; 40(9-10): 645-650.
- Pascual M, Abasolo I, Mingorance-LeMeur A, Martínez-García A, del Río JA, Wright CVE, Real FX, Soriano E. Cerebellar GABAergic progenitors adopt an external granule cell-like phenotype in the absence of Ptf1a transcription factor expression. *Proc Natl Acad Sci USA* 2007; 104(12): 5193-5198.
- Pascual M, Pera M, Courtier R, Gil-Egea MJ, Parés D, Puig S, Andreu M, Grande L. Endosonographic and manometric evaluation of internal anal sphincter in patients with chronic anal fissure and its correlation with clinical outcome after topical glyceryl trinitrate therapy. *Int J Colorect Dis* 2007; 22(8): 963-967.
- Pera MR, Pera M, de Bolós C, Brito MJ, Palacín A, Grande L, Cardesa A, Poulsom R. Duodenal-content reflux into the esophagus leads to expression of Cdx2 and Muc2 in areas of squamous epithelium in rats. *J Gastrointest Surg* 2007; 11(7): 869-874.
- Pereira JA, Pleguezuelos E, Merí A, Molina-Ros A, Molina-Tomás MC, Masdeu C. Effectiveness of using blended learning strategies for teaching and learning human anatomy. *Med Educ* 2007; 41(2): 189-195.
- Ricart E, Esteve M, Andreu M, Casellas F, Monfort D, Sans M, Oudovenko N, Lafuente R, Panés J. Evaluation of 5 versus 10 granulocyteapheresis sessions in steroid-dependent ulcerative colitis: A pilot, prospective, multicenter, randomized study. *World J Gastroentero* 2007; 13(15): 2193-2197.
- Rodríguez-Torres M, González-García J, Bräu N, Solà R, Moreno S, Rockstroh J, Smailiff F, Mendes-Correa M, de Pamphilis J, Torriani FJ. Occult hepatitis B virus infection in the setting of hepatitis C virus (HCV) and human immunodeficiency virus (HIV) co-infection: clinically relevant or a diagnostic problem? *J Med Virol* 2007; 79(6): 694-700.

- Sabaté M, Ibáñez L, Pérez E, Vidal X, Butí M, Xiol X, Mas A, Guarner C, Forné M, Solà R, Castellote J, Rigau J, Laporte JR. Risk of acute liver injury associated with the use of drugs: a multicentre population survey. *Aliment Pharm Therap* 2007; 25(12): 1401-1409.
- Salmerón J, Diago M, Andrade R, Pérez R, Solà R, Romero-Gómez M, de la Mata M, Granados R, Ruiz-Extremera A, Muñoz P. Induction doses of interferon-alpha-2a in combination with ribavirin and/or amantadine for the treatment of chronic hepatitis C in non-responders to interferon monotherapy: a randomized trial. *J Viral Hepatitis* 2007; 14(2): 89-95.
- Shiffman ML, Suter F, Bacon BR, Nelson D, Harley H, Solà R, Shafran S, Barange K, Lin A, Soman A, Zeuzam S. Peginterferon Alfa-2a and Ribavirin for 16 or 24 Weeks in HCV Genotype 2 or 3. *New Engl J Med* 2007; 357(2): 124.
- Tural C, Solà R, Rubio R, Santín M, Planas R, Quereda C, Berenguer J, Montes-Ramírez M, Clotet B, and the CORAL-1 study group. Safety and efficacy of an induction dose of pegylated interferon alpha-2a on early hepatitis C virus kinetics in HIV/HCV co-infected patients: the CORAL-1 multicentre pilot study. *J Viral Hepatitis* 2007; 14(10): 704-713.
- Xicola RM, Llor X, Pons E, Castells A, Alenda C, Piñol V, Andreu M, Castellví-Bel S, Payá A, Jover R, Bessa X, Girós A, Duque JM, Nicolás-Pérez D, García-Rico A, Rigau J, Gassull MA, for the Gastrointestinal Oncology Group of the Spanish Gastroenterological Association. Performance of different microsatellite marker panels for detection of mismatch repair-deficient colorectal tumors. *J Natl Cancer Inst* 2007; 99(3): 244-252.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Maestre González Y, Parés D, Busto M, Grande L. An unusual small bowel perforation by a foreign body. *Dig Surg* 2007; 24(3): 179-180.
- Puget G, Trampal C, Calvo N, Carrera MJ, Conangla M, Sitges-Serra A, Besses C, Salar A. Thyroid fluorodeoxyglucose-whole body positron emission tomography incidentaloma concurrently diagnosed with a diffuse large B-cell lymphoma localized in the neck. *Leukemia Lymphoma* 2007; 48(2): 425-427.
- Salar A, Bessa X, Muñoz-Díaz E, Monfort D, Besses C, Andreu M. Infliximab and adalimumab-induced thrombocytopenia in a woman with colonic Crohn disease. *Gut* 2007; 56(8): 1169-1170.

Articles en revistes nacionals (notes)

- De la Rosa A, Jimeno J, Sancho JJ, Sitges-Serra A. Hiperparatiroidismo y tratamiento crónico con sales de litio. *Cir Esp* 2007; 81(6): 355.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Sitges-Serra A, Bergenfelz A. Clinical update: sporadic primary hyperparathyroidism. *Lancet* 2007; 370(9586): 468-470.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Castells A, Andreu M, Grupo de Oncología Gastrointestinal de la Asociación Española de Gastroenterología. Proyecto EPICOLON: una contribución al conocimiento del síndrome de Lynch y otras formas hereditarias o familiares de cáncer colorrectal. *Med Clin (Barc)* 2007; 128(2): 55-60.
- Manterola C, Pineda V, Vial M, Grande L. ¿Cómo presentar los resultados de una investigación científica? II. El manuscrito y el proceso de publicación. *Cir Esp* 2007; 81(2): 70-77.
- Sitges-Serra A. Paratiroidectomía selectiva en el hiperparatiroidismo primario esporádico. *Cir Esp* 2007; 81(3): 111-114.

Capítols de llibres nacionals

- Ballesté B, Seoane A, Bory F. Enfermedad celíaca. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 28-37.
- Torrà S, Andreu M. Prevención del cáncer colorrectal. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 370-378.

Unitat de Recerca en Autoimmunitat

Responsable de la unitat

Joaquim Coll Daroca

Docència UAB

Professor titular: J. Coll Daroca

Professors associats: J.F. Cano Pérez, A. Goday Arno

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	1	
Articles en revistes nacionals (revisions)		3
Capítols de llibre nacionals		2
Total	1	5

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Cerdá Esteve M, Goday A, Fernández-Miró M, Cano JF. Revisión de las Complicaciones Crónicas de la Diabetes en España. *Jano* 2007; 1644: 27-30.
- Fernández-Miró M, Goday A, Cano JF. Tratamiento de la diabetes mellitus durante el Ramadán. *Med Clin (Barc)* 2007; 129(8): 303-308.
- Grupo de Trabajo de Diabetes mellitus y enfermedad cardiovascular de la Sociedad Española de Diabetis (...Goday A...). Diabetes mellitus y riesgo cardiovascular: Recomendaciones del Grupo de Trabajo de Diabetes mellitus y enfermedad cardiovascular de la Sociedad Española de Diabetes 2006. *Clin Invest Arterioscl* 2007; 19(3): 147-152.

Capítols de llibres nacionals

- Goday A, Carrera MJ, Cano JF. Epidemiología de la diabetes. En: *Sociedad Española de Diabetes. Tratado de Diabetes. Bases moleculares, clínica y tratamiento*. Madrid: Editorial Medica Panamericana, 2007: 13-23.
- Goday A, Real JT, Rubiés-Prat J. Epidemiología del riesgo cardiovascular en la diabetes. En: Ascaso JF, coord. *Diabetes Mellitus y Enfermedad Cardiovascular*. Barcelona: Ediciones Mayo, 2007: 81-100.

Unitat de Recerca en Neoplàsties Hematològiques

162

Recerca IMAS. Memòria 2007

Responsable de la unitat

Lourdes Florensa Brichs

Docència UAB

Professor titular: R.M. Pujol Vallverdú

Professors associats: F. Gallardo Hernández, A.M.

Giménez Arnau, A. Toll Abelló, B. Bellosillo Aparicio, E.

Abella Monreal, M. Carrasco Exposito

Ajuts d'investigació

- Estudio de marcadores moleculares para el diagnóstico de la trombocitemia esencial; Florensa L; FIS/ISCIII.
- Anàlisi de la sensibilitat de cèl·lules primàries de càncer de mama derivades de biòpsies a la teràpia hormonal i la quimioteràpia, i estudi dels mecanismes relacionats; Bellosillo B; CF.
- Anàlisi de expresió gènica en la trombocitemia essencial y en la anemia refractaria con sideroblastos en anillos asociada a trombocitosis mediante RT-PCR cuantitativa a tiempo real; Puigdecamet E; Fundación Española de Hematología y Hemoterapia.
- Estudio de las bases moleculares de la apoptosis en los linfomas de la zona marginal; Astier L; Fundación Española de Hematología y Hemoterapia.
- Estudio de las bases moleculares de la apoptosis en los linfomas de la zona marginal; Bellosillo B; FIS/ISCIII.
- Papel de MKP-1 y NF-KB en la reversión de quimiorresistencia: análisis in vitro, ex vivo y de expresión en tumores humanos; Bellosillo B; FIS/ISCIII.
- Estudio de la actividad antiinflamatoria cutánea de LS74 y LS79; Pujol JM; Almirall Prodesfarma S.A.
- Caracterización genética de la mucosa fungoide tumoral y linfomas primarios cutáneos de células T no micosis fungoide mediante Array-HGC y confirmación con hibridación in situ fluorescente en arrays tisulares; Espinet B; FIS/ISCIII.
- Evaluación de la respuesta al tratamiento citorreductor mediante cuantificación de poblaciones clonales según estado mutacional JAK2 V617F y polimorfismos asociados al cromosoma X en pacientes con trombocitemia esencial; Besses C; Fundació Mútua Madrileña.
- Apoptosis radioinducida de los linfocitos T como factor predictor de la toxicidad postirradiación en pacientes con cáncer de próstata tratados con radiaciones; Bellosillo B; AATRM.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	17	16
Articles en revistes internacionals (revisions)		2
Articles en revistes internacionals (notes)	13	14
Articles originals en revistes nacionals		3
Articles en revistes nacionals (revisions)	3	
Articles en revistes nacionals (notes)	2	
Capítols de llibre nacionals	1	1
Total	36	36

Articles originals en revistes internacionals

- Alameda F, Bellosillo B, Fusté P, Musset M, Mariñoso ML, Mancebo G, López-Yarto MT, Carreras R, Serrano S. Human papillomavirus detection in urine samples: an alternative screening method. *J Low Genit Tract Dis* 2007; 11(1): 5-7.
- Barnadas MA, Gelpí C, Agustí M, Corcoy R, Pujol RM, Moragas JM, Alomar A. Bullous pemphigoid in a Patient with Netherton's Syndrome. *Dermatology* 2007; 214(2): 183-185.
- Barosi G, Besses C, Birgegard G, Briere J, Cervantes F, Finazzi G, Gisslinger H, Griesshammer M, Gugliotta L, Harrison C, Hasselbalch H, Lengfelder E, Reilly JT, Michiels JJ, Barbui T. A unified definition of clinical resistance/intolerance to hydroxyurea in essential thrombocythemia: results of a consensus process by an international working group. *Leukemia* 2007; 21(2): 277-280.
- Beltrán E, Toll A, Pros A, Carbonell J, Pujol RM. Assessment of nailfold capillaroscopy by • 30 digital epiluminescence (dermoscopy) in patients with Raynaud phenomenon. *Br J Dermatol* 2007; 156(5): 892-898.
- Carreras R, Alameda F, Mancebo G, García-Moreno P, Mariñoso ML, Costa C, Fusté P, Baró T, Serrano S. A study of Ki-67, c-erbB2 and cyclin D-1 expression in CIN-I, CIN-III and squamous cell carcinoma of the cervix. *Histol Histopathol* 2007; 22(6): 587-592.
- Corzo C, Bellosillo B, Corominas JM, Salido M, Coll MD, Serrano S, Albanell J, Solé F, Tusquets I. Does polysomy of chromosome 17 have a role in ERBB2 and topoisomerase IIalpha expression? Gene, mRNA and protein expression: A comprehensive analysis. *Tumor Biol* 2007; 28(4): 221-228.
- Fernández-Figueras MT, Puig-Sanz L, Musulen E, Gilaberte M, Lerma E, Serrano S, Ferrándiz C, Ariza A. Expression profiles associated with aggressive behavior in Merkel cell carcinoma. *Modern Pathol* 2007; 87(1): 84-85.

- González Barca, Domingo-Doménech E, Capote FJ, Gómez-Codina J, Salar A, Bailen A, Ribera JM, Lopez A, Briones J, Muñoz A, Encuentra M, Fernández-Sevilla A, on behalf of the GEL/TAMO (Grupo Español de Linfomas), GELCAB (Grupo para el Estudio de los Linfomas Catalano-Balear) and GOTEL (Grupo Oncológico para el Tratamiento y Estudio de los Linfomas). Prospective phase II trial of extended treatment with rituximab in patients with B-cell post-transplant lymphoproliferative disease. *Haematologica* 2007; 92(11): 1489-1494.
  - Giménez-Arnau AM, Pujol RM, Iñosi S, Kaszuba A, Malbran A, Poop G, Donado E, Pérez I, Izquierdo I, Arnaiz E, the Rupatadine Urticaria Study Group. Rupatadine in the treatment of chronic idiopathic urticaria: a double-blind, randomized, placebo-controlled multicentre study. *Allergy* 2007; 62(5): 539-546.
  - Hafner C, López-Knowles E, Luis NM, Toll A, Baselga E, Fernández-Casado A, Hernández S, Ribé A, Mentzel T, Stoehr R, Hofstaedter F, Landthaler M, Vogt T, Pujol RM, Hartmann A, Real FX. Oncogenic PIK3CA mutations occur in epidermal nevi and seborrheic keratoses with a characteristic mutation pattern. *Proc Natl Acad Sci USA* 2007; 104(33): 13450-13454.
  - Hernández-Llodrà S, Toll A, Baselga E, Ribé A, Azúa-Romeo J, Pujol RM, Real FX. Fibroblast growth factor receptor 3 mutations in epidermal nevi and associated low grade bladder tumors. *J Invest Dermatol* 2007; 127(7): 1664-1666.
  - Rives S, Pahl HL, Florensa L, Bellosillo B, Neusuess A, Estella J, Debatin KM, Kohne E, Schwartz K, Cario H. Molecular genetic analyses in familial and sporadic congenital primary erythrocytosis. *Haematologica* 2007; 92(5): 674-677.
  - Sancho JM, Ribera JM, Xicoy B, Morgades M, Oriol A, Tormo M, del Potro E, Debén G, Abella E, Bethencourt C, Ortín X, Brunet S, Ortega-Rivas F, Novo A, López R, Hernández-Rivas JM, Sanz MA, Feliu E, on behalf of the PETHEMA Group, Barcelona, Spain. Results of the PETHEMA ALL-96 trial in elderly patients with Philadelphia chromosome-negative acute lymphoblastic leukemia. *Eur J Haematol* 2007; 78(2): 102-110.
  - Toll A, Vincent MC, Calvas P, Pujol RM. V-shaped hyperpigmented linear lesions, patchy hypotrichosis, and teeth abnormalities in a young girl. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(5): 551-554.
  - Villa O, del Campo M, Salido M, Gener B, Astier L, Gallastegui F, Pérez-Jurado L, Solé F. Small supernumerary marker chromosome causing partial trisomy 6p in a child with craniosynostosis. *Am J Med Genet A* 2007; 143 (10): 1108-1113.
  - Xicoy B, Ribera JM, Miralles P, Berenguer J, Rubio R, Mahillo B, Valencia ME, Abella E, López-Guillermo A, Sureda A, Morgades M, Navarro JT, Esteban H, on behalf of GESIDA and GELCAB Groups, Spain. Results of treatment with doxorubicin, bleomycin, vinblastine and dacarbazine and highly active antiretroviral therapy in advanced stage, human immunodeficiency virus-related Hodgkin's Lymphoma. *Haematologica* 2007; 92: 191-198.
- Articles originals en revistes nacionals*
- Alameda F, Baró T, Mariñoso ML, Manresa JM, Costa C, Espinet B, Fusté P, Mancebo G, Carreras R, Solé F, Serrano S. Carcinoma escamoso invasor de cervix uterino. Estudio de la expresión de p53, bcl-2, ki-67, c-myc, y ciclina d1. *Rev Mex Pat Clin* 2007; 54(4): 150-158.
  - Gallardo F, Pujol RM. Linfomas cutáneos con cambios granulomatosos. *Monogr Dermatol* 2007; 20: 23-32.
  - Ferran M, Pujol RM. Seguridad del adalimumab. *Actas Dermosifiliograf* 2007; 98(supl.2): 1.
- Articles en revistes internacionals (notes)*
- Alameda F, Lloreta J, Ariza A, Salido M, Espinet B, Baró T, García-Fructuoso G, Galitó E, Munné A, Cruz-Sánchez FF, Solé F, Serrano S. Primitive neuroectodermal tumor of the central nervous system with glial differentiation: a FISH study of an adult case. *Clin Neuropathol* 2007; 26(1): 12-16.
  - Bellosillo B, Martínez-Avilés L, Gimeno E, Florensa L, Longarón R, Navarro G, Salar A, Espinet B, Solé F, Serrano S, Besses C. A higher JAK2 V617F-mutated clone is observed in platelets than in granulocytes from essential thrombocythemia patients, but not in patients with polycythemia vera and primary myelofibrosis. *Leukemia* 2007; 21(6): 1331-1332.
  - Ferran M, Toll A, Gilaberte M, Barranco C, Lloreta J, Pujol RM. Acquired mucosal indeterminate cell histiocytoma. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(3): 253-256.
  - Ferran M, Tribó MJ, González-Rivero MA, Alameda F, Pujol RM. Congenital hamartoma of the scalp with meningotheelial, sebaceous, muscular, and immature glandular components. *Am J Dermatopathol* 2007; 29(6): 568-572.
  - Gilaberte M, Delclós J, Yébenes M, Barranco C, Pujol RM. Delayed foreign body granuloma secondary to an abandoned cardiac pacemaker wire. *J Eur Acad Dermatol Venerol* 2007; 21: 107-109.

- Mallo M, Espinet B, Salido M, Ferrer A, Pedro C, Besses C, Pérez-Vila E, Serrano S, Florensa L, Solé F. Gain of multiple copies of the CFBF gene: a new genetic aberration in a case of granulocytic sarcoma. *Cancer Genet Cytogenet* 2007; 179(1): 62-65.
- Mallo M, Salido M, Espinet B, Cervera J, Canellas A, Pajuelo JC, Pedro C, Florensa L, Sanz MA, Solé F. Could ATRA/Idarubicin treatment of acute promyelocytic leukemia induce the appearance of new clonal cytogenetic abnormalities in patients in complete remission? *Leuk Res* 2007; 31(9): 1323-1325.
- Parera E, Gallardo F, Gilaberte M, Barranco C, Pujol RM. Epidermal naevus with eccrine duct changes: an orthokeratotic variant of eccrine ostial and dermal duct naevus? *Acta Derm-Venereol* 2007; 87(1): 84-85.
- Parera E, Toll A, Gallardo F, Bellosillo B, Pujol RM, Martí RM. Lichen sclerosus et atrophicus-like lesions in mycosis fungoides. *Br J Dermatol* 2007; 157(2): 411-413.
- Puget G, Trampal C, Calvo N, Carrera MJ, Conangla M, Sitges-Serra A, Besses C, Salar A. Thyroid fluorodeoxyglucose-whole body positron emission tomography incidentaloma concurrently diagnosed with a diffuse large B-cell lymphoma localized in the neck. *Leukemia Lymphoma* 2007; 48(2): 425-427.
- Salar A, Bessa X, Muñoz-Díaz E, Monfort D, Besses C, Andreu M. Infliximab and adalimumab-induced thrombocytopenia in a woman with colonic Crohn disease. *Gut* 2007; 56(8): 1169-1170.
- Toll A, Gallardo F, Jucglà A, Pujol RM. Multifocal segmental hyperthermic and hyperhidrotic naevus flammeus: a peculiar variant of eccrine angiomatous hamartoma? *Clin Exp Dermatol* 2007; 32(6): 696-698.
- Tomás-Navarro J, Feliu E, Grau J, Espinet B, Colomer D, Ribera JM, Oriol A, Granada I, Juncà J, Millà F. Monosomy 7 with severe myelodysplasia developing during imatinib treatment of Philadelphia-positive chronic myeloid leukemia: Two cases with a different outcome. *Am J Hematol* 2007; 82(9): 849-851.
- Yébenes M, Gilaberte M, Romaní J, Lloreta J, Pujol RM. Cranial fasciitis in an 8-year-old boy: Clinical and histopathologic features. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(4): E26-E30.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Martín-Ezquerro G, Ferran M, Pujol RM. Update on therapeutic options for psoriasis. *G Ital Dermatol Venereol* 2007; 142(5): 547-566.
- Yébenes M, Gilaberte M, Romaní M, Lloreta J, Pujol RM. Cranial Fasciitis in an 8-Year-Old Boy: Clinical and Histopathologic Features. *Pediatr Dermatol* 2007; 24(4): E26-E30.

Capítols de llibres nacionals

- Ferran M, Parera E, Fernández-Casado A, Pujol RM. Mujer con crecimiento excesivo del vello facial y corporal. *Casos Clínicos de residentes en Dermatología*. Madrid: Academia Española de Dermatología y Venereología, 2007.

Unitat de Recerca en Anestesiologia

Responsable de la unitat

Responsable del servei: Margarita Puig
 Grup de recerca clínica i bàsica en fisiopatologia i terapèutica: Margarita Puig

Docència UAB

Professor titular: M. Puig Riera de Conias
 Professors associats: S. Fernández Galinski, L.I. Gallart Gallego, E. Samsó Sabé

Ajuts d'investigació

- Tolerancia opioide aguda. Contribución de los opioides al desarrollo del dolor crónico postquirúrgico; Puig Riera M; FIS/ISCIII.
- Conveni de col·laboració entre la Universitat Autònoma de Barcelona, l'Institut Municipal d'Assistència Sanitària i Laboratoris Menarini, S.A., per a la creació de la "Càtedra UAB-Menarini de investigación y dolencia en dolor"; Puig Riera M; LMSA.
- Presión generada por la tos en pacientes postoperados de cirugía abdominal. Técnicas de medición, efectos de la analgesia epidural y utilidad para evaluar el dolor postoperatorio; Gallart LI; FIS/ISCIII.
- Características y prevención de la tolerancia aguda y crónica a los opioides, durante procesos que cursan con dolores e inflamación. Mecanismos implicados; Puig Riera M; FIS/ISCIII.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	6	3
Articles en revistes internacionals (revisions)		1
Articles en revistes internacionals (notes)	4	1
Articles originals en revistes nacionals	5	2
Articles en revistes nacionals (revisions)		3
Articles en revistes nacionals (notes)	1	
Llibres nacionals	1	1
Capítols de llibre nacionals	21	37
Total	38	48

Articles originals en revistes internacionals

- Dürsteler C, Miranda HF, Poveda R, Mases A, Planas E, Puig MM. Synergistic interaction between dexamethasone and tramadol in a murine model of acute visceral pain. *Fund Clin Pharmacol* 2007; 21(5): 515-520.

- Fernández-Dueñas V, Pol O, García-Nogales P, Hernández L, Planas E, Puig MM. Tolerance to the antinociceptive and antiexudative effects of morphine in a murine model of peripheral inflammation. *J Pharmacol Exp Ther* 2007; 322(1): 360-368.
- Miranda HF, Puig MM, Dürsteler C, Prieto JC, Pinardi G. Dexketoprofen-induced antinociception in animal models of acute pain: Synergy with morphine and paracetamol. *Neuropharmacology* 2007; 52 (2): 291-296.

Articles originals en revistes nacionals

- Castillo J, Santiveri X, Escolano F, Castaño J, Gomar C, Canet J, Sabaté S. Incidencia de hematomas espinales con compresión medular relacionados con anestésias neuroaxiales en Cataluña. *Rev Esp Anestesiol Reanim* 2007; 54(10): 591-595.
- Montes A, García-Alvarez J, Trillo L. Tratamiento del dolor postoperatorio: de la Unidad de Dolor Agudo al Programa de Gestión del Dolor Postoperatorio. *Rev Soc Esp Dolor* 2007; 5: 335-337.

Articles en revistes internacionals (notes)

- Fernández-Galinski S, Barrera E, Valls A, Montero M, Álvarez-García JC, Escolano F. Biespectral index monitoring in a severe comatose patient during surgery. *The Open Anesthesiology Journal* 2007; 1: 6-8.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- Knappe JTA, Adriaensen H, Van Aken H, Blunnie WP, Carlsson C, Dupont M, Pasch T, Section and board of Anaesthesiology, European Union of Medical Specialists (...Puig MM...). Guidelines for sedation and/or analgesia by non-anaesthesiology doctors. *Eur J Anaesthesiol* 2007; 24(7): 563-567.

Articles en revistes nacionals (revisions)

- Barrera E, Puig MM. Analgesia en el cáncer urológico: Dolor pélvico y abdominal. *Controversias y evidencias en Urología Oncológica* 2007; 5: 5-14.
- Puig MM. Tratamiento del dolor neoplásico en urología. *Controversias y evidencias en Urología Oncológica* 2007; 5: 3-4.
- Ramos-Delgado I, Samsó E. Analgesia y sedación del paciente crítico en ventilación mecánica. *Rev Esp Anestesiol Reanim* 2007; 54(5): 302-312.

Capítols de llibres nacionals

- Aguilera L. Embolismo de líquido amniótico. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 187-192.
- Álvarez-García JC. Estrategias perioeratorias de ahorro de sangre. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 309-324.
- Álvarez-García JC, González-Álvarez I. Anestesia en la cesárea. Analgesia tras la cesárea. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 120.
- Álvarez-García JC. Maniobras de reanimación cardiopulmonar en población pediátrica. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 77-96.
- Arbonés E. Electroestimulación medular y angina refractaria. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 272-279.
- Ariño P. Conocimiento y aceptación de la anestesia obstétrica en la población inmigrante. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 25-32.
- Balmó N, Rodríguez-Cosmen C. Aspiración pulmonar del contenido gástrico en la gestante. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 167-170.
- Bermejo S, Samsó E. Evaluación preoperatoria en el paciente con hipertensión arterial o cardiopatía. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 97-108.
- Beltrán S, Balmó N. Tratamiento de las complicaciones hemorrágicas graves en gestantes. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 179-186.
- Carreras R, Castillo-Vico MT. Morbimortalidad materna. Epidemiología. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 145.
- Castaño J. Presentación. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007.
- Castillo J. Introducción. Sección III. Analgesia y anestesia en el trabajo de parto y cesárea. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 75.
- Cots F, Castells X. Impacto de los flujos migratorios en la atención obstétrica. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 19-24.
- Escolano F. Alergia al látex. Problemática actual. En: Drobnic L, eds. *Temas de actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 19-27.
- Escolano F. Introducción. Sección II. Analgesia y anestesia durante el embarazo. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 43-44.
- Escolano F. Prólogo. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007.
- Escolano F, Soler E. Valoración y preparación anestésica del paciente geriátrico. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 196-214.
- Fernández J, Balmó N. Anestesia en la embarazada cardiópata. En: Samsó E, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 125-134.
- Gallart L. Introducción Sección I. Evolución histórica y cambios sociosanitarios en la atención obstétrica. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 3-4.
- Gallart L, Sierra P. Reanimación cardiopulmonar (RCP9 en la gestante. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 193-202.
- Gallart L. Valoración del riesgo quirúrgico en pacientes con patología respiratoria. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 215-224.
- Gris JM, Trillo L. Tratamiento del dolor agudo durante el embarazo. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 51-62.
- Montes A, Comps O. Aplicación de la toxina botulínica en el síndrome miofascial. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 263-271.

- Montes A. Introducción. Sección V. Morbimortalidad materna. Prevención y tratamiento de las complicaciones perioperatorias en obstetricia. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 145-146.
  - Montes A. Programa de gestión del dolor postoperatorio. Indicadores de calidad. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 49-65.
  - Ollé C. Complicaciones neurológicas de la anestesia regional en obstetricia. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 171-178.
  - Payá A. Modelos de atención al parto. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 37-42.
  - Pacreu S, Baldomà N, Rodríguez C, Moltó L, Fernández-Galinski S. *Anestesia en un paciente adulto con espina bífida. Cuadernos de casos clínicos en Anestesiología y Reanimación*. Madrid: Ergón, 2007: 17-20.
  - Pacreu S, Gallart L. Reanimación cardiopulmonar básica y avanzada en el adulto. En: Drobnic L, eds. *Temas de actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 136-151.
  - Rodríguez-Cosmen C, Baldomà N. Anestesia y reanimación de la gestante en cirugía no obstétrica. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y Analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 45-49.
  - Sadurní M, Sánchez-Navas S. Consideraciones anestésicas en la preeclampsia y eclampsia. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 137.
  - Santiveri X. Estrategias preventivas para evitar la hipotensión en la gestante. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 161-166.
  - Samsó E. Introducción. Sección IV. Analgesia y anestesia en la gestante con patología asociada. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia Obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007: 113-114.
  - Trillo L. Despertar intraoperatorio. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 248-255.
  - Trillo L, Moltó L, Gris JM. Embarazo y trastornos endocrinos. En: Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, eds. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergon, 2007: 130.
  - Trillo L. Optimización y valoración preoperatoria de pacientes para cirugía bariátrica. En: Drobnic L, eds. *Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006*. Madrid: Ergón, 2007: 66-76.
  - Trillo L, Ramos-Delgado I, González-Álvarez I, Lamsfus-Prieto JA, Moltó L, Rodríguez-Cosmen C. *Antagonistas del calcio y remifentanilo en cirugía laparoscópica del feocromocitoma suprarrenal. Cuadernos de casos clínicos en Anestesiología y Reanimación*. Madrid: Ergon, 2007: 15-21.
- Llibres nacionals*
- Castaño J, Castillo J, Escolano F, Gallart L, Montes A, Samsó E, coords. *Anestesia y analgesia obstétricas*. Madrid: Ergón, 2007.

Unitat de Recerca en Informàtica Biomèdica (GRIB)

168

Recerca IMAS. Memòria 2007

Responsable de la unitat

Responsable del servei: Ferran Sanz
Grup de recerca en bibliometria i avaluació en ciència: Jordi Camí
Grup de recerca en biofísica i bioquímica computacional: Jordi Villa
Grup de recerca en bioinformàtica del genoma: Roderic Guigó
Grup de recerca en bioinformàtica estructural: Baldomero Oliva
Grup de recerca en disseny de fàrmacs assistit per ordinador: Manuel Pastor
Grup de recerca en genòmica evolutiva: Mar Albà
Grup de recerca en sistemes complexos: Ricard V. Solé
Grup de recerca en quimiogenòmica: Jordi Mestres

Docència UPF

Catedràtic: J. Camí Morell, R. Guigó Serra, F. Sanz Carreras
Professors associats: J. Mestres López, M. A. Albà Soler, E. Eyra Jiménez, M. Pastor Maeso, R. Vicente Solé, I. Zamora Rico
Professor lector: J.R. Castelo Valdeuza

Projectes d'investigació

- Structuring European Biomedical Informatics to Support Individualised Healthcare. (INFOBIOMED)(Juan de la Cierva); Aguilar D; MEC.
- Structuring European Biomedical Informatics to Support Individualised Healthcare (Coordinador Management); Díaz CM; CE.
- Plataforma española ChemBiobank; Sanz F; MEC.
- The encyclopedia of genes and gene variants; Guigó R; RIH.
- Biocomputación y gestión del conocimiento en I+D medicamentos: la perspectiva molecular; Sanz F; Genoma España.
- Programa CENIT NEUROPHARMA; Sanz F; NEUROPHARMA.
- A computational study of soluble Guanylyl Cyclase enzyme. (Juan de la Cierva); Prat X; MEC.
- Estudio de la relación entre tasas de mutación, antigüedad del gen y función génica en genomas de metazoos. Albà M; MEC.
- Jornadas de Bioinformática 2006. Albà M; MEC.
- Plataforma Tecnológica Española Medicamentos Innovadores. Sanz F; MEC.
- Desarrollo y evaluación de herramientas bioinformáticas para estudios de epidemiología genética y farmacogenética; Sanz F; FIS/ISCIII.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Sanz F; ICREA.

- ICREA incorporació investigador sènior 2005; Albà M; ICREA.
- Desarrollo de nuevas metodologías basadas en el conocimiento para el refinamiento de modelos de proteínas dianas y su aplicación al diseño dirigido de compuestos; Mestres J; MEC.
- Single and multiplw addition to C60. A computational chemistry study; Cases M; FIS/ISCIII.
- Programa CÉNIT: Cribado y perfilado virtual de dianas biológicas de especial relevancia en enfermedades relacionadas con el dolor y la obesidad, y en la identificación de moléculas con potencial para ser nuevos compuestos cabezas de serie de dichas enferm; Mestres J; Laboratorios Esteve.
- Identification of funcional amino acid tandem repeats by comparative genomics. Malaroni L; AGAUR.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	26	28
Articles en revistes internacionals (revisions)	5	4
Articles en revistes internacionals (notes)	2	2
Capítols de llibres internacionals		1
Articles en revistes nacionals (revisions)	1	
Capítols de llibre nacionals	1	
Tesis	3	1
Total	38	36

Articles originals en revistes internacionals

- Ahlström MM, Ridderström M, Zamora I. CYP2C9 Structure-Metabolism Relationships: Substrates, Inhibitors, and Metabolites. *J Med Chem* 2007; 50(22): 5382-5391.
- Ahlström MM, Ridderström M, Zamora I, Luthman K. CYP2C9 Structure-Metabolism Relationships: Optimizing the Metabolic Stability of COX-2 Inhibitors. *J Med Chem* 2007; 50(18): 4444-4452.
- Albà MM, Castresana J. On homology searches by protein Blast and the characterization of the age of genes. *BMC Evol Biol* 2007; 7: 53 (<http://www.biomedcentral.com/1471-2148/7/53>).
- Aragüés R, Sali A, Bonet J, Martí-Renom MA, Oliva B. Characterization of protein hubs by inferring interacting motifs from protein interactions. *PLoS Comput Biol* 2007; 3(9): 1761-1771.
- Bellora N, Farré D, Albà MM. PEAKS: Identification of regulatory motifs by their position in DNA sequences. *Bioinformatics* 2007; 23 (2): 243-244.
- Bellora N, Farré D, Albà MM. Positional bias of general and tissue-specific regulatory motifs in mouse promoters. *BMC Genomics* 2007; 8(1): 459.

- Bergmann R, Linusson A, Zamora I. SHOP: Scaffold HOPping by GRID-based similarity searches. *J Med Chem* 2007; 50(11): 2708-2717.
- Cockell SJ, Oliva B, Jackson RM. Structure-based evaluation of in silico predictions of protein-protein interactions using comparative docking. *Bioinformatics* 2007; 23(5): 573-581.
- de Fabritiis G. Performance of the Cell processor for biomolecular simulations. *Comput Phys Commun* 2007; 176(11-12): 660-664.
- Drosophila 12 Genomes Consortium (...Blanco E, Chapple C, Guigó R...). Evolution of genes and genomes on the Drosophila phylogeny. *Nature* 2007; 450(7167): 203-218.
- Denoeud F, Kapranov P, Ucla C, Frankish A, Castelo R, Drenkow J, Lagarde J, Alioto TS, Manzano C, Chrast J, Dike S, Wyss C, Henrichsen CN, Holroyd N, Dickson MC, Taylor R, Hance Z, Foissac S, Myers RM, Rogers J, Hubbard T, Harrow J, Guigó R, Gingeras TR, Antonarakis SE, Reymond A. Prominent use of distal 5' transcription start sites and discovery of a large number of additional exons in ENCODE regions. *Genome Res* 2007; 17(6): 746-759.
- Dezi C, Brea J, Alvarado M, Raviña E, Masaguer CF, Loza MI, Sanz F, Pastor M. Multistructure 3D-QSAR studies on a series of conformationally constrained butyrophenones docked into a new homology model of the 5-HT(2A) receptor. *J Med Chem* 2007; 50(14): 3242-3255.
- Farré D, Bellora N, Mularoni L, Messeguer X, Albà MM. Housekeeping genes tend to show reduced upstream sequence conservation. *Genome Biol* 2007; 8(7): R140.
- Fernández P, Solé RV. Neutral fitness landscapes in signalling networks. *J Roy Soc Interface* 2007; 4: 41-47.
- Giupponi G, de Fabritiis G, Coveney PV. Hybrid method coupling fluctuating hydrodynamics and molecular dynamics for the simulation of macromolecules. *J Chem Phys* 2007; 126(15): 154903.
- Hettne K, Cases M, Boyer S, Mestres J. Connecting small molecules to nuclear receptor pathways. *Curr Top Med Chem* 2007; 7(15): 1530-1536.
- Hettne K, de Mos M, de Bruijn AG, Weeber M, Boyer S, van Mulligen EM, Cases M, Mestres J, van der Lei J. Applied information retrieval and multidisciplinary research: new mechanistic hypotheses in Complex Regional Pain Syndrome. *J Biomed Discov Collab* 2007; 2(1): 2.
- Kjellander B, Masimirembwa CM, Zamora I. Exploration of enzyme-ligand interactions in CYP2D6 & 3A4 homology models and crystal structures using a novel computational approach. *J Chem Inf Model* 2007; 47(3): 1234-1247.
- Lyle R, Prandini P, Osoegawa K, Ten Hallers B, Humphray S, Zhu B, Eyraas E, Castelo R, Bird CP, Gagos S, Scott C, Cox A, Deutsch S, Ucla C, Cruts M, Dahoun S, She X, Bena F, Wang SY, Van Broeckhoven C, Eichler EE, Guigó R, Rogers J, de Jong PJ, Reymond A, Antonarakis SE. Islands of euchromatin-like sequence and expressed polymorphic sequences within the short arm of human chromosome 21. *Genome Res* 2007; 17(11): 1690-1696.
- Novoa A, Pi-Sunyer MT, Sala M, Molins E, Castells X. Evaluation of hand hygiene adherence in a tertiary hospital. *Am J Infect Control* 2007; 35(10): 676-683.
- Marquès-Bonet T, Sánchez-Ruiz J, Armengol L, Khaja R, Bertranpetit J, López-Bigas N, Rocchi M, Gazave E, Navarro A. On the association between chromosomal rearrangements and genic evolution in humans and chimpanzees. *Genome Biol* 2007; 8(10): R230.
- Mularoni L, Veitia RA, Albà MM. Highly constrained proteins contain an unexpectedly large number of amino acid tandem repeats. *Genomics* 2007; 89: 316-325.
- Rozowsky JS, Newburger D, Sayward F, Wu J, Jordan G, Korbel JO, Nagalakshmi U, Yang J, Zheng D, Guigó R, Gingeras TR, Weissman S, Miller P, Snyder M, Gerstein MB. The DART classification of unannotated transcription within the ENCODE regions: Associating transcription with known and novel loci. *Genome Res* 2007; 17(6): 732-745.
- Sanz R, Aragüés R, Stresing V, Martín B, Landemaine T, Oliva B, Driouch K, Lidereau R, Sierra A. Functional pathways shared by liver and lung metastases: a mitochondrial chaperone machine is up-regulated in soft-tissue breast cancer metastasis. *Clin Exp Metastasis* 2007; 24(8): 673-683.
- Tress ML, Martelli PL, Frankish A, Reeves GA, Wesselink JJ, Yeats C, Ólason PI, Albrecht M, Hegyi H, Giorgetti A, Raimondo D, Lagarde J, Laskowski RA, López G, Sadowski MI, Watson JD, Fariselli P, Rossi I, Nagy A, Kai W, Stirling Z, Orsini M, Assenov Y, Blankenburg H, Huthmacher C, Ramírez F, Schlicker a, Denoeud F, Kerrien S, Orchard S, Antonarakis SE, Reymond A, Birney E, Brunak S, Casadio R, Guigó R, Harrow J, Hermjakob H, Jones DT, Lengauer T, Orengo CA, Patthy L, Thornton JA, Tramontano A, Valencia A. The implications of alternative splicing in the ENCODE protein complement. *Proc Natl Acad Sci U S A* 2007; 104(12): 5495-5500.

- Zheng D, Frankish A, Baertsch R, Kapranov P, Reymond A, Choo SW, Lu Y, Denoeud F, Antonarakis SE, Snyder M, Ruan Y, Wei CL, Gingeras TR, Guigó R, Harrow J, Gerstein MB. Pseudogenes in the ENCODE regions: Consensus annotation, analysis of transcription, and evolution. *Genome Res* 2007; 17(6): 839-851.
- Zhou D, Liu RF, Otmani SA, Grimm SW, Zauhar RJ, Zamora I. Rapid classification of CYP3A4 inhibition potential using support vector machine approach. *Letters in Drug Design & Discovery* 2007; 4(3): 192-200.
- Washietl S, Pedersen JS, Stocsits C, Gruber AR, Hackermüller J, Hertel J, Lindemeyer M, Reiche K, Tanzer A, Ucla C, Wyss C, Antonarakis SE, Denoeud F, Denoeud F, Lagarde J, Drenkow J, Kapranov P, Gingeras TR, Guigó R, Snyder M, Gerstein MB, Reymond A, Hofacker IL, Stadler PF. Structured RNAs in the ENCODE selected regions of the human genome. *Genome Res* 2007; 17(6): 852-864.

Articles a revistes internacionals (notes)

- Bonis J. Acute wiiiitis. *New Engl J Med* 2007; 356 (23): 2431-2432.
- Kerhornou A, Guigó R. BioMoby Web services to support clustering of co-regulated genes based on similarity of promoter configurations. *Bioinformatics* 2007; 23(14): 1831-1833.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- de Fabritiis G, Serrano M, Delgado-Buscalioni R, Coveney PV. Fluctuating hydrodynamic modeling of fluids at the nanoscale. *Phys Rev E* 2007; 75(2): 026307 Part 2.
- Ekins S, Mestres J, Testa B. In silico pharmacology for drug discovery: applications to targets and beyond. *Br J Pharmacol* 2007; 152(1): 21-37.
- Ekins S, Mestres J, Testa B. In silico pharmacology for drug discovery: methods for virtual ligand screening and profiling. *Br J Pharmacol* 2007; 152(1): 9-20.
- Klinger R, Friedrich CM, Mevissen HT, Fluck J, Hofmann-Apitius M, Furlong LI, Sanz F. Identifying gene-specific variations in biomedical text. *World Sci Net* 2007; 5(6): 1277-1296.

Capítols de llibres internacionals

- Blanco E, Parra G, Guigó R. Using geneid to identify genes. En: Baxevanis AD, Davison DB, eds. *Current Protocols in Bioinformatics*. New Jersey: John Wiley & Sons, Inc, 2007: Cap. 4.

Tesis

- Aragüés R. Protein Interaction networks and their applications to protein characterization and cancer genes prediction. Universitat Pompeu Fabra. Dep. de Ciències Experimentals i de la Salut. Director: Oliva B. Fecha Lectura: 13/07/2007.

Unitat de Recerca en Biologia Cel·lular i Molecular

Responsable de la unitat

Responsable del servei: Francisco X. Real
Grup de recerca en contactes inercel·lulars a l'epitel·li intestinal: Antonio García de Herreros
Grup de recerca de mecanismes moleculars de la oncogènesi: Francisco X. Real
Grup de senyalització apoptòtica: Gabriel Gil Góme

Docència UPF

Catedràtics: A. García de Herreros Madueño, F.X. Real Arribas
Professor associat: G. Gil Gómez

Projectes d'investigació

- Caracterización de galectina-1 como receptor de tPA en cáncer de páncreas; Martínez N; Fundación Ramón Areces.
- Aplicación de estrategias epigenéticas y genéticas en la bioingeniería de células pancreáticas exocrinas a partir de células madre embrionarias; Massumi M; AGAUR.
- Caracterització de la funció del factor transcripcional snail: aïllament de cofactors implicats; Porta de la Riva M; AGAUR.
- Papel de los mecanismos epigenéticos de regulación transcripcional en la diferenciación celular normal y aberrante y en los procesos metastáticos. Hernández MI; FIS/ISCIII.
- Ayudas para contratos de investigadores del Sistema Nacional de Salud. Hernández MI; FIS/ISCIII.
- Mecanismos epigenéticos de regulación transcripcional implicados en la diferenciación y transformación celulares; Hernández M.
- Ayuda para infraestructura científico-tecnológica (2005-2006). Equipamiento científico-tecnológico; Torà M; Real FX; MEC.
- Obtención y purificación de anticuerpos capaces de diferenciar entre EPO y NESP; De Bolós C; MEC.
- Regulación por citoquinas inflamatorias de la expresión de genes asociados a la carcinogénesis gástrica; De Bolós C; FIS/ISCIII.
- Anàlisi del paper de les fucosil- i sialiltransferases en el comportament metastàtic de les cèl·lules; De Bolós C; Fundació La Marató de TV3.
- Caracterización de/los receptores celulares responsables de los efectos neurotóxicos del activador tisular del plaminógeno (tPA) en células nerviosas: estrategias terapéuticas e implicaciones en AD; Navarro P; MEC.
- Aplicaciones de estrategias epigenéticas y genéticas en la bioingeniería de células madre embrionarias (ES): control de crecimiento y diferenciación hacia células pancreáticas exocrinas"; Skoudy Haym AL; FIS/ISCIII.
- Control traduccional en càncer de pàncrees: una nova estratègia terapèutica?; Navarro P; Fundació La Marató de TV3.
- Novel molecular diagnostic tools for the prevention and diagnosis of pancreatic cancer. Real FX; CE.
- Characterisation of exocrine cells from adult rodent pancreas and their phenotypic plasticity in pancreatic pathology and regeneration; Real FX; CE.
- Inhibition of cell senescence in skin fibroblasts as a putative strategy to prevent skin aging; Mayol X; PROVITAL S.A.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); Real FX; Navarro P; AGAUR.
- Dianas y mecanismos moleculares por los que Snail activa un fenotipo mesenquimal invasivo. (Juan de la Cierva).Díaz VM; MEC.
- Regulación génica post-transcripcional mediada por Snail en la transición epitelio-mesenquimal; Beltrán M; FIS/ISCIII.
- Retics temàtica d'investigació cooperativa del càncer; García de Herreros A; FIS/ISCIII.
- Identificador d'inhibidors específics de l'activitat transcripcional de la B-catenina en la progressió tumoral; Baulida J; Fundació La Marató de TV3.
- Regulación génica post-transcripcional mediada por Snail en la transición epitelio-mesenquimal; García de Herreros A; Associació Espanyola Contra el Càncer de Catalunya.
- Ajut de Suport als Grups de Recerca de Catalunya (SGR 2005); García de Herreros A; AGAUR.
- Zeb 1: un factor de transcripció crucial para la represión de la E-cadherina durante el proceso de la metástasis; Dave N; AECC.
- Bolsa de investigação em Ciência e a Tecnologia; Vaqueirinho de Pinho A; Fundação para a Ciência e a Tecnologia.
- Estudi de la regulació postraduccional de la Ciclina O i de la seva funció in vivo. Ortet L; AGAUR.
- Análisis molecular de la diferenciación intestinal durante el proceso de la carcinogénesis gástrica; De Bolós C; FIS/ISCIII.
- Identificació de proteïnes senyalitzadores de l'apoptosi induïda per glucocorticoids com a dianes pel desenvolupament de fàrmacs antiinflamatoris; Gil G; Fundació La Marató de TV3.
- Dianas y mecanismos moleculares por los que Snail activa un fenotipo mesenquimal invasivo; Baulida J; FIS/ISCIII.
- Estudio de la regulación de la diferenciación y crecimiento de las células intestinales (Juan de la Cierva); Peiró S; MCYT.
- Regulación por el factor transcriptional Snail de la transición epitelio-mesénquima en células tumorales; García de Herreros A; Álvarez A; AGAUR.

- Anàlisis transcriptòmic y proteòmic de los procesos de proliferación, diferenciación y regeneración en epitelio de colon humano. Convenio de regulación del programa de I+D COLOMICS; García de Herreros A; CNIO.
- Variación en el número de copias (CNV): un nuevo mecanismo genético en la susceptibilidad al desarrollo y progresión de tumores; Real FX; Fundación AECC.
- Bolsa de investigação em Ciência e a Tecnologia; Angelico Velez da Costa Luis, Nuno Miguel; Fundação para a Ciência e Tecnologia.
- Integration of DNA, RNA and protein markers in a tool for the prognosis and diagnosis of human disease; Malats N; Real FX; CE.

Publicacions

	2006	2007
Articles originals en revistes internacionals	23	30
Articles en revistes internacionals (revisions)		4
Articles en revistes internacionals (notes)		1
Capítols de llibre nacionals		3
Tesis	3	2
Total	26	40

Articles originals en revistes internacionals

- Alameda F, Mejias-Luque R, Garrido M, de Bolós C. Mucin genes (MUC2, MUC4, MUC5AC, and MUC6) detection in normal and pathological endometrial tissues. *Int J Gynecol Pathol* 2007; 26(1): 61-65.
- Castaño J, Solanas G, Casagolda D, Raurell I, Villagrasa P, Bustelo X, García de Herreros A, Duñach M. Specific phosphorylation of p120-Catenin regulatory domain differently modulates its binding to RhoA. *Mol Cell Biol* 2007; 27: 1745-1757.
- Castaño-Vinyals G, Talaska G, Rothman N, Alguacil J, García-Closas M, Dosemeci M, Cantor KP, Malats N, Real FX, Silverman D, Serra C, Carrato A, Tardón A, García-Closas R, Kogevinas M, Vermeulen R. Bulky DNA adduct formation and risk of bladder cancer. *Cancer Epidemiol Biomark & Prev* 2007; 16(10): 2155-2159.
- Crous M, Porta-Serra M, López T, Jarrod M, Malats N, Alguacil J, Morales E, Fernández E, Corominas JM, Carrato A, Guarner L, Real FX, for the PANKRAS II Study Group. Lifetime history of tobacco consumption and K-ras mutations in exocrine pancreatic cancer. *Pancreas* 2007; 35(2): 135-141.
- Dyrskjøt L, Zieger K, Real FX, Malats N, Carrato A, Hurst A, Kotwal S, Knowles M, Malmström PU, Mücke P, Wester K, Allory Y, Vordos D, Caillaud A, Radvanyi F, Hein AMK, Jensen JL, Jensen KME, Marcussen M, Ørntoft TF. Gene expression signatures predict outcome in non-muscle invasive bladder carcinoma - a multi-center validation study. *Clin Cancer Res* 2007; 13(12): 3545-3551.
- Fernández-Majada V, Aguilera C, Villanueva A, Vilardell F, Rober-Moreno A, Aytés A, Real FX, Capellà G, Mayo MW, Espinosa L, Bigas A. Nuclear IKK activity leads to dysregulated Notch-dependent gene expression in colorectal cancer. *Proc Natl Acad Sci U S A* 2007; 104: 276-281.
- Figueroa JD, Malats N, Real FX, Silverman D, Kogevinas M, Chanock SJ, Welch R, Dosemeci M, Tardón A, Serra C, Carrato A, García-Closas R, Castaño-Vinyals G, Rothman N, García-Closas M. Genetic variation in the base excision repair pathway and bladder cancer risk. *Hum Genet* 2007; 121: 233-242.
- Figueroa JD, Malats N, Rothman N, Real FX, Silverman D, Kogevinas M, Chanock SJ, Yeager M, Welch R, Dosemeci M, Tardón A, Serra C, Carrato A, García-Closas R, Castaño-Vinyals G, García-Closas M. Evaluation of genetic variation in the double-strand break repair pathway and bladder cancer risk. *Carcinogenesis* 2007; 28(8): 1788-1793.
- García-Closas M, Malats N, Real FX, Yeager M, Welch R, Silverman D, Kogevinas M, Dosemeci M, Figueroa JD, Chatterjee N, Tardón A, Serra C, Carrato A, García-Closas R, Murta C, Rothman N, Chanock SJ. Large-scale evaluation of candidate genes for cancer identifies common genetic variants in vascular endothelial growth factor associated with bladder cancer risk. *PLoS Genet* 2007; 3(2): e29.
- Giménez E, de Bolós C, Belalcazar V, Andreu D, Borrás E, de la Torre BG, Barbosa J, Segura J, Pascual JA. Anti-EPO and anti-NESP antibodies raised against synthetic peptides that reproduce the minimal amino acid sequence differences between EPO and NESP. *Anal Bioanal Chem* 2007; 388(7): 1531-1538.
- Hafner C, Hartmann A, Real FX, Hofstaedter F, Landthaler M, Vogt T. Spectrum of FGFR3 Mutations in Multiple Intra-individual Seborrheic Keratoses. *J Invest Dermatol* 2007; 127(8): 1883-1885.
- Hafner C, López-Knowles E, Luis NM, Toll A, Baselga E, Fernández-Casado A, Hernández S, Ribé A, Mentzel T, Stoehr R, Hofstaedter F, Landthaler M, Vogt T, Pujol RM, Hartmann A, Real FX. Oncogenic PIK3CA mutations occur in epidermal nevi and seborrheic keratoses with a characteristic mutation pattern. *Proc Natl Acad Sci U S A* 2007; 104(33): 13450-13454.
- Hernández-Llodrà S, Toll A, Baselga E, Ribé A, Azúa-Romeo J, Pujol RM, Real FX. Fibroblast growth factor receptor 3 mutations in epidermal nevi and associated low grade bladder tumors. *J Invest Dermatol* 2007; 127(7): 1664-1666.

- Julien-Grille S, Puig I, Caretti E, Bonaventure J, Nelles L, van Roy F, Dargemont C, García de Herreros A, Bellacosa A, Larue L. Activation of NF-kappaB by Akt upregulates Snail expression and induces epithelium mesenchyme transition. *Oncogene* 2007; 26(53): 7445-7456.
  - Larriba MJ, Valle N, Pálmer HG, Ordóñez-Morán P, Álvarez-Díaz S, Becker KF, Gamallo C, García de Herreros A, González-Sancho JM, Muñoz A. The inhibition of Wnt/beta-catenin signalling by 1alpha, 25-dihydroxyvitamin D3 is abrogated by Snail1 in human colon cancer cells. *Endocr Relat Cancer* 2007; 14(1): 141-151.
  - Nusinow DA, Hernández-Muñoz I, Fazio TG, Shah GM, Kraus WE, Panning B. Poly(ADP-ribose) polymerase 1 is inhibited by a histone H2A variant, MacroH2A, and contributes to silencing of the inactive X chromosome. *J Biol Chem* 2007; 282(17): 12851-12859.
  - Mayo C, Lloreta J, Real FX, Mayol X. In vitro differentiation of HT-29 M6 mucus-secreting colon cancer cells involves a trypanostatin A, p27KIP1-inducible transcriptional program of gene expression. *J Cell Physiol* 2007; 212(1): 42-50.
  - Mejias-Luque R, López-Ferrer A, Garrido M, Fabra A, de Bolós C. Changes in the invasive and metastatic capacities of HT-29/M3 cells induced by the expression of fucosyltransferase 1. *Canc Sci* 2007; 98(7): 1000-1005.
  - Michaud DS, Kogevinas M, Cantor KP, Villanueva CM, García-Closas M, Rothman N, Malats N, Real FX, Serra C, García-Closas R, Tardón A, Carrato A, Dosemeci M, Silverman D. Total fluid and water consumption and the joint effect of exposure to disinfection by-products on risk of bladder cancer. *Environ Health Perspect* 2007; 115(11): 1569-1572.
  - Molero X, Adell T, Skoudy A, Padilla MA, Gómez JA, Chalaux E, Malagelada JR, Real FX. Pancreas transcription factor 1alpha expression is regulated in pancreatitis. *Eur J Clin Invest* 2007; 37(10): 791-801.
  - Moore LE, Malats N, Rothman N, Real FX, Kogevinas M, Karami S, García-Closas R, Silverman D, Chanock SJ, Welch R, Tardón A, Serra C, Carrato A, Dosemeci M, García-Closas M. Polymorphisms in one-Carbon metabolism and trans-sulfuration pathway genes and susceptibility to bladder cancer. *Int J Cancer* 2007; 120(11): 2452-2458.
  - Morales E, Porta-Serra M, Vioque J, López T, Méndez MA, Pumarega JA, Malats N, Crous M, Rifà J, Carrato A, Guarner L, Corominas JM, Real FX, for the PANKRAS II Study Group. Food and nutrient intakes and K-ras mutations in exocrine pancreatic cancer. *J Epidemiol Community Health* 2007; 61(7): 641-649.
  - Murta C, Silverman D, Kogevinas M, García-Closas M, Rothman N, Tardón A, García-Closas R, Serra C, Carrato A, Villanueva CM, Dosemeci M, Real FX, Malats N. Risk of bladder cancer associated with family history of cancer. Do low penetrance polymorphisms account for the increase in risk? *Cancer Epidemiol Biomark & Prev* 2007; 16(8): 1595-1600.
  - Ortiz-Zapater E, Peiró S, Roda O, Corominas JM, Aguilar S, Ampurdanés C, Real FX, Navarro P. Tissue plasminogen activator induces pancreas cancer cell proliferation by a non-catalytic mechanism that requires ERK1/2 activation through epidermal growth factor receptor and Annexin A2. *Am J Pathol* 2007; 170(5): 1573-1584.
  - Pascual M, Abasolo I, Mingorance-LeMeur A, Martínez-García A, del Río JA, Wright CVE, Real FX, Soriano E. Cerebellar GABAergic progenitors adopt an external granule cell-like phenotype in the absence of Ptf1a transcription factor expression. *Proc Natl Acad Sci U S A* 2007; 104(12): 5193-5198.
  - Pera MR, Pera M, de Bolós C, Brito MJ, Palacín A, Grande L, Cardesa A, Poulsom R. Duodenal-content reflux into the esophagus leads to expression of Cdx2 and Muc2 in areas of squamous epithelium in rats. *J Gastrointest Surg* 2007; 11(7): 869-874.
  - Roset R, Ortet L, Gil-Gómez G. Role of Bcl-2 family members on apoptosis: What we have learned from Knock-out mice. *Front Biosci* 2007; 12: 4722-4730.
  - Rovira M, Jané-Valbuena J, Marchand M, Savatier P, Real FX, Skoudy A. Viral mediated co-expression of Pdx1 and p48/Ptf1a regulates exocrine pancreatic differentiation in ES cells. *Stem Cells* 2007; 9(3): 327-338.
  - Strom A, Bonal C, Ashery-Padan R, Hashimoto N, Campos ML, Trumpp A, Noda T, Kido Y, Real FX, Thorel F, Herrera PL. Unique mechanisms of growth regulation and tumor suppression upon Apc inactivation in the pancreas. *Development* 2007; 134(15): 2719-2725.
  - Villanueva CM, Cantor KP, Grimalt JO, Malats N, Silverman D, Tardón A, García-Closas R, Serra C, Carrato A, Castañó-Vinyals G, Marcos R, Rothman N, Real FX, Dosemeci M, Kogevinas M. Bladder cancer and exposure to water disinfection by-products through ingestion, bathing, showering and swimming pool attendance. *Am J Epidemiol* 2007; 165: 148-156.
- Articles en revistes internacionals (notes)*
- Real FX, Malats N. Bladder cancer and apoptosis: matters of life and death. *Lancet Oncol* 2007; 8: 91-92.

Articles en revistes internacionals (revisions)

- De Nadal E, Real FX, Posas F. Mucins, osmosensors in eukaryotic cells? *Trends Cell Biol* 2007; 17(12): 571-574.
- Luis NM, López-Knowles E, Real FX. Molecular biology of bladder cancer. *Clin Transl Oncol* 2007; 9(1): 5-12.
- Murta C, Schmitz-Dräger BJ, Zeegers MP, Steineck G, Kogevinas M, Real FX, Malats N. Epidemiology of urinary bladder cancer: from tumor development to patient's death. *World J Urol* 2007; 25(3): 285-295.
- Ulloa F, Briscoe J. Morphogens and the control of cell proliferation and patterning in the spinal cord. *Cell Cycle* 2007; 6(21): 2640-2649.

Capítols de llibres nacionals

- Ferran M, Parera E, Fernández-Casado A, Pujol RM. Mujer con crecimiento excesivo del vello facial y corporal. Casos Clínicos de residentes en Dermatología. Madrid: Academia Española de Dermatología y Venereología, 2007: .
- Solano A, Adell T, Perich X, Sánchez J, Vollmer I, Gayete A. Aportación del TMCD en el paciente traumático. En: Drobnic L, eds. Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006. Madrid: Ergón, 2007: 304-308.
- Solano A, Adell T, Sánchez J, Maristany MT, Aguilar G, Ferrer-Masip JF. Aproximación radiológica a la patología muscular. En: Drobnic L, eds. Temas de Actualización del Curso de Formación Continuada 2005-2006. Madrid: Ergón, 2007: 165-167.

Tesis

- Agustí A. Mecanisme d'Activació de Fibronectina i LEF1 per Snail1 durant la Transició Epiteli-Mesènquima. Dep. de Ciències Experimentals i de la Salut. Director: Baulida J. Fecha Lectura: 28/05/2007.
- Rovira M. Estrategias para la diferenciación in vitro de células ES de ratón a células acinares pancreáticas. Universitat Pompeu Fabra. Dpto. Ciencias de la Salud y de la vida. Director: Skoudy A. Fecha Lectura: 31/01/2007.

Recursos humanos

Recursos humanos

Plantilla fixa per categories (mitjana anual)⁽¹⁾, 2006 i 2007

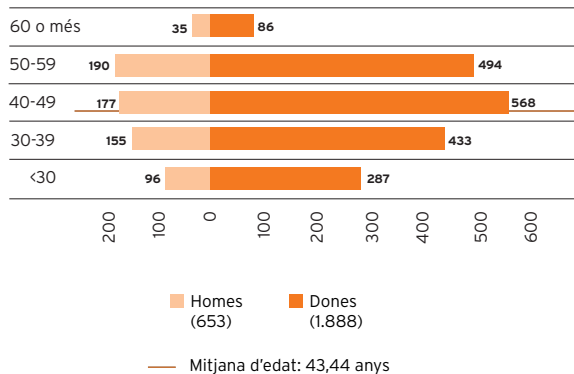
Categories professionals	2006	2007
Titulats superiors	523	544
Metges residents	173	182
Titulats mitjans	828	850
Administratius	252	257
Auxiliars assistencials	557	559
Tècnics auxiliars	77	78
Oficials d'ofici	8	8
Personal no qualificat	43	43
Total	2.461	2.521
Plantilla equivalent a 40 hores	2.228	2.321

(1) Exclou: eventuals de suplències i de guàrdia, temporals de guàrdia i suplències de vacances i substitucions.

Plantilla física no fixa per categories (mitjana anual), 2006 i 2007

Categories professionals	2006	2007
Obra o servei	105	113
Eventuals i suplències	360	361
Substitucions	133	122
Total	598	596
Plantilla equivalent a 40 hores	483	501

Piràmide d'edat dels treballadors, 2007

Distribució de la plantilla fixa (equivalent a 40 hores) per centres⁽¹⁾, 2006 i 2007

Centres	2006	2007
Hospital del Mar	1.410	1.477
Hospital de l'Esperança	366	373
Centre Geriàtric	157	167
Institut Psiquiàtric (IMPU)	168	176
Centres d'atenció primària i planificació familiar	42	41
Institut Municipal d'Investigació Mèdica	60	61
Altres	25	26
Total	2.228	2.321

(1) Exclou: eventuals de suplències de guàrdia i temporals de guàrdia, i suplències de vacances i substitucions.

Evolució dels indicadors de recursos humans, 2006 i 2007

Indicadors	2006	2007
Plantilla		
Plantilla fixa en nombre de persones	2.461	2.521
Plantilla fixa homes	638	653
Plantilla fixa dones	1.823	1.868
Plantilla fixa equivalent a 40 h	2.228	2.321
Plantilla no fixa en nombre de persones	598	596
Plantilla no fixa equivalent a 40 h	483	501
Treballadors estrangers	52	81
Persones informades amb discapacitat	16	16
Nous contractats	47	48
Percentatge d'absentisme	7,7	8,2
Edat mitjana de la plantilla	43,20	43,44
Carrera professional tècnics superiors assistencials	322	334
Nivell A2	98	99
Nivell C1	90	93
Nivell C2	82	85
Nivell C3	52	57
Carrera professional tècnics mitjans	479	481
Nivell 1	105	109
Nivell 2	152	146
Nivell 3	170	152
Nivell 4	52	74
Incentivació resta de professionals	361	413
Nivell 1	72	112
Nivell 2	168	168
Nivell 3	121	133
Salut laboral		
Accidents laborals	351	392
Vacunacions	868	804
Revisions mèdiques	416	436
Formació del pla d'emergència	47	-
Formació		
Hores de formació externa	29.679	28.203
Persones inscrites a formació continuada	1.710	1.999
Estructura del cost de recursos humans		
Percentatge del cost de personal sobre el cost total	54,8	55,1

Compte de resultats

Compte de resultat

Compte de resultats de l'IMAS, 2006 i 2007

	2006	2007
Despeses	219.208.155,05	243.908.079,37
Compres	81.071.593,96	92.137.350,85
Compra de materials	56.286.206,18	65.347.944,03
Treballs d'empreses i professionals	24.785.387,78	26.789.406,82
Serveis exteriors	11.976.739,58	11.669.061,84
Personal	120.124.112,08	134.285.238,16
Altres despeses	120.689,61	295.162,09
Amortitzacions	4.473.653,91	4.518.807,16
Provisions	1.441.365,91	1.002.459,27
Ingressos	218.287.548,66	241.292.305,36
Per serveis assistencials	175.672.439,24	199.754.128,91
Subvencions d'explotació	37.313.170,84	35.456.469,00
Altres ingressos	5.296.979,48	6.074.507,57
Excés i aplicació de provisions	4.959,10	7.199,88
Resultat d'explotació	-920.606,38	-2.615.774,01
Resultats financers	-1.046.241,61	-1.619.459,01
Resultats extraordinaris	3.255.370,60	3.228.123,78
Resultat de l'exercici	1.288.522,61	-1.007.109,24

En euros.

Inversions

Inversions

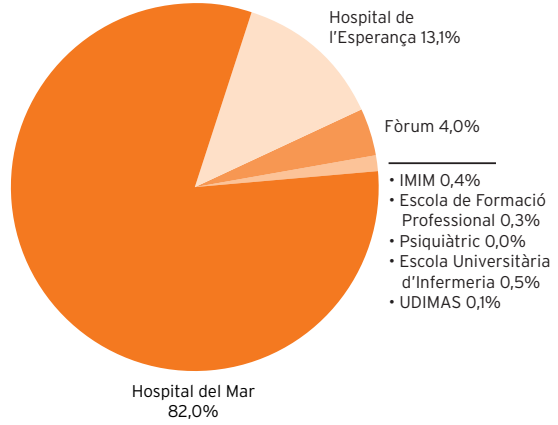

Inversions realitzades a l'IMAS per concepte, 2006 i 2007

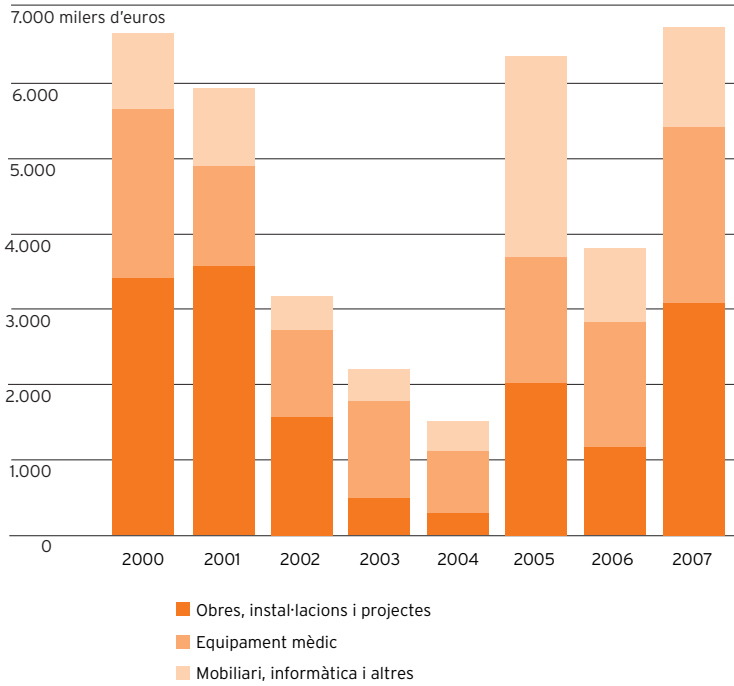
Concepte	2006	2007
Obres, instal·lacions i projectes	1.139.055,18	3.081.989,34
Equipament mèdic	1.672.309,85	2.412.947,34
Mobiliari, informàtica i altres	994.950,43	1.213.362,39
Total	3.806.315,46	6.708.299,07

En euros.

Inversions per centres, 2007

Inversions realitzades a l'IMAS, 2000-2007

Resum per centres

Resum per centres

Hospital del Mar

Hospital de l'Esperança

Centre Fòrum

Activitat de l'IMAS per àmbits assistencials, 2007

189

	Aguts	Salut Mental	Sociosanitari	Total
Llits	499	101	331	931
Altes ingressades	21.745	1.420	933	24.098
Altes CMA	6.617	-	-	6.617
Altes totals	28.362	1.420	933	30.715
Estades	158.548	30.521	120.405	309.474
Primeres visites	113.648	1.475	974	116.097
Visites successives	364.652	21.158	3.163	388.973
Urgències	152.818	6.250	-	159.068
Hospital de dia	27.481	1.769	7.614	36.864
Intervencions quirúrgiques majors	14.132	-	-	14.132
Intervencions quirúrgiques menors	5.056	-	-	5.056
Estada mitjana	7,3	21,5	129,1	12,8
Índex d'ocupació	87,0	83,0	99,7	91,1
Índex de retorn	3,2	14,3	3,2	3,4
Pes mitjà ⁽¹⁾	1,5722	1,290	-	1,5557
Unitat Estandarditzada de Valoració UEV ⁽²⁾	64.220	2.712	-	66.933
% UEV Ambulatoria ⁽¹⁾	47	32	-	46
UEV per llit ⁽¹⁾	129	27	-	112

(1) Les altes sociosanitàries no es codifiquen mitjançant GRD.

(2) Vegeu el glossari a la pàgina 193.

En aquesta taula es recull l'activitat agrupada dels tres centres: Hospital del Mar, Hospital de l'Esperança i Centre Fòrum.

Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM)

Institut Municipal d'Investigació Mèdica (IMIM). Quadre resum, 2006 i 2007

	2006	2007
Recursos humans		
Plantilla (equivalent a 40 h)	60	59

	2006	2007
Producció científica	540	680
<i>Publicacions internacionals</i>	331	418
Originals	239	318
Revisions	35	41
Notes clíniques i publicacions breus	56	56
Llibres	1	
Capítols de llibre		3
<i>Publicacions espanyoles</i>	209	262
Originals	44	47
Revisions	27	53
Notes clíniques i publicacions breus	34	30
Llibres	6	7
Capítols de llibre	80	112
Tesis doctorals lligides	18	13

Unitat Docent de l'IMAS (UDIMAS)

Unitat Docent de l'IMAS (UDIMAS). Quadre resum, curs 2006-2007

Alumnes matriculats	
Segon	10
Tercer	67
Quart	70
Cinquè	64
Sisè	50
Programa Sèneca	4
Programa Erasmus	13
Alumnes graduats	52
Total	330

Professorat	
Catedràtics	6
Titulars	22
Associats	106

Utilització de les aules	
Disponibilitat de places	465
Hores utilitzades per aula	
Aula 1	1.400
Aula 2	1.120
Aula 3	800
Aula 4	960
Sala de Graus	480
Laboratori de Microbiologia i Patologia	720
Aula d'habilitats clíniques	1.000
Aula d'informàtica (24 ordinadors)	1.920
Sala d'estudis	1.920

Equip de Coordinació

Coordinador

Prof. Joan L. Minguella Martí

Secretari

Prof. Lluís Molina Ferragut

Coordinadors de curs

Prof. Josep M. Torres Rodríguez
Prof. Miguel Ángel Checa Vizcaíno
Prof. Rosa M. Busquets Monge
Prof. Albert Goday Arno
Prof. Josep L. López Colomé

Delegats de curs

Francesc Marcano Fernández
Lluís Enseñat Martín
Heura Llaquet
Josep Oriol Miquel Cusach

Gestor Administratiu

José Antonio Pablos Recio (membre nat)

Erasmus

Lluís Molina Ferragut

Cultura

Xavier Nogués Solan

Docència i professorat

Antonio Mur Sierra

Biblioteca - aula d'informàtica

Ramón Miralles Basseda

Economia

Antoni Payá Panadés

Investigació

Ricard Sola Lamoglia

Escola Universitària d'Infermeria

Escola Universitària d'Infermeria. Quadre resum, cursos 2005-2006 i 2006-2007

	2005-2006	2006-2007
Recursos		
Plantilla fixa	12	14
Total professorat (intern + extern)	40	60
Alumnes		
Matriculats	261	262
De primer curs	84	91
Diplomats	74	79
Procedència dels alumnes (%)		
Selectivitat (PAAU)	46	43
Formació professional (FP2/CFGS)	35	33
Altres carreres	3	15

Escola Bonanova de Formació Professional Sanitària

Escola Bonanova. Quadre resum, 2006 i 2007

	2006	2007
Recursos		
Plantilla fixa (equivalent a 40 h)	15	18
Aules de formació reglada	13	15 ⁽¹⁾
Hores curriculars	12.060	14.260
Cures auxiliars d'infermeria	2.880	2.900
Documentació sanitària	1.710	1.710
Radioteràpia	1.940	1.940
Imatge per al diagnòstic	2.240	2.240
Laboratori de diagnòstic	2.290	2.290
Atenció sociosanitària	1.100	1.100
Anatomia patològica		2.080

	2006	2007
Dades econòmiques (en milers d'euros)		
Total ingressos d'explotació	1.527,4	1.822,9
Despeses del personal propi	790,4	949,1
Resta de despeses	450,1	450,4
Total despeses	1.240,5	1.399,5
Resultat	286,9	423,4

	2006	2007
Indicadors		
Alumnes de formació reglada	382	382
Sol·licituds per a lloc ofert	226%	301%
Percentatge de baixes	10%	10%
Satisfacció de l'alumne ⁽²⁾		
La teva arribada al centre	8	8
Els ensenyaments rebuts	8	8
El funcionament del centre	8	8
La formació en centres de treball	8	8
La teva estada en el centre	9	9
Satisfacció del professorat ⁽²⁾		
Del fet d'ensenyar a l'Escola Bonanova	9	9
Del clima de treball	8	9
Dels recursos/suport al professorat	7	8

(1) Inclou les aules de pràctiques.

(2) Puntuació obtinguda (0-10) en enquestes de satisfacció.

Glossari

Activitat d'hospitalització (producció clínica).

L'activitat d'hospitalització s'ha dividit en diferents productes clínics agrupats amb els següents criteris:

La cirurgia programada amb ingrés, major ambulatoria o urgent, s'identifica a partir del tipus d'ingrés del conjunt mínim bàsic de dades a l'alta hospitalària i pel tipus de GRD.

Trastorns mentals, alcohol i drogues, embaràs, part i puerperi i patologia perinatal corresponen a la categoria diagnòstica major (CDM) a què pertany el GRD.

La rehabilitació correspon al mateix GRD i la patologia mèdica en majors o menors de 18 anys s'identifica pel tipus de GRD i per l'edat.

Els GRD s'han agrupat sense tenir en compte l'edat ni les complicacions i comorbiditats.

Atracció. Percentatge d'altres, primeres visites o urgències que es produeixen als districtes de Ciutat Vella i Sant Martí que són ateses pels hospitals del Mar i de l'Esperança.

Índex de substitució de cirurgia major ambulatoria (CMA). Altres efectuades en CMA del total d'altres susceptibles de ser efectuades en CMA ateses als hospitals. Aquest any el Consorci Sanitari de Barcelona ha donat uns nous criteris per identificar la patologia susceptible de ser tractada en CMA basats en el procediment quirúrgic.

Nombre de reclamacions per activitat. Nombre de reclamacions en relació amb el conjunt d'activitat de l'hospital ponderada segons càrrega de treball.

PADES. Programa d'atenció domiciliària, equip de suport.

PASSIR. Programa d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva.

Pes mitjà. Aproximació a la complexitat entesa com a consum de recursos, a partir de la mitjana del pes relatiu que té associat cada GRD. S'utilitzen els pesos relatius del Medicare (EUA).

Pes relatiu mitjà-IRR. És el pes mitjà respecte al pes mitjà de l'any anterior o del conjunt de la XHUP en el període de juliol de l'any anterior a juny.

PQ. Procediment quirúrgic.

Pressió d'urgències. Percentatge de malalts hospitalitzats ingressats per urgències.

Procedència. Percentatge d'altres, primeres visites o urgències de residents als districtes de Ciutat Vella i Sant Martí realitzades als hospitals del Mar i de l'Esperança.

RAE. Programa de reordenació de l'activitat dels especialistes en l'atenció primària.

Raó de funcionament estàndard (RFE). Raó entre l'estada mitjana de l'hospital i l'estada mitjana ajustada per diagnòstic. L'estàndard utilitzat és el mateix hospital l'any anterior.

Reingressos no programats a l'hospitalització. Percentatge de malalts que han reingressat de forma urgent a l'hospital abans de 30 dies després de ser donats d'alta.

Reintervencions no programades. Percentatge de malalts que han estat sotmesos a una intervenció quirúrgica de forma urgent abans de 30 dies després d'haver estat sotmesos a una altra o dins del mateix ingrés.

Raó estandarditzada de mortalitat. Raó entre les defuncions de l'hospital i les ajustades per diagnòstic i risc. L'estàndard utilitzat és el mateix hospital l'any anterior.

UEV. Unitat estandarditzada de valoració (altres, visites, urgències, Hospital de Dia i cirurgia menor) segons el seu cost unitari mitjà i la seva relació amb la tarifa vigent de l'alta del CatSalut.

UFISS. Unitat Funcional Interdisciplinària Sociosanitària.

VHC. Virus de l'hepatitis C.

VIH. Virus de la immunodeficiència humana adquirida.

hospitaldelmar

**IMAS. Institut Municipal
d'Assistència Sanitària**

Edifici Hospital del Mar
Passeig Marítim, 25-29, planta 10
08003 Barcelona
Tel. 93 248 32 64
Fax 93 248 32 63
info@hospitaldelmar.cat
www.hospitaldelmar.cat